Jaarstukken 2024

Verantwoording beleid gemeente Laarbeek 2024

Liever online lezen?
Scan de QR-code

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief 4
Inleiding 6
Algemene beschouwingen 7
Beleidsmatige beschouwingen 7
Financiële beschouwingen 10
Jaarverslag 16
Programma's 17
Programma 1 Burger en bestuur 17
Programma 2 Veiligheid 35
Programma 3 Woon- en leefklimaat 43
Programma 4 Economie en werkgelegenheid 76
Programma 5 Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs 87
Programma 6 Financiën en bedrijfsvoering 122
Paragrafen 137
Lokale heffingen en belastingen 137
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 145
Onderhoud kapitaalgoederen 159
Financiering 171
Bedrijfsvoering 175
Verbonden partijen 188
Grondbeleid 215
Wet open overheid 222

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Jaarrekening 224
Balans 225
Grondslagen voor waardering 225
Balans 31-12-2024 233
Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen 253
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 256
Grondslagen voor resultaatbepaling 256
Overzicht van baten en lasten 258
Overzicht aanwending bedrag onvoorzien 262
Overzicht van incidentele lasten en baten 263
Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves 266
Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 267
Wet Normering Topinkomens (WNT) 269
Gebeurtenissen na balansdatum 271
Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording 272
Rechtmatigheidsverantwoording 273
Bijlagen 276
Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa) 277
Staat Personele capaciteit 291

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Aanbiedingsbrief

Voor u ligt de jaarrekening over het jaar 2024, waarin we terugblikken op het financieel jaar 2024. We maken de balans op en blikken terug op de realisatie van onze ambities en opgaven uit de vastgestelde begroting 2024.

De gemeente Laarbeek hecht veel waarde aan een gezonde financiële huishouding. Hiermee stralen we ambitie en vertrouwen uit, we laten zien hoe we investeren in onze gemeente én onze gemeenschap om Laarbeek te laten schitteren. We zijn dan ook blij dat deze jaarrekening laat zien dat we op veel thema's hebben kunnen investeren, zoals we dat ook aangegeven hebben in de begroting die we voor 2024 hebben opgesteld.

We hebben geïnvesteerd in het welzijn en de gezondheid van onze inwoners, zowel fysiek als mentaal. Concreet zijn de Huiskamers verder ontwikkeld. In de Huiskamers worden allerlei activiteiten voor jong en oud georganiseerd die bijdragen aan verbinding, eigen regie en zelfredzaamheid. Daarnaast is het inkooptraject voor begeleiding Wmo afgerond én hebben we een weerbaarheidstraining ontwikkeld voor onze jeugd. We investeren in het verduurzamen van ons maatschappelijk vastgoed, wat terug te zien is bij bijvoorbeeld sportparken en ons eigen gemeentehuis.

In de fysieke leefomgeving is in 2024 ingestemd met de Regionale Mobiliteitsvisie, zodat ook Laarbeek in de toekomst bereikbaar blijft. We zijn partner in het Convenant Regionaal Bedrijventerrein Brainport Oost en zijn voorbereidingen aan het treffen voor woningbouw aan diverse locaties in onze gemeente. Ook hebben we in onze openbare ruimte geïnvesteerd, bijvoorbeeld door het vervangen van rioleringen en het vervangen van bomen en groen.

In 2024 zijn we succesvol overgegaan naar de Omgevingswet. Dankzij onze zorgvuldige voorbereiding en samenwerking hebben we een soepele overgang gerealiseerd. De komende jaren blijven we ons inzetten om het werken met de Omgevingswet verder te optimaliseren en te verbeteren.

In het kader van het verbeteren van onze bedrijfsvoering hebben we in 2024 onze P&C-cyclus vereenvoudigd door naar één financiële rapportage te gaan. De mandaat- en budgethoudersregeling zijn aangepast op de huidige organisatiestructuur met coördinatoren en managers. Daarnaast hebben we actief ingezet op aantrekkelijk werkgeverschap. De focus ligt op een toekomstbestendige organisatie waarin onze ambities in balans zijn met beschikbare capaciteit en kwaliteit. Dit doen we met behulp van een concernplan en teamplannen. Het afgelopen jaar is het samenspel tussen bestuur, organisatie en regio actief versterkt.

In 2024 hebben we een prachtig afscheid georganiseerd voor onze vorige burgemeester, Frank van der Meijden. Zijn jarenlange inzet en betrokkenheid werden uitgebreid gevierd. Vervolgens hebben we tijdelijk burgemeester Yves de Boer hartelijk verwelkomd en samen met hem de overgang soepel laten verlopen. Eind 2024 mochten we onze nieuwe burgemeester, Lianne van der Aa, verwelkomen. We kijken uit naar een succesvolle samenwerking en een mooie toekomst voor onze gemeente.

De jaarrekening laat een positief resultaat zien van € 477.000. Dit is € 2,5 miljoen hoger ten opzichte van de begroting (negatief € 2 miljoen). Een groot deel van dat bedrag (€ 1,5 miljoen) zijn overgebleven gelden die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Daarnaast is de algemene uitkering vanuit het Rijk in december naar boven bijgesteld (€ 250.000). Voor een verdere analyse van het saldo verwijzen we graag naar het hoofdstuk Financiële beschouwingen in de jaarrekening. Het positieve resultaat komt ten gunste van de algemene reserve.

Een goed financieel fundament helpt ons om ook in grillige tijden een strakke koers te kunnen varen. Op het moment van vaststellen van deze jaarrekening is ook een blik vooruit gemaakt naar de Kadernota 2026. Met de wens om de lasten voor onze inwoners minimaal te laten stijgen en de boodschap dat we minder inkomsten ontvangen vanuit het Rijk, moeten we de komende tijd nóg strakker sturen op ambities die passen bij het beschikbare budget. Meer hierover leest u in de Kadernota 2026, die uiteindelijk wordt door vertaald in de begroting 2026.

Het blijft de grote vraag wat de toekomst ons gaat brengen. Gelukkig zien we een grote veerkracht in onze samenleving, een groot goed waar we enorm trots op zijn. We hopen dan ook samen de komende jaren stand te houden en de koers die we uitgezet hebben te kunnen volgen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Inleiding

Inleiding
Hierbij bieden wij u de jaarstukken van onze gemeente aan over 2024. De stukken zijn opgemaakt volgens de wettelijke voorschriften vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Deze wettelijke regels vormen de basis voor de administratie en de presentatie van de programmabegroting en jaarstukken.

Opzet jaarstukken
De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. De jaarstukken vormen het sluitstuk van de planning- & controlcyclus over 2024. Daarbij volgen we de systematiek en de indeling van de begroting. Het jaarverslag gaat in op het gerealiseerde beleid en de verplichte paragrafen. In de jaarrekening staan onder andere de balans en de toelichting, het overzicht van baten en lasten en de analyse van het jaarrekeningresultaat.

Programmaverantwoording
In het jaarverslag melden wij per programma wat wij het afgelopen jaar hebben gedaan en bereikt. We geven antwoord op de 3 W-vragen:
- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we ervoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

We brengen hierover per programma verslag uit onder het kopje 'Speerpunten'. Deze speerpunten komen uit de begroting 2024 met als basis het bestuursakkoord 'Samen aan zet!'.

Inzicht geven in wat we hebben bereikt is niet in alle gevallen eenvoudig. Dit komt omdat het meestal gaat om het bereiken van maatschappelijke effecten. Verandering van deze effecten duurt vaak langer dan de verantwoording over een jaar. Ook zijn effecten soms lastig te meten of inzichtelijk te maken. Vandaar dat de speerpunten de gewenste (maatschappelijke) effecten zijn en de resultaten van activiteiten die een positieve bijdrage hebben geleverd aan de gewenste resultaten.

Coalitieakkoord
Het bestuursakkoord 'Samen aan zet!' is vanaf de begroting 2023 de rode draad in de P&C-cyclus.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Algemene beschouwingen

Beleidsmatige beschouwingen

Met deze jaarstukken 2024 ronden we een bijzonder jaar af. Ons tweede volledige jaar als college van de gemeente Laarbeek. We hebben hard gewerkt aan de realisatie van de ambities uit ons bestuursakkoord 'Samen aan zet!'. Ondanks de grote uitdagingen waarmee onze gemeente werd geconfronteerd, hebben we hier mooie stappen in gezet.

Samenleving

Uitvoeringsagenda Sociaal Domein

In 2024 is een uitvoeringsagenda Sociaal Domein opgesteld. Samen met onze maatschappelijke partners voeren we tussen 2024-2026 acties uit om de doelen van het beleidsplan Sociaal Domein 2023-2026 te behalen.

Harmonisatie minimaregelingen

In samenwerking met de GR Peelgemeenten en de 4 Peelgemeenten zijn in 2024 alle minimaregelingen geharmoniseerd. Hierdoor gelden in alle Peelgemeenten dezelfde voorwaarden gelden voor inwoners met een laag inkomen om gebruik te maken van regelingen.

Een huiskamer in elke kern

In 2024 is in elke kern een Huiskamer geopend. Hier kunnen inwoners elkaar makkelijk ontmoeten, een kop koffie drinken, een krant lezen en meedoen aan activiteiten.

Jeugd

In 2024 heeft het centrum jeugd & gezin een weerbaarheidstraining ontwikkeld om kinderen sterker te maken. Deze training is voor jongens en meisjes. In de groep leren zij hoe ze grenzen kunnen herkennen en aangeven. Ook leren ze hoe ze omgaan met negatieve gedachten en elkaar kunnen steunen. In 2024 is ook een start gemaakt met het ontwikkelen van een groepstraining ADHD.

WMO

Het inkooptraject voor Begeleiding WMO is samen met de GR Peelgemeenten succesvol afgerond. In 2024 zijn de indicaties begeleiding van alle WMO-cliënten opnieuw bekeken en aangepast. De cliënten zijn op tijd geïnformeerd over de veranderingen. Waar nodig hebben zij hulp gekregen bij het vinden van een nieuwe zorgaanbieder.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Daarnaast is het aanbod mantelzorgondersteuning in beeld gebracht en geëvalueerd. De bevindingen zijn omgezet in concrete acties. Deze acties worden verder uitgewerkt samen met partners en mantelzorgers in Laarbeek. Hierbij ligt de focus op betere vindbaarheid, sterkere samenwerking tussen betrokken organisaties en verbetering van bestaand beleid en aanbod.

Huisvesting statushouders
In 2024 zagen we een stijging in de taakstelling van het aantal statushouders dat we moesten vestigen binnen onze gemeente. Tegelijkertijd zien we een grotere krapte op de woningmarkt. Als een van de weinige gemeenten in Nederland is het de gemeente Laarbeek gelukt om aan de taakstelling te voldoen.

Verduurzamen en herontwikkeling Ontmoetingscentrum Beek en Donk
In 2024 zijn, samen met stichting Dorpshuizen Laarbeek en de gebruikers, verschillende scenario's uitgewerkt voor de verduurzaming en herontwikkeling van het ontmoetingscentrum. Deze scenario's worden in 2025 aan u gepresenteerd.

Routekaart verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed 2023-2030
De Routekaart verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed 2023-2030 (vastgesteld in februari 2023) wordt uitgevoerd in samenwerking met het Ontzorgingsloket van de Provincie. Het eerste project, het gemeentehuis van Laarbeek, is succesvol afgerond. Drie nieuwe projecten, zoals Sportpark De Hut, sporthal den Ekker en OBS 't Klokhuis, zijn in 2024 aanbesteed en staan gepland voor uitvoering in 2025-2026. Daarnaast is in 2024 een versneld programma gestart om LED-verlichting te plaatsen in gymzalen, sporthallen, brandweerkazernes en kleedruimtes. Hierdoor worden gebouwen eerder dan gepland verduurzaamd.

Realisatie kunstgrasveld Sportpark 't Heereind
Op basis van de Kaderafspraken Buitensportaccommodaties "Aftrap naar de Toekomst" (11 december 2017) had Sparta '25 recht op een extra trainingsveld. De vereniging koos voor een kunstgrasveld. In samenwerking met Sparta '25 is de realisatie met maatwerk binnen het geldend beleid mogelijk gemaakt. Het nieuwe veld is opgeleverd tijdens het 100-jarig bestaan van de club in november 2024.

Leefomgeving
Diverse ontwikkelingen
Met betrekking tot de fysieke leefomgeving is op regionaal schaalniveau ingestemd met de Regionale Mobiliteitsvisie, de Visie Werklocaties Zuid Oost Brabant en het Convenant Regionaal Bedrijventerrein Brainport Oost. Voor de ontwikkeling van onze lokale gemeenschap heeft u ingestemd met 8 bestemmingsplannen, waaronder De Tapperij, 't Huukske en de Malthezer Hoeve, het openen van de grondexploitatie voor Mariastraat 18-22, de Nota Kostenverhaal en met de Kanaalvisie Zuid-Willemsvaart.

Maar ook in het beheer van onze openbare ruimte zijn stappen gezet, dankzij het vaststellen van kredieten voor onderhoud en vervanging riolering en de reconstructie van Lankelaar en aansluitende gedeeltes Schutsstraat en Vogelenzang.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

In algemene zin mogen we er trots op zijn dat het ons lukt om onze wegen, fietspaden, trottoirs, gazons, plantvakken, bomen, bossen, bruggen en sloten veilig en netjes te houden.

Bedrijfsvoering

Verbetering P&C-cyclus

In het kader van het verbeteren van onze bedrijfsvoering hebben we in 2024 onze P&C-cyclus vereenvoudigd door naar één financiële rapportage te gaan.

Burgemeesterswissel

In 2024 hebben we een prachtig afscheid georganiseerd voor onze vorige burgemeester, Frank van der Meijden. Zijn jarenlange inzet en betrokkenheid werden uitgebreid gevierd. Vervolgens hebben we tijdelijk burgemeester Yves de Boer hartelijk verwelkomd en samen met hem de overgang soepel laten verlopen. Eind 2024 mochten we onze nieuwe burgemeester, Lianne van der Aa, verwelkomen. We kijken uit naar een succesvolle samenwerking en een mooie toekomst voor onze gemeente.

Omgevingswet

Dankzij onze zorgvuldige voorbereiding en samenwerking hebben we een soepele overgang gerealiseerd. De komende jaren blijven we ons inzetten om het werken met de Omgevingswet verder te optimaliseren en te verbeteren.

Team IB&P

Vanaf maart 2024 is het IB&P team in dienst gekomen en zijn we meteen aan de slag gegaan met het verhogen van de kennis rondom de beheersmaatregelen vanuit de DigiD audit. De betrokkenen kunnen inmiddels via een template alle periodieke controles uitvoeren waar de gemeente voor 2024 al moeite mee had om deze aantoonbaar uit te voeren. Geconstateerde bevindingen in grote processen binnen Xurrent opgepakt samen met Informatievoorziening om bijv. het in-, door-, uitstroom proces opnieuw kan worden geïmplementeerd. De interne audits rondom Wet politiegegevens (Wpg) zijn uitgevoerd waar we dit jaar het proces wel beter willen borgen. De processen voor inzage verzoeken zijn aangepakt en de zichtbaarheid van ons team is sterk verbeterd.

Intergemeentelijk teams ICT en P&O

Vanuit het intergemeentelijk teams is in 2024 hard gewerkt om ons netwerk en onze digitale informatievoorziening bij de tijd te houden en zo een gedegen en continu niveau van dienstverlening te kunnen blijven bieden. Ook is een nieuw HR-systeem (Youforce) geïmplementeerd.

Organisatieontwikkeling

In 2024 is een onderzoek afgerond naar onze werkgeversidentiteit. Een projectgroep heeft de identiteit vertaald in huisstijl en andere uitingen. Zo is er een social media strategie opgesteld en komt onze identiteit steeds meer naar voren op Peelbanen.nl. We willen een aantrekkelijke werkgever zijn, een toekomstbestendige organisatie waarin onze ambities in balans zijn met beschikbare capaciteit en kwaliteit. Intern zijn we gestart met een instroomprogramma voor nieuwe medewerkers. Hierin wordt kennis gemaakt met onze organisatie, cultuur, manier van werken, huisregels etc. De modules worden gegeven door eigen medewerkers.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Financiële beschouwingen

Verloop begrotingssaldo in 2024

Op 9 november 2023 heeft u de programmabegroting 2024 vastgesteld. Het oorspronkelijke begrotingssaldo bedroeg -€ 4.706.000. In de loop van de tijd hebben verschillende raadsbesluiten geleid tot mutaties in dit begrotingssaldo. Uiteindelijk is het begrotingssaldo eind 2024 teruggebracht tot -€ 2.048.000. In onderstaand overzicht staan de mutaties vermeld:

	bedragen x € 1.000
Oorspronkelijk begrotingssaldo 2024	-4.706
21-12-2023 Groenbeheerplan Laarbeek 2023	282
01-02-2024 Meetplan Artex	-5
26-09-2024 Financiële rapportage 2024	1.999
07-11-2024 Verwerking septembercirculaire 2024 gemeentefonds	383
Begroting 2024 na wijzigingen	-2.048

Uit het oog springt de bijstelling van € 1.999.000 uit de Financiële rapportage 2024. In de raadsvergadering van 16 mei 2024 is besloten om voortaan jaarlijks met één financiële rapportage te werken in plaats van met twee tussenrapportages. In de financiële rapportage hebben wij u tussentijds geïnformeerd over de voortgang van de budgetten, wat heeft geleid tot deze bijstelling.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Werkelijk resultaat/Saldo rekening

De jaarrekening 2024 laat een positief resultaat zien van € 477.000. Dit is ruim € 2,5 miljoen hoger ten opzichte van de begroting na wijzigingen. Zoals blijkt uit het onderstaande overzicht wordt dit verschil met name veroorzaakt in programma 5 Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs.

Programma		Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Verschil
1	Burger en bestuur	-880	-944	-1.422	-478
2	Veiligheid	-1.988	-1.993	-2.026	-33
3	Woon- en leefklimaat	-14.015	-13.705	-13.584	121
4	Economie en werkgelegenheid	-576	-554	-555	-2
5	Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	-22.566	-24.097	-21.439	2.658
6	Financiën en bedrijfsvoering	35.318	39.246	39.503	258
Totaal programma's		-4.706	-2.048	477	2.524

De belangrijkste verschillen hebben we hieronder weergegeven. Voor een meer gedetailleerd inzicht in de verschillen verwijzen u naar de verschillenanalyse in de programma's.

Programma 1 - Burger en bestuur

Voorziening 'Wachtgeld/pensioen voormalig B&W' -€ 474.000
De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks geëgaliseerd via de exploitatie. De noodzakelijke omvang van deze voorziening wordt elk jaar herrekend op basis van de actuele wet- en regelgeving, rekening houdend met de geldende rekenrente en indexeringen. Dit laat voor 2024 een eenmalig nadeel in de exploitatie zien van € 474.000, voornamelijk als gevolg van een lagere rekenrente, 2,325% voor 2024 (was € 3,16% voor 2023).

Overige verschillen -€ 4.000

Programma 2 - Veiligheid

Overige verschillen -€ 33.000

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Programma 3 - Woon- en leefklimaat

Ruimte en leefomgeving -€ 126.000
Er lopen twee procedures voor het verhalen van kosten op de veroorzaker. Het kostenverhaal is niet afgerond in 2024 waardoor inkomsten niet zijn ontvangen.

Baten ruimtelijke ontwikkeling € 33.000
Het gaat hierbij onder meer om inkomsten die verkregen zijn door het verhalen van nadeelcompensatie en een ontvangen leges voor ruimtelijke procedures.

Wonen en bouwen € 209.000
Het voordeel wordt met name veroorzaakt door meer inkomsten op bouwleges. De extra personele inzet (verantwoord bij programma 6 hogere personeels-/inhuurkosten) bij ruimtelijke ontwikkeling heeft een positief effect op de bouwleges, waardoor grote projecten als Bemmer IV en De Hoge Regt meer inkomsten hebben opgeleverd dan begroot.

Overige verschillen € 5.000

Programma 4 - Economie en werkgelegenheid

Overige verschillen -€ 2.000

Programma 5 - Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs

Opvang ontheemden uit Oekraïne € 1.552.000
Wij hebben ons ingezet voor de wettelijke taak en de maatschappelijke verantwoordelijkheid in het opvangen van ontheemden uit Oekraïne. We hebben hierin constant efficiënt gehandeld: een goed, humaan onderkomen voor het aantal Oekraïners die we volgens onze taakstelling een verblijf moeten bieden. De exploitatiekosten zijn hierdoor laag gebleven. In 2024 is per saldo een bedrag van € 1.552.000 niet besteed.

Groepsaanbod WMO € 33.000
Het budget voor groepsaanbod is in 2024 niet geheel besteed, met name veroorzaakt doordat het initiatief Franciscushof in Lieshout in dezelfde projectstijl als Zonnetij in Aarle-Rixtel nog niet in 2024 is gestart.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Bijdrage Stichting Dorpshuizen Laarbeek (SDL) € 66.000
De bijdrage voor SDL was te hoog begroot voor 2024. Na indexering van de bijdrage resteert een bedrag van € 66.000. Voorgesteld wordt dit bedrag te verwerken in de resultaatbestemming bij de jaarstukken 2024. Zie de nadere toelichting bij de 'Voorstellen resultaatbestemming' bij jaarstukken 2024.

Uitvoeringskosten Inburgering € 72.000
Met ingang van 1 juli 2024 is de uitvoeringstaak van de Wet Inburgering overgedragen aan de GR Peelgemeenten. Tot dat moment zijn vanwege de onzekerheden de hiervoor ontvangen rijksmiddelen ook hiervoor geraamd. Uiteindelijk zijn de daadwerkelijke uitvoeringskosten in 2024 € 72.000 lager geweest.

Herinrichting toegang sociaal team Laarbeek € 60.000
Er is een voordeel ontstaan van € 60.000 op het beschikbare budget voor de herinrichting van de centrale toegang sociaal team. Deze is veroorzaakt doordat de ingerekende structurele bezuiniging op dit budget in de Kadernota 2025 ook al van toepassing had kunnen zijn in 2024. Daarnaast zijn in 2024 nog geen uitgaven gedaan.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken € 161.000
Het verschil wordt met name veroorzaakt doordat meer ouders hun kinderen zelf naar school brengen of gebruik maken van andere vervoersmogelijkheden. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 85.000. Daarnaast is aan specifieke rijksuitkering voor Onderwijs Achterstandenbeleid (OAB) € 65.000 meer ontvangen dan geraamd.

Sportbeleid en activering € 263.000
Dit verschil wordt met name veroorzaakt doordat wij in 2024 voor de uitvoering van doelen uit de Regeling brede SPUK Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) van het Rijk middelen hebben ontvangen. Omdat wij al uitvoering gaven aan diverse onderdelen, waarvoor al dekking aanwezig is via andere budgetten in de begroting, is hier een voordeel ontstaan van € 155.000. Daarnaast is € 29.000 minder expertise ingezet voor beoordeling scenario vervanging zwembad en is de Specifieke Uitkering (SPUK) Stimulering sport € 79.000 hoger uitgevallen.

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen € 168.000
Voor wat betreft toegang en eerstelijnsvoorzieningen zien we in 2024 lagere kosten door een andere invulling van de vacature GZ-psycholoog per november 2024 (€ 79.000 voordelig), lagere kosten van inhuur beleidscapaciteit voor opstellen lokale plan aanpak GALA (€ 30.000 voordelig) en geen inzet van de stelpost jeugd voor zorgkosten jeugdbescherming (€ 33.000 voordelig).

Zorgkosten Jeugdhulp -€ 365.000
In met name het 4e kwartaal 2024 is een toename ontstaan van complexe casuïstiek en een toename van crisissituaties. Dit heeft geleid tot hogere kosten van jeugdhulp op de onderdelen behandeling, dagbesteding, begeleid wonen, behandeling GGZ, landelijke jeugdzorg en lagere kosten van logeren en respijtzorg. Daar tegenover staan lagere kosten van jeugdhulp begeleiding door de eigen inzet van begeleidingsproducten door het gebiedsteam in combinatie met het aanbieden van preventief voorliggend groepsaanbod. Per saldo zijn de zorgkosten jeugdhulp fors gestegen met € 365.000.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Inkomensregelingen € 318.000
De oorzaak van dit verschil wordt met name veroorzaakt doordat de toekenningen van de eenmalige energietoeslag in 2024 zijn afgewikkeld waarbij de werkelijke afrekening van de lasten € 91.000 lager zijn dan geraamd. Daarnaast zijn de kosten van harmonisatie minimaregelingen € 72.000 lager dan geraamd. Ook de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) laat in de afwikkeling in 2024 een voordeel zien van € 71.000. Daarnaast is in 2024 nog geen gebruik gemaakt van het beschikbare budget voor armoedebestrijding en schuldhulpverlening van € 28.000, mede omdat op regionaal niveau nog geen besluit is genomen over de aanschaf van een klantvolgsysteem voor ondernemers met schulden en de aansluiting bij het schuldenknooppunt.

Overige verschillen € 330.000
De overige verschillen bestaan uit diverse (kleine) afwijkingen die verderop in deze jaarrekening verklaard worden bij de verschillenanalyse in Programma 5. Het gaat hierbij o.a. om:

Uitvoering Wet Inburgering	€	17.000
Toezicht kinderopvang	€	16.000
Hogere Specifieke uitkering lokaal sport- en preventieakkoord	€	26.000
Lagere kosten Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€	25.000
Lagere kosten vouchersysteem cultuuronderwijs	€	41.000
Overig	€	205.000

Programma 6 - Financiën en bedrijfsvoering

Personeelskosten -€ 245.000
De belangrijkste afwijkingen betreffen:
- hogere personeelskosten (inhuurkosten minus vacatureruimte) € 579.000 (nadelig)
- lagere voorziening voor verlofsparen ad. € 150.000 (voordelig)
- ontvangen zwangerschapsuitkeringen € 153.000 (voordelig)

Algemene uitkering gemeentefonds € 243.000
Het voordeel wordt met name veroorzaakt door de financiële verwerking van de Decembercirculaire 2024.

Overige baten en lasten; opbrengsten groenstroken € 258.000
Hierin met name de niet begrote verkoop van bouwgrond Heuvelsche Velden Beek en Donk.

Overige verschillen € 2.000

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Voorstellen resultaatbestemming bij jaarstukken 2024:

a. Stichting Dorpshuizen Laarbeek (SDL) € 66.000
In 2024 is voorgesteld om bij te dragen aan de investeringen van SDL. De investeringen zijn in de presentatie van de businesscase, bij het verzoek om bij te dragen in de frictiekosten, door de wethouder benoemd. Destijds is toegezegd hiervoor terug te komen bij de raad. Door vertraging is deze dekking nog niet ingezet in 2024. Dit voorstel wordt alsnog gedaan in 2025.

b. Rekenkamercommissie € 23.700
Het totale restantbudget 2024 van de Rekenkamercommissie bedraagt € 23.700. Dit bedrag valt binnen de maximale overheveling van 50 % van het jaarbudget zoals opgenomen in de "Verordening gemeenschappelijke rekenkamercommissie Gemert-Bakel – Laarbeek 2023". Daarom wordt voorgesteld om € 23.700 via resultaatbestemming beschikbaar te houden voor de rekenkamercommissie in 2025.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Jaarverslag

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Programma's

Programma 1 Burger en bestuur

Portefeuillehouders

Burgemeester Van der Aa

Wethouder Briels

Wethouder Slaets-Sonneveldt

Bestuursakkoord 2022 - 2026

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

De veranderende rol van de overheid
De maatschappelijke opgaven van deze tijd worden steeds omvangrijker en complexer. Deze vraagstukken kunnen we als gemeente niet alléén oplossen. De hulp van inwoners, instanties en verenigingen is hard nodig. De omwenteling die de gemeente maakt in relatie tot de inwoner en groepen inwoners kan getypeerd worden als: 'meer loslaten en minder bemoeizucht'. Dit vraagt om een ander soort lokaal bestuur. De gemeente is op zoek naar haar nieuwe rol. Zaken niet dichtregelen met beleidsnota's maar gebruik maken van de energie en kennis in de samenleving en hierbij een faciliterende, ondersteunende en verbindende houding aannemen. We staan open voor initiatieven vanuit de samenleving en - waar nodig en gewenst - ondersteunen en faciliteren we deze. Deze houding is ook verwerkt in de aanstaande Omgevingswet die naar verwachting op 1 januari 2023 in werking treedt. We gaan van nee, tenzij, naar ja, mits. Dit vraagt een andere manier van werken van ons bestuur en onze medewerkers. De Omgevingswet schrijft bij ruimtelijke planvorming - zo vroeg mogelijk in het traject - tevens een omgevingsdialoog voor tussen initiatiefnemers en omwonenden.

Toenemende digitalisering en transparantie
We gaan steeds meer naar een digitale wereld waarbij persoonlijk contact steeds verder afneemt. Dit heeft ook gevolgen voor de dienstverlening binnen onze gemeente. Dit is een doorlopend proces want de digitalisering van de wereld gaat erg snel. Bovendien is het zaak te bewaken dat in deze voortgaande digitalisering, de kwetsbare groepen - zoals ouderen en minima - mee kunnen blijven doen.
De maatschappij vraagt ook om meer transparantie bij de totstandkoming van besluiten. Daarom is per 1 mei 2022 de Wet Open Overheid in werking getreden. Deze wet is bedoeld om overheden actief transparanter te maken. Overheidsinformatie dient beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren zijn. Dit sluit aan bij de bovengenoemde veranderende rol van de overheid.

Samenwerking op basis van goedschaligheid
Met het vaststellen van de Toekomstvisie "Samen daadkrachtig en energiek naar 2030" is er door de gemeente en de gemeenschap een bewuste keuze gemaakt om een zelfstandige gemeente te blijven. Voor een deel van de maatschappelijke opgaven kan de uitvoering het best plaatsvinden op het laagste schaalniveau, namelijk dat van de gemeente Laarbeek. Bij andere opgaven ligt het echter voor de hand om op basis van 'goedschaligheid' de samenwerking met anderen aan te gaan. Voorbeelden hiervan zijn Metropoolregio Eindhoven, Belastingsamenwerking Oost-Brabant, de samenwerking met Gemert-Bakel, de Peelgemeenten, Senzer, de Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant. Niet alleen zijn sommige vraagstukken te complex om lokaal op te pakken, maar ze zouden ook te kostbaar zijn. Denk aan de regionale afvalinzameling door Blink of de coronabestrijding door de GGD. We kijken als gemeente dus ook over de lokale en regionale grenzen heen. Dit is goed voor de regio en goed voor Laarbeek.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Speerpunten

Afspraken uit de begroting 2024	
1.01	Met enige regelmaat wordt de samenwerking tussen raad, bestuur en organisatie geëvalueerd en vormgegeven, bijvoorbeeld door thematische bijeenkomsten.
1.02	We evalueren de nieuwe vergaderstructuur van commissie en raad.
1.03	De gemeente stelt een participatieverordening op. Basis voor deze verordening is het in 2021 vastgestelde participatiebeleid. In deze verordening wordt uiteengezet wat onder participatie wordt verstaan en wat inwoners en gemeente in dit verband in alle redelijkheid van elkaar mogen verwachten.
1.04	Initiatieven uit de samenleving worden - waar nodig en mogelijk - door de gemeente ondersteund en gefaciliteerd.
1.05	We spreken initiatiefnemers bij de beoordeling van plannen aan op het voeren van een zorgvuldige omgevingsdialoog.
1.06	We hanteren taalniveau B1 bij de communicatie met inwoners en spreken daarbij duidelijke en realistische verwachtingen uit op welke termijn men een reactie krijgt.
1.07	In het kader van goedschaligheid en samenwerking - met een natuurlijke gerichtheid op de Peelgemeenten en Brainport - wordt de horizon verbreed, bijvoorbeeld naar de gemeente Meierijstad.
1.08	Er wordt een besluit genomen over en krediet beschikbaar gesteld voor de noodzakelijke renovatie van de milieustraat. Hierbij wordt een aantal scenario's van dienstverlening, bijbehorende kosten en eventuele samenwerking met omliggende gemeenten onderzocht.
1.09	Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

De in de toelichting opgenomen voorstellen voor bijvoorbeeld de aanpassing van de plandatum verwerken wij voor 2024 op basis van uw besluitvorming bij deze Jaarstukken.

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
1.03	De gemeente stelt een participatieverordening op. Basis voor deze verordening is het in 2021 vastgestelde participatiebeleid. In deze verordening wordt uiteengezet wat onder participatie wordt verstaan en wat inwoners en gemeente in dit verband in alle redelijkheid van elkaar mogen verwachten.					
	Participatieagenda 2024 De gemeente Laarbeek wil inwoners en organisaties actief betrekken bij een groot scala aan onderwerpen of thema's die spelen in de gemeente. Burgerparticipatie en inwonersparticipatie staan daarom hoog op de agenda. Participatie is altijd maatwerk. Het onderwerp, de inwoners, de wijk, de middelen, de wet- en regelgeving: het zijn allemaal factoren die van invloed zijn op de manier waarop je samen kunt werken met de samenleving. Er is dan ook geen 'standaard' werkwijze of blauwdruk. Dat neemt echter niet weg dat we participatie kunnen en moeten faciliteren. In 2024 pakken we de volgende acties op die aansluiten bij de ambities1. Ontwikkelen van een breed afwegingskader voor participatie, waaronder een (interactief) stappenplan en een toolbox van methodieken2. Monitoren en evalueren van participatietrajecten	Lopend binnen planning	2024	Burgemeester De Boer	Bedrijfsvoering	-
			Toelichting op de status: De participatieverordening moet voor 1 januari 2027 gereed zijn (overgangsperiode van 2 jaar vanaf 1 januari 2025). De start is gemaakt in januari 2025, de afronding zal plaatsvinden in de loop van 2026.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
1.08	Er wordt een besluit genomen over en krediet beschikbaar gesteld voor de noodzakelijke renovatie van de milieustraat. Hierbij wordt een aantal scenario's van dienstverlening, bijbehorende kosten en eventuele samenwerking met omliggende gemeenten onderzocht.					
	Milieustraat Er wordt een besluit genomen over en krediet beschikbaar gesteld voor de noodzakelijke renovatie van de milieustraat. Hierbij wordt een aantal scenario's van dienstverlening, bijbehorende kosten en eventuele samenwerking met omliggende gemeenten onderzocht.	Gereed/ afgerond	2023	Wethouder Briels	Leefomgeving	12 - 2024
			Toelichting op de status: Eind 2024 heeft de gemeenteraad een definitieve keuze gemaakt voor renovatie van de milieustraat en het benodigde krediet beschikbaar gesteld. Uitwerking naar een definitief (technisch) ontwerp en daadwerkelijke realisatie vindt plaats in 2025.			

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
1.09	Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen.					
	Samenwerkingsagenda Op 21 september 2023 is er een thematische raadsbijeenkomst geweest met betrekking tot de samenwerkingspartners en de samenwerkingsagenda die opgesteld gaat worden. De gemeente Laarbeek stelt een samenwerkingsagenda op waardoor gemeenteraadsleden overzicht krijgen over de samenwerkingsverbanden en inzicht krijgen in de doelen en de resultaten van die verbanden alsmede prioriteitsstelling in de informatiebehoefte. De samenwerkingsagenda moet meer inzicht en focus aanbrengen en de samenwerking met onze partners verder verstevigen. Hiermee kan de gemeenteraad beter hun controlerende en kader stellende taak uitvoeren. De samenwerkingsagenda wordt begin 2024 ambtelijk opgesteld en vervolgens met de raadswerkgroep besproken en verder afgerond.	Lopend buiten planning	2024	Burgemeester De Boer	Staf	09 - 2025
			Toelichting op de status: De samenwerkingsagenda is in Q3 en Q4 2024 met een raadswerkgroep doorgenomen en hierbij is er input opgehaald. In Q1 2025 zou de uitwerking plaats vinden om deze daarna weer met de raadswerkgroep te bespreken. Deze zou vervolgens in Q2 door de raad worden vastgesteld. De planning is aangepast en de uitwerking vindt plaats in de zomer 2025 met de geplande vaststelling in de raad Q3 2025.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten inclusief mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil
	Lasten	6.506	6.906	7.570	-664
0.1	Bestuur	1.905	1.950	2.460	-511
0.2	Burgerzaken	810	931	939	-8
7.2	Riolering	1.745	1.767	1.837	-70
7.3	Afval	2.047	2.258	2.333	-76
	Baten	5.626	5.962	6.148	186
0.1	Bestuur	31	59	73	14
0.2	Burgerzaken	462	548	604	56
7.2	Riolering	2.671	2.694	2.724	31
7.3	Afval	2.462	2.662	2.747	86
	Resultaat	**-880**	**-944**	**-1.422**	**-478**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

We lichten de verschillen in de verschillenanalyse toe op taakveldniveau. Het gaat om afwijkingen tussen begroting en realisatie ≥ € 40.000. Het drempelbedrag geldt zowel voor de lasten als baten, dus niet gesaldeerd.

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
0.1 Bestuur			
Lasten	**-511**	**N**	
Rekenkamercommissie Het totale restantbudget 2024 van de Rekenkamercommissie bedraagt € 23.700. Dit bedrag valt binnen de maximale overheveling van 50 % van het jaarbudget zoals opgenomen in de "Verordening gemeenschappelijke rekenkamercommissie Gemert-Bakel – Laarbeek 2023". In het raadsvoorstel bij de jaarrekening 2024 wordt daarom voorgesteld om € 23.700 via resultaatbestemming beschikbaar te houden voor de rekenkamercommissie in 2025.	25	V	I
Voorlichting en publiciteit Er is extra capaciteit ingehuurd voor communicatieve ondersteuning van diverse projecten bij de afdelingen Leefomgeving en Samenleving. Financiële dekking vanuit de projectbudgetten op andere taakvelden en programma's.	-65	N	I
Voorziening 'Wachtgeld/pensioen voormalig B&W' De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks geëgaliseerd via de exploitatie. De noodzakelijke omvang van deze voorziening wordt elk jaar herrekend op basis van de actuele wet- en regelgeving, rekening houdend met de geldende rekenrente en indexeringen. Dit laat voor 2024 een eenmalig nadeel in de exploitatie zien van € 474.000, voornamelijk als gevolg van een lagere rekenrente, 2,325% voor 2024 (was € 3,16% voor 2023).	-474	N	I
Overige verschillen	3	V	I
Baten	**14**	**V**	
Overige verschillen	14	V	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
0.2 Burgerzaken			
Lasten	**-8**	**N**	
Overige verschillen	-8	N	I
Baten	**56**	**V**	
Leges reisdocumenten Tien jaar geleden is de geldigheid van paspoorten verlengd naar tien jaar, waardoor het verloop van deze reisdocumenten als het ware is uitgesteld. Dit geeft per 2024 tot en met 2028 een enorme piek in de aanvragen van reisdocumenten. In 2024 zijn meer leges reisdocumenten ontvangen dan begroot.	47	V	I
Overige verschillen	9	V	I

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
7.2 Riolering			
Lasten	**-70**	**N**	
Het taakveld riolering is een gesloten exploitatie. Het saldo van de lasten en baten wordt verrekend met de voorziening Riolering. Wel wordt er op basis van onze boekhoudvoorschriften (Besluit begroting en verantwoording) overhead en 'fictieve BTW' ten laste van de voorziening gebracht. Deze fictieve BTW veroorzaakt het nadelige verschil. We hebben minder kosten gemaakt en kunnen hierdoor minder BTW ten laste van de voorziening brengen.	-39	N	I
Overige verschillen	-31	N	I
Baten	**31**	**V**	
Overige verschillen	31	V	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
7.3 Afval			
Lasten	**-76**	**N**	
De kosten van de inzameling en verwerking van huisvuil en de milieustraat waren 70K hoger dan geraamd. Daar staan echter ook voor 77K hogere opbrengsten tegenover (o.a. opbrengst oud papier, glas, vergoeding uit het verpakkingsconvenant en verkoopopbrengsten van de milieustraat).	-70	N	I
Kosten gemaakt op de kostenplaatsen tractie en gemeentewerf (taakveld 0.4) worden normaliter doorverdeeld naar een aantal specifieke kostendragers zoals afval (taakveld 7.3). Het nadeel van € 6.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat met de bijstelling van de kapitaallasten in de Financiële rapportage 2024 de kostenverdeling onterecht op € 0 is gesteld. In de realisatie heeft de kostenverdeling wel plaatsgevonden. Op de kostenplaats levert dit een voordeel op, in de exploitatie leidt dit tot nadelen.	-6	N	I
Baten	**86**	**V**	
De opbrengsten uit de afvalstoffenheffing zijn hoger dan begroot. Per saldo vallen de verschillen in lasten en baten nagenoeg tegen elkaar weg.	9	V	I
Zie toelichting kosten van inzameling en verwerking van huisvuil en de milieustraat.	77	V	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Reservemutaties

Onderstaande tabel geeft de mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil
	Storting in reserves		**245**	**245**	
0.2	**Burgerzaken**		**65**	**65**	
	Reserve Budgetoverhevelingen		65	65	
7.3	**Afval**		**180**	**180**	
	Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing		180	180	
	Onttrekking aan reserves	**6**	**369**	**382**	**13**
0.1	**Bestuur**		**28**	**28**	
	Reserve Resultaatbestemming		28	28	
0.2	**Burgerzaken**		**80**	**80**	
	Reserve Budgetoverhevelingen		80	80	
7.2	**Riolering**	**4**	**81**	**83**	**2**
	Reserve Afschrijvingen	4	1	3	2
	Reserve grondexploitatie		80	80	
7.3	**Afval**	**2**	**180**	**191**	**11**
	egalisatiereserve afvalstoffenheffing			10	10
	Reserve Afschrijvingen	2		1	1
	Reserve Resultaatbestemming		180	180	
	Totaal reservemutaties	**6**	**124**	**137**	**13**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Toelichting Reservemutaties	Storting 2024	Onttrekking 2024
Reserve Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing	180	10
Betreft de storting in de egalisatiereserve Afvalstoffenheffing voortkomend uit de resultaatbestemming in de jaarrekening 2023.	180	
Het resultaat op taakveld Afval in de jaarrekening 2024 bedraagt € 9.600 nadelig. Deze mutatie wordt verrekend via de egalisatiereserve Afvalstoffenheffing.		10
Reserve Budgetoverheveling	65	80
Budgetten in programma 1 zijn overgeheveld van 2024 naar 2025. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve.	65	
Budgetten in programma 1 zijn overgeheveld van 2023 naar 2024. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve.		80
Reserve Afschrijvingen		4
Onttrekkingen ter dekking van afschrijvingslasten van activa die hiervoor eerder zijn aangewezen.		4
Reserve Grondexploitatie		80
De herontwikkeling van het Piet van Thielplein bleek een omvangrijker project geworden dan vooraf voorzien en paste niet meer binnen de grenzen van het plangebied van de grondexploitatie. De grondexploitatie is daarom bij de jaarrekening 2021 afgesloten. Dit gebeurde met een hoger positief saldo omdat er in het oorspronkelijke plangebied nog niet woonrijp was gemaakt. Besloten is om een gedeelte van het positieve resultaat, zijnde € 80.000,-, te reserveren voor het omvangrijkere project Piet van Thielplein. Deze bijdrage is in 2024 verstrekt aan het project Piet van Thielplein.		80
Reserve Resultaatbestemming		208
Bestemming saldo jaarrekening 2023: budgetbestemming en terugbetaling aan Gemert-Bakel inzake rekenkamercommissie		28
Bestemming saldo jaarrekening 2023: storting in reserve egalisatie Afvalstoffenheffing		180
Totaal Reservemutaties	245	382

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Stand van zaken investeringen

Start jaar	Projectnaam	Begroting	Realisatie	Verschil
2013	Verlengen overstortld naar BBB Vogelenzang	100	52	48
2015	Aanleg retentievoorziening Oranjelaan BD	120	14	106
2018	Inrichten grondwatermeetnet	65	45	20
2018	Uitvoeren meetplan riolering 2018	117	1	116
2020	Bijdrage aanleg retentievoorz Kerkakkers	76	42	34
2020	Combi weg/riool Vogelstr/Kerkstr/Hubertusweg	1.924	1.929	-5
2020	Relining Piet van Thiel BD	85	85	0
2020	Vervanging gemaal Schutstraat LH	50	0	50
2021	Combiproject afkoppelen HWA Koppelstraat	180	101	79
2021	Combiproject Lankelaar Schutsstraat	875	147	729
2021	Klokgieterstraat vervangend bestaand riool	75	0	75
2021	Nader onderz (intellig. sturing afvalwater)	15	6	9
2021	Pilot beplante wadi's	20	4	16
2022	Onderz kwal en capac persleidingen buitengeb	40	0	40
2022	Opstellen basisrioleringsplan BD	40	49	-9
2022	Renovatie rioolgemalen Revershof LH	30	30	0
2022	Schoolstraat AR relinen 2 rioolstrengen	30	0	30
2022	Verruimen sloten bergbezinkbassin AR	150	3	147
2022	Verv rioolgemaal Sengersweg AR-bouwkundig	130	122	8
2022	Verv rioolgemaal Sengersweg AR-electromech.	70	46	24
2022	Voorber en onderzoek tbv div projecten	50	42	8

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

2023	Renovatie drukrioleringsgemaaltjes (2023)	45	37	8
2024	Aanleg waterberging Molenstr-De Vorst	350	0	350
2024	Actualiseren afkoppelplannen	40	4	36
2024	Opstellen water en rioleringsprogr 2025	45	29	16
2024	Regenw bassin/riool Broekelingstr-Trompetter	500	12	488
2024	Relining diverse locaties bestaande riolering	250	98	152
2024	Verv en uitbreiden riolering PvThielplein	295	121	174
2024	Verv vuilwaterriool incl schoonw Leonarduspl	14	0	14
2024	Vervanging bedieningskasten en pompen	220	0	220
2024	Vervanging drukrioleringspompen (2024)	45	31	14

Startjaar	Projectnaam	Toelichting	Krediet afsluiten bij jaarrekening
2013	Verlengen overstortld naar BBB Vogelenzang	Betreft bijdrage in de kosten van ontwikkeling plan Vogelenzang, waarmee in 2024 diverse rioolaansluitingen werden gemaakt. In 2025 volgen afrondende werkzaamheden.	Nee
2015	Aanleg retentievoorziening Oranjelaan BD	In 2024 werden kosten gemaakt tbv onderzoeken en bestek-voorbereiding. Aanbesteding en uitvoering volgen in 2025.	Nee
2018	Inrichten grondwatermeetnet	Het voorziene grondwatermeetnet werd gerealiseerd. Indien aanvullende peilbuizen noodzakelijk zijn, worden die geplaatst in het kader van nog uit te voeren grondwaterstudies.	Ja
2018	Uitvoeren meetplan riolering 2018	In 2024 werd, in samenwerking met andere Peelgemeenten, in beeld gebracht welke projecten relevant zijn. Deze worden in 2025 opgestart.	Nee
2019	Aanleg retentievoorziening Meerven MH	Krediet kan worden afgesloten omdat in praktijk is gebleken dat het niet mogelijk was de gronden voor aanleg van de gewenste retentievoorziening te verkrijgen.	Ja
2019	Relining Mariastraat AR en Oranjelaan BD	Er werden geen uitgaven gedaan ten laste van dit krediet. Relining van de rioleringen in de Oranjelaan en Mariastraat is op basis van nadere onderzoeken niet langer noodzakelijk.	Ja

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

2020	Bijdrage aanleg retentievoorz Kerkakkers	In 2024 werden kosten gemaakt tbv onderzoeken en werkvoorbereiding. De aanbesteding is voorlopig opgeschort in verband met bezwaren van Waterschap Aa en Maas.	Nee
2020	Bijdrage verdieping klimaatstress	De verdiepende klimaatstresstest werd uitgevoerd, maar ten laste gebracht van een ander krediet.	Ja
2020	Combi weg/riool Vogelstr/Kerkstr/Hubertusweg	Werkzaamheden werden in 2024 afgerond. Eindrapportage saneringswerkzaamheden volgt in 2025. In verband met nazorg dan nog mogelijke kosten ODZOB.	Nee
2020	Relining Piet van Thiel BD	Werkzaamheden volgens dit deelkrediet ten behoeve van de reconstructie Piet van Thielplein en een gedeelte Koppelstraat werden uitgevoerd in 2024.	Ja
2020	Vervanging gemaal Schutstraat LH	De werkvoorbereiding voor de vervanging van het rioolgemaal Schutsstraat vond plaats in 2024. Het jaar van werkelijke uitvoering is 2025 of mogelijk 2026.	Nee
2021	Combiproject afkoppelen HWA Koppelstraat	Werkzaamheden volgens dit deelkrediet, ten behoeve van de reconstructie Piet van Thielplein en een gedeelte Koppelstraat, werden uitgevoerd in 2024.	Ja
2021	Combiproject Lankelaar Schutsstraat	In 2024 werden uitgaven gedaan tbv inwonersparticipatie en de daarop volgende werkvoorbereiding van de reconstructie Lankelaar/Schutsstraat. Bovendien werden in 2024 kosten geboekt ivm aanleg retentievijver Dorpsstraat. Aanbesteding en uitvoering van de reconstructie Lankelaar/Schutsstraat volgen in 2025.	Nee
2021	Klokgieterstraat vervangend bestaand riool	In 2024 werden geen kosten gemaakt: activiteiten zijn in afwachting van definitieve planning Klokkengieterij.	Nee
2021	Nader onderz (intellig. sturing afvalwater)	In 2024 werd, in samenwerking met andere Peelgemeenten, in beeld gebracht welke projecten relevant zijn. Deze worden in 2025 opgestart.	Nee
2021	Pilot beplante wadi's	In 2024 werden geen kosten gemaakt. De pilot beplante wadi's wordt uitgevoerd in 2025.	Nee
2022	Onderz kwal en capac persleidingen buitengeb	In 2024 werden geen uitgaven gedaan. De onderzoeken naar kwaliteit en capaciteit van de persleidingen worden in 2025 uitgevoerd.	Nee
2022	Opstellen basisrioleringsplan BD	Het 'Basisrioleringsplan Beek en Donk' werd in maart 2024 opgeleverd.	Ja
2022	Renovatie rioolgemalen Revershof LH	De renovatie van de rioolgemalen aan de Revershof werd in 2024 afgerond.	Ja
2022	Schoolstraat AR relinen 2 rioolstrengen	In 2024 werden geen activiteiten verricht. Uitvoering volgt in 2025, combinatie met enkele andere projecten tbv relining riolering.	Nee
2022	Verruimen sloten bergbezinkbassin AR	In 2024 kwamen we met omwonenden niet tot overeenstemming over de wijze waarop de sloten verruimd worden. Dit wordt verder uitgewerkt in 2025.	Nee

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

2022	Verv rioolgemaal Sengersweg AR-bouwkundig	De vervanging van het rioolgemaal Sengersweg vond plaats in 2024. Financiële afronding volgt in 2025.	Nee
2022	Verv rioolgemaal Sengersweg AR-electromech.	De vervanging van het rioolgemaal Sengersweg vond plaats in 2024. Financiële afronding volgt in 2025.	Nee
2022	Voorber en onderzoek tbv div projecten	In 2024 werden onderzoeken uitgevoerd naar grondwater bij diverse rioleringsprojecten.	Ja
2023	Renovatie drukrioleringsgemaaltjes (2023)	Binnen dit krediet werden 22 drukrioolgemaaltjes vervangen of gerenoveerd.	Ja
2024	Aanleg waterberging Molenstr-De Vorst	In 2024 werden een funderingsonderzoek en een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Aanleg van de infiltratievoorziening zal in 2025 nog getoetst worden aan het grondwatermodel.	Nee
2024	Actualiseren afkoppelplannen	In 2024 werden zeer beperkte uitgaven gedaan ten laste van dit krediet. Op basis van nieuwe inzichten werden als eerste grondwatermodellen opgesteld. Daarna wordt in 2025 gestart met het actualiseren van de afkoppel-plannen.	Nee
2024	Opstellen water en rioleringsprogr 2025	In 2024 werden uitgaven gedaan tbv de basis voor het nieuwe Water- en rioleringsprogramma. Overige activiteiten en vaststelling van het plan volgen in 2025.	Nee
2024	Regenw bassin/riool Broekelingstr-Trompetter	In 2024 werd een nader onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van het aanleggen van de waterberging, met positief resultaat. Projectvoorbereiding start naar verwachting in 2025.	Nee
2024	Relining diverse locaties bestaande riolering	In 2024 werd een riool aan de Havenweg in Lieshout gerenoveerd. Het restant-krediet zal worden ingezet ten behoeve van een relining programma 2025.	Nee
2024	Verv en uitbreiden riolering PvThielplein	In 2024 werd het Piet van Thielplein zelf gereconstrueerd: het overgrote deel van activiteiten en kosten in het kader van dit project. Werkzaamheden en kosten voor de Koppelstraat volgen in 2025.	Nee
2024	Verv vuilwaterriool incl schoonw Leonarduspl	Er is in 2024 krediet aangevraagd omdat in eerste instantie in oktober 2024 de uitvoering zou plaatsvinden. Echter na overleg met de initiatiefnemer van het plan, is besloten om pas na de bouw van de woningen te starten met de werkzaamheden. Dit is in 2025.	Nee
2024	Vervanging bedieningskasten en pompen	Werkvoorbereiding van het vervangen van besturingskasten van enkele hoofdgemalen vond plaats in 2024. Aanbesteding en uitvoering volgen in 2025.	Nee
2024	Vervanging drukrioleringspompen (2024)	In 2024 werden binnen dit krediet werden 19 drukrioolgemaaltjes vervangen of gerenoveerd. Vervanging/renovatie van de overige 5 gemaaltjes wordt uitgevoerd in 2025.	Nee

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Blink	Gemeenschappelijke regeling
Metropool Regio Eindhoven	Gemeenschappelijke regeling

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht Verbonden partijen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Programma 2 Veiligheid

Portefeuillehouders

Burgemeester Van der Aa

Bestuursakkoord 2022 - 2026

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Gezamenlijke verantwoordelijkheid
Inwoners moeten zich veilig voelen in hun eigen leefomgeving. Kleine irritaties, zoals foutparkeren en zwerfvuil, maar ook grotere vraagstukken, zoals overlast van personen met verward gedrag, criminaliteit en illegale wietplantages, geven inwoners een onveilig gevoel. Het is belangrijk dat dit in een vroegtijdig stadium wordt gesignaleerd. Dat vraagt om ogen en oren in de wijk, onder meer van de politie en van gemeentelijke handhavers, maar ook van inwoners. Ogen en oren van bewoners zijn nog belangrijker in het buitengebied, waar het natuurlijk toezicht door de omvang van het terrein nu eenmaal minder aanwezig is. Een veilige samenleving is dan ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Door de bank genomen voelen de inwoners van Laarbeek zich veilig. De integrale en systematische aanpak van onveiligheid zoals we die al jaren - samen met onze veiligheidspartners- toepassen, werpt nog steeds vruchten af. Resultaten uit de veiligheidsmonitor en de criminaliteitscijfers wijzen dat ook uit. Begin 2022 is tevens het uitvoeringsprogramma Aanpak Ondermijnende Criminaliteit opnieuw vastgesteld voor een periode van vier jaar. Een van de meest tastbare onderdelen van deze samenwerking is de inzet van het Peelland Interventie Team (PIT) en de aansluiting bij Meld Misdaad Anoniem.

Verschuiving in criminaliteit
Mede door de corona-pandemie en de digitalisering is er een opvallende verschuiving waarneembaar geweest van de traditionele vormen van criminaliteit (zoals diefstallen, woninginbraken en overvallen) naar andere vormen van criminaliteit zoals cybercrime en horizontale fraude. Ook opvallend is dat het tijdsverloop van een handhavingsproces steeds vaker wordt opgerekt.

Evenementen
Als gevolg van corona zijn er minder vergunningaanvragen binnen gekomen voor evenementen. We constateren dat het aantal aanvragen voor evenementen weer groeiende is. Dit vanaf het moment dat de beperkende maatregelen als gevolg van corona zijn opgeheven, maar ook ten opzichte van de periode voor corona. Vanuit de omgeving wordt steeds kritischer gekeken naar de voorwaarden waaronder evenementen worden toegestaan. We zoeken naar een goede balans tussen levendigheid en leefbaarheid. Dat vraagt om een nog zorgvuldigere, inhoudelijke check van mogelijke risico's en passende maatregelen.

Brandweer
Brandweerposten krijgen steeds vaker te maken met een tekort aan vrijwilligers. Regionaal is een wervingstraject gestart dat zijn vruchten heeft afgeworpen. Het is belangrijk dat de posten voldoende zijn bemenst. Samen met de andere hulporganisaties waken zij over onze veiligheid.

Sociale veiligheid
De afgelopen periode hebben we geïnvesteerd in de sociale veiligheid. De Aanpak ter Voorkoming Escalatie is hierop ingericht en de procesregisseur is de spil tussen het sociaal domein en het veiligheidsdomein.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Speerpunten

Afspraken uit de begroting 2024	
2.01	Raad en college staan zij-aan-zij in de aanpak van ondermijning en andere vormen van criminaliteit.
2.02	We treden daadkrachtig op tegen afvaldumping, stropers en crossers, in het bijzonder in kwetsbare natuurgebieden als De Biezen en ’t Gulden Land.
2.03	We blijven inzetten op toezicht in het buitengebied, onder andere door inzet van de groene BOA
2.04	Het evenementenbeleid wordt herijkt.
2.05	De door de veiligheidsregio ingezette wervingsactie voor vrijwilligers bij de lokale brandweer wordt gecontinueerd tot het moment dat de brandweer voldoende is bemenst.
2.06	We gaan beleid ontwikkelen op het gebruik van cameratoezicht in de openbare ruimte.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

De in de toelichting opgenomen voorstellen voor bijvoorbeeld de aanpassing van de plandatum verwerken wij voor 2024 op basis van uw besluitvorming bij deze Jaarstukken.

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
2.01	Raad en college staan zij-aan-zij in de aanpak van ondermijning en andere vormen van criminaliteit.					
	Integraal veiligheidsbeleid 2024 De aanpak van (ondermijnende) criminaliteit blijft onverminderd van belang de komende jaren. Samen met onze inwoners en partners proberen we in gezamenlijkheid en zo gericht mogelijk de criminaliteit te voorkomen en aan te pakken. Daarnaast wil de gemeente Laarbeek op laagdrempelige wijze in verbinding blijven met haar inwoners, om zo de wederkerigheid bij de aanpak van criminaliteit te kunnen bevorderen. In het eerste kwartaal 2024 wordt, nadat het team Veiligheid op sterkte is gebracht, hiertoe een jaarplan opgesteld waarin concrete acties en planning worden vervat.	Lopend binnen planning	2024	Burgemeester De Boer	Leefomgeving	04 - 2025
			Toelichting op de status: De aanpak van (ondermijnende) criminaliteit blijft onverminderd van belang de komende jaren. Samen met onze inwoners en partners proberen we in gezamenlijkheid en zo gericht mogelijk de criminaliteit te voorkomen en aan te pakken. Daarnaast wil de gemeente Laarbeek op laagdrempelige wijze in verbinding blijven met haar inwoners, om zo de wederkerigheid bij de aanpak van criminaliteit te kunnen bevorderen. In het eerste kwartaal 2025 wordt, nadat het team Veiligheid op sterkte is gebracht, hiertoe een jaarplan IVK opgesteld waarin concrete acties en planning worden vervat.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Beleidsindicatoren

In dit jaarverslag presenteren wij de verplichte BBV-indicatoren per programma. De opgenomen gegevens zijn gebaseerd op de landelijke database van Waarstaatjegemeente.nl. De hier getoonde cijfers lopen, doordat niet alle gemeenten even snel de informatie verschaffen, meestal achter, soms zelfs jaren.

Indien opgenomen hebben wij de uitkomsten van onze gemeente afgezet tegen de uitkomsten van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	Verplicht volgens BBV j/n	Meeteenheid	Actualiteit	Laarbeek	Gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Diefstallen uit woningen	Ja	per 1.000 inwoners	2024	1,1	1,1
Geweldsmisdrijven	Ja	per 1.000 inwoners	2024	3,4	2,6
Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	Ja	per 1.000 inwoners	2024	3,4	3,6
Verwijzingen HALT	Ja	per 1.000 jongeren	2024	8	9
Winkeldiefstallen	Ja	per 1.000 inwoners	2024	0,2	0,8

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten inclusief mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil
	Lasten	2.113	2.104	2.138	-34
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.572	1.556	1.559	-3
1.2	Openbare orde en veiligheid	541	548	579	-31
	Baten	126	111	112	1
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	97	82	85	3
1.2	Openbare orde en veiligheid	28	28	27	-2
	Resultaat	**-1.988**	**-1.993**	**-2.026**	**-33**

We lichten de verschillen in de verschillenanalyse toe op taakveldniveau. Het gaat om afwijkingen tussen begroting en realisatie ≥ € 40.000. Het drempelbedrag geldt zowel voor de lasten als baten, dus niet gesaldeerd.

De verschillen binnen dit programma vallen onder het drempelbedrag en worden niet toegelicht.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Reservemutaties

Onderstaande tabel geeft de mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil
	Onttrekking aan reserves	**4**		**4**	**4**
1.1	**Crisisbeheersing en brandweer**	**4**		**4**	**4**
	Reserve Afschrijvingen	4		4	4
	Totaal reservemutaties	**4**		**4**	**4**

Toelichting Reservemutaties	Storting 2024	Onttrekking 2024
Reserve afschrijvingen		4
Onttrekkingen ter dekking van afschrijvingslasten van activa die hiervoor eerder zijn aangewezen.		4
Totaal Reservemutaties		4

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Gemeenschappelijke regeling

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht Verbonden partijen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Programma 3 Woon- en leefklimaat

Portefeuillehouders

Wethouder Briels

Wethouder Slaets-Sonneveldt

Wethouder Van den Berkmortel

Bestuursakkoord 2022 - 2026

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Leefbaarheid
Laarbeek is een vitale en toekomstbestendige gemeente waar het goed wonen is. Om dit te blijven wordt voortdurend gewerkt om het dorpse karakter te behouden. Er is aandacht voor voldoende geschikte woningen die aansluiten bij huidige en toekomstige behoeften. Op verschillende manieren spant de gemeente zich in voor een verdere verbetering van natuur, milieu en landschap. Voor de gebiedsontwikkeling aan de Heuvel in Lieshout wordt een integraal plan ontwikkeld. Door de raad is de opdracht gegeven om dit samen met inwoners te doen.

Omgevingsvisie
Op 9 december 2021 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie buitengebied vastgesteld. De Omgevingswet schrijft een omgevingsvisie voor het gehele grondgebied voor, vast te stellen vóór 1 januari 2025. Dit betekent dat er ook nog voor 1 januari 2025 een omgevingsvisie voor de kernen moet worden opgesteld.
In het buitengebied worden enerzijds steeds meer agrarische bedrijven beëindigd, anderzijds is er de toenemende schaalvergroting. Dat leidt tot vraagstukken met betrekking tot het hergebruik van de vrijkomende agrarische bebouwing en gronden, verloedering en toename van (drugs gerelateerde) criminaliteit. Het gaat dus om economische belangen maar zeker ook om andere waarden zoals gezondheid, agrarisch erfgoed, natuur en landschap, biodiversiteit en klimaat.

Woningbouw
De provincie geeft jaarlijks een bevolkingsprognose en het daaruit voortvloeiende aantal woningen dat in principe gebouwd mag worden. In Laarbeek naderen we deze prognose snel, en zodra we deze bereikt hebben, zijn uit- en inbreidingslocaties niet zondermeer nog realiseerbaar. Kwalitatief en kwantitatief goed onderbouwde plannen, afgestemd met de regio en provincie, geven mogelijkheden om meer te bouwen dan de prognose. Inbreiding gaat daarbij voor uitbreiding. Dit zorgt voor een aantal uitdagingen. Deze locaties zijn schaars en brengen hogere ontwikkelkosten met zich mee dan uitbreidingslocaties. Ook treedt er spanning op ten opzichte van klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen. Verder geeft inbreiding meer kans op bezwaren en dus langere procedures. In onze woonvisie is aangegeven vooral te kiezen voor goedkope woningen; dit zorgt ook ten aanzien van de planexploitatie voor een uitdaging. Er moeten dan ook prioriteiten gesteld worden: welke plannen worden wel en niet uitgevoerd en in hoeverre passen deze binnen de uitwerking van de woonvisie?

Klimaatverandering
Ons klimaat verandert, er komen steeds meer extremen in de weersomstandigheden. Dit vraagt een andere manier van denken van iedereen. De leefomgeving moet namelijk anders ingericht worden om hierop voorbereid te zijn. Hier wordt vanuit het Nationale Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie op gestuurd. De openbare ruimte moet groener worden en we zetten vol in op het uitvoeren van ons natuur- en landschapsbeleid. De huidige beleidsplannen voor openbaar groen (2011) en bomenbeheer (2013) zijn verouderd. Nieuwe uitgangspunten dwingen ons om het onderhoudsniveau van het openbaar groen kritisch tegen het licht te houden en zo nodig te herzien.

Energietransitie
Er zijn toenemende Rijksambities op het gebied van de energietransitie die zich uiten in strengere regelgeving, toenemende gemeentelijke verplichtingen, maar ook subsidieprogramma's en projecten. Denk aan de duurzame warmtetransitie. Laarbeek voert de Transitie Visie Warmte uit door toe te werken naar een aardgasvrij Laarbeek in 2050. Laarbeek zet in op grootschalige opwek van duurzame energie door onder andere onderzoek te doen naar mogelijkheden voor een windpark, met inachtneming van de conclusies uit de recent gevoerde omgevingsdialoog. Ook zet Laarbeek zich - voor zover dit lokaal mogelijk is - in tegen energie-armoede.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Recreatie en toerisme
In 2021 hebben we samen met de Brabantse Peelgemeentes een regionale marketingorganisatie opgezet: Land van de Peel. In 2022 wordt de organisatiestructuur voor Land van de Peel en regionale samenwerking op het vlak van vrijetijdseconomie verder vormgegeven. 't Gulden Land in Aarle-Rixtel en de Blauwe Poort in Beek en Donk worden ontwikkeld voor recreatie en natuur, met de nadruk op natuurontwikkeling.
In de transitie van het buitengebied zijn recreatieve en toeristische ontwikkelingen meer en meer een alternatief voor stoppende agrariërs en veehouders. In de Omgevingsvisie buitengebied zijn de globale kaders gesteld voor deze ontwikkelingen.
Laarbeek profileert zich als Waterpoort van de Peel en spant zich in voor een aantrekkelijk buitengebied met extensieve en laagdrempelige recreatie. De komende periode wordt verder ingezet op (het faciliteren van) kleinschalige recreatieve functies.

Erfgoed
In 2021 is het nieuwe erfgoedbeleid vastgesteld voor de periode 2021-2026. Hierin is een uitvoeringsprogramma opgenomen. In 2022 worden diverse acties opgepakt zoals het paraplubestemmingsplan archeologie en monumenten en de Kerkenvisie. De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft consequenties voor de bescherming van erfgoed. Om de bescherming goed te waarborgen moeten de nodige acties worden uitgevoerd op korte en lange termijn.

Verkeer
Vanuit de Bereikbaarheidsagenda worden diverse projecten in Laarbeek uitgevoerd zoals de aanleg van diverse snelfietspaden, het opwaarderen van de bushalte bij Bavaria en het oplossen van het knelpunt bij de Beekse brug. Dit knelpunt staat hoog op de politieke agenda. Voor de gewenste oplossing bij de Beekse brug is nog geen overeenstemming met de provincie in verband met de cultuurhistorische waarde van Landgoed Eyckenlust. Er wordt veel overlast ervaren van doorgaand verkeer door de kernen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Speerpunten

Afspraken uit de begroting 2024

3.01 Tussen de kernen Lieshout, Aarle-Rixtel, Beek en Donk en Mariahout wordt een bebouwingsvrije zone in acht genomen om te voorkomen dat deze kernen sluipenderwijs naar elkaar groeien. Doel is dat de kernen - met behoud van een eigen identiteit - zelfstandig waarneembaar blijven en niet visueel-ruimtelijk versmelten.

3.02 Bij het proces rond de gebiedsontwikkeling aan de Heuvel in Lieshout is niets doen geen optie. We gaan voor het beste plan voor Lieshout. Het plan wordt naast verlevendiging, stedenbouwkundige inpassing en verkeersveiligheid, ook getoetst aan haalbaarheid, betaalbaarheid en draagvlak. De politieke beoordeling is voor de partijen een vrije kwestie in een open debat.

3.03 Wij stellen een Omgevingsvisie op voor de kernen die door de raad vóór 1 januari 2025 moet zijn vastgesteld. Het centrale thema hierin is meer integrale aandacht voor wonen, klimaat, water en groen binnen de bebouwde kom.

3.04 De beleidslijnen zoals verwoord in de beide omgevingsvisies voor het buitengebied en de kernen, worden in een omgevingsplan geïmplementeerd.

3.05 De Brede Plattelandsbestemming wordt uitgewerkt zoals verwoord in de vastgestelde Omgevingsvisie Buitengebied. Doel hiervan is meer juridische ruimte te bieden voor omzetting naar een andere functie in het buitengebied, zonder kostbare en tijdrovende procedures.

3.06 Landelijke en provinciale regels zijn leidend voor de landbouw. Wel stimuleren we boeren en tuinders om hun bedrijfsvoering te verduurzamen.

3.07 De gemeente wordt overspoeld met woningbouwinitiatieven. Het aantal woningen dat hiermee gepaard gaat overstijgt de woningbehoefte op de lange termijn. We maken in 2022 daarom ingrijpende keuzes in het woningbouwprogramma om de ontwikkeling van kansrijke projecten, in lijn met onze ambities in de Woonvisie, mogelijk te maken.

3.08 Bij inbreiding wordt allereerst ingezet op herbestemming, transformatie of vervanging van bestaande gebouwen, met name gericht op het bereiken van de doelstellingen in de Woonvisie.

3.09 Bij het streven om meer groen in de nabijheid van woningen te handhaven of te realiseren, geldt de 3-30-300 regel als denkrichting.

3.10 Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen wordt natuur-inclusiviteit van bebouwing en openbare ruimte als norm gehanteerd.

3.11 In afspraken met gebiedsontwikkelaars wordt bij de toewijzing van koop- en huurwoningen ingezet op voorrang voor de eigen inwoners, personen met een economische binding en spijtoptanten. Bij de uitgifte van gemeentelijke gronden worden eveneens de (juridische) mogelijkheden hiervoor benut. Daarnaast integreren we zelfbewoningsplicht in ons beleid.

3.12 Er worden onderhoudsplannen opgesteld voor het openbaar groen, waarbij groenbeleving, biodiversiteit en klimaatadaptatie leidende principes zijn.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

3.13 We werken aan een normering voor een toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte, waarbij rekening wordt gehouden met mensen met een geestelijke of fysieke beperking.

3.14 Bij het terugdringen van wateroverlast ten gevolge van clusterbuien wordt ingespeeld op kansen (grondverwerving), maar worden inwoners ook gestimuleerd om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen.

3.15 Op het gebied van grootschalige opwek van energie wordt in beginsel ingezet op bewezen en effectieve maatregelen. Besparende maatregelen en zonnepanelen op het dak worden met voorrang gestimuleerd.

3.16 Bij de eventuele plaatsing van windmolens is voldoende draagvlak een vereiste, met lokaal eigenaarschap als uitgangspunt. Daarbij worden de resultaten en conclusies van de omgevingsdialoog meegenomen.

3.17 De gemeente blijft investeren in regionale samenwerking op het gebied van toerisme en recreatie. Laarbeek wordt als onderdeel van Land van de Peel gepromoot.

3.18 We zetten in op het versterken van de natuur en landschap van Laarbeek, met het oog op het bevorderen van de biodiversiteit, met als zwaartepunten 't Gulden Land en de tweede fase van waterhouderij De Blauwe Poort. 't Gulden Land wordt in goede samenwerking met de gemeente Helmond en Waterschap Aa en Maas gecontinueerd.

3.19 We vinden de bescherming en instandhouding van het erfgoed in het algemeen en van Landgoed Eyckenlust, Landgoed Croy en Missieklooster Heilig Bloed erg belangrijk. Hierbij geldt 'behoud door ontwikkeling' als uitgangspunt.

3.20 Het paraplubestemmingsplan archeologie en monumenten en de Kerkenvisie worden opgesteld.

3.21 In verband met het grote aantal verkeersuitdagingen binnen het grondgebied van Laarbeek, wordt een Integrale Verkeersstudie verricht, met daarin een doorkijk naar en afstemming met de regionale verkeersproblematiek en de kansrijke inbreidings- en uitbreidingslocaties. In deze studie worden ook onderwerpen als de Sonseweg en de ervaren verkeersoverlast in de kernen meegenomen.

3.22 We accepteren een 2x2-baans N279, indien nut en noodzaak (Ladder van Verdaas) op basis van actuele cijfers zijn aangetoond.

3.23 Bij de planontwikkeling voor de N279 wijzen wij een omleiding rond Dierdonk, hetgeen nieuw asfalt betekent, af.

3.24 De aansluiting van de N615 op de N279 (fly-over) en de aansluiting van de Peeleindseweg op de N615 (rotonde) worden bij voorrang met een hoge urgentie geprioriteerd.

3.25 We streven naar het oplossen van het verkeersknelpunt bij de Beekse brug.

3.26 Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

De in de toelichting opgenomen voorstellen voor bijvoorbeeld de aanpassing van de plandatum verwerken wij voor 2024 op basis van uw besluitvorming bij deze Jaarstukken.

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.02	Bij het proces rond de gebiedsontwikkeling aan de Heuvel in Lieshout is niets doen geen optie. We gaan voor het beste plan voor Lieshout. Het plan wordt naast verlevendiging, stedenbouwkundige inpassing en verkeersveiligheid, ook getoetst aan haalbaarheid, betaalbaarheid en draagvlak. De politieke beoordeling is voor de partijen een vrije kwestie in een open debat.					
	Uitvoering aanpak parkeerknelpunten zuidzijde Lieshout Op basis van de eind 2023 of begin 2024 vastgestelde kaders wordt een omgevingsplan procedure doorlopen waarna aanbesteding en uitvoering kunnen plaatsvinden.	Nog niet gestart buiten planning	2024	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	- 2025
			Toelichting op de status: De uitvoering van de parkeerknelpunten aan de zuidzijde van Lieshout maakt deel uit van de centrumontwikkeling in Lieshout. Gedurende heel het jaar hebben er in het kader van de centrumontwikkeling haalbaarheidsonderzoeken plaatsgevonden.			
	Ontwikkeling Heuvel Lieshout Op basis van de eind 2023 of begin 2024 vastgestelde kaders wordt de openbare ruimte al dan niet gefaseerd heringericht.	Nog niet gestart buiten planning	2024	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	- 2025
			Toelichting op de status: Gedurende heel het jaar hebben haalbaarheidsonderzoeken voor het project Centrumontwikkeling Lieshout plaatsgevonden.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.03	Wij stellen een Omgevingsvisie op voor de kernen die door de raad vóór 1 januari 2025 moet zijn vastgesteld. Het centrale thema hierin is meer integrale aandacht voor wonen, klimaat, water en groen binnen de bebouwde kom.					
	Omgevingsvisie voor kernen De omgevingsvisie voor de kernen dient wettelijk door de raad te worden vastgesteld vóór 1 januari 2025. Het project is in januari 2023 opgestart. Omdat voor de besluitvorming (vaststelling) een periode van zes maanden noodzakelijk wordt geacht, is als deadline voor het concept 1 juli 2024 aangehouden. In deze 18 beschikbare maanden zullen diverse belanghebbenden worden betrokken bij de totstandkoming van een samenhangende visie op de fysieke leefomgeving. Ook gezondheid, veiligheid en cultureel erfgoed worden nadrukkelijk hierbij betrokken. Vanzelfsprekend wordt ook de gemeenteraad op diverse momenten aangehaakt bij het proces.	Lopend binnen planning	2024	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	-
			Toelichting op de status: In 2024 is een thematisch koersdocument opgesteld dat op 2 juli 2024 is behandeld in de commissie Ruimtelijke Zaken. In het najaar is het projectteam gestart met de uitwerking van de diverse visiekaarten. De invoeringswet is aangepast met als gevolg dat gemeenten 2 jaar extra tijd hebben gekregen om een gebiedsdekkende Omgevingsvisie vast te stellen (vóór 1 januari 2027).			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.07	De gemeente wordt overspoeld met woningbouwinitiatieven. Het aantal woningen dat hiermee gepaard gaat overstijgt de woningbehoefte op de lange termijn. We maken in 2022 daarom ingrijpende keuzes in het woningbouwprogramma om de ontwikkeling van kansrijke projecten, in lijn met onze ambities in de Woonvisie, mogelijk te maken.					
	Gebiedsontwikkeling Hoek Oranjelaan - Lieshoutseweg Het project Hoek Oranjelaan - Lieshoutseweg (als onderdeel van het project De Beekse Akkers I) is in 2022 opgestart. In 2024 wordt een omgevingsdialoog opgestart en wordt resterend archeologisch onderzoek gedaan. Ook wordt een bidbook opgesteld met inbegrip van beeldkwaliteitseisen. Aansluitend wordt een ontwikkelingscompetitie opgestart en uitgevoerd om zo tot een passende invulling te komen. Uiteindelijk moet op basis daarvan een anterieure overeenkomst met de winnende ontwikkelaar worden gesloten.	Lopend buiten planning	2024	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	- 2025
			Toelichting op de status: In 2024 is het plan van aanpak opgesteld voor het archeologisch onderzoek. Vanwege prioritering in de werkzaamheden is er niet gestart met een omgevingsdialoog, het bidbook en ontwikkelcompetitie.			

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.08	Bij inbreiding wordt allereerst ingezet op herbestemming, transformatie of vervanging van bestaande gebouwen, met name gericht op het bereiken van de doelstellingen in de Woonvisie.					
	Gebiedsontwikkeling De Klokkengieterij Ontwikkelaar Interesting Vastgoed is bezig met optimalisatie van het bouwplan, de voorbereiding op het bouwrijpmaken (bijvoorbeeld het archeologisch onderzoek) en de aanvraag van de omgevingsvergunning. De gemeente is vanaf nu voor een belangrijk deel facilitair in dit traject. Het is daarom lastig voor de gemeente om zich te verbinden aan concrete acties en een planning.	Lopend binnen planning	2024	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	-
			Toelichting op de status: In 2024 heeft de technische voorbereiding van het bouwrijp maken plaats gevonden. Zaken als archeologisch proefsleuvenonderzoek, bodemsanering, bestrijding van invasieve plantensoorten en hoge grondwaterstanden speelden hierbij een rol. Er zijn diverse aanvragen voor een omgevingsvergunning ingediend, beoordeeld en verleend waarvoor er ook een uitgebreid dialoog met de vertegenwoordiging van de aanwonenden noodzakelijk was. Tenslotte hebben er meerdere gesprekken plaatsgevonden over de sloop van hal 1 en de verhouding van het vervangende appartementengebouw tot het Rijksmonument.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	Voldoende huurwoningen en betaalbare woningen In de Woondeal is overeengekomen dat Laarbeek tot 2030 minimaal 735 woningen gaat bouwen met als programmering minimaal 30% sociale huur, minimaal 37% middeldure huur en/of betaalbare koop (2/3 betaalbaar). Binnen deze kaders streven wij ernaar om minimaal 400 levensloopbestendige woningen te realiseren. In het in oktober 2023 vastgestelde Beleidskader Wonen heeft de raad zich hieraan gecommitteerd.	Lopend binnen planning	2024	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	-
			Toelichting op de status: Bij onze woningbouwplannen houden we steeds rekening met de afspraken uit de woondeal. Over de voortgang van projecten en de woningbouwopgave wordt op andere plekken en momenten verslag gedaan.			
	Herontwikkeling Baverdestraat Lieshout In het eerste kwartaal van 2024 wordt het bestemmingsplan inzake de herontwikkeling Baverdestraat voorgelegd aan de gemeenteraad voor vaststelling.	Gereed/ afgerond	2024	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	-
			Toelichting op de status: Het bestemmingsplan is in de raadsvergadering van 19 december 2024 vastgesteld.			
Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		**Status**	**Begrotings-jaar**	**Portefeuille-houder**	**Afdeling**	**Laatst vastgestelde planning**
3.12	Er worden onderhoudsplannen opgesteld voor het openbaar groen, waarbij groenbeleving, biodiversiteit en klimaatadaptatie leidende principes zijn.					
	Baggeren watergangen en sloten Uitvoering geven aan de jaarschijf 2020 van het in 2019 vastgestelde beheerplan onderhoud watergangen en sloten.	Alternatieve beleidskeuze	2020	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	12 - 2025
			Toelichting op de status: Met ingang van 2025 wordt een herziene opzet gemaakt van het onderhoud en baggeren van watergangen en waterpartijen. Een en ander zal worden vastgelegd in een in 2025 vast te stellen herziene versie van het waterbeheerplan. In dat 'Waterbeheerplan 2025' worden ook de eisen verwerkt die Europese 'Kaderrichtlijn Water' stelt aan de waterkwaliteit.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.14	Bij het terugdringen van wateroverlast ten gevolge van clusterbuien wordt ingespeeld op kansen (grondverwerving), maar worden inwoners ook gestimuleerd om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen.					
	Waterberging en groen Oranjelaan We realiseren een waterberging in het groengebied tussen Oranjelaan en Beekerheide in Beek en Donk. Dit combineren we met een herinrichting van deze hoofdgroenstructuur. Water afkomstig van bedrijventerrein Beekerheide kan duurzaam worden geborgen en we verhogen de biodiversiteit en kwaliteit van de leefomgeving. Met diverse betrokkenen maken we een plan dat in 2023/2024 uitgevoerd wordt.	Lopend buiten planning	2019	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	11 - 2025
			Toelichting op de status: In 2024 werden de benodigde onderzoeken uitgevoerd onderzoeken en het uitvoeringsbestek opgesteld. Na aanbesteding volgt in de tweede helft van 2025 de daadwerkelijke aanleg van de waterberging.			

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.17	De gemeente blijft investeren in regionale samenwerking op het gebied van toerisme en recreatie. Laarbeek wordt als onderdeel van Land van de Peel gepromoot.					
	Uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme 2023-2024 In 2024 worden de acties uit uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme uitgevoerd. Dit uitvoeringsprogramma is onderdeel van het Programma recreatie en toerisme dat is vastgesteld door het college.	Gereed/ afgerond	2024	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	-
			Toelichting op de status:			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.18	We zetten in op het versterken van de natuur en landschap van Laarbeek, met het oog op het bevorderen van de biodiversiteit, met als zwaartepunten 't Gulden Land en de tweede fase van waterhouderij De Blauwe Poort. 't Gulden Land wordt in goede samenwerking met de gemeente Helmond en Waterschap Aa en Maas gecontinueerd.					
	Visie 't Gulden land realiseren De visie voor 't Gulden Land is in 2019 vastgesteld door de gemeenteraad. De gebiedsontwikkeling in 't Gulden Land draagt sterk bij aan de positionering van Laarbeek als Waterpoort van de Peel. Samen met de partners Waterschap Aa en Maas en gemeente Helmond zijn we sinds 2022 gestart met verschillende deelprojecten, waaronder natuurontwikkeling in de Kop van Aarle-Rixtel. In de komende jaren krijgt 't Gulden Land vorm als natuur- en recreatiegebied.	Gereed/ afgerond	2020	Wethouder Briels	Leefomgeving	-
			Toelichting op de status: De natuurontwikkeling in de Kop van Aarle-Rixtel is afgerond. De feestelijke opening heeft plaatsgevonden op 5 april.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	Van Gogh Nationaal Park In 2019-2020 heeft Laarbeek deelgenomen aan de voorbereiding tot het verkrijgen van de status van Van Gogh Nationaal Park. Laarbeek is gevraagd om vanaf 2021 deel te nemen aan het Van Gogh Nationaal park, een samenwerking van een veertigtal partijen: gemeentes, waterschappen en maatschappelijke organisaties. Van Gogh Nationaal Park zal fungeren als vliegwiel voor ruimtelijk opgaves, zoals duurzame energieontwikkeling. Hierbij is oog voor het behouden en versterken van het Brabantse landschap, dat op talrijke schilderijen van Van Gogh terug te vinden is. Daarnaast versterkt de titel Nationaal Park de toeristische aantrekkingskracht van Laarbeek. De status Nationaal Park is (nog) niet toegekend.	Lopend buiten planning	2021	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	08 - 2025
			Toelichting op de status: In 2024 is de status van Nationaal Park toegekend. In 2025 wordt bekeken of en op welke manier Laarbeek zich meerjarig verbindt aan het Van Gogh Nationaal Park.			
	EVZ/beekherstelproject Blauwe Poort fase 2 Rond de Aa, de Boerdonkse Aa en de Snelle Loop zijn inmiddels voldoende gronden verworven om samen met waterschap Aa en Maas een EVZ aan te legen en beekherstelproject te kunnen starten. In 2023 ronden we de planvorming en voorbereiding af zodat uitvoering eind 2023 of in 2024 kan plaatsvinden.	Lopend buiten planning	2023	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	12 - 2025
			Toelichting op de status: Het project wordt getrokken door waterschap Aa en Maas. De voorbereiding en het vergunningtraject heeft meer tijd gekost dan voorzien. Inmiddels is de vergunning onherroepelijk en loopt de aanbesteding. De verwachting is dat de uitvoering halverwege 2025 start en dat het project eind 2025 afgerond kan worden.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.19	We vinden de bescherming en instandhouding van het erfgoed in het algemeen en van Landgoed Eyckenlust, Landgoed Croy en Missieklooster Heilig Bloed erg belangrijk. Hierbij geldt 'behoud door ontwikkeling' als uitgangspunt.					
	Uitvoeringsprogramma erfgoedbeleid Het geactualiseerde erfgoedbeleid (Een erfenis aan verhalen) voor 2021-2026 is in september 2021 vastgesteld door de raad. In het bijhorende uitvoeringsprogramma zijn acties per ambitie opgenomen tot en met 2026 . Het uitvoeringsprogramma is gevoed met ideeën van inwoners, bestuur en ambtelijk betrokkenen. Voor komend jaar staan acties als het opstellen van een kerkenvisie Laarbeek en paraplubestemmingsplan archeologie op het programma.	Lopend binnen planning	2022	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	-
			Toelichting op de status:			

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.20	Het paraplubestemmingsplan archeologie en monumenten en de Kerkenvisie worden opgesteld.					
	Cultuurhistorische waardevolle panden Er wordt beleid ontwikkeld zodat met betrekking tot cultuurhistorische waardevolle panden in het buitengebied afwegingen kunnen worden gemaakt. Onderdeel hiervan is een herijking van de lijst.	Lopend buiten planning	2020	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	12 - 2026
			Toelichting op de status: Hier zijn al stappen op gezet. Afronding van herijking van de lijst is voorzien voor 2026. De daadwerkelijke ruimtelijke borging moet worden geregeld in het nog op te stellen omgevingsplan.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.21	In verband met het grote aantal verkeersuitdagingen binnen het grondgebied van Laarbeek, wordt een Integrale Verkeersstudie verricht, met daarin een doorkijk naar en afstemming met de regionale verkeersproblematiek en de kansrijke inbreidings- en uitbreidingslocaties. In deze studie worden ook onderwerpen als de Sonseweg en de ervaren verkeersoverlast in de kernen meegenomen.					
	Projectbesluit N279 De uitspraak van Raad van State is inmiddels geweest waardoor het inpassingsplan van tafel is. In Noordoost-Brabant moet een goed functionerend wegennet, de zogeheten Robuuste Rand, de druk op het onderliggend wegennet verminderen en sluipverkeer voorkomen. In dat kader denkt Laarbeek binnen de Stuurgroep N279 actief mee over de hernieuwde aanpak van deze provinciale verkeersader. Met behulp van een Brede Belangen Benadering (BBB) wordt gezocht naar consensus in plaats van compromissen.	Lopend binnen planning	2019	Burgemeester De Boer	Leefomgeving	-
			Toelichting op de status: Er is een notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld. Deze is in april gepubliceerd.			
	Opstellen integraal verkeersplan In verband met het grote aantal verkeersuitdagingen binnen het grondgebied van Laarbeek wordt een Integrale Verkeersstudie verricht, met daarin een doorkijk naar en afstemming met de regionale verkeersproblematiek en de kansrijke in- en uitbreidingslocaties. In deze studie worden ook onderwerpen als de Sonseweg en de ervaren verkeersoverlast in de kernen meegenomen.	Gereed/ afgerond	2024	Burgemeester De Boer	Leefomgeving	-
			Toelichting op de status: De Integrale Verkeersstudie is meegenomen in de Mobiliteitsvisie. Die is vastgesteld op 14 november 2024. Verdere uitwerking heeft plaatsgevonden in het Mobiliteitsplan.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.25	We streven naar het oplossen van het verkeersknelpunt bij de Beekse brug.					
	Bereikbaarheid en aanvaardbaar verkeersniveau ten behoeve van de leefbaarheid Op basis van de op te leveren planstudie Beekse Brug wordt een voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd voor de uitvoering.	Lopend binnen planning	2020	Burgemeester De Boer	Leefomgeving	-
			Toelichting op de status: De preverkenning is gestart met diverse gemeenten, provincie en rijkswaterstaat. Verwachting is dat deze eind 2025 wordt opgeleverd.			

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
3.26	Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen.					
	Jaarlijkse rapportage duurzaamheidsagenda De Laarbeekse duurzaamheidsagenda omschrijft aan de hand van 6 thema's welke activiteiten/projecten we uitvoeren op het vlak van duurzaamheid. Jaarlijks rapporteren we de stand van zaken en brengen we de raad in de positie om de prioriteiten voor het volgende jaar aan te geven.	Gereed/ afgerond	2024	Wethouder Briels	Leefomgeving	12 - 2024
			Toelichting op de status: Eind 2024 zijn alle gegevens verzameld voor een actuele terugkoppeling van de stand van zaken met betrekking tot de duurzaamheidsagenda. Begin 2025 is hierover een raadsinformatiebrief verzonden met de duurzaamheidsagenda als bijlage.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Beleidsindicatoren

In dit jaarverslag presenteren wij de verplichte BBV-indicatoren per programma. De opgenomen gegevens zijn gebaseerd op de landelijke database van Waarstaatjegemeente.nl. De hier getoonde cijfers lopen, doordat niet alle gemeenten even snel de informatie verschaffen, meestal achter, soms zelfs jaren.

Indien opgenomen hebben wij de uitkomsten van onze gemeente afgezet tegen de uitkomsten van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	Verplicht volgens BBV j/n	Meeteenheid	Actualiteit	Laarbeek	Gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Demografische druk	Ja	%	2024	80,4	81,1
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Ja	€	2024	910	947
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Ja	€	2024	970	1.037
Gemiddelde WOZ-waarde	Ja	x € 1.000	2024	411	408
Nieuw gebouwde woningen	Ja	per 1.000 woningen	2023	7,8	7,5

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten inclusief mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil
	Lasten	16.687	23.988	21.780	2.208
2.1	Verkeer en vervoer	8.328	8.367	8.217	150
2.3	Recreatieve havens	5	5	5	
3.4	Economische promotie	233	988	956	32
5.4	Musea	22	22	22	
5.5	Cultureel erfgoed	105	857	890	-34
5.6	Media	385	511	511	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.095	3.445	3.605	-160
7.4	Milieubeheer	2.685	6.030	3.558	2.473
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.463	3.340	3.615	-275
8.3	Wonen en bouwen	366	423	401	22
	Baten	2.673	10.283	8.196	-2.086
2.1	Verkeer en vervoer	826	1.033	1.064	31
3.4	Economische promotie		730	730	
5.4	Musea	1	1	1	
5.5	Cultureel erfgoed	25	775	775	-1
5.6	Media		127	66	-61
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	92	530	532	2
7.4	Milieubeheer	569	3.848	1.426	-2.422
8.1	Ruimte en leefomgeving	682	2.462	2.614	152
8.3	Wonen en bouwen	477	778	989	211
	Resultaat	**-14.015**	**-13.705**	**-13.584**	**121**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

We lichten de verschillen in de verschillenanalyse toe op taakveldniveau. Het gaat om afwijkingen tussen begroting en realisatie ≥ € 40.000. Het drempelbedrag geldt zowel voor de lasten als baten, dus niet gesaldeerd.

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
2.1 Verkeer en vervoer			
Lasten	**150**	**V**	
Calamiteiten en gladheidsbestrijding: In februari 2024 was gedurende één week aanzienlijke inzet nodig voor gladheidsbestrijding, waaronder inhuur van diverse vrachtwagens.	-20	N	I
De provincie Noord-Brabant leverde een niet-voorziene bijdrage aan een studie met betrekking tot snelfietsroutes.	20	V	I
De stelpost wordt gebruikt om de kapitaallasten van de vervangingsinvesteringen te dekken. Hiervan werd € 38.000 niet gebruikt en valt incidenteel vrij.	38	V	I
De studie met betrekking tot het mobiliteitsplan werd slechts gedeeltelijk afgerond in 2024.	12	V	I
Het Commanderij College nam niet deel aan het project 'Totaly Traffic', gericht op mensgerichte verkeersveiligheid voor middelbare scholieren.	3	V	I
In 2024 was er slechts één aanvraag voor het plaatsen van een laadpaal op een strategische locatie. Bij het vaststellen van de begroting werd uitgegaan van 5 aanvragen.	15	V	I
In 2024 was nauwelijks behoefte aan inhuur van expertise op het gebied van openbare verlichting.	7	V	I
In 2024 werd één fietsbrug vervangen en één vlonder hersteld. Het overige deel van de geplande activiteiten zal naar verwachting plaatsvinden in 2025.	26	V	I
In verband met het natte voorjaar en de natte zomer werd in 2024 werd slechts een deel van het schilderprogramma lichtmasten uitgevoerd.	20	V	I
Kosten gemaakt op de kostenplaatsen tractie en gemeentewerf (taakveld 0.4) worden normaliter doorverdeeld naar een aantal specifieke kostendragers zoals wegen (taakveld 2.1). Het nadeel van € 30.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat met de bijstelling van de kapitaallasten in de Financiele rapportage 2024 de kostenverdeling onterecht op € 0 is gesteld. In de realisatie heeft de kostenverdeling wel plaatsgevonden. Op de kostenplaats levert dit een voordeel op, in de exploitatie leidt dit tot nadelen.	-30	N	I
Mede door de inzet van een gespecialiseerd bureau waren de inkomsten als gevolg van in 2024 verhaalde schades aan openbare verlichting hoger dan voorzien.	20	V	I
Rentelast activa Het voordeel ontstaat door niet doorberekende omslagrente en valt weg tegenover het (verder toegelichte) nadeel op taakveld Treasury in programma 6.	26	V	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Overige verschillen.	13	V	I
Baten	**31**	**V**	
Baten op de kostenplaatsen tractie en gemeentewerf (taakveld 0.4) worden normaliter doorverdeeld naar een aantal specifieke kostendragers zoals wegen (taakveld 2.1). Het voordeel van € 6.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat met de bijstelling van de kapitaallasten in de Financiele rapportage 2024 de kostenverdeling onterecht op € 0 is gesteld. In de realisatie heeft de kostenverdeling wel plaatsgevonden, in dit specifieke geval zijn kapitaallasten gedekt door een onttrekking uit de afschrijvingsreserve. Op de kostenplaats levert dit een nadeel op, in de exploitatie leidt dit tot voordelen.	6	V	I
Calamiteiten en gladheidsbestrijding: De geraamde inkomsten met betrekking tot vergoeding schades zijn gebaseerd op een meerjarig gemiddelde verwachting. De jaarlijkse inkomsten variëren echter en waren in 2024 lager dan dit gemiddelde.	-16	N	I
Onderhoud verharde wegen: Nutsbedrijven vervingen in 2024 meer kabels en leidingen dan werd voorzien. Ter compensatie van kwaliteitsverlies van de bovenliggende verhardingen ontvangen gemeenten een 'degeneratievergoeding'. Het in 2024 ontvangen bedrag was hoger dan op voorhand werd voorzien.	47	V	I
Overige verschillen	-6	N	I

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
5.6 Media			
Lasten		**V**	
Baten	**-61**	**N**	
Regeling specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorzieningen 2024-2025: Van de in 2024 ontvangen specifieke uitkering € 104.160 is een deel niet besteed in 2024. Dit bedrag van € 61.045 is als vooruit ontvangen verwerkt op de balans per ultimo 2024 en zal in 2025 worden besteed binnen de pilot 2024-2025 voor een toekomstbestendige bibliotheek.	-61	N	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie			
Lasten	**-160**	**N**	
Als gevolg van schades veroorzaakt door gemeentelijke bomen, keerden we in 2024 een onvoorzien bedrag aan schadevergoedingen uit.	-5	N	I
Als gevolg van voorgaande droge jaren, dienden na veiligheidsinspecties meer bomen vervangen te worden dan voorzien.	-23	N	I
Baten op de kostenplaatsen tractie, gemeentewerf en automatisering (taakveld 0.4) worden normaliter doorverdeeld naar een aantal specifieke kostendragers zoals openbaar groen (taakveld 5.7). Het voordeel van € 9.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat met de bijstelling van de kapitaallasten in de Financiele rapportage 2024 de kostenverdeling onterecht op € 0 is gesteld. In de realisatie heeft de kostenverdeling wel plaatsgevonden, in dit specifieke geval zijn kapitaallasten gedekt door een onttrekking uit de afschrijvingsreserve. Op de kostenplaats levert dit een nadeel op, in de exploitatie leidt dit tot voordelen.	9	V	I
In 2024 bleken de kosten voor het verplaatsen van de kermis Beek en Donk aanzienlijk lager dan werd voorzien in de financiële rapportage 2024.	20	V	I
Kosten gemaakt op de kostenplaatsen tractie, gemeentewerf en automatisering (taakveld 0.4) worden normaliter doorverdeeld naar een aantal specifieke kostendragers zoals openbaar groen (taakveld 5.7). Het nadeel van € 46.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat met de bijstelling van de kapitaallasten in de Financiele rapportage 2024 de kostenverdeling onterecht op € 0 is gesteld. In de realisatie heeft de kostenverdeling wel plaatsgevonden. Op de kostenplaats levert dit een voordeel op, in de exploitatie leidt dit tot nadelen.	-46	N	I
Net als in 2023 dekken we de extra uitgaven ten behoeve van bomenbeheer incidenteel, vooruitlopend op de herziening van het bomenbeheerplan.	-79	N	I
Op basis van een inschatting van oktober 2024 werd van het budget 'Onderhoud bermen en sloten' € 25.000 overgeheveld naar 2025. Bij nader inzien werd een deel van deze uitgaven toch gedaan in 2024, waardoor € 16.000 onterecht werd overgeheveld. Conform het raadsvoorstel budgetoverheveling zal dit worden gecorrigeerd in de financiële rapportage 2025.	-16	N	I
Overige verschillen	-20	N	I
Baten	**2**	**V**	
Overige verschillen	2	V	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
7.4 Milieubeheer			
Lasten	**2.473**	**V**	
Energiebeheer Het vanuit de reserve incidenteel beleid beschikbaar gestelde budget (€ 50.000) Uitbreiding fietsenstalling personeel en laadpalen elektrische voertuigen parkeerplaats personeel is nog niet besteed per ultimo 2024. De werkzaamheden worden uitgevoerd in 2025. Het bedrag wordt teruggestort in de bestemmingsreserve per 31 december 2024 (beschikkingsbevoegdheid college). Per saldo budgetneutraal (batenbudget en lastenbudget).	50	V	I
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) De overschrijding wordt bijna geheel veroorzaakt door het onderdeel 'bouwen'. Het betreft aanvragen voor bouwvergunningverlening die wij als verzoektaak door ODZOB lieten uitvoeren. De grootte van deze post wordt bepaald door de hoeveelheid aanvragen die initiatiefnemers indienen. Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingegaan. In december 2023 is er op de valreep nog een grote piek aan aanvragen binnengekomen die nog onder het Wabo-regime vallen. Deze aanvragen zijn in 2024 behandeld, wat leidt tot de overschrijding. Deze piek is nagenoeg weggewerkt.	-206	N	I
Regeling specifieke uitkering aanpak energie armoede (AEA) Van de in totaal, via drie tranches, ontvangen middelen (€ 556.235) is € 323.569 nog niet besteed per ultimo 2024 en als vooruitontvangen opgenomen op de balans per 31 december 2024. Per saldo budgetneutraal (batenbudget en lastenbudget). De regeling is verlengd tot en met 31 december 2027.	324	V	I
Regeling specifieke uitkering lokale aanpak isolatie 2024 (LAI) Op 12 december 2024 is een bedrag van € 1.281.025 toegekend. Dit bedrag zal uiterlijk op 31 december 2027 besteed moeten zijn en is als vooruitontvangen opgenomen op de balans per 31 december 2024. Vanuit de jaarrekening 2023 resulteert nog aan niet bestede/verantwoorde middelen € 900.585 welke eveneens als vooruitontvangen zijn opgenomen op de balans per 31 december 2024. Per saldo budgetneutraal (batenbudget en lastenbudget).	2.182	V	I
Regeling specifieke uitkering sanering verkeerslawaai Per ultimo 2024 is in totaal € 165.000 beschikt en zijn er nog geen kosten gemaakt. Dit bedrag is als vooruitontvangen opgenomen op de balans per 31 december 2024. Per saldo budgetneutraal (batenbudget en lastenbudget). De regeling loopt tot en met 31 december 2025.	93	V	I
Overige verschillen	30	V	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Baten	**-2.422**	**N**	
Energiebeheer Het vanuit de reserve incidenteel beleid beschikbaar gestelde budget (€ 50.000) Uitbreiding fietsenstalling personeel en laadpalen elektrische voertuigen parkeerplaats personeel is nog niet besteed per ultimo 2024. De werkzaamheden worden uitgevoerd in 2025. Het bedrag wordt teruggestort in de bestemmingsreserve per 31 december 2024 (beschikkingsbevoegdheid college). Per saldo budgetneutraal (batenbudget en lastenbudget).	-50	N	I
Regeling specifieke uitkering aanpak energie armoede (AEA) Zie toelichting bij lasten.	-324	N	I
Regeling specifieke uitkering aanpak energie armoede (AEA): verschil voorgaande jaren	-13	N	I
Regeling specifieke uitkering capaciteit klimaat en energie (CDOKE) Totale kosten 2024 die onder deze regeling vallen (€ 810.526) ten opzichte van het voorschot 2024 (€ 493.297). Van het totale verschil ad € 317.229, is € 232.681 is in overleg met de accountant opgevoerd als "Nog te verrekenen met de specifieke uitkering CDOKE 2025". Hiervoor geldt het matching-principe: de baten verantwoorden in het jaar waarin ook de lasten zijn verantwoord.	233	V	I
Regeling specifieke uitkering lokale aanpak isolatie 2024 (LAI) Zie toelichting bij lasten.	-2.182	N	I
Regeling specifieke uitkering sanering verkeerslawaai Zie toelichting bij lasten.	-93	N	I
Overige verschillen	7	V	I

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
8.1 Ruimte en leefomgeving			
Lasten	**-275**	**N**	
Bestemmings- en structuurplannen In 2024 is er extra capaciteit ingezet en voorbereidingskosten gemaakt ten behoeve van versnelling woningbouw, wegwerken achterstanden principeverzoeken en grondtransacties. Voor al deze werkzaamheden genereren we inkomsten door middel van leges of anterieure overeenkomsten. Niet alle inkomsten komen in hetzelfde jaar en niet alle inkomsten komen binnen op de post facilitaire plannen, waar deze inhuur wel op geboekt is.	-29	N	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Facilitaire ruimtelijke plannen Bij de grondnota 2022 is besloten om alle inkomsten en uitgaven vanuit het wettelijke verplicht kostenverhaal vanuit de facilitaire projecten en overige exploitatiebijdragen te verantwoorden bij faciltaire projecten (taakveld Ruimte en leefomgeving). De financiële ruimte die hierdoor ontstaat wordt gebruikt om extra personeel in te huren om geen achterstanden te krijgen indien van toepassing. Het saldo van deze inkomsten en uitgaven wordt onttrokken of gestort in de reserve exploitatiebijdrage ruimtelijke plannen. Omdat vooraf moeilijk in te schatten is wat de uitgaven en inkomsten zijn, wordt niet alles begroot en ontstaan er verschillen tussen de begroting en werkelijkheid zowel in de uitgaven als in de inkomsten. Echter is het altijd met elkaar in evenwicht gelet op de toevoeging of onttrekking uit bovengenoemde reserve. In dit geval een nadeel voor de lasten van -€95.000 en voor hetzelfde bedrag een voordeel voor de inkomsten.	-95	N	I
Omgevingswet Conform raadsbesluit (22-8-2024) is er de bestemmingsreserve Omgevingswet ingesteld. Het college is gemachtigd om voor de implementatie van de Omgevingswet per jaar € 150.000,- uit deze reserve te onttrekken. Voor de inhuur van personeel is € 150.000 uitgegeven en daar staat als dekking een onttrekking uit de bestemmingsreserve van € 150.000 tegenover.	-150	N	I
Overige verschillen	-1	N	I
Baten	**152**	**V**	
Facilitaire ruimtelijke plannen Zie voor de verklaring bij lasten van hetzelfde onderwerp.	95	V	I
Handhaving ruimtelijke ordening Er lopen twee procedures voor het verhalen van kosten op de veroorzaker. Kostenverhaal is niet in 2024 afgerond en daarom zijn de inkomsten niet ontvangen.	-126	N	I
Omgevingswet Conform raadsbesluit (22-8-2024) is er de bestemmingsreserve Omgevingswet ingesteld. Het college is gemachtigd om voor de implementatie van de Omgevingswet per jaar € 150.000,- uit deze reserve te onttrekken. Voor de inhuur van personeel is € 150.000 uitgegeven en daar staat als dekking een onttrekking uit de bestemmingsreserve van € 150.000 tegenover.	150	V	I
Overige verschillen Deze hebben onder andere betrekking op inkomsten die verkregen zijn door het verhalen van nadeelcompensatie en een meer opbrengst in ontvangen leges voor ruimtelijke procedures.	33	V	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
8.3 Wonen en bouwen			
Lasten	**22**	**V**	
Overige verschillen	22	V	I
Baten	**211**	**V**	
Bouwleges De extra personele inzet bij ruimtelijke ontwikkeling heeft een positief effect op de bouwleges, waardoor grote projecten zoals Bemmer IV en De Hoge Regt meer inkomsten hebben opgeleverd dan begroot.	209	V	I
Overige verschillen	2	V	I

Reservemutaties

Onderstaande tabel geeft de mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil
	Storting in reserves	**4.830**	**8.885**	**8.974**	**-90**
2.1	**Verkeer en vervoer**	**4.775**	**4.942**	**4.942**	
	Algemene reserve	35	35	35	
	res. MRE Bereikbaarheidsmaatregelenpakket	1.150	1.150	1.150	
	Reserve Afschrijvingen	1.590	1.590	1.590	
	Reserve Bereikbaarheidsagenda	2.000	2.000	2.000	
	Reserve Budgetoverhevelingen		167	167	
3.4	**Economische promotie**		**708**	**708**	
	Reserve Budgetoverhevelingen		708	708	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

5.5	**Cultureel erfgoed**		**736**	**736**	
	Reserve Budgetoverhevelingen		736	736	
5.7	**Openbaar groen en (openlucht) recreatie**		**397**	**490**	**-93**
	Reserve bomenfonds			93	-93
	Reserve Budgetoverhevelingen		397	397	
7.4	**Milieubeheer**	**5**	**676**	**679**	**-3**
	Reserve Budgetoverhevelingen		513	513	
	Reserve Duurzaamheidsfonds		157	157	
	Reserve Omgevingsfonds Duurzaamheid	5	5	8	-3
8.1	**Ruimte en leefomgeving**	**50**	**1.426**	**1.420**	**6**
	Res. kwaliteitsverbetering buitengebied	50	310	304	6
	Reserve Budgetoverhevelingen		342	342	
	reserve Omgevingswet		774	774	
	Onttrekking aan reserves	**1.341**	**5.453**	**5.487**	**34**
2.1	**Verkeer en vervoer**	**638**	**829**	**833**	**4**
	Algemene reserve	500	500	500	
	res. MRE Bereikbaarheidsmaatregelenpakket	20	20	18	-2
	Reserve Afschrijvingen	118	93	98	6
	Reserve Budgetoverhevelingen		216	216	
3.4	**Economische promotie**		**730**	**730**	
	Reserve Budgetoverhevelingen		730	730	
5.5	**Cultureel erfgoed**	**11**	**760**	**760**	
	Reserve Afschrijvingen	11	10	10	
	Reserve Budgetoverhevelingen		14	14	
	Reserve Resultaatbestemming		736	736	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

5.7	**Openbaar groen en (openlucht) recreatie**	**23**	**461**	**470**	**9**
	Reserve Afschrijvingen	23		9	9
	Reserve bomenfonds			1	1
	Reserve Budgetoverhevelingen		322	322	
	Reserve Resultaatbestemming		139	139	
7.4	**Milieubeheer**	**120**	**770**	**674**	**-96**
	Reserve Budgetoverhevelingen		400	400	
	Reserve Duurzaamheidsfonds	120	163	117	-46
	Reserve incidenteel nieuw beleid		50		-50
	Reserve Resultaatbestemming		157	157	
8.1	**Ruimte en leefomgeving**	**550**	**1.889**	**2.006**	**117**
	Algemene reserve		260	260	
	Res. Exploitatiebijdr.ruimtelijke plannen	550	550	517	-33
	Reserve Budgetoverhevelingen		855	855	
	reserve Omgevingswet		56	206	150
	Reserve Resultaatbestemming		169	169	
8.3	**Wonen en bouwen**		**15**	**15**	
	Reserve Budgetoverhevelingen		15	15	
	Totaal reservemutaties	**-3.489**	**-3.431**	**-3.487**	**-56**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Toelichting Reservemutaties	Storting 2024	Onttrekking 2024
Algemene reserve	35	760
Betreft een jaarlijkse toevoeging vanuit de exploitatie door lagere kapitaallasten openbare verlichting - oude armaturen.	35	
Betreft de gefaseerde jaarlijkse onttrekking uit de algemene reserve van € 500.000 (periode 2019 t/m 2024) voor de vorming van de bestemmingsreserve Bereikbaarheidsakkoord.		500
Betreft een onttrekking van € 260.000 en is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Kwaliteitsverbetering Buitengebied. Dit bedrag was namelijk in 2023 onterecht toegevoegd aan de algemene reserve.		260
Res. kwaliteitsverbetering buitengebied	304	
Correctie van de algemene reserve naar deze reserve. In 2023 toegevoegd aan de algemene reserve, maar moest deze reserve zijn.	260	
Diverse bijdragen landschapsinvesteringsregeling (LIR) worden in deze reserve gestort.	44	
Res. MRE Bereikbaarheidsmaatregelenpakket	1.150	18
In de kadernota 2024 is besloten om de benodigde bijdrages in 4 jaar te storten in deze reserves om de afgesproken bijdrages aan de MRE te kunnen dekken. Met de begroting 2024 is besloten om het benodigde bedrag ineens te storten.	1.150	
Afgesproken bijdrage aan de MRE.		18
Reserve Afschrijvingen	1.590	117
Onttrekkingen ter dekking van afschrijvingslasten van activa die hiervoor eerder zijn aangewezen.		117
Storting in de reserve Afschrijvingen voor de dekking van toekomstige afschrijvingslasten van activa die hiervoor zijn aangewezen.	1.590	
Reserve Bereikbaarheidsagenda	2.000	
In de begroting 2019 is besloten om 6 keer (2019 t/m 2024) jaarlijks een bedrag te storten in deze reserve.	500	
In de begroting 2023 is besloten om extra € 3 miljoen te storten in deze reserve (€ 1,5 miljoen in 2024 en € 1,5 miljoen in 2025) om alle projecten te kunnen dekken die toen afgesproken waren.	1.500	
Reserve Bomenfonds	93	
Conform raadsbesluit saldo budgetten bomenvervangingsplan.	93	
Reserve Budgetoverhevelingen	2.863	2.551
Budgetten in programma 3 zijn overgeheveld van 2024 naar 2025. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve.	2.863	
Budgetten in programma 3 zijn overgeheveld van 2024 naar 2025. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve.		2.551
Reserve Duurzaamheidsfonds	157	117
Het betreft een storting in de reserve Duurzaamheidsfonds die volgt uit de resultaatbestemming van de jaarrekening 2023. Door de storting blijven niet bestede middelen uit 2023 beschikbaar voor duurzaamheid.	157	
Het betreft onttrekkingen aan de reserve Duurzaamheidsfonds gerelateerd aan diverse lasten met betrekking tot duurzaamheid, zoals het Energiehuis Slim Wonen, project Gulden Energie en de uitvoeringsagenda klimaatadaptie.		117

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Reserve Omgevingsfonds Duurzaamheidsfonds	8	
De storting in de reserve heeft betrekking op de bijdragen uit de zonneparken die in Laarbeek zijn gerealiseerd.	8	
Reserve Omgevingswet	774	206
De storting in de reserve komt grotendeels voort uit het raadbesluit van 22 augustus 2024 waarmee het budget van 2024 is omgezet naar deze bestemmingsreserve. Daarnaast is de reserve gevoed met een bedrag van € 117.000, afkomstig uit de meicirculaire 2024.	774	
De onttrekking aan de reserve komt voor € 55.500 voort uit een te hoge budgetoverheveling 2023 en voor € 150.000 uit dekking van inhuurkosten.		206
Res. Exploitatiebijdr.ruimtelijke plannen		517
Bij de grondnota 2022 is besloten om de reserve exploitatiebijdrage ruimtelijke plannen in te stellen. Deze reserve is bedoeld om o.a. de inkomsten vanuit het wettelijk verplicht kostenverhaal vanuit de facilitaire projecten en overige exploitatiebijdragen te kunnen toevoegen. Ook de hieraan gerelateerde kosten (bijvoorbeeld advieskosten) worden door deze reserve gedekt. Met de jaarrekening 2023 is besloten om een gedeelte van het rekeningresultaat (€ 1.100.00) te gebruiken voor inhuur voor realisatie ruimtelijke plannen, verdeeld over 2024 en 2025 (2 x € 550.000). Het saldo van de inkomsten en uitgaven worden onttrokken of gestort in deze reserve.		517
Reserve incidenteel nieuw beleid	50	
Het niet gebruikte budget fietsenstalling/laadpalen 2024 vanuit deze bestemmingsreserve ad. € 50.000 wordt teruggestort per ultimo 2024. De uitvoering vindt plaats begin 2025.	50	
Reserve Resultaatbestemming		1.201
Bestemming saldo jaarrekening 2023: extra storting in onderhoudsvoorziening waterbeheer		120
Bestemming saldo jaarrekening 2023: storting in reserve Duurzaamheidsfonds		157
Bestemming saldo jaarrekening 2023: overschot vanuit decembercirculaire 2023 naar diverse budgetten		924
Totaal Reservemutaties	8.974	5.487

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Stand van zaken investeringen

Start jaar	Projectnaam	Begroting	Realisatie	Verschil
	Aanpassingen Kerkplein AR + onvoorzien	196	0	196
2020	Afkoopsom jaarl onderh en expl VRI ombouw N279 / N272	68	0	68
2020	Bijdrage projectkosten ombouw N279 / N272	142	0	142
2020	P.Vogelstr/Hubertuswg/Kerkstr combi met riool	476	478	-2
2020	Renovatie 8 sanitaire units WWC AR	77	80	-3
2020	Vervanging evenementenkasten 2020	49	3	47
2021	Herinrichting Groene long	600	-82	683
2021	Lankelaar herstraten in combi met aanleg hwa	595	56	539
2021	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2021	279	279	0
2022	26 parkeerpl. bij bushalte Bavaria-rotonde	342	93	249
2022	Aanpak kruising Deense Hoek N615	800	0	800
2022	Herinrichting Kerkplein Aarle-Rixtel	913	-52	965
2022	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2022	280	280	0
2022	Vervangen baanverlichting Runnersclub LH	27	27	0
2022	Vervanging VRI Aarle-Rixtel	200	5	195
2023	Aanp kruising Helmondseweg/Klokkengieterst AR	500	0	500
2023	Geluidsinnovatieve maatregelen N279	200	0	200
2023	Speelvoorzieningen 2023	61	59	1
2023	Verduurzaming groen openbare ruimte 2023	300	300	0
2023	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2023	355	165	190
2024	Bomenvervangingsplan 2024	393	108	285

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

2024	Herinrichting De Heuvel LH (centrumontw)	940	17	923
2024	Herstraten Broekelingstr-Trompetter AR	250	0	250
2024	Krediet Bijdrage snelfietsroutes Gemert - Helmond	1.000	0	1.000
2024	Reconstr P v Thielplein (verharding)	869	640	229
2024	Speelvoorzieningen 2024	61	80	-19
2024	Verduurzaming groen openbare ruimte 2024	300	40	260
2024	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2024	384	0	384
2024	Voetgangersbrug Zuid-Willemsvaart	650	0	650

Startjaar	Projectnaam	Toelichting	Krediet afsluiten bij jaarrekening
2013	Aanpassingen Kerkplein AR + onvoorzien	In 2024 werden geen uitgaven gedaan ten laste van dit krediet. Aanbesteding en uitvoering volgen in 2025.	Nee
2020	Afkoopsom jaarl onderh en expl VRI ombouw N279 / N272	Dit project is meegenomen in het Mobiliteitsplan.	Nee
2020	Bijdrage projectkosten ombouw N279 / N272	Dit project is meegenomen in het Mobiliteitsplan.	Nee
2020	P.Vogelstr/Hubertuswg/Kerkstr combi met riool	Reconstructie Pater Vogelsstraat, Hubertusweg en Kerkstraat werd grotendeels gerealiseerd in 2023 en financieel afgerond in 2024.	Ja
2020	Renovatie 8 sanitaire units WWC AR	Werkzaamheden zijn volledig afgerond. Restant bedrag kan afgeboekt worden.	Ja
2020	Vervanging evenementenkasten 2020	In 2024 werden de evenementenkasten geïnspecteerd. Op basis van de resultaten wordt een vervangingsplan opgesteld.	Nee
2021	Herinrichting Groene long	In 2024 werden hoofdzakelijk uitgaven gedaan mbt de werkvoorbereiding. Aanbesteding en uitvoering volgen in 2025.	Nee
2021	Lankelaar herstraten in combi met aanleg hwa	In 2024 werden uitgaven gedaan tbv inwonersparticipatie en de daarop volgende werkvoorbereiding van de reconstructie Lankelaar/Schutsstraat. Bovendien werden in 2024 enkele financiële correcties doorgevoerd mbt boekingen aanleg retentievijver Dorpsstraat. Aanbesteding en uitvoering van de reconstructie Lankelaar/Schutsstraat volgen in 2025.	Nee

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

2021	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2021	Na afronding van vervangingsprogramma openbare verlichting 2021 werd het volledige restant-krediet ingezet voor het uitvoeringsprogramma openbare verlichting 2022-2023.	Ja
2022	26 parkeerpl. bij bushalte Bavaria-rotonde	De aanleg van de OV-hub is volledig afgerond.	Ja
2022	Aanpak kruising Deense Hoek N615	Dit project is meegenomen in het Mobiliteitsplan.	Nee
2022	Herinrichting Kerkplein Aarle-Rixtel	In 2024 werden hoofdzakelijk uitgaven gedaan mbt de werkvoorbereiding. Aanbesteding en uitvoering volgen in 2025.	Nee
2022	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2022	Het grootste deel van het uitvoeringsprogramma openbare verlichting 2022-2023 werd ten laste gebracht van dit krediet.	Ja
2022	Vervangen baanverlichting Runnersclub LH	De baanverlichting van de Runnersclub werd al in 2023 vervangen. In 2024 volgden enkele afrondende facturen van de aannemer. Financiële afronding volgt in 2025, in verband met een nog te ontvangen factuur van het netwerkbedrijf Enexis.	Nee
2022	Vervanging VRI Aarle-Rixtel	In 2024 werd opdracht verstrekt tot het vervangen van de verkeersregelinstallatie. De nieuwe installatie wordt geplaatst in 2025.	Nee
2023	Aanp kruising Helmondseweg/Klokkengieterst AR	Dit project is meegenomen in het Mobiliteitsplan.	Nee
2023	Geluidsinnovatieve maatregelen N279	Het PIP voor de N279 is in 2021 vernietigd door de Raad van State. Er wordt nu gewerkt aan alternatieve plannen. Pas als daar meer duidelijkheid over is kan worden gekeken naar welke geluidsmaatregelen genomen moeten worden. Het krediet wordt nu ingetrokken en op een later moment wordt indien nodig een nieuw verzoek gedaan.	Ja
2023	Speelvoorzieningen 2023	In 2024 werden hoofdzakelijk financiële bijdragen geleverd aan renovatie van speelplekken aan Orchideestraat, Kuiperplein en Voorbeemd. Bovendien werden enkele subsidies verstrekt aan buurtverenigingen tbv het uitvoeren van klein onderhoud. Laatste uitgaven ten laste van dit krediet volgen in 2025.	Nee
2023	Verduurzaming groen openbare ruimte 2023	In ca. 10 straten werd het gehele bestaande openbaar groen omgevormd naar een biodiverser inrichting. Daarnaast werden in alle kernen enkele afzonderlijke plantvakken biodiverser ingericht.	Ja
2023	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2023	De financiële afronding van het uitvoeringsprogramma 2022-2023, het bijplaatsen van 2 lichtmasten aan de Heieindseweg én in 2024 het eerste deel van de vervanging van de openbare verlichting op het Piet van Thielplein werden ten laste gebracht van dit krediet. In 2025 volgt de afronding van het vervangen van de openbare verlichting op het Piet van Thielplein.	Nee

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

2024	Bomenvervangingsplan 2024	In 2024 werden hoofdzakelijk uitgaven gedaan tbv de vervanging van bomen in de Adriaan Boutlaan. Overige uitgaven ten laste van dit krediet volgen in 2025, wanneer bomen worden vervangen in wijk De Regt.	Nee
2024	Herinrichting De Heuvel LH (centrumontw)	Vooruitlopend op de centrumontwikkeling en de herinrichting van De Heuvel (start 2025), zijn er kosten gemaakt voor de herinrichting van de voorzijde van Dorpshuis Lieshout. Deze herinrichting was noodzakelijk in verband met groencompensatie. De wens van Kindcentrum De Sprankel om het plein te vergroenen sloot hier ook op aan.	Nee
2024	Herstraten Broekelingstr-Trompetter AR	In 2024 werd een nader onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van het aanleggen van de waterberging, met positief resultaat. Projectvoorbereiding start naar verwachting in 2025.	Nee
2024	Krediet Bijdrage snelfietsroutes Gemert - Helmond	Dit project is meegenomen in het Mobiliteitsplan.	Nee
2024	Reconstr P v Thielplein (verharding)	In 2024 werd het Piet van Thielplein zelf gereconstrueerd: het overgrote deel van activiteiten en kosten in het kader van dit project. Werkzaamheden en kosten voor de Koppelstraat volgen in 2025.	Nee
2024	Speelvoorzieningen 2024	In 2024 werd hoofdzakelijk een basketcourt in Lieshout gerealiseerd en het speelterrein aan de Orchideestraat in Beek en Donk gerenoveerd. In 2025 verwachten we nog een teruggave van de Dorpsraad Lieshout als bijdrage in de kosten van realisatie van het basketcourt.	Nee
2024	Verduurzaming groen openbare ruimte 2024	In Den Effer, Zes Gehuchten en het Piet van Thielplein werd het gehele bestaande openbaar groen omgevormd naar een biodiverser inrichting. Verdere uitvoering van dit jaarprogramma vindt plaats in 2025.	Nee
2024	Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan 2024	De uitvoering van het vervangingsprogramma openbare verlichting 2024 zal plaatsvinden in 2025, binnen een begin 2025 aan te besteden meerjarenovereenkomst.	Nee
2024	Voetgangersbrug Zuid-Willemsvaart	Dit bedrag is gereserveerd als cofinanciering voor de erfgoeddeal voor de beoogde voetgangersbrug over de Zuid-Willemsvaart. Besloten is om op een later moment te bekijken of en hoe deze brug wordt aangelegd. Op dat moment komt er een nieuw voorstel, inclusief financiering, naar de raad.	Ja

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Brabant Water N.V.	Deelneming door aandelenbezit
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)	Gemeenschappelijke regeling
Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030	Gemeenschappelijke regeling

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht Verbonden partijen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Programma 4 Economie en werkgelegenheid

Portefeuillehouders

Wethouder Briels

Wethouder Slaets-Sonneveldt

Wethouder Van den Berkmortel

Bestuursakkoord 2022 - 2026

Regionale schaalsprong
Onze regio staat aan de vooravond van een forse schaalsprong: een nieuwe ontwikkelfase die mede wordt ingegeven door de snelle groei van de bedrijven in de Brainportregio. De verwachte groei van onze industriële bedrijven tot 2030 en verder is dermate groot, dat dit ook impact zal hebben op het woon- en leefklimaat in onze regio en in onze gemeente.

Bedrijfskavels
De uitgifte van bedrijfskavels is de afgelopen jaren versneld. Bedrijventerrein Bemmer IV is zo goed als uitverkocht en er is meer vraag naar kavels dan aanbod. Dat geldt voor de gehele regio. In de toekomst is het mogelijk gewenst om een onderzoek op te starten naar de mogelijkheden om vraag en aanbod meer op elkaar af te stemmen.

Detailhandel
De detailhandel in Laarbeek staat onder druk. De belangrijkste oorzaken zijn toenemende mobiliteit, internetmogelijkheden, schaalvergroting en de behoefte aan recreatief winkelen. De winkels in Laarbeek hebben vooral een lokale functie en zijn van belang voor een leefbare woonomgeving voor alle inwoners, maar ook voor economie en werkgelegenheid. Het is belangrijk de winkelstructuur te bewaken en het winkelen door inwoners in de eigen kernen te stimuleren.

Stichting Ondernemersfonds
Laarbeek heeft sinds 2017 een ondernemersfonds. Het is een initiatief van Parkmanagement Laarbeek, CentraManagement Laarbeek en ZLTO. Het fonds is bedoeld om georganiseerd ondernemerschap in staat te stellen om collectieve zaken structureel te financieren en daarmee de economie in Laarbeek te versterken.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Speerpunten

Afspraken uit de begroting 2024

4.01 De gemeente ondersteunt de realisatie van een regionaal bedrijventerrein in de regio en zet tevens in op uitbreiding van bedrijventerrein Bemmer ten behoeve van de lokale behoefte.

4.02 De bestaande Retailnota wordt op actualiteit ververst.

4.03 In ons vestigingsbeleid wordt het bieden van (meer) werkgelegenheid als toewijzingscriterium gehanteerd.

4.04 De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid waar het gaat om de huisvesting van arbeidsmigranten, conform recent vastgesteld beleid.

De in de toelichting opgenomen voorstellen voor bijvoorbeeld de aanpassing van de plandatum verwerken wij voor 2024 op basis van uw besluitvorming bij deze Jaarstukken.

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
4.01	De gemeente ondersteunt de realisatie van een regionaal bedrijventerrein in de regio en zet tevens in op uitbreiding van bedrijventerrein Bemmer ten behoeve van de lokale behoefte.					
	Toekomstige vestigingslocaties Om ook in de toekomst voldoende vestigingsmogelijkheden voor (lokale) bedrijven te hebben onderzoeken we de mogelijkheden voor het ontwikkelen van een nieuw lokaal bedrijventerrein.	Lopend binnen planning	2024	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	-
			Toelichting op de status: De mogelijkheden worden onderzocht.			
	Locatiestudie regionaal bedrijventerrein In 2022 wordt de locatie bepaald van het beoogde nieuwe regionale bedrijventerrein in De Peel. Ook zal worden onderzocht wat de beste manier is om de samenwerking tussen de betrokken gemeenten het beste formeel te regelen voor de volgende fase.	Lopend buiten planning	2022	Wethouder Van den Berkmortel	Leefomgeving	06 - 2026
			Toelichting op de status: De locatie is bepaald in 2023. In 2024 is een tijdelijke samenwerkingsvorm aangegaan en is verder onderzoek gedaan naar de definitieve vorm van samenwerking. Hierover worden in de loop van 2025 afspraken gemaakt.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Beleidsindicatoren

In dit jaarverslag presenteren wij de verplichte BBV-indicatoren per programma. De opgenomen gegevens zijn gebaseerd op de landelijke database van Waarstaatjegemeente.nl. De hier getoonde cijfers lopen, doordat niet alle gemeenten even snel de informatie verschaffen, meestal achter, soms zelfs jaren.

Indien opgenomen hebben wij de uitkomsten van onze gemeente afgezet tegen de uitkomsten van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	Verplicht volgens BBV j/n	Meeteenheid	Actualiteit	Laarbeek	Gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Functiemenging	Ja	%	2023	47,9	49,8
Vestigingen (van bedrijven)	Ja	per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jr	2023	195,8	187,3

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten inclusief mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil
	Lasten	9.877	10.368	9.009	1.359
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	29	25	28	-3
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	120	60		60
3.1	Economische ontwikkeling	591	633	655	-22
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.703	4.701	3.881	820
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	59	59	82	-23
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	4.375	4.889	4.362	527
	Baten	9.301	9.814	8.454	-1.361
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	41	45	43	-2
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	120	60		-60
3.1	Economische ontwikkeling		30	30	
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.738	4.751	3.956	-796
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	45	60	63	3
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	4.358	4.868	4.362	-506
	Resultaat	**-576**	**-554**	**-555**	**-2**

We lichten de verschillen in de verschillenanalyse toe op taakveldniveau. Het gaat om afwijkingen tussen begroting en realisatie ≥ € 40.000. Het drempelbedrag geldt zowel voor de lasten als baten, dus niet gesaldeerd.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)			
Lasten	**60**	**V**	
Er is geen afdracht geweest van ingeraamde Vennootschapsbelasting Grondexploitatie.	60	V	I
Baten	**-60**	**N**	
Omdat er geen afdracht is geweest van ingeraamde Vennootschapsbelasting Grondexploitatie heeft er ook geen onttrekking uit de bestemmingsreserve Grondexploitatie plaatsgevonden..	-60	N	I

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			
Lasten	**820**	**V**	
Grondexploitatie Bemmer IV Minder kosten bouw- en woonrijpmaken dan begroot. Deze kosten worden doorgeschoven naar resterende jaarschijven (€705.000). Minder bijdragen aan parkmanagement. Deze kosten worden ook doorgeschoven (€89.000). Planschade niet uitgekeerd. Mogelijk wordt deze nog uitgekeerd (€29.000) Minder naar de reserve grondexploitatie (voortijdige winstneming) dan geprognoticeerd was (€ 51.000) Meer naar balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie (-€ 102.000). Zie ook de inkomsten waar het een nadeel is van -€288.000. Per saldo gaat €390.000 meer naar balans dan begroot. Overige verschillen €45.000.	817	V	I
Overige verschillen	3	V	I
Baten	**-796**	**N**	
Grondexploitatie Bemmer IV Minder gronden verkocht in 2024 dan voorzien was (-€ 477.000) Minder voortijdige winstneming dan geprognoticeerd was (-€ 51.000) Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie" (-€ 288.000). zie ook de uitgaven waar het een nadeel is van -€ 102.000. Per saldo gaat € 390.000 meer naar balans.	-817	N	I
Overige verschillen	21	V	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)			
Lasten	**527**	**V**	
Bio Bakelseweg De grond waar woonruimte gemaakt moet worden is geëgaliseerd in 2024. De rest van het woonrijpmaken vindt later plaats (€50.000). Minder tussentijdse winstneming dan voorzien en daardoor minder storting naar de reserve grondexploitatie (€235.000) Afspraak tussentijdse winstneming naar de reserve Kwaliteitsverbetering buitgebied (-€92.000). Zie ook de baten waar hetzelfde bedrag een nadeel is. Overige verschillen €19.000	212	V	I
Grondexploitatie Baverde (i.s.m. Wocom) Geen noemenswaardige verschillen €2.000	2	V	I
Grondexploitatie Beekse Akkers Geen planschade uitgekeerd. Mogelijk wordt deze nog uitgekeerd (€34.000). Minder plankosten dan begroot, deze worden doorgeschoven (€82.000). Overige verschillen € 33.000.	149	V	I
Grondexploitatie Cluster Beek (Kerkakkers) Meerwerk woonrijp maken, groen en openbare verlichting (-€43.000) Mindere toevoeging aan de reserve grondexploitatie (€50.000). Zie ook bij baten waar het een nadeel is.	7	V	I
Grondexploitatie D'n Hoge Suute Minder bouw- en woonrijpmaken dan voorzien en worden doorgeschoven (€44.000) Minder naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie" (-€356.000) Overige verschillen € 4.000	-308	N	I
Grondexploitatie Mariastraat Minder bouwrijpmaken (€93.000). Wordt doorgeschoven naar volgend jaar. Minder plankosten. Bij de actualisatie wordt bekeken hoeveel er nog nodig is (€112.000) Overige verschillen (-€18.000)	187	V	I
Grondexploitatie Vogelenzang Meerwerk en deel van het openbaar gebied uit reeds afgesloten grondexploitatie Nieuwenhof in dit project (-€42.000) Een correctie op de storting in de reserve grondexploitatie vanwege terugtrekking voortijdige winstnemingen omdat het complex verliesgevend is geworden (€519.000). Zie ook bij inkomsten waar het een nadeel is. Overige verschillen €7.000.	484	V	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Klokkengieterij Werkzaamheden voor het bouwrijp maken zijn nog niet gestart. Zullen naar verwachting starten in 2025 (€148.000). Nog geen planschade uitgekeerd wat mogelijk nog gaat gebeuren (€22.000). Overige verschillen € 6.000.	176	V	I
Verliesvoorzieningen grondexploitaties Als er verliezen zijn in de grondexploitaties dan worden deze gelijk begroot en in de werkelijkheid geboekt. In de praktijk storten we dan een bedrag in de verliesvoorziening (uitgaven) en worden deze gedekt door de reserve grondexploitatie (innkomsten), waardoor het budgetneutraal verloopt voor het begrotings- en rekeningsaldo. Eerst verliep dit via het taakveld "Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) maar om technische redenen verloopt het nu via taakveld "Overige baten en lasten, programma 6. De werkelijkheid is nu dan ook verantwoord op taakveld "Overige baten en lasten" in programma 6, terwijl begrotingstechnisch dit verantwoord is op dit taakveld. In totaliteit leidt dit tot een nadelig verschil van -€122.000. Zoals al vermeld wordt dit neutraal omdat de inkomsten bij dit taakveld een voordeel is.	-122	N	I
Voorbereidingskosten Pater Becanusstraat 100a Er zijn minder plankosten doorbelast omdat planvorming voor woningbouw stil is komen te liggen vanwege het onderzoek of de locatie geschikt is als opvanglocatie.	39	V	I
Voorbereidingskosten plan Heuvel Meer kosten dan begroot. Uw raad is door middel van een Raadsinformatiebrief d.d. 14 november 2023 geïnformeerd over dat het in 2023 toegekende voorbereidingskrediet niet toereikend zou zijn. Dit vanwege gewijzigde omstandigheden, uitbreiding van het haalbaarheidsonderzoek en vertraging in het proces.	-322	N	I
Overige verschillen	23	V	I
Baten	**-506**	**N**	
BIO Bakelseweg Minder voortijdige winstneming dan geprognoticeerd was (-€235.000). Ontvangst vanuit de reserve grondexploitatie om door te storten naar de reserve kwaliteitsverbetering buitengebied. Zie lasten waar dit een nadeel is (€92.000). Minder naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie" (-€69.000).	-212	N	I
Grondexploitatie Baverde (i.s.m. Wocom) Geen noemenswaardige verschillen -€2.000.	-2	N	I
Grondexploitatie Beekse Akkers Een nota voor een exploitatieovereenkomst is vervallen (-€19.000) Enkele renteopbrengsten gerealiseerd bij grondverkopen (€31.000) Minder naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie" (-€156.000) Overige verschillen (-€5.000)	-149	N	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Grondexploitatie Cluster Beek (Kerkakkers) Minder tussentijdse winstneming dan voorzien (-€50.000) Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie" (€43.000)	-7	N	I
Grondexploitatie D'n Hoge Suute Gronden voor vrije sector zijn nog niet verkocht. Wordt waarschijnlijk 2025 (-€536.000) Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie" (844.000). Per saldo (zie uitgaven) € 479.000 meer naar balans.	308	V	I
Grondexploitatie Mariastraat De verkoop was in 2024 gepland maar wordt pas na het bouw- en woonrijp maken in 2025 (-€1.706.000). Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie" (€1.518.000)	-187	N	I
Grondexploitatie Vogelenzang Meer naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie" (€35.000) Vogelenzang is verliesgevend project derhalve de tussentijdse winstneming van voorgaande jaren teruggedraaid (-€325.712), daarnaast gaat de geprognoticeerde winst 2024 niet door (-€193.000). In totaal (-€519.000)	-484	N	I
Klokkengieterij Te ontvangen bijdrage bovenwijks wordt doorgeschoven naar 2025 (-€74.000). Minder naar de balans "Voorraad onderhanden werk inzake grondexploitatie" (-€102.000)	-176	N	I
Verliesvoorziening grondexploitaties Zie voor de verklaring bij lasten.	122	V	I
Voorbereidingskosten Pater Becanusstraat 100a Er is minder vanuit de balanspost strategische gronden ontvangen dan begroot (zie baten).	-39	N	I
Voorbereidingskosten plan Heuvel LH Er is meer vanuit de balanspost voorraad strategische gronden ontvangen dan begroot (zie lasten)	322	V	I
Overige verschillen	-2	N	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Reservemutaties

Onderstaande tabel geeft de mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil
	Storting in reserves	**1.432**	**871**	**109**	**762**
0.9	**Vennootschapsbelasting (VpB)**				
	Reserve Grondexploitatie				
3.2	**Fysieke bedrijfsinfrastructuur**	**416**	**288**	**237**	**51**
	Reserve Grondexploitatie	416	288	237	51
8.2	**Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)**	**1.016**	**583**	**-128**	**711**
	Res. kwaliteitsverbetering buitengebied			92	-92
	Reserve Grondexploitatie	1.016	583	-220	803
	Onttrekking aan reserves	**120**	**-32**	**122**	**154**
0.9	**Vennootschapsbelasting (VpB)**	**120**	**60**		**-60**
	Reserve grondexploitatie	120	60		-60
3.1	**Economische ontwikkeling**		**30**	**30**	
	Reserve Resultaatbestemming		30	30	
8.2	**Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)**		**-122**	**92**	**214**
	Reserve grondexploitatie		-122	92	214
	Totaal reservemutaties	**-1.312**	**-903**	**13**	**916**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Toelichting Reservemutaties	Storting 2024	Onttrekking 2024
Reserve kwaliteitsverbetering buitengebied	92	
Tussentijdse winstneming Grondexploitatie BIO Bakelseweg.	92	
Reserve Grondexploitatie	17	92
Terugdraaien tussentijdse winstneming Vogelenzang.	-326	
Tussentijdse winstneming Cluster Beek/Kerkakkers.	14	
Tussentijdse winstneming BIO Bakelseweg.	92	
Tussentijdse winstneming Bemmer IV.	237	
Conform raadsbesluit de tussentijdse winstneming BIO Bakelseweg naar reserve kwaliteitsverbetering buitengebied.		92
Reserve resultaatbestemming		30
Bestemming saldo jaarrekening 2023: ten behoeve van budget voor omzetverliesbeperkende maatregelen bij Piet van Thielplein		30
Totaal Reservemutaties	109	122

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Grondexploitatiemaatschappij De Hoge Regt B.V.	Deelneming door aandelenbezit
Stichting Innovatiehuis De Peel	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht Verbonden partijen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Programma 5 Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs

Portefeuillehouders

Wethouder Briels

Wethouder Slaets-Sonneveldt

Bestuursakkoord 2022 - 2026

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Decentralisatie en integraliteit
De decentralisatie richting gemeente is de afgelopen jaren steeds verder doorgevoerd en de transitie in het sociaal domein heeft vorm gekregen. De komende jaren ligt het zwaartepunt op het gebied van preventie. Het koersdocument 'Samenwerken door Samen Werken' van de vijf Peelgemeenten - georganiseerd in een gemeenschappelijke regeling - geeft de komende jaren richting met de nadruk op de omgeving en context van de gemeenten.

De integrale aanpak van het sociaal domein heeft zijn vruchten afgeworpen. Door te ontschotten staat er momenteel een sociaal domein waarin over de verschillende leefdomeinen wordt samengewerkt, met als doel de goede en adequate ondersteuning voor onze inwoners. Dit is ook financieel merkbaar, Laarbeek heeft de afgelopen periode hard gewerkt aan een financieel stabieler sociaal domein. We willen maatwerk bieden, toegesneden op de individuele ondersteuningsbehoefte. Van het gelijkheidsbeginsel naar erkende ongelijkheid, het ongelijkheidsbeginsel. Doen wat nodig is in dít geval, in déze situatie binnen déze omstandigheden.
Integrale samenwerking is de sleutel tot het voorkomen van escalaties of het snel de-escaleren. De Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) geeft hier meer handvatten voor. De Wams helpt gemeenten om bij inwoners met 'gestapelde problemen' de regierol te pakken voor een integrale aanpak.

Vroegsignalering
We willen steeds meer aandacht besteden aan de voorkant van het proces. Daarbij is vroegsignalering een belangrijke methodiek. Momenteel is vroegsignalering reeds actief bij schuldhulpverlening; dit wordt breder uitgerold. Ook gaan we meer inzetten op preventie en collectiviteit. Hierdoor hoeven minder inwoners een beroep te doen op specialistische zorg en ondersteuning. Voorbeelden hiervan zijn o.a. de huiskamers in de kernen en de acties rondom Vitaal Laarbeek. Hierin blijven we met onze maatschappelijke partners innoveren en ontwikkelen op basis van de behoeften binnen de samenleving.

Eenzaamheid
Je goed voelen wordt voor een belangrijk deel bepaald door mensen om je heen. Mensen met wie je lief en leed kunt delen en op wie je een beroep kunt doen als het even minder goed gaat. Helaas heeft niet iedereen een sociaal netwerk waarop hij terug kan vallen. Eenzaamheid wordt door veel van onze inwoners als een groot probleem ervaren. Het gemis aan verbondenheid met anderen kan nadelige gevolgen hebben voor de gezondheid en ertoe leiden dat mensen meer gebruik maken van voorzieningen. Eenzaamheid is bovenal vanuit menselijke oogpunt ongewenst. Wij willen hen (jong en oud) niet aan hun lot overlaten.

Vrijwilligers
Onze vrijwilligers zijn cruciaal voor het functioneren en floreren van onze maatschappij. Onze waardering hiervoor is groot en heeft onze voortdurende aandacht. Tegelijkertijd zetten we in op slimme samenwerkingen tussen verenigingen, mede om de inzet van vrijwilligers toekomstbestendig te houden.

Positieve gezondheid
Gezondheid kan gezien worden als 'het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven'. Het gaat niet alleen om de afwezigheid van ziekte. Mensen die goed leren omgaan met hun ziekte (aanpassingsvermogen) ervaren hun gezondheid over het algemeen ook als goed. Er wordt niet zozeer gekeken naar problemen of beperkingen, maar naar de mogelijkheden die mensen zelf nog hebben. Wij willen blijvend inzetten op deze nieuwe benaderingswijze van gezondheid.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Dementie
Door de toenemende vergrijzing van onze maatschappij wordt het aandeel van mensen met een vorm van dementie in de toekomst groter. Laarbeek probeert daar op in te spelen door een dementie-vriendelijke gemeente te zijn waarin gekeken wordt naar de dementerende mens en zijn omgeving. Omdat mensen langer thuis blijven wonen moet de zorg hierop aangepast worden. Ook het begrip voor mensen met dementie in onze dorpen zal moeten veranderen zodat ze langer mee kunnen doen in hun buurt en vereniging.

Mantelzorg
Steeds vaker wordt bij het verlenen van zorg een beroep gedaan op vrijwilligers die mantelzorg verlenen. Mantelzorg verlenen, hoort bij het leven. Dat neemt niet weg dat mantelzorgers overbelast kunnen raken. Slechts een beperkt gedeelte van de mantelzorgers is in beeld bij de welzijnsorganisatie. Veel van hen vinden het normaal wat ze doen en hebben geen behoefte aan ondersteuning of advies. In de toekomst zal steeds vaker een beroep op mantelzorgers moeten worden gedaan. De mantelzorger moet, daar waar nodig en gewenst, vanuit de sociale basisstructuur ondersteund en ontlast worden.

Participatiewet
Sinds 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Dit betekent dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het bieden van ondersteuning aan mensen met (verminderd) arbeidsvermogen bij het vinden van passend werk. Laarbeek werkt hiervoor regionaal samen in het werkbedrijf Senzer. Om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te kunnen begeleiden naar de reguliere arbeidsmarkt zijn voorzieningen nodig, zoals werkervaringsplaatsen en mogelijkheden voor maatschappelijke deelname bij lokale voorzieningen. Door een breder aanbod van dergelijke (laagdrempelige) voorzieningen wordt de kans tot de toeleiding naar de arbeidsmarkt vergroot. Hierbij wordt geconstateerd dat de complexiteit van de doelgroep toeneemt met meer intensieve begeleiding tot gevolg.

Participatie en armoede
We zetten ons in om (verborgen)armoede te bestrijden, armoede die voor de samenleving niet zichtbaar, is met als uitgangspunt gelijke kansen voor iedereen. Daarbij willen we speciale aandacht besteden aan kinderarmoede.
Preventie en vroegtijdig signaleren van betalingsachterstanden kunnen helpen om (problematische) schulden te voorkomen. Problematische schulden leiden niet zelden tot gezondheidsproblemen, een beroep op de bijstand en/of huisuitzetting of zelfs tot jeugdhulpvraagstukken. We vinden het daarom van belang om de schulddienstverlening verder door te ontwikkelen.

Jeugdparticipatie
Jeugdparticipatie is het maatschappelijk meedoen van jeugd, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk of via een maatschappelijke stage. Dit geeft jongeren inspraak en invloed en een bredere kijk op de maatschappij waar ook zij onderdeel van uitmaken. Ze krijgen de mogelijkheid om initiatief te nemen en verantwoordelijkheid te dragen.

Statushouders/vluchtelingen
De komst van vluchtelingen naar Nederland betekent ook iets voor de gemeente Laarbeek. Sommige vluchtelingen krijgen de status 'statushouder' en iedere gemeente heeft een opgave om een bepaald aantal statushouders te huisvesten. Naast de huisvesting moeten de statushouders wegwijs gemaakt worden in de gemeente, wordt arbeidsparticipatie in gang gezet en moeten kinderen naar school. Als gevolg van de oorlog in Oekraïne is onze gemeente gevraagd om de mogelijkheden te onderzoeken voor opvang voor langere tijd. Deze opvang zal ook het nodige vragen van onze sociale voorzieningen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Accommodaties
In Laarbeek is de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in voorzieningen in alle dorpen, waardoor er een uitstekend niveau aan sociale, culturele en educatieve voorzieningen aanwezig is. Dit willen we naar de toekomst toe ook zo behouden. Dat vraagt om reserveringen/investeringen voor het beheer en onderhoud van de voorzieningen en ook om een andere verdeling van de verantwoordelijkheden. Er zal een grotere rol en inbreng van de inwoners en organisaties worden verwacht.

Energie-neutrale gemeentelijke gebouwen
De gemeente heeft circa negentig gemeentelijke objecten in beheer. Deze worden via planmatig onderhoud beheerd aan de hand van een meerjaren-onderhoudsprogramma. In het licht van het klimaatakkoord zijn er doelstellingen op het gebied van verduurzaming maatschappelijk vastgoed bijgekomen. De provincie en de MRE-gemeenten hebben een ondersteunende taak richting (kleine) gemeenten om deze opgave te realiseren. Laarbeek is hiervoor pilotgemeente met twee projecten. Daarnaast is de opdracht verstrekt om een routekaart voor verduurzaming voor al onze objecten in kaart te brengen.
De komende jaren moet rekening worden gehouden met een forse investering voor het energieneutraal maken van de gemeentelijke gebouwen. Deze investeringen betalen zich op termijn terug door een beduidend lagere energielast.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Speerpunten

Afspraken uit de begroting 2024

5.01 De komende raadsperiode wordt gewerkt aan een nieuw Beleidsplan sociaal domein met als centrale thema's integraliteit, maatwerk, inclusiviteit, toegankelijkheid (in brede zin) en vindbaarheid.

5.02 We rollen vroegsignalering breder uit over het sociaal domein.

5.03 We blijven inzetten op activerend huisbezoek.

5.04 Het minimabeleid krijgt een stevige impuls met extra aandacht voor vroegsignalering.

5.05 We ontwikkelen de huiskamerprojecten door.

5.06 Laarbeek blijft inzetten op een 'dementie-vriendelijke gemeente'.

5.07 De mantelzorger wordt ondersteund en ontlast.

5.08 Schulddienstverlening wordt verder uitgebouwd.

5.09 We zijn ruimhartig in de opvang van statushouders en vluchtelingen.

5.10 We zetten in op maatwerk door samenwerking met alle partners die nodig zijn om mensen te helpen volwaardig deel te nemen aan de arbeidsmarkt en kijken daarbij over de grenzen van de bestaande regels en kaders heen.

5.11 Er vindt een herijking plaats van het accommodatiebeleid, waarbij tevens wordt gestudeerd op de wenselijkheid en uitvoerbaarheid van omni-verenigingen.

5.12 We zetten in op het toekomstbestendig maken van het Ontmoetingscentrum Beek en Donk.

5.13 De energieneutraliteit van gemeentelijke gebouwen wordt aangepakt, hetgeen een forse investering tot gevolg kan hebben. Hierbij wordt niet alleen naar de kosten, maar ook naar de opbrengsten en vervangingsinvesteringen gekeken. De gemeente streeft naar een 55% reductie van de CO2-voetafdruk van haar gemeentelijke gebouwen in 2030 (ten opzichte van 1990). Maatregelen worden bij voorkeur uitgevoerd tijdens natuurlijke vervangingsmomenten.

5.14 Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

De in de toelichting opgenomen voorstellen voor bijvoorbeeld de aanpassing van de plandatum verwerken wij voor 2024 op basis van uw besluitvorming bij deze Jaarstukken.

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
5.01	De komende raadsperiode wordt gewerkt aan een nieuw Beleidsplan sociaal domein met als centrale thema's integraliteit, maatwerk, inclusiviteit, toegankelijkheid (in brede zin) en vindbaarheid.					
	Implementatie Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein Om mensen met meerdere problemen beter te kunnen helpen is de Wet aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein (Wams) bij de Tweede Kamer ingediend. De Wams regelt dat gemeenten de wettelijke mogelijkheid krijgen om tot een gecoördineerde aanpak te komen voor mensen of gezinnen met meerdere problemen. Zo kan die hulp goed op elkaar worden afgestemd. Met dit wetsvoorstel kan ervoor gezorgd worden dat gemeenten en andere betrokken organisaties die deze gezinnen helpen, makkelijker gegevens kunnen uitwisselen.	Alternatieve beleidskeuze	2024	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	-
			Toelichting op de status: Bij de val van een eerder kabinet is in september 2023 de concept-Wet aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein (Wams) controversieel verklaard. Het is niet bekend wanneer de Tweede Kamer de wet in behandeling gaat nemen en wanneer de wet in werking treedt. Het is daarom onduidelijk of en wanneer de implementatie kan starten. Wanneer duidelijk is dat de implementatie kan starten, vindt dit plaats binnen de werkagenda van de Peelgemeenten. Daarom wordt deze afspraak afgesloten.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
5.04	Het minimabeleid krijgt een stevige impuls met extra aandacht voor vroegsignalering.					
	Sluitende keten schuldhulpverlening Om ervoor te zorgen dat de keten van schuldhulpverlening (variërend van lichte financiële problemen tot en met een wettelijk schuldsaneringstraject) sluitend is, worden de momenteel ontbrekende/onvolledig ingeregelde schakels ingericht. Dat wil zetten dat het maatschappelijk werk erop wordt ingericht dat zij zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin in staat zijn om voor in de keten de benodigde hulp te kunnen verlenen in de vorm van budgetcoaching, budgetbegeleiding en budgetbeheer (niet technisch budgetbeheer want dat zit bij Kredietbank Nederland).	Gereed/ afgerond	2021	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	-
			Toelichting op de status: We beschikken over een sluitende keten schuldhulpverlening, van vroegsignalering tot aan een wettelijk schuldsaneringstraject, met in elke fase van schuldhulpverlening passende ondersteuning en instrumenten.			

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
5.05	We ontwikkelen de huiskamerprojecten door.					
	Bevorderen integraliteit en eenzaamheidsaanpak In het Bestuursakkoord 'Samen aan Zet' is opgenomen dat de gemeente zich inzet voor een eenzaamheidsaanpak en dat integraliteit een belangrijk thema is. In de afgelopen jaren zijn er huiskamers in Mariahout, Lieshout en Beek en Donk geopend. In iedere huiskamer is een activiteitenprogramma met verschillende thema's ten behoeve van ontmoeting, ontspanning, educatie voor de inwoners van Laarbeek.	Gereed/ afgerond	2023	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	-
			Toelichting op de status: In elke kern is een Huiskamer als collectieve laagdrempelige voorziening met een activiteitenprogramma gericht op ontmoeting en verbinding van inwoners en verenigingen.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	Huiskamer Franciscushof in Lieshout We implementeren samen met de Zorgboog een Huiskamerconcept in Fransiscushof in Lieshout, zoals dat van Zonnetij in Aarle-Rixtel.	Alternatieve beleidskeuze	2024	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	-
			Toelichting op de status: De Zorgboog heeft de renovatieplannen voor de Franciscushof geannuleerd. Daardoor zijn er momenteel geen concrete plannen om bij Franciscushof een dergelijk initiatief te starten. Daarom is het voorstel om deze afspraak af te sluiten.			
Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		**Status**	**Begrotings-jaar**	**Portefeuille-houder**	**Afdeling**	**Laatst vastgestelde planning**
5.06	Laarbeek blijft inzetten op een 'dementie-vriendelijke gemeente'.					
	Harmonisatie minimaregelingen en bijzondere bijstand In 2022 wordt gestart met de inventarisatie van de minimaregelingen en de bijzondere bijstandsregelingen in de Peelgemeenten om te komen tot een harmonisatie ervan in 2023.	Gereed/ afgerond	2023	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	-
			Toelichting op de status: De inventarisatie en harmonisatie van bijzondere bijstand en minimaregelingen in de Peelgemeenten heeft plaatsgevonden. Met de Peelgemeenten is afgesproken dat we in 2025 een MinimaEffectrapportage opstellen. Daarna bepalen we of een verdere harmonisatie (het verhogen van de inkomensgrenzen van de Bijzondere bijstand, de SMI-kinderopvang en de eigen bijdrage Wmo) wenselijk is.			
Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		**Status**	**Begrotings-jaar**	**Portefeuille-houder**	**Afdeling**	**Laatst vastgestelde planning**
5.07	De mantelzorger wordt ondersteund en ontlast.					
	Een plan van aanpak opstellen voor de ondersteuning van mantelzorgers In het Bestuursakkoord 'Samen aan Zet' is opgenomen dat mantelzorgers actief worden ondersteund, zodat zij hun mantelzorgtaken langer vol kunnen houden. We willen namelijk overbelasting van mantelzorgers voorkomen. Op dit moment is er geen plan voor mantelzorgondersteuning. In 2023 stellen we, samen met de welzijnsorganisatie, hiervoor een plan op.	Gereed/ afgerond	2023	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	-
			Toelichting op de status: In augustus 2024 hebben wij het plan van aanpak mantelzorg vastgesteld.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
5.09	We zijn ruimhartig in de opvang van statushouders en vluchtelingen.					
	Plan van aanpak statushouders, vluchtelingen, arbeidsmigranten en crisismigranten Met de stijgende aantallen statushouders, vluchtelingen, Oekraïners, arbeidsmigranten en crisismigranten maken we een aanpak die zich richt, ambitie uitspreekt en waarin het integrale verband wordt gelegd tussen het veiligheids-, sociaal en ruimtelijk domein.	Lopend buiten planning	2023	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	07 - 2025
			Toelichting op de status: Vanwege vertrek van de projectleider trok de gemeente een externe projectleider aan die zich in eerste instantie moest focussen op (uitvoeringsvraagstukken) aangaande de Spreidingswet, inspanningsverplichting Oekraine en de huisvestingstaakstelling voor statushouders. In de uitvoering wordt (beter) afgestemd met alle leefdomeinen en interne/ externe actoren. Nu de gemeente zicht heeft op voornoemde gaat de projectleider aan de slag met het opstellen van een integraal beleidskader 'nieuwkomers'.			
	Beleid onderwijs voor kinderen met een andere moedertaal (NT2) Het is ons doel om kinderen met een andere moedertaal dan Nederlands (Nederlands tweede taal: NT2) zo regulier mogelijk van onderwijs te voorzien. Om dit mogelijk te maken stellen we samen met het onderwijs een visie en plan van aanpak op. Dit doen we door met onze basisscholen samen te werken. Op deze manier krijgen we een lokaal plan van aanpak. Waar nodig werken we regionaal samen, bijvoorbeeld op het gebied het organiseren van expertise NT2.	Lopend buiten planning	2024	Wethouder Briels	Samenleving	10 - 2025
			Toelichting op de status: In 2024 is samen met het onderwijs gestart met het proces om te komen tot een nieuw beleid. Het vraagt echter meer tijd om tot een definitief beleid te komen.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
5.12	We zetten in op het toekomstbestendig maken van het Ontmoetingscentrum Beek en Donk.					
	Ontwikkeling ontmoetingscentrum Beek en Donk In de periode januari tot en met juni 2024 zal het bouwteam worden aanbesteed (scenario, ontwerp, bouwen). In de tweede helft van 2024 zullen de scenario's renovatie, nieuwbouw en renovatie/nieuwbouw uitgewerkt worden en voorgelegd aan de gemeenteraad. Met het vaststellen van het scenario is ook meer duidelijkheid over het budget en kan het getoetst worden aan het bedrag uit de kadernota 2024. Parallel aan dit proces wordt het exploitatiemodel inclusief overeenkomst en subsidie uitgewerkt (extern advies).	Lopend buiten planning	2024	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	09 - 2027
			Toelichting op de status: In de periode augustus 2024 tot en met januari 2025 zijn de diverse scenario's uitgewerkt inclusief de financiële consequenties daarvan, het voorstel tot keuze scenario ligt op 20 maart 2025 in de gemeenteraad voor, het scenario volledige nieuwbouw heeft ambtelijk de voorkeur, indien de raad het scenario nieuwbouw (op basis van een integrale inhoudelijke afweging) besluit op te nemen in de bredere financiële begrotingsafweging (kadernota 2026) zal bij de behandeling van de kadernota op 3 juli 2025 besloten worden of de extra vraag naar middelen voor dit scenario in de begroting van 2026 zal worden opgenomen.			

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
5.13	De energieneutraliteit van gemeentelijke gebouwen wordt aangepakt, hetgeen een forse investering tot gevolg kan hebben. Hierbij wordt niet alleen naar de kosten, maar ook naar de opbrengsten en vervangingsinvesteringen gekeken. De gemeente streeft naar een 55% reductie van de CO2-voetafdruk van haar gemeentelijke gebouwen in 2030 (ten opzichte van 1990). Maatregelen worden bij voorkeur uitgevoerd tijdens natuurlijke vervangingsmomenten.					
	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed; Meerjarenonderhoudsplan Gemeentelijk vastgoed verduurzamen door het opnemen van duurzaamheid in het meerjarenonderhoudsplan (MJOP).	Lopend buiten planning	2020	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Bedrijfsvoering	05 - 2025
			Toelichting op de status: Het nieuwe Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) voor de periode 2025-2034 is een strategisch plan dat naast het reguliere onderhoud (klein & groot) van vastgoed ook duurzame maatregelen integreert (routekaart verduurzaming). Het doel van dit plan is om de technische staat van een gebouw op peil te houden, de veiligheid te waarborgen, en de levensduur van installaties te verlengen. Verder richt het zich op het verduurzamen van het gebouw en het verminderen van de CO_2-uitstoot. Dit nieuwe plan ligt ter vaststelling aan de gemeenteraad voor op 8 mei 2025.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
5.14	Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen.					
	Herijking koersdocument 'Samenwerken door Samen Werken' van de Peelgemeenten Samen met de gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Someren en de gemeenschappelijke Regeling Peelgemeenten geven we uitvoering aan het koersdocument 'Samenwerken door Samen Werken' 2021-2024. Hiermee bouwen we gezamenlijk aan een stevig, toekomstbestendig sociaal domein vanuit de opgaven normaliseren, bevlogen samenwerking rondom de inwoner en zakelijke samenwerking rondom de inwoner. In 2024 stellen we in gezamenlijkheid met de gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Someren en de GR Peelgemeenten een nieuw koersdocument op voor de periode na 2024.	Lopend buiten planning	2024	Wethouder Briels	Samenleving	01 - 2025
			Toelichting op de status: Als vervolg op het koersdocument 'Samenwerken door Samen Werken' stelden de 5 Peelgemeenten en de GR Peelgemeenten gezamenlijk een nieuwe werkagenda op voor de periode 2025-2029. Deze werkagenda 'Met elkaar voor elkaar' is in concept klaar. Het Dagelijks Bestuur van de GR Peelgemeenten stelt deze in januari 2025 vast.			
	Wijk GGD In 2024 implementeren we de functie van Wijk-GGD'er. De Wijk-GGD'er biedt eerste hulp aan inwoners die zorgwekkend en/of onbegrepen gedrag vertonen. Hij/zij legt contact met de inwoner in zijn of haar eigen woon,- en leefomgeving. Daar wordt vaak duidelijk wat de problemen zijn. Afhankelijk van wat hij/zij aantreft, het verhaal en de behoefte van de inwoner, wordt de inwoner naar passende hulpverlening begeleid. Om dit mogelijk te maken zal er een subsidie via ZonMw worden aangevraagd en nauw worden samengewerkt met GGD Brabant-Zuidoost.	Gereed/ afgerond	2024	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	-
			Toelichting op de status: In voorbereiding op de subsidieaanvraag voor de Wijk GGD'er hebben we samen opgetrokken met gemeente Someren. Zowel in Laarbeek als in Someren zijn we in deze fase tot de conclusie gekomen dat we op dit moment niet mispakken op de Wijk GGD'er. Het voorliggend veld dat preventief te werk gaat vangt in een vroeg stadium veel op. Daarnaast hebben we GGZ in de wijk die we in kunnen zetten, eventueel ondersteunend aan de LEV groep. We hebben ook een zorg- en veiligheidsoverleg waar we casussen van verwarde personen die zeer zorgelijk gedrag vertonen bespreken, een integrale aanpak volgt zo nodig.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	Werkgeverschap buurtsportcoaches bij één organisatie beleggen We gaan het werkgeverschap van de buurtsportcoaches anders beleggen. In plaats van verspreid over verschillende organisaties willen we het werkgeverschap bij één organisatie beleggen. Hiervoor gaan we samen met de gemeente Gemert-Bakel een inkooptraject doorlopen in 2024.	Gereed/ afgerond	2024	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	-
			Toelichting op de status: Het inkooptraject voor de inzet van buurtsportcoaches is in mei 2024 afgerond. In 2025 en 2026 voert Bureau Negen de inzet van buurtsportcoaches in onze gemeente uit.			
	Social Return On Investment In 2022 wordt een plan van aanpak met verschillende scenario's uitgewerkt waarna vervolgens het Social Return on investment (SROI)-beleid wordt geïmplementeerd.	Gereed/ afgerond	2022	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	-
			Toelichting op de status: Het regionale beleid op Social Return is geïmplementeerd. De regionale servicedesk is in werking.			
	Hervormingsagenda jeugd In 2021 heeft het Rijk voor de komende jaren extra middelen aan de gemeente beschikbaar gesteld ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Voor Laarbeek gaat het in 2022 om een bedrag van € 1,3 miljoen. Daarbij hebben het rijk en de VNG afgesproken begin 2022 te komen tot een hervormingsagenda jeugd. Deze moet leiden tot verbetering van de toegang tot en kwaliteit van jeugdhulp, betere beheersing van de kosten en borging van de beschikbaarheid van jeugdhulp, versterking van het inzicht in het functioneren van het systeem. De landelijke hervormingsagenda zal een uitwerking moeten krijgen in een lokaal plan. Daarvoor zoeken we zoveel mogelijk de verbinding met andere initiatieven zoals het onderzoek naar de invulling van het sociaal team, Koersagenda 2021-2024 GR Peelgemeenten, nationaal programma onderwijs en het op te stellen geactualiseerde beleidsplan sociaal domein.	Gereed/ afgerond	2022	Wethouder Briels	Samenleving	-
			Toelichting op de status: De doelen en acties voor de uitwerking van de hervormingsagenda vragen zowel lokale als regionale inzet. Alle benodigde acties zijn opgenomen in de lokale uitvoeringsagenda sociaal domein of in de werkagenda 2025-2029 van de Peelgemeenten. Er wordt geen apart lokaal plan hervormingsagenda jeugd opgesteld. De benodigde acties worden momenteel uitgevoerd en/of zijn afgerond.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	Herinrichting toegang sociaal domein Samen met de LEVgroep gaan we de toegang tot het sociaal domein opnieuw inrichten, zodat er voor onze inwoners één plek is waar ze met hun vragen rondom sociaal domein terecht kunnen. Dit wordt een gezamenlijke toegang van het sociaal team Laarbeek en de LEVgroep.	Lopend buiten planning	2022	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	11 - 2025
			Toelichting op de status: We zijn in 2024 gestart met het herinrichten van de gemeentelijke Toegang, hierin zijn alle grote stappen gemaakt. In 2025 sluiten wij aan bij het project Toegang van de Peelgemeenten, waarin wij geadviseerd worden hoe onze Toegang te verbeteren, moderniseren en eventueel te verbreden naar een centrale Toegang. In dit project beoordelen we of het beeld dat we eerder hadden bij een centrale Toegang nog aansluit bij de huidige werkwijze.			
	Uitvoeren Plan van Aanpak 'normaliseren' In 2021 is een plan van aanpak normaliseren opgesteld. Dit plan van aanpak gaat uit van verschillende sporen: informatie op orde, communicatie, samenwerken met andere partners in het sociaal domein. Het plan heeft tot doel om bewustwording te genereren over het thema 'normaliseren' en van daaruit een cultuurverandering teweeg te brengen. De uitvoering van dit plan en de verschillende sporen vergt een lange adem, waardoor de uitvoering doorloopt in de komende 2 jaar.	Gereed/ afgerond	2022	Wethouder Briels	Samenleving	-
			Toelichting op de status: Er is uitvoering gegeven aan het plan van aanpak normaliseren. Lokaal is het thema opgenomen in het beleidsplan Sociaal Domein en zowel vanuit beleid als uitvoering wordt gehandeld vanuit de normaliseringsgedachte. Daarnaast is de beweging van normaliseren op regionaal niveau geborgd in de werkagenda 2025-2029 'Met elkaar voor elkaar' van de Peelgemeenten.			
	Uitwerking van een dorpsplan aardgasvrij Dorpsplan aardgasvrij uitwerken voor de dorpskern van Mariahout. Dit doen we in samenspraak met inwoners. Het dorpsplan bestaat uit vier hoofdcomponenten: participatie en communicatie, techniekkeuze en uitvoeringsstrategie, inzicht in kosten en inzicht in meekoppelkansen. Voor een definitieve techniekkeuze en inzicht in de kosten is verdiepend onderzoek noodzakelijk.	Gereed/ afgerond	2022	Wethouder Briels	Leefomgeving	-
			Toelichting op de status: Zoals in de transitievisie warmte omschreven staat, zetten we primair in op energie besparen. Er wordt een uitvoeringsplan voor heel Laarbeek geschreven, dus niet specifiek voor Mariahout. Dat plan richt zich op aardgasvrij ready. Dit betekent dat zo veel mogelijk gebouwen zo worden geïsoleerd dat ze klaar zijn om (in de toekomst) met lage temperatuur te verwarmen (en koelen). Ongeacht de te maken systeemkeuzes (individueel, collectief, of een mix daarvan) is het met het oog op energieverbruik in alle gevallen goed om zo veel mogelijk gebouwen goed te isoleren. Er komt vooralsnog dus nog geen dorpsplan specifiek voor Mariahout.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	Opstellen van een Lokale Educatieve Agenda Gemeenten hebben de wettelijke opdracht om jaarlijks te overleggen met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties over een aantal onderwerpen, zoals bijvoorbeeld het tegengaan van onderwijsachterstanden en het bevorderen van integratie. De Lokaal Educatieve Agenda (LEA) is een instrument dat helpt om dit verplichte overleg inhoud te geven en tot gezamenlijke afspraken te komen. In 2023 stellen we een LEA op.	Lopend buiten planning	2023	Wethouder Briels	Samenleving	10 - 2025
			Toelichting op de status: In 2024 zijn de voorbereidingen voor het opstellen van een Lokaal Educatieve Agenda gestart. Het vraagt meer tijd en onderlinge afstemming om tot een definitief plan te komen. Dat kan pas in 2025 worden vastgesteld.			
	Leerplichtbeleid In 2023 starten we met het actualiseren van het leerplichtbeleid.	Lopend buiten planning	2023	Wethouder Briels	Samenleving	10 - 2025
			Toelichting op de status: Aanvankelijk was het plan om voor de gemeente Laarbeek een eigen beleid op leerplicht op te stellen. Toen vanuit een andere Peelgemeenten het initiatief kwam gezamenlijk een leerplichtbeleid op te stellen, is op de regionale planning aangesloten.			
	Leerlingenvervoer In 2023 starten we met het actualiseren van de verordening leerlingenvervoer. Dit zal in 2024 worden afgerond.	Gereed/ afgerond	2023	Wethouder Briels	Samenleving	-
			Toelichting op de status: In uw vergadering van 14 november 2024 heeft u de verordening bekostiging leerlingenvervoer 2024 vastgesteld.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Beleidsindicatoren

In dit jaarverslag presenteren wij de verplichte BBV-indicatoren per programma. De opgenomen gegevens zijn gebaseerd op de landelijke database van Waarstaatjegemeente.nl. De hier getoonde cijfers lopen, doordat niet alle gemeenten even snel de informatie verschaffen, meestal achter, soms zelfs jaren.

Indien opgenomen hebben wij de uitkomsten van onze gemeente afgezet tegen de uitkomsten van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	Verplicht volgens BBV j/n	Meeteenheid	Actualiteit	Laarbeek	Gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Absoluut verzuim	Ja	per 1.000 leerlingen	2023	6,1	6,1
Banen	Ja	per 1.000 inwoners 15-64 jr	2023	636,4	708,1
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Ja	per 10.000 inwoners	2024	560	607
Hernieuwbare elektriciteit	Ja	%	2022	30,0	onbekend
Jongeren met een delict voor de rechter	Ja	%	2023	1	1
Jongeren met jeugdbescherming	Ja	%	2024	0,7	0,8
Jongeren met jeugdhulp	Ja	% van alle jongeren tot 18 jr	2024	9,2	10,7
Jongeren met jeugdreclassering	Ja	%	2024	onbekend	0,4
Kinderen uit uitkeringsgezinnen	Ja	%	2023	4	3
Lopende re-integratievoorzieningen	Ja	per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	2022	77,4	142,1
Netto arbeidsparticipatie	Ja	%	2024	74,6	73,8
Niet sporters	Ja	%	2022	45,2	47,9

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Omvang huishoudelijk restafval	Ja	kg per inwoner	2023	54	103
Personen met een bijstandsuitkering	Ja	per 10.000 inwoners	2024	147,2	176,0
Relatief verzuim	Ja	per 1.000 leerlingen	2023	8	21
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Ja	%	2023	2,3	1,9
Werkloze jongeren	Ja	%	2023	1	1

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten inclusief mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil
	Lasten	28.298	35.565	32.896	2.669
4.2	Onderwijshuisvesting	441	330	278	52
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.208	1.261	1.111	150
5.1	Sportbeleid en activering	546	560	342	219
5.2	Sportaccommodaties	1.180	1.086	1.108	-22
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	253	200	159	41
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.951	8.063	5.705	2.358
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	3.538	3.759	3.592	168
6.3	Inkomensregelingen	7.067	7.413	7.443	-30
6.4	WSW en beschut werk	579	2.655	2.655	
6.5	Arbeidsparticipatie	95	91	68	23
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	953	1.149	1.096	53
6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	1.422	1.329	1.328	1
6.71B	Begeleiding (WMO)	645	567	541	26
6.71C	Dagbesteding (WMO)	227	168	204	-36
6.71D	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	196	146	126	20
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	1.470	1.215	1.043	172
6.72B	Jeugdhulp behandeling	712	515	699	-184
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	634	614	663	-49
6.73A	Pleegzorg	247	192	189	3
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	899	1.107	1.212	-105
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	368	366	412	-46

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	251	1.298	1.525	-227
6.74C	Gesloten plaatsing	55	27	43	-16
6.82A	Jeugdbescherming	342	399	326	73
6.82B	Jeugdreclassering	25	29	49	-20
7.1	Volksgezondheid	995	1.025	978	48
	Baten	5.733	11.468	11.456	-12
4.2	Onderwijshuisvesting	305	227	227	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	256	337	349	11
5.1	Sportbeleid en activering	477	545	590	44
5.2	Sportaccommodaties	256	237	271	34
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	13	12	12	
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	619	4.702	4.301	-401
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	73	90	90	
6.3	Inkomensregelingen	3.641	4.196	4.545	348
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	93	93	66	-28
6.72A	Jeugdhulp begeleiding		985	987	1
7.1	Volksgezondheid		42	20	-22
	Resultaat	**-22.566**	**-24.097**	**-21.439**	**2.658**

We lichten de verschillen in de verschillenanalyse toe op taakveldniveau. Het gaat om afwijkingen tussen begroting en realisatie ≥ € 40.000. Het drempelbedrag geldt zowel voor de lasten als baten, dus niet gesaldeerd.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
4.2 Onderwijshuisvesting			
Lasten	**52**	**V**	
Het voordeel van € 52.000 op taakveld Huisvesting bijzonder onderwijs ontstaat door niet doorberekende omslagrente en valt weg tegenover het (verder toegelichte) nadeel op taakvel Treasury in programma 6.	52	V	I
Baten		**-**	
Afwijking is nul of valt onder het drempelbedrag waardoor geen verschil wordt verklaard.		-	-

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			
Lasten	**150**	**V**	
Er zijn lagere kosten voor leerlingenvervoer uitgevoerd door het taxibedrijf dan begroot. Dit komt onder andere omdat meer ouders de eigen verantwoordelijkheid nemen om hun kinderen zelf naar school te brengen of gebruik te maken van andere mogelijkheden van vervoer.	84	V	I
Het voordeel van € 17.000 ontstaat door niet doorberekende omslagrente en valt weg tegenover het (verder toegelichte) nadeel op taakveld Treasury in programma 6.	17	V	I
In 2024 waren er geen dossiers leerlingenvervoer die vroegen om een extern (medisch) advies.	10	V	I
Specifieke uitkering Nationaal Programma Onderwijs (NPO): bedrag wordt doorgestort naar 2025. Bij deze regeling (looptijd tot en met 31 juli 2025) mag niet bestede ruimte doorgeschoven worden naar het volgende jaar.	22	V	I
Overige verschillen	17	V	I
Baten	**11**	**V**	
Specifieke uitkering Nationaal Programma Onderwijs (NPO): bedrag wordt doorgestort naar 2025. Bij deze regeling (looptijd tot en met 31 juli 2025) mag niet bestede ruimte doorgeschoven worden naar het volgende jaar.	-42	N	I
Specifieke uitkering Onderwijs Achterstandenbeleid (OAB): meer ontvangen dan begroot. Jaarlijks wordt een afwijkend bedrag toegekend. Het volledige ontvangen bedrag is besteed, er is dus geen geld over. De lastenbudgetten staan op andere taakvelden. Per saldo budgetneutraal.	65	V	I
We vragen geen ouderbijdrage meer voor leerlingenvervoer, zoals besloten met het vaststellen van de verordening Bekostiging leerlingenvervoer Laarbeek 2024.	-11	N	I
Overige verschillen	-1	N	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
5.1 Sportbeleid en activering			
Lasten	**219**	**V**	
Er zijn minder kosten voor verenigingsondersteuning gemaakt. Er zijn minder kosten gemaakt voor drukwerk en het sportcafé. De sportcafés werden niet goed bezocht, daarom wordt gezocht naar een andere werkwijze voor het betrekken van verenigingen.	6	V	I
Het project valpreventie is later gestart, omdat regionale afstemming meer tijd in beslag nam. 2024 heeft met name in het teken van voorbereiding gestaan. In de begroting was nog rekening gehouden met de uitvoering van meet- en beweegmomenten en valpreventiecursussen in 2024.	37	V	I
In 2024 ontvingen we voor de uitvoering van doelen uit het GALA van het rijk specifieke middelen via de brede SPUK. We gaven al uitvoering aan diverse onderdelen, waarvoor al dekking aanwezig is via andere posten uit de begroting.	138	V	I
Voor 2024 deden we de aanname dat de eigenaren en exploitanten van het zwembad met verschillende scenario's zouden komen ter vervanging van het huidige zwembad. We hadden budget begroot voor het inzetten van externe expertise voor de beoordeling van deze scenario's. Er werd een beperkt uitgewerkt scenario aangeleverd, waardoor er minder inzet nodig was.	29	V	I
Overige verschillen	9	V	I
Baten	**44**	**V**	
Specifieke uitkering (SPUK) GALA: er mag niet meer besteding verantwoord worden dan aan specifieke uitkering ontvangen is. Het meerdere komt ten laste van de gemeentebegroting, maar kan gesaldeerd worden met het voordeel van € 138.000 bij de lasten.	-35	N	I
Specifieke uitkering (SPUK) Stimulering sport: in 2024 een hogere uitkering ontvangen dan begroot. Structureel wordt een vast bedrag begroot. Jaarlijks wordt (achteraf) een afwijkend bedrag toegekend op basis van de definitieve Sisa-verantwoording over het betreffende jaar.	79	V	I

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			
Lasten	**41**	**V**	
Het vouchersysteem voor ondersteuning leerlingen cultuuronderwijs loopt per schooljaar. Hierdoor blijft er jaarlijks budget over ten behoeve van het tweede helft van het schooljaar.	41	V	I
Baten		**-**	
Afwijking is nul of valt onder het drempelbedrag waardoor geen verschil wordt verklaard.		-	-

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			
Lasten	**2.358**	**V**	
Gemeenten ontvangen van het Rijk middelen voor de uitvoering van de Wet inburgering. De hoogte hiervan wordt bepaald op basis van het aantal inburgeringsplichtingen. Via circulaires van het Rijk vindt er steeds een correctie plaats op basis van de meest actuele cijfers. In onze begroting ramen we al de verwachte werkelijke kosten, de financiële compensatie vanuit het Rijk volgt later. Daardoor hebben we in 2024 een voordeel van € 17.000.	17	V	I
Groepsaanbod Wmo: Dit budget is bedoeld om initiatieven die collectieve activiteiten bevatten, aan te jagen en te stimuleren. In 2024 is hiervan eenmalig minder gebruik gemaakt dan begroot. Daarnaast is er in dit budget € 20.000 beschikbaar voor een initiatief in Franciscushof Lieshout in dezelfde stijl als Zonnetij in Aarle-Rixtel. Dit project is niet gestart in 2024.	33	V	I
Herinrichting toegang sociaal team Laarbeek: Met de kadernota 2025 heeft u besloten om het budget centrale toegang sociaal team Laarbeek af te ramen naar € 30.000. Nu blijkt dat deze aframing al met ingang van 2024 plaats had kunnen vinden. In 2024 zijn we gestart met het herinrichten van de toegang sociaal domein. Tot op heden heeft dit nog niet tot extra kosten geleid.	60	V	I
Kosten gemaakt op kostenplaats MFC De Dreef (taakveld 6.1) worden normaliter doorverdeeld naar specifieke kostendragers zoals sociaal-cultureel werk en jeugdwerk (taakveld 6.1) , de brandweerkazerne (taakveld 1.1) en de sporthal (taakveld 5.2) in de Dreef. Het voordeel van € 28.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat met de bijstelling van de kapitaallasten in de Financiele rapportage 2024 de kostenverdeling onterecht op € 0 is gesteld. In de realisatie heeft de kostenverdeling wel plaatsgevonden. Per saldo resulteert dit voor dit taakveld een voordeel op.	28	V	I
Opvang ontheemden uit Oekraïne: Wij hebben ons ingezet voor de wettelijke taak en de maatschappelijke verantwoordelijkheid in het opvangen van ontheemden uit Oekraïne. We hebben hierin constant efficiënt gehandeld: een goed, humaan onderkomen voor het aantal Oekraïners die we volgens onze taakstelling een verblijf moeten bieden. De exploitatiekosten zijn hierdoor laag gebleven. In 2024 is per saldo een bedrag van € 1.552.000 niet besteed (€ 1.637.000 lagere lasten en € -85.000 lagere baten).	1.637	V	I
Regeling specifieke uitkering Wet inburgering (WI) en onderwijsroute (OR): Per ultimo 2024 is € 268.749 en € 20.743 nog niet besteed en als vooruitontvangen opgenomen op de balans per 31 december 2024. Per saldo budgetneutraal (batenbudget en lastenbudget).	289	V	I
Rentelast activa: Het voordeel van € 36.000 ontstaat door niet doorberekende omslagrente en valt weg tegenover het (verder toegelichte) nadeel op taakveld Treasury in programma 6.	36	V	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Stichting Dorpshuizen Laarbeek: De bijdrage voor SDL was te hoog begroot voor 2024. Na indexering van de bijdrage resteert een bedrag van € 66.000.	66	V	I
Toezicht kinderopvang: Op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang zijn minder uitgaven geweest. GGD Zuidoost-Brabant voert risicogestuurd (onaangekondigd) toezichtsonderzoeken uit. Deze onderzoeken worden afgestemd op de risicoprofielen van de kinderopvangorganisaties. Door deze gerichte aanpak worden de onderzoeken van de GGD steeds efficiënter ingezet en kan deze werkwijze leiden tot een daling van het aantal overtredingen en onderzoeken, waardoor de kosten voor toezicht en handhaving lager worden.	16	V	I
Tot en met 2024 hebben we het budget voor uitvoeringskosten inburgering begroot op basis van het bedrag dat de gemeente van het Rijk daarvoor ontvangt via het gemeentefonds. Vanwege de onzekerheid over de benodigde implementatiekosten was het nog niet mogelijk om reëel te begroten. Uiteindelijk heeft in 2024 de uitvoering van inburgering minder kosten met zich meegebracht dan verwacht. Daarbij dient opgemerkt te worden dat met ingang van 1 juli 2024 de uitvoeringtaak inburgering is overgedragen naar de GR Peelgemeenten.	72	V	I
Overige verschillen	104	V	I
Baten	**-401**	**N**	
Baten op kostenplaats MFC De Dreef (taakveld 6.1) worden normaliter doorverdeeld naar specifieke kostendragers zoals sociaal-cultureel werk en jeugdwerk (taakveld 6.1), de brandweerkazerne (taakveld 1.1) en de sporthal (taakveld 5.2) in de Dreef. Het nadeel van € 24.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat met de bijstelling van de kapitaallasten in de Financiele rapportage 2024 de kostenverdeling onterecht op € 0 is gesteld. In de realisatie heeft de kostenverdeling wel plaatsgevonden, in dit specifieke geval zijn kapitaallasten gedekt door een onttrekking uit de afschrijvingsreserve. Per saldo resulteert dit voor dit taakveld een nadeel op.	-24	N	I
Opvang ontheemden uit Oekraïne: Zie toelichting lasten.	-85	N	I
Regeling specifieke uitkering Wet inburgering (WI) en onderwijsroute (OR): Zie toelichting bij lasten.	-289	N	I
Overige verschillen	-3	N	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen			
Lasten	**168**	**V**	
In 2024 was er € 70.000 beschikbaar voor het opstellen van een lokaal plan van aanpak voor het Gezond- en Actief Leven Akkoord (GALA) en het verbeteren van de website sociaal team. In 2024 zijn er al stappen gemaakt in de herinrichting van de toegang tot het sociaal team, maar die waren nog niet zover dat de inhoud van de website daarop al aangepast kon worden. Daarvoor is met de budgetoverheveling € 40.000 overgeheveld naar 2025 om er in 2025 uitvoering aan te geven. Het lokale plan van aanpak GALA is door eigen medewerkers opgesteld in samenwerking met de GGD, waardoor het niet nodig was om het budget van € 30.000 in te zetten voor inhuur van beleidscapaciteit.	30	V	I
In 2024 zochten we naar een oplossing voor de invulling van de vacature GZ-psycholoog. Het is echter niet gelukt om deze functie in te vullen. Als alternatief daarvoor is de formatie gedragswetenschapper van team Jeugd per november 2024 uitgebreid met 8 uur. Deze uren worden ingezet voor het versterken van de samenwerking tussen het sociaal team Laarbeek. De kosten daarvan zijn lager dan begroot.	79	V	I
Met de meicirculaire 2024 is er met ingang van 2024 structureel € 30.000 beschikbaar gekomen voor werkdrukverlaging jeugdbescherming. Dit budget kan ingezet worden voor zorgkosten jeugdhulp, wanneer de werkdrukverlaging en daarmee verhoging van de tarieven zich vertaalt in hogere zorgkosten. Op basis van de laatst bekende prognoses was het nog niet nodig om dit budget daarvoor in te zetten.	33	V	I
Regeling specifieke uitkering Nationaal Programma Onderwijs (NPO): Per ultimo 2024 is € 42.424 nog niet besteed en als vooruitontvangen opgenomen op de balans per 31 december 2024. Bij deze regeling (looptijd tot en met 31 juli 2025) mag niet bestede ruimte doorgeschoven worden naar het volgende jaar. Zie ook toelichting bij taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken.	42	V	I
Vanwege zwangerschap van een medewerker en vervolgens een ontstane vacature binnen het team beleid sociaal en veiligheid is er via inhuur een beleidsadviseur ingezet. Tegenover dit tekort van € 12.000 staat een zwangerschaps- en bevallingsuitkering van het UWV van € 19.000.	-12	N	I
Overige verschillen	-4	N	I
Baten		**-**	
Afwijking is nul of valt onder het drempelbedrag waardoor geen verschil wordt verklaard.		-	-

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
6.3 Inkomensregelingen			
Lasten	**-30**	**N**	
De harmonisatie minimaregelingen heeft tot een verhoging van de programmakosten geleid, maar minder dan verwacht.	72	V	I
De inzet van kinderopvang op basis van een sociaal-medische indicatie (SMI) is vergelijkbaar met de inzet in 2023. De kosten voor SMI kinderopvang in 2024 zijn hoger dan in 2023, maar lager dan begroot.	10	V	I
De verplichting voor de energietoeslag is inmiddels helemaal afgewikkeld, waardoor een resultaat van € 91.000 is vrijgevallen.	91	V	I
Er is een foutieve administratieve boeking gemaakt bij de beschikking van de BUIG-middelen. Deze valt weg tegen een incidenteel voordeel (de BUIG-middelen worden ontvangen van het Rijk).	-289	N	I
Er is geen gebruik gemaakt van de stelpost armoedebestrijding en schuldhulpverlening. Er is geen gebruik gemaakt van de stelpost armoedebestrijding en schuldhulpverlening. Vanwege financiële motieven bij een aantal gemeenten binnen de arbeidsmarktregio Helmond - de Peel is er nog geen besluit genomen over de aanschaf van een klantvolgsysteem voor ondernemers met schulden en de aansluiting bij het schuldenknooppunt.	28	V	I
Er is geen gebruik gemaakt van het extra beschikbaar gestelde Rijksbudget bijzondere bijstand en vroegsignalering.	26	V	I
Er is minder bijstandsverlening verstrekt aan zelfstandigen en er zijn minder levensvatbaarheidsonderzoeken verricht dan geprognosticeerd.	17	V	I
Er is minder gebruik gemaakt van minimavoorzieningen dan begroot.	8	V	I
Er is minder geld uitgegeven aan het onder de aandacht brengen van minimaregelingen dan geprognosticeerd. De gemaakte publicatiekosten zijn betaald vanuit het communicatiebudget.	17	V	I
Overige verschillen	-10	N	I
Baten	**348**	**V**	
Er is een foutieve administratieve boeking gemaakt bij de beschikking van de BUIG-middelen. Deze valt weg tegen een incidenteel nadeel (de BUIG-middelen worden verstrekt aan Senzer).	289	V	I
Er is een nog te verrekenen bedrag opgenomen inzake Bbz-regeling 2004	-13	N	I
In 2023 vond de definitieve afrekening van het Rijk voor de uitvoering van de TOZO-regeling in 2022 plaats: terugbetaling van niet-bestede middelen ter hoogte van € 71.372. De definitieve verrekening met Senzer vond plaats in 2024: Senzer betaalde het niet-bestede bedrag van € 71.372 terug aan de gemeente. Over de jaren heen is het budgettair neutraal.	71	V	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Overige verschillen	1	V	I

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)			
Lasten	**53**	**V**	
De kosten zijn in 2024 toegenomen door een grote woningaanpassing en een toename in het aantal trapliften. De begroting 2024 was ruim opgezet, omdat er vanwege het woningtekort meer woningaanpassingen werden verwacht. Deze beschikkingen zijn niet verzilverd in 2024, maar worden in 2025 verzilverd. De begroting van 2025 is naar beneden bijgesteld met de gemiddelde kosten uit 2023 en 2024.	54	V	I
Overige verschillen	-1	N	I
Baten	**-28**	**N**	
Overige verschillen	-28	N	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
6.72A Jeugdhulp begeleiding			
Lasten	**172**	**V**	
De eigen inzet van begeleidingsproducten door het gebiedsteam in combinatie met het aanbieden van preventief voorliggend groepsaanbod heeft in 2024 tot fors lagere kosten voor begeleiding geleid. Daarnaast wordt via de inzet van de gedragswetenschapper gekeken wat de best passende zorg voor het kind is. Ten opzichte van 2023 is de begroting 2024 fors naar beneden gesteld. De daadwerkelijke kosten voor 2024 blijken nog lager te liggen.	105	V	I
Het aantal ingezette voorzieningen voor logeren en respijtzorg is vanaf het 2e half jaar 2024 licht gedaald. Logeren en respijtzorg gaan om tijdelijke ontlasting van zorgvragers. De toename van complexe casuïstiek maakt echter dat er minder gebruik is gemaakt van logeren en respijtzorg, omdat het voor deze casussen geen passende voorziening is.	73	V	I
Overige verschillen	-6	N	I
Baten	**1**	**V**	
Overige verschillen	1	V	I

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
6.72B Jeugdhulp behandeling			
Lasten	**-184**	**N**	
De begroting 2024 is gebaseerd op de prognose 2024 in de tweede kwartaalrapportage zorgkosten 2024 van de gemeenschappelijke regeling (GR) Peelgemeenten. Tot en met het derde kwartaal 2024 was een dalende trendlijn te zien. Echter, in het vierde kwartaal is de inzet op behandeling weer gestegen. Dit is vooral het gevolg van meer complexe casuïstiek vanaf het tweede half jaar van 2024. Hierdoor zijn de gerealiseerde kosten 2024 hoger dan de geraamde kosten 2024.	-68	N	I
De geraamde kosten van behandeling thuis (taakveld 6.72b) zijn onder de geraamde kosten van verblijf (taakveld 6.73b) verwerkt. Dit is conform de prognose 2024 in de tweede kwartaalrapportage zorgkosten 2024 van de gemeenschappelijke regeling (GR) Peelgemeenten. Vanaf de derde kwartaalrapportage 2024 heeft GR Peelgemeenten een splitsing aangebracht tussen behandeling en verblijf. Deze splitsing is niet in de gemeentelijke begroting 2024 verwerkt.	-117	N	I
Overige verschillen	1	V	I
Baten		**-**	
Afwijking is nul waardoor geen verschil wordt verklaard.		N	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
6.72C Jeugdhulp dagbesteding			
Lasten	**-49**	**N**	
Het aantal voorzieningen dagbehandeling-dagbesteding is beperkt. Alhoewel de inzet in 2024 iets lager is dan in 2023 zijn de kosten hoger dan in 2023 en hoger dan begroot. Dit is het gevolg van een hogere verzilvering en een hogere indexering dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.	-47	N	I
Overige verschillen	-2	N	I
Baten		**-**	
Afwijking is nul waardoor geen verschil wordt verklaard.		N	I

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig			
Lasten	**-105**	**N**	
De kosten van verblijf zijn lager dan de begroting vanwege een verminderde inzet. Bovendien bevat de begroting van verblijf ook de geraamde kosten van behandeling thuis, terwijl de gerealiseerde kosten van behandeling thuis elders zijn begroot. Zie hiervoor ook de toelichting op taakveld 6.72b.	84	V	I
De totale inzet binnen begeleid wonen is onverwacht fors gestegen in het vierde kwartaal van 2024. Dit is het gevolg van een toename van crisissituaties en een toename van complexe casuïstiek. Deze stijging zien we met name in de duurdere woonvormen: gezinshuis, woongroep en begeleid wonen.	-189	N	I
Baten		**-**	
Afwijking is nul of valt onder het drempelbedrag waardoor geen verschil wordt verklaard.		-	-

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf			
Lasten	**-46**	**N**	
De begroting 2024 is gebaseerd op de prognose 2024 in de tweede kwartaalrapportage 2024 zorgkosten van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Peelgemeenten. Tot en met het derde kwartaal 2024 was er een dalende trendlijn te zien. Echter, in het vierde kwartaal is de inzet op behandeling GGZ weer gestegen door een toename van het aantal jeugdigen met psychische problematiek. Hierdoor zijn de gerealiseerde kosten hoger dan de begroting.	-45	N	I
Overige verschillen	-1	N	I
Baten		**-**	
Afwijking is nul waardoor geen verschil wordt verklaard.		N	I

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf			
Lasten	**-227**	**N**	
Landelijk ingekochte zorg is dure zorg, waarvoor geen alternatieven zijn. Verwijzing vindt meestal plaats door wettelijk verwijzers of is opgelegd door de rechter. Deze zorg moet dus ingezet worden. Hierdoor heeft een kleine stijging in aantal cliënten een groot effect op de kosten. In 2024 zien we in Laarbeek een extreme toename van de kosten op landelijke ingekochte jeugdzorg ten opzichte van 2023 én de begroting 2024. Deze kostenstijging wordt veroorzaakt door een beperkt aantal zeer dure casussen, waarbij sprake is van complexe casuïstiek.	-216	N	I
Overige verschillen	-11	N	I
Baten		**-**	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
6.82A Jeugdbescherming			
Lasten	**73**	**V**	
Het aantal voorzieningen jeugdbescherming is lager dan waarmee in de begroting 2024 rekening is gehouden. Daarnaast wordt de aanpassing van de tarieven van de Gecertificeerde Instellingen naar aanleiding van de landelijke tarieven geneutraliseerd door de dalende aantallen cliënten in de jeugdbescherming. Per saldo resulteert dit in een onderschrijding (voordeel) van de begroting.	73	V	I
Baten		**-**	
Afwijking is nul waardoor geen verschil wordt verklaard.		N	I

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
7.1 Volksgezondheid			
Lasten	**48**	**V**	
Specifieke uitkering lokaal sport- en preventieakkoord	42	V	I
Overige verschillen	6	V	I
Baten	**-22**	**N**	
Specifieke uitkering lokaal preventieakkoord: mogelijke terugbetalingsverplichting van de in 2022 ontvangen (en niet bestede) uitkering.	-22	N	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Reservemutaties

Onderstaande tabel geeft de mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil
	Storting in reserves	**15**	**616**	**616**	
5.1	**Sportbeleid en activering**	**15**	**15**	**15**	
	Reserve accommodatiebeleid	15	15	15	
6.1	**Samenkracht en burgerparticipatie**		**420**	**420**	
	Reserve Budgetoverhevelingen		20	20	
	reserve Opvang urgente doelgroepen		400	400	
6.2	**Toegang en eerstelijnsvoorzieningen**		**40**	**40**	
	Reserve Budgetoverhevelingen		40	40	
6.3	**Inkomensregelingen**		**91**	**91**	
	Algemene reserve		41	41	
	Reserve Budgetoverhevelingen		50	50	
6.72A	**Jeugdhulp begeleiding**		**50**	**50**	
	Reserve Budgetoverhevelingen		50	50	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	Onttrekking aan reserves	**643**	**1.406**	**1.402**	**-4**
4.2	**Onderwijshuisvesting**	**305**	**227**	**227**	
	Reserve Afschrijvingen	305	227	227	
4.3	**Onderwijsbeleid en leerlingzaken**	**107**	**81**	**81**	
	Reserve Afschrijvingen	107	81	81	
5.2	**Sportaccommodaties**	**70**	**40**	**54**	**14**
	Reserve Afschrijvingen	70	40	54	14
6.1	**Samenkracht en burgerparticipatie**	**136**	**790**	**772**	**-18**
	Algemene reserve		125	125	
	Reserve Afschrijvingen	136	85	67	-18
	Reserve Budgetoverhevelingen		158	158	
	Reserve Resultaatbestemming		422	422	
6.2	**Toegang en eerstelijnsvoorzieningen**		**90**	**90**	
	Reserve Budgetoverhevelingen		90	90	
6.3	**Inkomensregelingen**	**26**	**128**	**128**	
	Reserve sociale activering		41	41	
	Reserve Budgetoverhevelingen		61	61	
	Reserve Corona (Covid-19)	26	26	26	
6.72A	**Jeugdhulp begeleiding**		**50**	**50**	
	Reserve Budgetoverhevelingen		50	50	
	Totaal reservemutaties	**628**	**790**	**786**	**-4**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Toelichting Reservemutaties	Storting 2024	Onttrekking 2024
Algemene Reserve	41	125
Toevoeging aan de Algemene Reserve door opheffing van de bestemmingsreserve Sociale Activering.	41	
Onttrekking ter dekking van de frictiekosten Stichting Dorpshuizen Laarbeek.		125
Reserve accommodatiebeleid	15	
Storting voor het oplossen van knelpunten met betrekking tot accommodatievraagstukken.	15	
Reserve Budgetoverheveling	160	359
Budgetten in programma 5 zijn overgeheveld van 2024 naar 2025. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve.	160	
Budgetten in programma 5 zijn overgeheveld van 2024 naar 2025. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve.		359
Reserve Opvang urgente doelgroepen	400	
Betreft de storting in deze nieuwe reserve als gevolg van bestemming van het rekening resultaat jaarrekening 2023.	400	
Reserve sociale activering		41
Onttrekking van € 41.000 door opheffing van de bestemmingsreserve Sociale Activering.		41
Reserve afschrijvingen		428
Onttrekkingen ter dekking van afschrijvingslasten van activa die hiervoor eerder zijn aangewezen.		428
Reserve Corona (Covid-19)		26
Onttrekking ter dekking van de kosten heroriëntatie en schuldhulpverlening aan ondernemers.		26
Reserve Resultaatbestemming		422
Bestemming saldo jaarrekening 2023: overschot vanuit decembercirculaire 2023 naar diverse budgetten		22
Bestemming saldo jaarrekening 2023: storting in de bestemmingsreserve Opvang urgente doelgroepen		400
Totaal Reservemutaties	616	1.402

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Stand van zaken investeringen

Start jaar	Projectnaam	Begroting	Realisatie	Verschil
2023	Verduurzaming sportpark De Hut-Overige kosten (routekaart)	443	18	426
2023	Verduurzaming sportpark De Hut-Zonnepanelen (routekaart)	52	0	52
2024	Bijdrage aanleg onderlaag (1) van een kunstgrasveld Sparta '25	178	178	0
2024	Bijdrage aanleg toplaag (1) van een kunstgrasveld Sparta '25	178	178	0
2024	Chaletwoningen Brukelum	444	444	0
2024	Verduurzaming Sporthal D'n Ekker zonnepanelen (routekaart)	273	0	273

Startjaar	Projectnaam	Toelichting	Krediet afsluiten bij jaarrekening
2023	Verduurzaming sportpark De Hut-Overige kosten (routekaart)	Het uitvoeringsprogramma van de vastgestelde Routekaart (februari 2023) verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed is in volle gang. Dit doen we in samenwerking met het Ontzorgingsloket van de Provincie. Het eerste project (gemeentehuis Laarbeek) is nagenoeg afgerond en succesvol verlopen, projecten 2,3 en 4, Sportpark De Hut, Sporthal den Ekker en OBS 't Klokhuis zijn inmiddels aanbesteed en in opdracht gegeven. Ook is er versneld begonnen met het aanbrengen van LED-verlichting bij de gymzalen, sporthallen, brandweerkazernes, brede scholen en de kleedaccommodaties van de sportparken. Met deze werkwijze komen meerdere panden versneld al voor het jaar 2030 aan de beurt om de eerste "verduurzamingsslag" te maken.	Nee

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

2023	Verduurzaming sportpark De Hut-Zonnepanelen (routekaart)	Het uitvoeringsprogramma van de vastgestelde Routekaart (februari 2023) verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed is in volle gang. Dit doen we in samenwerking met het Ontzorgingsloket van de Provincie. Het eerste project (gemeentehuis Laarbeek) is nagenoeg afgerond en succesvol verlopen, projecten 2,3 en 4, Sportpark De Hut, Sporthal den Ekker en OBS 't Klokhuis zijn inmiddels aanbesteed en in opdracht gegeven. Ook is er versneld begonnen met het aanbrengen van LED-verlichting bij de gymzalen, sporthallen, brandweerkazernes, brede scholen en de kleedaccommodaties van de sportparken. Met deze werkwijze komen meerdere panden versneld al voor het jaar 2030 aan de beurt om de eerste "verduurzamingsslag" te maken.	Nee
2024	Bijdrage aanleg onderlaag (1) van een kunstgrasveld Sparta '25	Werkzaamheden zijn afgerond en krediet kan gesloten worden.	Ja
2024	Bijdrage aanleg toplaag (1) van een kunstgrasveld Sparta '25	Werkzaamheden zijn afgerond en krediet kan gesloten worden.	Ja
2024	Chaletwoningen Brukelum	Chalets zijn geplaatst en naar tevredenheid opgeleverd.	Ja
2024	Verduurzaming Sporthal D'n Ekker zonnepanelen (routekaart)	Het uitvoeringsprogramma van de vastgestelde Routekaart (februari 2023) verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed is in volle gang. Dit doen we in samenwerking met het Ontzorgingsloket van de Provincie. Het eerste project (gemeentehuis Laarbeek) is nagenoeg afgerond en succesvol verlopen, projecten 2,3 en 4, Sportpark De Hut, Sporthal den Ekker en OBS 't Klokhuis zijn inmiddels aanbesteed en in opdracht gegeven. Ook is er versneld begonnen met het aanbrengen van LED-verlichting bij de gymzalen, sporthallen, brandweerkazernes, brede scholen en de kleedaccommodaties van de sportparken. Met deze werkwijze komen meerdere panden versneld al voor het jaar 2030 aan de beurt om de eerste "verduurzamingsslag" te maken.	Nee

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten	Gemeenschappelijke regeling
GGD Brabant Zuidoost	Gemeenschappelijke regeling
Senzer	Gemeenschappelijke regeling

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht Verbonden partijen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Programma 6 Financiën en bedrijfsvoering

Portefeuillehouders

Burgemeester Van der Aa

Wethouder Briels

Bestuursakkoord 2022 - 2026

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

De financiële situatie
De financiële situatie van de gemeente is gezond. We hebben een structureel sluitend meerjarenperspectief in de begroting 2022 en volgende jaren gepresenteerd. De provincie als toezichthouder heeft geen kritische kanttekening bij onze begroting gemaakt. Hierbij moet worden aangetekend dat we in hoge mate afhankelijk zijn van de Rijksvergoedingen.

Door steunpakketten vanwege corona, structurele compensatie voor de gestegen kosten van het sociaal domein en meevallers in de september-circulaire 2021 is er bij de totstandkoming van de begroting 2022 een ruime financiële situatie ontstaan. Er zijn bedragen in de begroting opgenomen voor risico's voor het sociaal domein en de herverdeling van het gemeentefonds. Onze reservepositie is goed.
Daarnaast zijn er veel bewegingen in grondexploitaties, waardoor steeds gekeken moet worden of de risicoreserve grondexploitatie toereikend dan wel te hoog of te laag is in relatie tot de onderliggende risico's. De reserve bedraagt nu keurig 4,4 miljoen euro. Wanneer deze te hoog is, wordt deze afgeroomd naar de algemene reserve.

Personeelsbestand
De ambtelijke organisatie bestaat uit de gemeentesecretaris, vier afdelingen met elk een afdelingsmanager, een kleine staf en de griffie. Een organisatie, waarvan de (wettelijke) taken en opgaven de afgelopen jaren enorm zijn toegenomen qua complexiteit in samenhang, wetgeving en eisen, waardoor onze ambtelijke organisatie in eind 2022 is gegroeid naar 118,18 fte. Denk bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van jeugdzorg, de Omgevingswet, vertaling van de doelen uit het Klimaatakkoord, burgerparticipatie, ondermijning, maar ook de juridisering van de maatschappij. Ook het aantal ruimtelijke plannen dat om een beoordeling vraagt heeft een enorme vlucht genomen. Burgers worden bovendien steeds mondiger en nemen sneller met de gemeente contact op als zij ergens een klacht over hebben. Dit vraagt van onze medewerkers een andere manier van werken waarbij goede communicatieve vaardigheden belangrijk zijn.

Aan de andere kant ligt het vraagstuk van kwetsbaarheid en goedschaligheid ook steeds op tafel, bij een ambtelijk apparaat waar veel vakgebieden/functies bemenst worden door één persoon. Dit maakt ons kwetsbaar - zeker in een veranderende arbeidsmarkt - en maakt ook dat we steeds bestuurlijke ambities in balans moeten brengen en houden met én eventueel uitbreiden van onze capaciteit. Strategisch personeelsbeleid en -planning is hiervoor een belangrijk instrument dat de komende jaren verder uitgewerkt wordt. Het boeien en binden van kwalitatief goed personeel is één van de belangrijkste uitdagingen de komende jaren.

Informatisering & Automatisering
Door de toenemende digitalisering is het zorgvuldig omgaan met de informatie en gegevens van inwoners (persoonsgegevens) en organisaties ook voor gemeenten van steeds groter belang. Uitval van computers, het zoek raken van gegevensbestanden of het door onbevoegden kennisnemen dan wel manipuleren van bepaalde gegevens kan ernstige gevolgen hebben voor de continuïteit van de dienstverlening. Een betrouwbare, beschikbare en correcte informatiehuishouding is essentieel voor de dienstverlening van gemeenten en de privacy van onze inwoners.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Speerpunten

Afspraken uit de begroting 2024

6.01 We zijn terughoudend met het verhogen van de lasten voor onze inwoners.

6.02 We blijven investeren in het behoud van ons hoge voorzieningenniveau, met een realistische blik op mogelijkheden, onmogelijkheden en goed uit te leggen overwegingen. Onroerend Zaak Belasting is niet bij voorbaat sluitpost van de begroting. Er dient een balans te zijn tussen opbrengsten, kosten en het voorzieningenniveau in onze kernen.

6.03 De gemeente investeert - aangetoond door een goede onderbouwing - in het personeelsbestand en de bedrijfsvoering, zodat die in evenwicht zijn met de maatschappelijke opgaven en taken van deze tijd.

6.04 We sturen actief op het grondbedrijf vanuit een brede totaalblik (niet per project), met een goede balans tussen beleidsdoelstellingen en financiële positie.

6.05 We zetten in op verantwoord actief grondbeleid.

6.06 We streven naar meer kostendekkende heffingen en retributies.

6.07 De invoering van verblijfsbelasting wordt versneld ingevoerd per 2024.

6.08 We zoeken naar mogelijkheden om een herstructureringsfonds of een vereveningsfonds in het leven te roepen voor het realiseren van sociale woningbouw.

6.09 Er wordt gekeken naar de financiële en praktische mogelijkheden om rioolheffing te baseren op werkelijk waterverbruik.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

De in de toelichting opgenomen voorstellen voor bijvoorbeeld de aanpassing van de plandatum verwerken wij voor 2024 op basis van uw besluitvorming bij deze Jaarstukken.

Wat hebben we er voor gedaan in 2024?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning
6.07	De invoering van verblijfsbelasting wordt versneld ingevoerd per 2024.					
	Onderzoek invoering verblijfsbelasting Na een nieuw arbeidsmigrantenbeleid en de uitfasering van corona-effecten op de ondernemers, wordt in 2024 aan de raad een voorstel voorgelegd over de mogelijke invoering van verblijfsbelasting (toeristenbelasting) per 1 januari 2025. Als basis hiervoor zal een onderzoek worden uitgevoerd waarin de te verwachten opbrengsten worden afgewogen tegen de mogelijke (beheersmatige) gevolgen en de impact op ondernemers en belastingplichtigen (toeristen en arbeidsmigranten).	Gereed/ afgerond	2022	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	-
			Toelichting op de status: In 2024 zijn de noodzakelijke besluiten genomen om deze per 1 januari 2025 in te voeren. De verwachtte opbrengsten zijn meegenomen in de Begroting 2025.			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Beleidsindicatoren

In dit jaarverslag presenteren wij de verplichte BBV-indicatoren per programma. De opgenomen gegevens zijn gebaseerd op de landelijke database van Waarstaatjegemeente.nl. De hier getoonde cijfers lopen, doordat niet alle gemeenten even snel de informatie verschaffen, meestal achter, soms zelfs jaren.

Indien opgenomen hebben wij de uitkomsten van onze gemeente afgezet tegen de uitkomsten van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	Verplicht volgens BBV j/n	Meeteenheid	Actualiteit	Laarbeek	Gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Apparaatskosten	Ja	Kosten per inwoner	nvt	niet gemeten	onbekend
Bezetting	Ja	Fte per 1.000 inwoners	2024	6,05	onbekend
Externe inhuur	Ja	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2024	25,33	onbekend
Formatie	Ja	Fte per 1.000 inwoners	2024	6,27	onbekend
Overhead	Ja	% van totale lasten (excl. toevoegingen aan reserves)	2024	14,83	onbekend

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten inclusief mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil
	Lasten	11.433	11.539	12.680	-1.141
0.4	Overhead	11.040	11.424	12.289	-866
0.5	Treasury	27	93	211	-118
0.61	OZB woningen	4	4	4	
0.8	Overige baten en lasten	362	18	176	-158
	Baten	46.751	50.785	52.183	1.399
0.4	Overhead	562	685	1.306	621
0.5	Treasury	82	211	386	175
0.61	OZB woningen	4.022	4.022	4.021	-1
0.62	OZB niet-woningen	2.292	2.304	2.316	12
0.64	Belastingen overig	27	27	24	-3
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	39.766	43.373	43.616	243
0.8	Overige baten en lasten		163	516	353
	Resultaat	**35.318**	**39.246**	**39.503**	**258**

We lichten de verschillen in de verschillenanalyse toe op taakveldniveau. Het gaat om afwijkingen tussen begroting en realisatie ≥ € 40.000. Het drempelbedrag geldt zowel voor de lasten als baten, dus niet gesaldeerd.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
0.4 Overhead			
Lasten	**-866**	**N**	
Automatisering Het verschil wordt vooral veroorzaakt door enerzijds een overschrijding op de reguliere uitgaven hard- en software en anderzijds een onderschrijding op de post reservering personeelskosten. In het kader van de toekomstgerichte doorontwikkeling ICT zijn een aantal functies/onderdelen in 2024 nog niet ingevuld. Dit zal verder worden uitgewerkt in 2025.	94	V	I
Er zijn niet geraamde lasten in het kader van verhaalde WW-uitkering van voormalig personeel.	-18	N	I
Hogere kosten juridische advisering.	-31	N	I
Hogere opleidingskosten als gevolg van relatief veel nieuwe medewerkers en een nieuwe rol voor coördinatoren sinds de wijziging organisatiestructuur in 2023. Een deel (€ 37.000) van deze overschrijding wordt financieel gedekt vanuit de reserve Opleiden en ontwikkelen.	-68	N	I
Hogere werving en selectiekosten vanwege openstaande vacatures, moeilijk in te vullen managementfuncties en krapte op de arbeidsmarkt.	-44	N	I
Kosten gemaakt op de kostenplaatsen gemeentewerf en tractiemiddelen (taakveld 0.4) worden normaliter doorverdeeld naar een aantal specifieke kostendragers zijnde wegen (taakveld 2.1), openbaar groen (taakveld 5.7), riolering (taakveld 7.2) en afval (taakveld 7.3). Het voordeel van € 94.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat met de bijstelling van de kapitaallasten in de Financiele rapportage 2024 de kostenverdeling onterecht op € 0 is gesteld. In de realisatie heeft de kostenverdeling wel plaatsgevonden. Dit levert in de kostenplaatsen een voordeel op en in de exploitatie nadelen.	94	V	I
Personeelskosten (salarissen en inhuur) De bestaande personeelsformatie laat met name als gevolg van vacatureruimte een voordeel zien van per saldo € 1.635.000. Echter hier staat een nadeel van € 2.498.000 tegenover van kosten voor noodzakelijke inhuur. De inhuurkosten hebben betrekking op de invulling van diverse niet ingevulde vacatures, vervanging bij ziekte/zwangerschapsverlof, extra ondersteuning bij diverse teams/projecten en de bijdrage aan de Gemert-Bakel voor de intergemeentelijke teams (Financieel beheer, ICT, IB&P, PSA en P&O). Tegenover deze hogere kosten (€ 863.000) staan diverse hogere opbrengsten van in totaal € 587.000, zoals bijdragen van derden (Peelgemeenten en Gemert-Bakel), vrijval van de voorziening verlofsparen en meer UWV-uitkeringen (zie toelichting bij baten).	-863	N	I
Overige verschillen	-30	N	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Baten	**621**	**V**	
Baten verantwoord op de kostenplaats gemeentewerf (taakveld 0.4) worden normaliter doorverdeeld naar een aantal specifieke kostendragers zijnde wegen (taakveld 2.1), openbaar groen (taakveld 5.7), riolering (taakveld 7.2) en afval (taakveld 7.3). Het nadeel van € 17.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat met de bijstelling van de kapitaallasten in de Financiele rapportage 2024 de kostenverdeling onterecht op € 0 is gesteld. In de realisatie heeft de kostenverdeling wel plaatsgevonden, in dit specifieke geval zijn kapitaallasten gedekt door een onttrekking uit de afschrijvingsreserve. Dit levert in de kostenplaats een nadeel op en in de exploitatie voordelen.	-17	N	I
Bijdrage afrekening 2024 van Gemert-Bakel voor de intergemeentelijke teams (Financieel beheer, ICT, IB&P, PSA en P&O).	105	V	I
Hogere bijdrage van derden, waaronder de bijdrage van de GR Peelgemeenten voor de overname trajectregisseurs en ontvangen vergoedingen van overgenomen studiekosten.	179	V	I
Inzet van de reserve Opleiden en ontwikkelen ter dekking van de overschrijding op het budget opleidingskosten.	37	V	I
Meer UWV-uitkeringen ontvangen dan begroot.	153	V	I
Vrijval als gevolg van een lagere voorziening verlofsparen per ultimo 2024. Het saldo openstaande verlofuren is gedaald ten opzichte van 2023 met € 150.000. De totale voorziening bedraagt per ultimo 2024 € 802.000.	150	V	I
Overige verschillen	14	V	I

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
0.5 Treasury			
Lasten	**-118**	**N**	
In de begroting 2024 zijn aan de diverse taakvelden rentelasten toegerekend voor een bedrag van € 268.000 op basis van het begrote renteomslag-percentage. Echter de rentelasten zijn uiteindelijk € 151.000 lager geweest dan geraamd (en de rentebaten € 175.000 hoger dan geraamd) waardoor de berekening van de nacalculatorische renteomslag uiteindelijk een negatief rentepercentage laat zien (zie paragraaf 'Financiering' voor een nadere toelichting). Bij een negatieve renteomslag mogen volgens de regelgeving geen rentelasten worden toegerekend aan de diverse taakvelden. Dit leidt dus tot een voordeel op de diverse taakvelden maar ook tot een eenzelfde nadeel op het taakveld Treasury.	-117	N	I
Overige verschillen	-1	N	I
Baten	**175**	**V**	
In 2024 zijn de rente-opbrengsten voor de rekening-courant en Schatkistbankieren € 175.000 hoger geweest dan geraamd. Dit heeft mede veroorzaakt dat aan de diverse taakvelden uiteindelijk geen rentelasten mogen worden toegerekend.	175	V	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds			
Lasten		**-**	
Baten	**243**	**V**	
Het resultaat over 2024 laat een voordeel zien van per saldo € 243.000. Dit voordeel wordt met name veroorzaakt doordat de financiële verwerking van de decembercirculaire 2024 gemeentefonds zich niet meer heeft kunnen vertalen in een aangepaste raming. Dit voordeel werd berekend op € 174.000. Deze informatie is via een Raadsinformatiebrief medegedeeld.	243	V	I

Taakveld en toelichting	Verschil	V/N	I/S
0.8 Overige baten en lasten			
Lasten	**-158**	**N**	
De ingeraamde middelen voor volgende externe ondersteuning zijn niet aangesproken; onderzoek rioolheffing op basis van waterverbruik en uitwerking in beeld brengen van óf reserve óf voorziening Groenbeheer.	20	V	I
Het is niet noodzakelijk geweest om het beschikbare budget voor incidentele onvoorziene uitgaven waarbij de bevoegdheid bij het college ligt geheel voor besteding in te zetten.	13	V	I
Ontwikkelingen bij diverse grondexploitaties hebben een effect op de dotaties aan en onttrekkingen uit de betreffende voorzieningen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf 'Grondbeleid'.	-63	N	I
Op basis van de beoordeling van de debiteuren is een bedrag van € 2.000 toegevoegd aan de voorziening dubieuze debiteuren. Daarnaast heeft een afboeking plaatsgevonden van oninbare vorderingen BSOB voor een bedrag van € 10.000.	-12	N	I
Opnemen van een voorziening op grondexploitatie De Hoge Regt.	-61	N	I
Overige verschillen	-55	N	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Baten	353	V	
Bij de lasten worden de mutaties verwerkt voor de verliesvoorzieningen. Deze mutaties worden gedekt door de reserve Grondexploitatierisico waardoor dat hier een inkomst is.	63	V	I
Ontvangen bijdragen vanuit het Ministerie van Financiën voor btw compensatiefonds 2021 en 2022.	26	V	I
Opbrengsten groenstroken: hierin met name de niet begrote verkoop van bouwgrond Heuvelsche Velden Beek en Donk.	258	V	I
Overige verschillen	6	V	I

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Reservemutaties

Onderstaande tabel geeft de mutaties in de reserves weer.

bedragen x € 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil
	Storting in reserves		**300**	**300**	
0.4	**Overhead**		**300**	**300**	
	Reserve Budgetoverhevelingen		300	300	
	Onttrekking aan reserves	**192**	**491**	**574**	**83**
0.4	**Overhead**	**192**	**264**	**431**	**167**
	Reserve Afschrijvingen	192	147	130	-17
	Reserve Budgetoverhevelingen		264	264	
	Reserve Opleiden en ontwikkelen			37	37
0.8	**Overige baten en lasten**		**80**	**143**	**63**
	Reserve Budgetoverhevelingen		60	60	
	Reserve grondexploitatie			63	63
	Reserve Resultaatbestemming		20	20	
	Totaal reservemutaties	**192**	**191**	**274**	**83**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

excl. mutatie reserve saldo rekening

Toelichting Reservemutaties	Storting 2024	Onttrekking 2024
Reserve Budgetoverhevelingen	300	324
Budgetten in programma 6 zijn overgeheveld van 2024 naar 2025. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve	300	
Budgetten in programma 6 zijn overgeheveld van 2024 naar 2025. Dit verloopt budgetneutraal via deze reserve		324
Reserve Afschrijvingen		130
Onttrekkingen ter dekking van afschrijvingslasten van activa die hiervoor eerder zijn aangewezen.		130
Reserve Grondexploitatie		63
Verlagen verliesvoorziening grondexploitatie D'n Hoge Suute		-27
Verhogen verliesvoorziening grondexploitatie Baverdestraat		60
Verlagen verliesvoorziening De Beekse Akkers		-222
Verhogen verliesvoorziening grondexploitatie De Klokkengieterij		81
Storting vanwege nieuwe verliesvoorziening grondexploitatie Mariastraat 18-22		171
Reserve Opleiden en ontwikkelen		37
Saldo opleidingsbudget		37
Reserve Resultaatbestemming		20
Bestemming saldo jaarrekening 2023: extra storing in de onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen		20
Totaal Reservemutaties	300	574

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Stand van zaken investeringen

Start jaar	Projectnaam	Begroting	Realisatie	Verschil
2020	Uitbreiding software 2020	180	106	74
2022	Verv./herinr.raadszaal/ontvangsthal gem.huis	85	0	85
2022	Vervanging inrichting binnenterrein gem.huis	25	0	25
2022	Vervanging kantoormeubilair gemeentehuis	59	62	-3
2022	Vervanging software 2022	160	80	80
2023	Integraal beheersysteem openb ruimte (BOR)	150	32	118
2023	Verduurzaming gemeentehuis-Overige kosten (routekaart)	1.694	1.417	277
2023	Verduurzaming gemeentehuis-Zonnepanelen (routekaart)	241	199	42
2023	Vervanging hardware 2023	154	146	8
2023	Vervanging software 2023	85	45	40
2024	Rolbezem tractor	9	9	0
2024	Voertuig buitendienst Goupil model 4	50	51	-1

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Startjaar	Projectnaam	Toelichting	Krediet afsluiten bij jaarrekening
2020	Uitbreiding software 2020	De status is ongewijzigd. In 2024 is een gedeelte van de cloudtransitie doorgevoerd. Het streven is om in 2025 de overige applicaties te migreren naar de cloud en Citrix volledig uit te faseren. Het openstaande saldo zal hiervoor worden aangewend.	Nee
2022	Verv./herinr.raadszaal/ontvangsthal gem.huis	Dit project is opgenomen in de totale herinrichtingsopgave van het gemeentehuis in 2025, naar verwachting zal dit project na de zomerperiode 2025 tot uitvoering komen.	Nee
2022	Vervanging inrichting binnenterrein gem.huis	Dit project wordt in het voorjaar 2025 uitgevoerd en zal voor de zomerperiode 2025 worden opgeleverd.	Nee
2022	Vervanging kantoormeubilair gemeentehuis	Het project is afgerond.	Ja
2022	Vervanging software 2022	De status is ongewijzigd. In 2024 is een gedeelte van de cloudtransitie doorgevoerd. Het streven is om in 2025 de overige applicaties te migreren naar de cloud en Citrix volledig uit te faseren. Het openstaande saldo zal hiervoor worden aangewend.	Nee
2023	Integraal beheersysteem openb ruimte (BOR)	Status ongewijzigd. Een gedeelte van de kosten BOR is inmiddels geboekt in 2024. In 2025 worden de aanvullende functionaliteiten toegevoegd en in gebruik genomen. Vooralsnog is het krediet toereikend.	Nee
2023	Verduurzaming gemeentehuis-Overige kosten (routekaart) [kopie]	De verduurzaming van het gemeentehuis is nagenoeg afgerond, op de publieke monitoring van de energiehuishouding na, dit zal in mei 2025 afgewerkt worden.	Nee
2023	Verduurzaming gemeentehuis-Zonnepanelen (routekaart)	De verduurzaming van het gemeentehuis is nagenoeg afgerond, op de publieke monitoring van de energiehuishouding na, dit zal in mei 2025 afgewerkt worden.	Nee
2023	Vervanging hardware 2023	Dit krediet kan worden gesloten. De kosten voor de hardware welke niet kon worden vervangen binnen dit krediet, worden in afwachting van het definitieve I&A-plan ten laste gebracht van de beschikbare exploitatiemiddelen I&A 2025.	Ja
2023	Vervanging software 2023	Project GT-connect 2 (teamsbellen) is succesvol afgerond in 2024. De resterende facturen van dit project zullen echter pas in het 1e kwartaal van 2025 worden doorberekend.	Nee

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

2024	Rolbezem tractor	Geleverd en in gebruik genomen op 15-1-2024.	Ja
2024	Voertuig buitendienst Goupil model 4	Voertuig geleverd via BIZOB traject. In gebruik genomen op 2-4-2024	Ja

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)	Gemeenschappelijke regeling
BNG Bank N.V.	Deelneming door aandelenbezit
Coöperatieve vereniging Dimpact	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon
Stichting Bizob	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht Verbonden partijen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Paragrafen

Lokale heffingen en belastingen

Lokale heffingen stellen de gemeente in staat eigen middelen te verkrijgen. Die middelen worden ingezet voor uitgaven voor de uitvoering van onze gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen vindt plaats door middel van een verordening, die door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Ook de tarieven worden vastgesteld door de gemeenteraad.

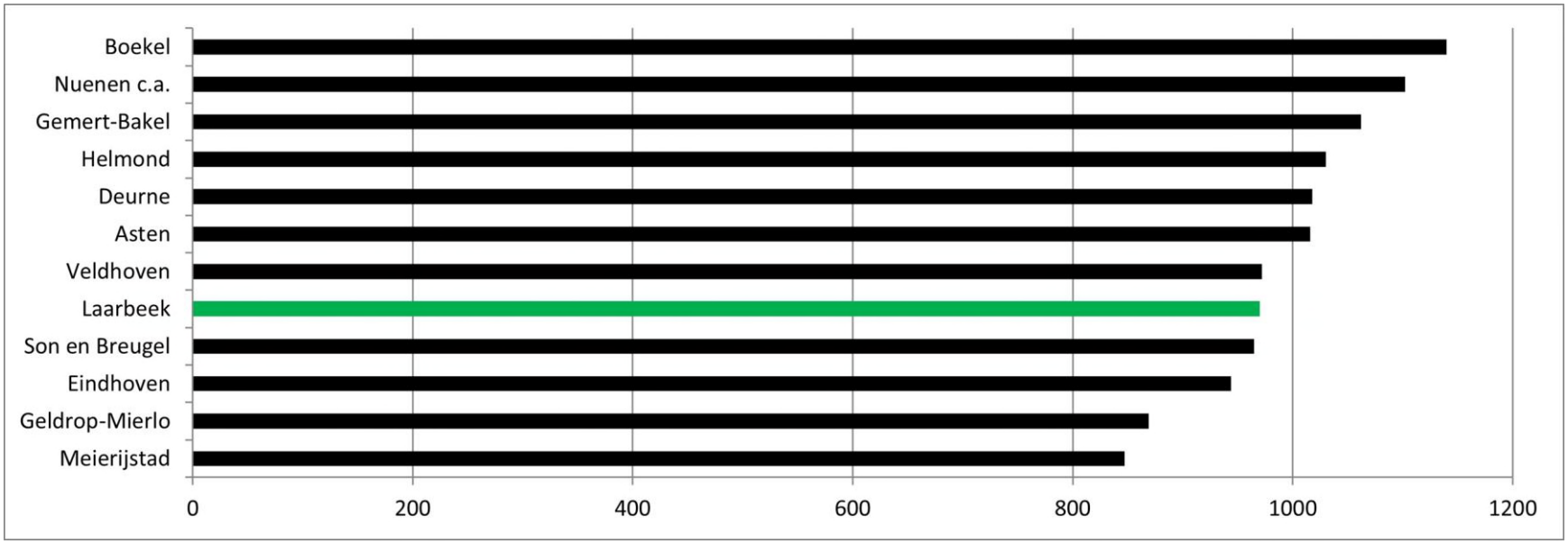
In deze paragraaf wordt een beeld gegeven van de realisaties op het gebied van gemeentelijke belastingen. Na een samenvattende tabel volgt de lokale lastendruk, een toelichting per belastingsoort en uitleg bij het kwijtscheldingsbeleid. In de onderstaande tabel staat een vergelijking tussen de geraamde inkomsten uit de bijgestelde begroting met de realisatie.

bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Rekening 2024	Verschil
Leges	1.464	1.865	401
Onroerendezaakbelasting	6.326	6.336	11
Afvalstoffenheffing	2.036	2.045	9
Rioolheffing	2.573	2.640	67
Reclamebelasting	27	24	-3
Totaal lokale heffingen	**12.426**	**12.911**	**485**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Aanduiding belastingdruk per woonruimte

Onderstaande tabel toont de lokale lastendruk per meerpersoonshuishouden in vergelijking tot omliggende gemeenten. Hiervoor is gebruik gemaakt van de rapportages van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere overheden (COELO).

Bron: Coelo 2024 Atlas van de lokale heffingen

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Berekening lokale belastingdruk	Rekening 2023	Rekening 2024
Uitgangspunten:		
gezin met eigen woning, o.b.v. gehanteerde WOZ-waarde	394.000	411.000
Aantal containerledigingen afval:		
Grijs 140 ltr	4	4
GFT 140 ltr	6	6
Ontwikkeling lastendruk:		
OZB	378	409
Rioolheffing	237	255
Afvalstoffenheffing	194	194
Saldo	809	858
Tarieven	Rekening 2023	Rekening 2024
OZB - eigenaren woning	0,095954%	0,09963%
Riool	€236,76	€254,52
Afvalstoffenheffing - Container grijs 140 lt	€16,50	€16,50
Afvalstoffenheffing - Container groen 140 lt	€1,25	€1,25
Afvalstoffenheffing - Vastrecht	€120,36	€120,36

Voor het samenstellen van de bovenstaande tabel zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De weergegeven WOZ-waarden zijn de gemiddelde WOZ-waarden voor onze gemeente op basis van de brondata van het CBS.
- Het aantal containerledigingen is gelijk gehouden aan de uitgangspunten in de begroting.

  De lokale berekening afvalstoffenheffing wijkt af van de berekening door COELO. COELO hanteert cijfers van het CBS over gemiddeld aanbod rest- en gft-afval per inwoner. Deze gegevens zijn minder actueel. Daarnaast hanteert COELO sinds 2022 de gemiddelde WOZ-waarde van koopwoningen, voorheen werd de gemiddelde WOZ-waarde van koop- en huurwoningen tezamen gehanteerd.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Onroerende-zaakbelastingen

Onder de naam 'Onroerendezaakbelasting' wordt een belasting geheven van de eigenaren en gebruikers van alle binnen de gemeente gelegen niet-woningen én van eigenaren van woningen. De grondslag voor de aanslagen onroerendezaakbelastingen is de vastgestelde WOZ-waarde van de onroerende zaak.

De volgende beleidsuitgangspunten gelden bij de berekening van de OZB-tarieven:
- OZB is een algemeen dekkingsmiddel, er is geen relatie te leggen met de bijhorende kosten.
- Tariefdifferentiatie (gebruik bedrijven, eigendom bedrijven en eigendom woningen).
- Trendmatige opbrengsten stijging om voorzieningen in de vier kernen te handhaven.
- Belastingtarieven worden voor het begin van het kalenderjaar door de raad vastgesteld.

De waardering van de onroerende zaak en vervolgens de heffing en inning van de onroerende zaakbelastingen is per 1 januari 2018 volledig overgedragen aan de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant.

Afvalstoffenheffing

De volgende beleidsuitgangspunten zijn toegepast bij de berekening van de afvaltarieven:
- Kostendekkende heffing, waarbij de uitgaven die betrekking hebben op afvalinzameling en verwerking worden gecompenseerd met de afvalstoffenheffing.
- Bij de tariefberekening wordt rekening gehouden met btw en overheadkosten.
- De tarieven worden vóór het begin van het kalenderjaar door de raad vastgesteld.
- Voor deze heffing is kwijtschelding mogelijk tot een bedrag van € 264,86 (2024).
- In de raad van 4 juli 2024 is besloten om een egalisatiereserve afval te vormen. Het doel van deze egalisatiereserve is om ervoor te zorgen dat zo veel als mogelijk een gesloten exploitatie afval ontstaat én dat forse schommelingen in de tarieven afvalstoffenheffing worden voorkomen.
- Als uitgangspunt is besloten dat een overschot of tekort binnen de exploitatie afval wordt toegevoegd of onttrokken aan de egalisatiereserve afval, vooruitlopend op de behandeling en besluitvorming van de jaarrekening door de raad. In 2024 is een bedrag van € 9.600 onttrokken aan de egalisatiereserve afval. Dat betreft het saldo van baten en lasten op het taakveld afval, rekening houdend met BTW en overhead zoals die in de begrotingsfase bij de tariefbepaling van afvalstoffenheffing zijn meegenomen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

In de onderstaande tabel zijn de baten en lasten uit de jaarrekening 2024 afgezet tegen de oorspronkelijke (primaire) begroting 2024. Eventuele wijzigingen, bijvoorbeeld uit Financiële rapportage, zijn niet meegenomen omdat de primaire begroting 2024 de basis is geweest voor de tarieven 2024 zoals die door de raad zijn vastgesteld in december 2023.

Berekening kostendekkendheid Afvalstoffenheffing	Begroting 2024	Rekening 2024
Netto kosten taakveld	1.621	1.631
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	92	92
BTW	323	323
Totale kosten	2.036	2.046
Opbrengst heffingen	2.036	2.045
Dekkingspercentage	100%	100%

Rioolheffing

De volgende beleidsuitgangspunten passen wij toe bij de berekening van de tarieven rioolheffing:

- Kostendekkende heffing, waarbij alle uitgaven die betrekking hebben op riolering en watertaken worden gecompenseerd met de rioolheffing.
- Tariefdifferentiatie met betrekking tot woningen en bedrijven. Het tarief voor bedrijven wordt bepaald volgens een staffel (per 500 m3 per jaar).
- Bij de berekening wordt rekening gehouden met BTW en overheadkosten.
- De tarieven worden vóór het begin van het kalenderjaar door de raad vastgesteld.
- Trendmatige opbrengsten stijging met 3,61 % op basis van het rioleringsplan vGRP+2019-2023.
- Voor deze heffing is kwijtschelding mogelijk.
- De rioolheffing heeft het karakter van een bestemmingsheffing, bedoeld om alle kosten voor noodzakelijk geachte (collectieve) maatregelen ten aanzien van riolering, hemelwater en grondwater te kunnen verhalen. Omdat het een bestemmingsheffing is, hoeft in de relatie tot de belastingplichtige geen sprake te zijn van een rechtstreekse tegenprestatie in de vorm van een verleende dienst of een voorziening waarvan de belastingplichtige gebruik maakt.
- De rioolheffing wordt geheven op basis van de uitgangspunten zoals die zijn opgenomen in het vGRP+ 2019-2023 (raadsbesluit: 6 december 2018). Hoofdregel bij het kostenverhaal is dat de kosten via de heffing mogen worden verhaald die worden gemaakt ter nakoming van de zorgplichten.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

In de onderstaande tabel zijn de baten en lasten uit de jaarrekening 2024 afgezet tegen de oorspronkelijke (primaire) begroting 2024. Eventuele wijzigingen, bijvoorbeeld uit de Financiële rapportage, zijn niet meegenomen omdat de primaire begroting 2024 de basis is geweest voor de tarieven 2024 zoals die door de raad zijn vastgesteld in december 2023.

Berekening kostendekkendheid Rioolheffing	Begroting 2024	Rekening 2024
Netto kosten taakveld	1.647	1.753
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	695	695
BTW	231	192
Totale kosten	2.573	2.640
Opbrengst heffingen	2.573	2.640
Dekkingspercentage	100%	100%

Leges

Bij de berekening van de legestarieven zijn de volgende uitgangspunten gebruikt:

- Het doel is om de komende jaren meer kostendekking te bereiken.
- De legesopbrengst neemt elk jaar toe. De toename wordt gebaseerd op de begroting.
- Bij het berekenen van de tarieven wordt geen rekening gehouden met btw en overheadkosten.
- De Legestarieven worden vóór het begin van het kalenderjaar vastgesteld door de raad.
- Voor sommige leges geldt een wettelijk maximumtarief. Als het berekende tarief hoger is dan toegestaan dan wordt het wettelijke maximum toegepast.
- Voor leges is geen kwijtschelding mogelijk.

Omgevingswet
Vanaf 1 januari 2024 geldt de Omgevingswet. Dat betekent nieuwe producten en procedures. Hoofdstuk 2 van de tarieventabel in de Legesverordening 2024 is hierdoor flink veranderd. In 2024 was er een mix van aanvragen op basis van de Omgevingswet en de oude wetgeving (Wabo).

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wijziging methodiek
Om het proces rondom leges te verbeteren wordt voor de jaarrekening 2024 een nieuwe applicatie en methodiek gebruikt. De tabel hieronder toont in de kolom "begroting 2024" nog de data volgens de oude methodiek. Dit maakt een goede vergelijking met de kolom "rekening 2024" lastig. De nieuwe applicatie zal helpen om beter inzicht te geven in de kostendekking van de verschillende onderdelen van de Legesverordening. Dit wordt verder uitgewerkt in de P&C documenten voor 2026.

Toelichting op tabel "Berekening kostendekkendheid leges"
De verschillen tussen de begroting 2024 en de jaarrekening 2024 komen niet alleen door de gewijzigde methodiek. Het verschil in baten komt vooral door meer aanvragen voor vergunningen voor bouw, maar ook voor telecommunicatie (kabels- en leidingen), rijbewijzen, paspoorten en huwelijken. Door het grotere aantal aanvragen zijn ook de lasten gestegen.

In de onderstaande tabel zijn de baten en lasten uit de jaarrekening 2024 afgezet tegen de oorspronkelijke (primaire) begroting 2024. Eventuele wijzigingen, bijvoorbeeld uit de Financiële rapportage 2024, zijn niet meegenomen omdat de primaire begroting 2024 de basis is geweest voor de tarieven 2024 zoals die door de raad zijn vastgesteld in december 2023. De begrote baten 2024 ná wijzigingen zijn weergegeven in de tabel bovenaan de paragraaf Lokale heffingen en belastingen.

Berekening kostendekkendheid Leges	Begroting 2024	Rekening 2024
Totale netto kosten	1.772	2.142
Opbrengst leges	895	1.866
Dekkingspercentage	51%	87%

Markt- en staangelden

Markt- en staangelden zijn vergoedingen die de gemeente vraagt voor het in gebruik geven van gemeentegrond voor private doeleinden. De mate van kostendekkendheid speelt geen rol bij deze heffing. Het gaat slechts om beperkte opbrengsten.

De volgende beleidsuitgangspunten zijn van toepassing:
- Stabiele prijzen, geen indexering om zoveel mogelijk kraamhouders te behouden voor de markt in Laarbeek.
- Bij de tariefberekening houden wij geen rekening met btw en overheadkosten.
- De tarieven worden vóór het begin van het kalenderjaar door de raad vastgesteld en dit kan ook betekenen dat verordeningen van oude jaren niet geactualiseerd worden.
- Voor markt- & staangeld is geen kwijtschelding mogelijk.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt sinds 2015 opgelegd in het winkelgebied Piet van Thielplein. Sinds 2020 wordt reclamebelasting ook opgelegd in het gebied Heuvelplein. De belasting is ingevoerd op verzoek van de ondernemersvereniging. Doel van de heffing is om alle winkeliers mee te laten betalen aan de verdere ontwikkeling van het gebied. Welke maatregelen genomen worden, hangt af van de wensen van de ondernemersvereniging.

De volgende beleidsuitgangspunten passen wij toe bij de berekening van de reclamebelasting:

- Het heffingsgebied betreft winkelgebied Piet van Thielplein en Heuvelplein.
- 100% doorbetaling van de werkelijke opbrengst.
- Bij de tariefberekening wordt geen rekening gehouden met btw en overheadkosten.
- De tarieven worden vóór het begin van het kalenderjaar door de raad vastgesteld, dit kan ook betekenen dat verordeningen van oude jaren niet geactualiseerd worden.
- Voor reclamebelasting is geen kwijtschelding mogelijk.

Kwijtscheldingsbeleid

Op grond van de Gemeentewet is de gemeente bevoegd om kwijtscheldingen van de gemeentelijke heffingen te verlenen. Door de raad is in de "Kwijtscheldingsregeling gemeentelijke belastingen" vastgelegd dat een verzoek om kwijtschelding kan worden ingediend voor:

1. Rioolheffing;
2. Afvalstoffenheffing;
3. Onroerende-zaakbelasting met betrekking tot de gebruikersbelasting.

De uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid is in overeenstemming met de Uitvoeringsregeling invorderingswet 1990. Deze uitvoeringsregeling is beperkt door gemeentelijk beleid met betrekking tot onderstaande zaken:

1. Bij kwijtschelding van de afvalstoffenheffing geldt een maximum van € 264,86 (bedrag 2024).
2. Er wordt alleen kwijtschelding verleend aan natuurlijke personen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beleid

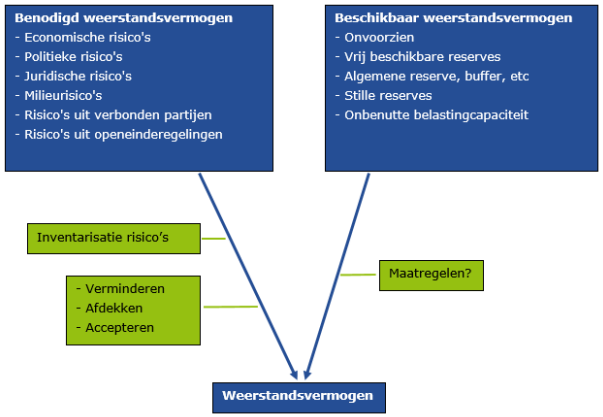
Deze paragraaf geeft aan hoe de financiële positie van onze gemeente zich verhoudt tot de risico's. Oftewel het vermogen van onze gemeente om ook in ongunstige tijden de incidentele financiële risico’s op te kunnen vangen om zo onze taken ongewijzigd te kunnen voortzetten.

Om het benodigde weerstandsvermogen te kunnen beoordelen geven we inzicht in de risico's. Onder een risico verstaan we het gevaar voor financiële schade of verlies als gevolg van interne en/of externe omstandigheden. Het risico heeft dan betrekking op het samenvallen van die bepaalde omstandigheden (de kans) en de negatieve gevolgen (de schade / bedrag).

Jaarlijks inventariseren wij de risico’s die van invloed kunnen zijn op de bedrijfsvoering om deze (zo veel mogelijk) te beperken en de vermogenspositie te kunnen beoordelen. De belangrijkste risico’s qua financiële impact worden in kaart gebracht door middel van een scan van de organisatie. Uit de inventarisatie zijn in totaal 41 risico's in beeld gebracht. In deze paragraaf presenteren wij de risico's die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Het benodigde weerstandsvermogen uit de risico's zetten we vervolgens af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit is dat deel van het eigen vermogen dat beschikbaar is om eventuele risico’s financieel op te kunnen vangen. De ratio weerstandsvermogen geeft aan in hoever wij als gemeente Laarbeek in staat zijn potentiële risico's financieel op te vangen.

Visueel ziet dat er als volgt uit:

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Inventarisatie van beschikbare weerstandscapaciteit

Zoals in het Besluit Begroting en Verantwoording is aangegeven, bestaat de weerstandscapaciteit uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken (artikel 11-1a).

De beschikbare weerstandscapaciteit is dat deel van het eigen vermogen dat beschikbaar is om eventuele risico's financieel op te kunnen vangen. Dit bedrag moet in verhouding zijn met de benodigde weerstandscapaciteit. Dit laatste bedrag komt voort uit het risicoprofiel van onze gemeente. De benodigde weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel vermogen een wij beschikbaar moeten hebben om calamiteiten financieel aan te kunnen.

De opbouw van onze beschikbare weerstandscapaciteit, in duizendtallen, per 31 december ziet er als volgt uit:

Beschikbare weerstandscapaciteit	23.939
Algemene reserve	16.594
Reserve grondexploitatie	4.813
Onvoorzien incidenteel	
Onbenutte belastingcapaciteit	2.532

Vrij aanwendbaar deel reserves (algemene reserve)

In de raadsvergadering van 8 mei 2025 heeft u de "Nota reserves en voorzieningen" vastgesteld. In deze nota wordt aangegeven aan welke criteria de diverse reserves en voorzieningen dienen te voldoen.

Over de algemene reserve kunt u vrij beschikken en deze kunnen wij aanwenden voor het opvangen van eenmalige nadelen. Hierdoor kunnen wij de algemene reserve meenemen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

De algemene reserve bedraagt per 31 december 2024 ± € 16,594 miljoen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Reserve grondexploitatierisico's

Speciaal voor de risico's die te maken hebben met grondexploitatie hebben wij een risicoreserve grondbedrijf gevormd. Deze reserve is onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit. De stand van deze reserve bedraagt maximaal € 4,9 (volgens de grondnota 2024). Dit bedrag is gebaseerd op de risico's uit de Monte Carlo risicoanalyse die elke 2 jaar wordt verricht. Deze bedraagt voor de grondexploitaties € 2,9 miljoen plus een vaste ophoging van € 2 miljoen.

Indien de reserve hoger wordt dan het maximale bedrag dan valt het overtollige deel vrij ten gunste van de algemene reserve.

Hierdoor bedraagt de reserve € 4,813 miljoen per 31 december 2024.

Stille reserves

Van stille reserves is sprake als bedrijfsmiddelen meer waard zijn dan uit de boekhouding blijkt. De stille reserves zijn een onderdeel van de bedrijfsmiddelen die de gemeente gebruikt. Het is niet mogelijk om de middelen direct beschikbaar te maken en daarom nemen we dit onderdeel niet mee.

Onvoorzien incidenteel

Het is mogelijk om voor incidentele zaken een bedrag op te nemen in de begroting. Met dit bedrag kunnen incidentele nadelen opgevangen worden. Het gaat dan om zaken die bij het maken van de begroting nog niet bekend zijn, maar door bijvoorbeeld wetswijziging wel kosten voor de gemeente met zich meebrengen. In onze gemeente is voor 2024 een raming opgenomen van € 60.000. Dit budget is in de financiële rapportage bijgesteld waardoor per 31-12-2024 dit bedrag € 0 is.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij onbenutte belastingcapaciteit wordt uitsluitend gekeken naar de OZB-heffing. Wettelijk is namelijk bepaald dat de tarieven voor de overige heffingen maximaal 100%-kostendekkend mogen zijn. Bij afvalstoffenheffing en de rioolheffing is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

Om de onbenutte belastingcapaciteit van de OZB te berekenen, maken we gebruik van de norm die het Rijk stelt aan de zogenaamde 'artikel 12-status'. Zodra een gemeente in financiële problemen komt, houdt het Rijk rekening met een minimaal OZB tarief (voor het jaar 2025) van 0,1595 % (bron: COELO Atlas van de lokale lasten 2025 pagina 46).

De WOZ-waarde komt uit de definitieve verantwoording van de BSOB over 2024.

De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit ziet er als volgt uit:

Onroerendezaakbelasting	WOZ waarde 2024 bedrag x 1.000	Tarief 2024 Laarbeek	Tarief 2025 art. 12 status	Verschil tarief	Onbenutte capaciteit bedrag x 1.000
Eigenaar Woningen	4.033.885	0,10%	0,16%	0,08%	3.227
Eigenaar Niet-woningen	522.419	0,26%	0,16%	-0,09%	-470
Gebruikers Niet-woningen	449.948	0,21%	0,16%	-0,05%	-225
Saldo onbenutte belastingcapaciteit					2.532

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Belangrijkste financiële risico's

Op basis van een risicoanalyse hebben wij de belangrijkste financiële risico's voor onze gemeente geïnventariseerd. In totaal zijn er 41 risico's bepaald. In onderstaand overzicht presenteren wij de tien risico's die de grootste invloed hebben op de benodigde weerstandscapaciteit.

bedragen x € 1.000

	Risico	Kans	Max. gevolg	Effect in %
1.	Regionaal bedrijven terrein	40%	1.200	12,3
2.	Zorgkosten Sociaal Domein - Wmo, Jeugdhulp en BMS	70%	600	11,44
3.	Hogere uitgaven grondexploitaties en toekomstige grexen	60%	600	9,47
4.	Extra uitvoerings- of programma kosten Verbonden Partij - Veiligheidsregio	70%	300	5,54
5.	Mogelijk niet realiseren maatregelen	40%	500	5,25
6.	Onvoorziene Beheerkosten gemeentelijke voorzieningen	30%	600	4,54
7.	Informatiebeveiliging / cyberrisico	50%	350	4,52
8.	Personeelskosten/ verlofsparen	50%	300	3,88
9.	Extra uitvoerings- of programma kosten Verbonden Partij - ODZOB	60%	250	3,85
10.	Hogere kosten door hogere inflatie dan begroot	40%	300	3,19
	Totaal grote risico's		5.000	
	Totaal overige risico's		3.925	
	Totaal alle risico's		8.925	

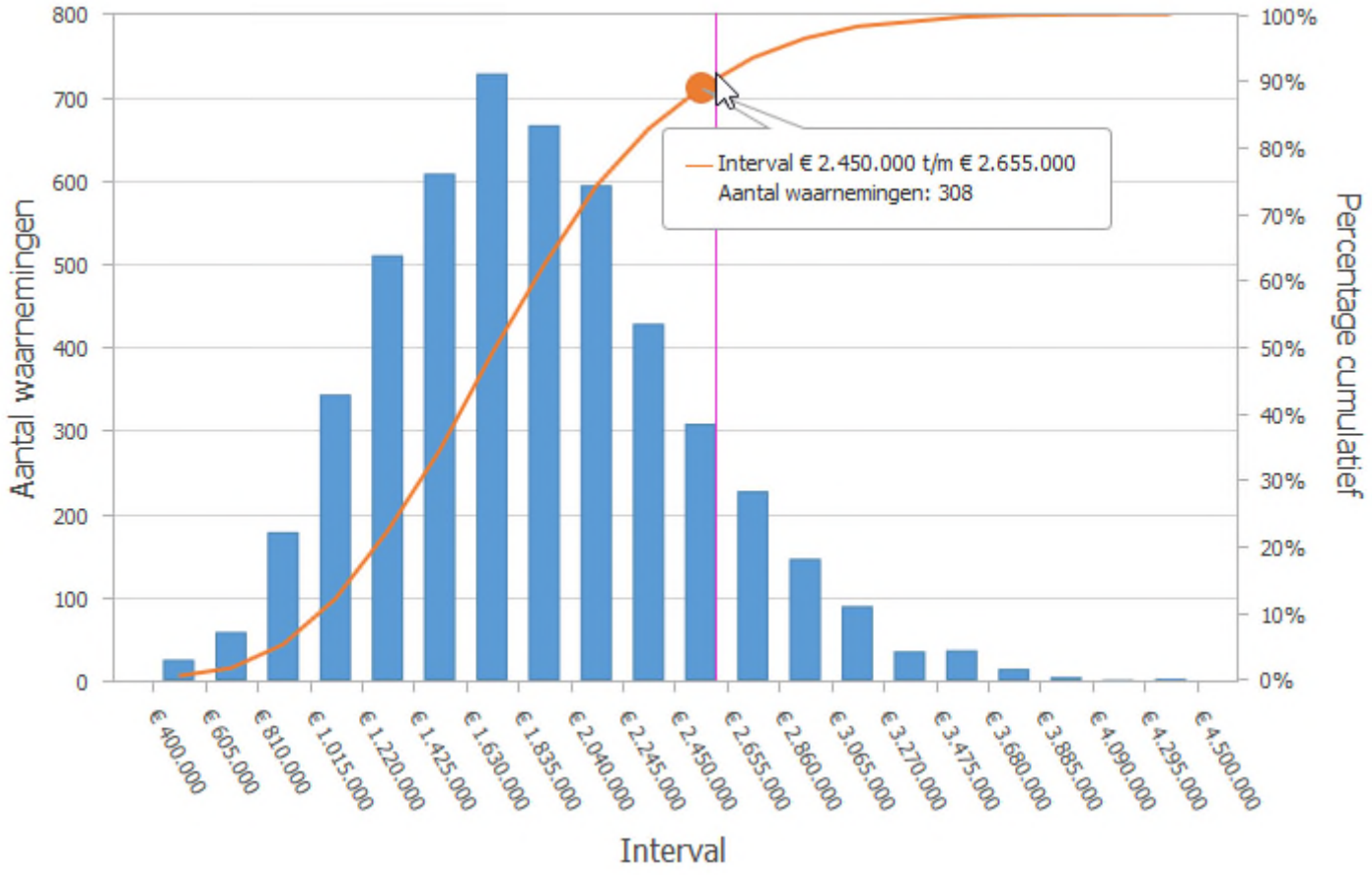
Op basis van de ingevoerde risico's hebben wij een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie passen wij toe omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 8,92 miljoen) ongewenst is. De risico's zullen zich immers niet allemaal voor doen en ook niet tegelijk en in hun maximale omvang manifesteren. De risico simulatie toont de onderstaande uitkomst:

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Toelichting:

In de tabel wordt de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit aangegeven, verbonden aan de mate van betrouwbaarheid van de simulatie. De grafiek toont de verdeling van de kansen en totale financiële gevolgen.

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat met een zekerheidspercentage van 90% alle risico's kunnen worden afgedekt met een risicobedrag van € 2,6 miljoen (benodigde weerstandscapaciteit).

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Specifiek risico betreffende grondexploitaties

Voor de risico-inventarisatie van de grondexploitaties hebben wij een separate risicoanalyse opgesteld (Monte Carlo risicoanalyse grondexploitaties 28 augustus 2024). Uit deze analyse volgt dat een buffer voor de risico's op de grondexploitaties noodzakelijk is van € 2,9 miljoen om met een zekerheidsmarge van 90% de geïnventariseerde risico's af te kunnen dekken.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit) en de beschikbare weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulaties voortvloeit is € 2,6 miljoen + het risico voor de grondexploitaties van € 2,9 miljoen is in totaal aan benodigde weerstandscapaciteit van € 5,5 miljoen.

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 23,939 miljoen.

Hierdoor wordt de ratio weerstandsvermogen:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{23.939}{5.500} = 4{,}3525455$$

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel die in samenwerking tussen NAR (Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement) en de Universiteit Twente is opgesteld.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De ratio bedraagt eind 2024: 4,35. Dit betekent dat de ratio uitkomt op een waardering A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Kengetallen

In het streven naar meer transparantie, verbetering van het inzicht in de financiële positie en voor de vergelijking met andere gemeenten worden zowel in de begroting als jaarrekening een set van financiële kengetallen opgenomen. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of balans. De kengetallen zijn het uitgangspunt voor de beoordeling van de financiële positie van onze gemeente.

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art.11 lid 2d) bepaalt dat gemeenten een set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in deze paragraaf.

De op te nemen kengetallen zijn: schuldquota leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Signaleringswaarden

De provincie hanteert, voor het verkrijgen van een goed en uniform beeld, signaleringswaarden die afkomstig zijn uit de stresstest voor 100.000+ gemeenten. Daarbij moet benadrukt worden dat door de provincie aan deze categorieën geen kwalificatie is gegeven, omdat normering in eerste instantie aan de gemeente zelf is. Wij hebben geen eigen normering bepaald en hanteren hiervoor de onderstaande tabel.

In de tabel hieronder is te zien tot welke signaleringswaarden gehanteerd worden en in welke categorie (A, B of C) deze vallen.

Kengetal		Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	<90%	90-130%	>130%
	b. met correctie doorgeleende gelden	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio		>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie		<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte		Begroting > 0%	Begroting 0%	Begroting < 0%
Belastingcapaciteit		<95%	95-105%	>105%

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Uitkomsten Laarbeek

In onderstaande tabel zijn de uitkomsten voor onze gemeente afgezet tegen de signaleringswaarden zoals de provincie die hanteert. Cellen zijn groen als onze gemeente in categorie A valt (minst risicovol), blauw voor categorie B en oranje bij categorie C (meest risicovol). Onderaan deze paragraaf wordt een relatie gelegd tussen de kengetallen en worden opvallende zaken toegelicht.

Kengetal		Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	-8%	1%	-9%
	b. met correctie doorgeleende gelden	-8%	1%	-9%
Solvabiliteitsratio		61%	73%	65%
Grondexploitatie		15%	12%	12%
Structurele exploitatieruimte		5%	6%	8%
Belastingcapaciteit		86%	94%	86%

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Waar is het voor?

Deze indicatoren brengen in beeld in hoeverre de nettoschulden zich verhouden tot de totale baten (inkomsten) van de gemeente. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering de gemeente heeft aangetrokken om de activiteiten (investeringen) te financieren. Hoe lager het percentage is, hoe gunstiger de financiële positie.

Hoe werkt het?

De netto schuldquote wordt volgens een vaste formule berekend:

De netto schuldquote = (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%

A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)
C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)
D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f BBV)
E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)
F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)
G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)
H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36, onderdelen b en c, van het BBV).

Toelichting op ratio ontwikkeling

De twee kengetallen zijn positiever geworden. De schulden zijn gedaald en de activa gestegen. Daarnaast zijn de totale baten toegenomen, waardoor de schulden ten opzichte van de totale baten lager zijn en hierdoor is de ratio verbeterd.

Solvabiliteitsratio

Waar is het voor?

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om op de lange termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Met andere woorden: of ze alles kan betalen en of er voldoende geld beschikbaar is.

Hoe lager de solvabiliteit, hoe minder eigen vermogen de organisatie heeft om eventuele tegenvallers op te vangen of om te investeren.

Hoe werkt het?

Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves: zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves. Ook het resultaat uit het overzicht van baten en lasten (het rekeningresultaat) is hier onderdeel van.

A Eigen vermogen (volgens artikel 42 BBV)
B Balanstotaal

Solvabiliteit (A/B) x 100%.

Toelichting op ratio ontwikkeling

Het kengetal heeft zich licht positief ontwikkeld ten opzichte van de jaarrekening 2023. Wel minder positief ten opzichte van de begroting omdat het balanstotaal hoger is dan van tevoren begroot. De solvabiliteitsratio valt in categorie A. Dit komt vooral door een hoger eigen vermogen en positief rekeningresultaat in 2024. Hierdoor is het eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal verbeterd.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Grondexploitatie

Waar is het voor?

De grondexploitatie kan een hoge impact hebben op de financiële positie van de gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstig) woningbouwproject hebben wij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld.

Hoe werkt het?

Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten (ingevolge artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage.

Als een formule:

A Niet in exploitatie genomen gronden
B Bouwgrond in exploitatie
C Totale baten

De grondexploitatie ((A+B)/E) x 100%

Toelichting op ratio ontwikkeling

Het kengetal ontwikkelt zich positief ten opzichte van vorig jaar en ten opzichte van de begroting nagenoeg gelijk. De waarde van de niet in exploitatie genomen gronden als de bouwgronden in exploitatie zijn gedaald maar de verbetering wordt veroorzaakt door de hogere totale baten ten opzichte van vorig jaar en de begroting.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Structurele exploitatieruimte

Waar is het voor?

Een begroting waarvan de vaste inkomsten en de vaste uitgaven over meerdere jaren niet veranderen en ongeveer even hoog zijn, is evenwichtiger en zekerder dan een begroting waarin de inkomsten en uitgaven per jaar in hoogte en aard verschillen. Bijvoorbeeld doordat er in het ene jaar inkomsten uit een verkoop zijn en er het jaar daarna niet. Dan is de begroting door de jaren heen afhankelijk van verschillende éénmalige zaken en daarmee zijn er meer onzekerheden.

Dit kengetal geeft aan welke structurele exploitatieruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen.

Hoe werkt het?

Om het structurele exploitatieoverschot te kunnen berekenen, wordt gekeken naar het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves en deze worden vergeleken met (gedeeld door) de totale baten (zie artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Over het algemeen geldt dus als richtlijn: hoe hoger het kengetal structurele exploitatieruimte, hoe gunstiger dit is voor de gemeente. Als streefwaarde geldt voor onze gemeente voor dit kengetal een waarde >=0.

Als een formule:

A Totale structurele lasten
B Totale structurele baten
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves
E Totale baten

De structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Toelichting op ratio ontwikkeling

De structurele exploitatieruimte laat bij de jaarrekening een positief resultaat zien van 8%. Deze ratio ligt daarmee boven hetgeen bij de begroting werd verwacht en hoger dan de jaarrekening 2023. Als ook boven de streefwaarde van >=0%. De verbetering van de ratio ten opzichte van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt door het positieve rekeningresultaat, stijging van de baten en lagere structurele onttrekking aan reserves dan begroot.

Belastingcapaciteit

Waar is het voor?

Deze indicator geeft inzicht in de hoogte van de woonlasten (belastingdruk) in onze gemeente die vergeleken wordt met het landelijke gemiddelde. Zo kan vergeleken worden met eerdere jaren en andere gemeenten. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het is de bevoegdheid van uw raad met welke omvang de belastingen worden verhoogd.

Hoe werkt het?

Onder de woonlasten wordt verstaan het totaal van:

- OZB;
- rioolheffing;
- reinigingsheffing.

Hiervoor wordt een referentiewoning gekozen met een gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 in en uit te drukken in een percentage.

A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde
B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde
C Afvalstoffenheffing voor een gezin
D Eventuele heffingskorting
E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)
F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1.
Het Coelo publiceert ieder jaar deze lasten in de Atlas van de lokale lasten.

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden t.o.v. landelijke gemiddelde (E/F) x 100%.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Toelichting op de ratio ontwikkeling

De uitkomst van de berekening van dit kengetal is nagenoeg gelijk ten opzichte van 2023 en verbeterd ten opzichte van de begroting. Deze daling (verbetering) wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere OZB-lasten en afvalstoffenheffing ten opzichte van begroot. OZB en rioolheffing zijn wel hoger ten opzichte van vorig jaar. Hierdoor is de ratio gelijk aan de jaarrekening 2023 maar verbeterd ten opzichte van de begroting. Hiermee kan geconcludeerd worden dat een gezin met een woning met gemiddelde WOZ-waarde in onze gemeente in 2024 lagere woonlasten heeft dan het landelijk gemiddelde.

Beoordeling verhouding kengetallen in relatie tot financiële positie

Nu we in deze paragraaf de beschikbare weerstandscapaciteit, de risico's en de financiële kengetallen in beeld hebben gebracht, kan een oordeel gegeven worden over de financiële positie van onze gemeente. Dit oordeel is gebaseerd op de onderlinge verhouding tussen de genoemde drie elementen.

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 23,939 miljoen en de benodigde weerstandscapaciteit is € 5,5 miljoen. Het blijkt dat de beschikbare capaciteit een factor 4,35 groter is dan nodig. De weerstandscapaciteit is hiermee uitstekend.

De kengetallen voor onze gemeente zijn gespiegeld aan de normen die de provincie hanteert. Hieruit komt een positief beeld naar voren. Alle ratio's hebben een score in de categorie A.

Risicomanagement is in de organisatie ingebed door koppeling aan de jaarlijkse planning en control-cyclus. Bij de actualisatie van het risicoprofiel ten behoeve van begroting en jaarrekening staan de huidige en mogelijke nieuwe risico's expliciet op de agenda. Deze regelmatige bespreking van risico's draagt bij aan het vergroten van het risicobewustzijn.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zoals bijvoorbeeld wegen, groen, riolering en gemeentelijke gebouwen zijn cruciaal voor de leefbaarheid, veiligheid, verkeer, vervoer en recreatie binnen de gemeente. Een aanzienlijk deel van het gemeentelijk vermogen is geïnvesteerd in deze kapitaalgoederen. Onderhoud en beheer zijn noodzakelijk om veiligheid te waarborgen en kapitaalvernietiging te voorkomen. De lasten van deze kapitaalgoederen zijn geïntegreerd in verschillende programma's. Deze paragraaf geeft een overzicht van de kaders, ontwikkelingen en kosten van de kapitaalgoederen over de programma's heen.

Beleidskader

Voor de instandhouding van kapitaalgoederen werken wij met beheerplannen. In de beheerplannen wordt het meerjarig onderhoudsprogramma en de daarbij behorende financiële middelen vastgelegd.

De volgende beheerplannen gelden nu:

Beheerplan	Jaar vaststelling
Gebouwen	
Beheerplan bruggen en vlonders 2020 gemeente Laarbeek	2020
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	2020
Groen	
Groenbeleids- en -structuurplan (2011) en Groenbeheerplan 2023	2011
Bomenbeleidsplan Laarbeek (2013) en bomenvervangingsplan Laarbeek (2020)	2013
Beheerplan natuurterreinen, Beheerplan landschapselementen en Bosbeheerplan	2022
Speelplekkenplan	2021
Riool & water	
Beheerplan bermen en sloten	2010
Gemeentelijk rioleringsplan 2019-2023	2018
Waterbeheerplan	2021

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wegen & openbare verlichting	
Wegenbeleid gemeente Laarbeek 2024.	2023
Beleidsplan: Licht in de openbare ruimte 2018	2017

Bermen en sloten

Beleidskader

Jaarlijks wordt onderhoud uitgevoerd aan alle bermen en sloten in beheer bij de gemeente Laarbeek. Het jaarprogramma 2024 werd uitgevoerd binnen de hiervoor beschikbare middelen.

Ontwikkelingen

In 2024 werd het onderhoud bermen en sloten opnieuw aanbesteed.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2024	Rekening 2024
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	231	245
Dotatie aan voorziening		

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Bomen

Beleidskader

In 2013 heeft de gemeenteraad het bomenbeleidsplan vastgesteld. In het bomenbeleidsplan zijn de belangrijkste bomenstructuren in Laarbeek benoemd en wat het beleid daarvoor is. Er zijn spelregels opgenomen hoe in Laarbeek omgegaan wordt met het kappen van bomen en hoe er gecompenseerd moet worden. Ook wordt op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke bomen ingegaan. Hier is meer structuur in aangebracht waardoor op een goede wijze invulling wordt gegeven aan de wettelijke zorgplicht. In het Groenbeheerplan 2023 zijn nog enkele beleidswijzigingen m.b.t. bomen opgenomen.
In 2020 heeft de gemeenteraad het bomenvervangingsplan vastgesteld. Dit plan voorziet in het structureel en planmatig vervangen van bomen.

Ontwikkelingen

In 2024 werd uitvoering gegeven aan het bomenplan in de wijk Opstal en in de Adriaan Boutlaan. Bovendien werd gestart met de voorbereiding van het bomenplan in de wijk De Regt. In 2025 wordt het bomenplan in de wijk De Regt uitgevoerd.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2024	Rekening 2024
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	872	605
Dotatie aan voorziening		

Bosbeheerplan, beheerplan natuurterreinen en beheerplan landschapselementen

Beleidskader

Voor de diverse groengebieden in het buitengebied van Laarbeek zijn een aantal beheerplannen opgesteld. Voor de gemeentelijke bosgebieden geldt het bosbeheerplan (2016-2026) met daarop een aanvulling uit 2022. Voor de overige natuurterreinen is het beheerplan natuurterreinen Laarbeek (2022-2027) van toepassing. In het beheerplan landschapselementen (2016-2026) worden de eindbeelden en onderhoudsmaatregelen voor een 75-tal landschapselementen omschreven. Het gaat dan om houtwallen, zandpaden, poelen en dergelijke. Voor de uitvoering van de diverse werkzaamheden is een beheerovereenkomst met Bosgroep Zuid-Nederland afgesloten. De onderhoudswerkzaamheden die voor 2024 op de planning stonden zijn binnen het hiervoor beschikbare budget uitgevoerd. De beheerovereenkomst loopt tot en met 2027. Er is geen sprake van een onderhoudsvoorziening.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Ontwikkelingen

Er wordt een beheerplan opgesteld voor het nieuwe natuurgebied in het Gulden Land. Dit zal worden toegevoegd aan de beheerovereenkomst.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2024	Rekening 2024
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	270	272
Dotatie aan voorziening		

Bruggen en vlonders

Beleidskader

Ten behoeve van het beheer van de gemeentelijke bruggen worden geen formele jaarprogramma's vastgesteld. Onderhoud vindt plaats op basis van regelmatig uitgevoerde kwaliteitsinspecties. In 2024 werd binnen de beschikbare budgetten 1 fietsbrug vervangen, 1 vlonder hersteld en een aantal kwaliteitsinspecties uitgevoerd.

Ontwikkelingen

In 2025 wordt het beheerplan herzien op basis van nieuwe onderzoeken en inzichten. Vervangen van de brug over de Aa bij de overgang van Lekerstraat naar Peeleindseweg zal naar verwachting één van de prioriteiten zijn.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2024	Rekening 2024
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	79	54
Dotatie aan voorziening		

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Gemeentelijke gebouwen

Beleidskader

Op 30 januari 2020 heeft u de "Meerjarenplanning onderhoud gemeentelijke gebouwen Laarbeek 2019-2028" vastgesteld.
Onze gemeente heeft een groot aantal gebouwen in eigendom voor vele functies in het maatschappelijk verkeer. Gedacht kan worden aan het gemeentehuis, de gemeentewerf, gemeenschapshuizen, sportaccommodaties, dierenparken en monumenten.
Al deze gebouwen zijn opgenomen in de onderhoudsplanning, die een periode van 10 jaar bestrijkt. De planning actualiseren wij jaarlijks. Er is dus sprake van een voortschrijdend 10-jarenplan.

Voor het onderhoud van de zogenaamde Brede Scholen is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld voor een periode van 10 jaar. Dit plan is de basis voor de planning van het onderhoud aan deze gebouwen.
Deze voorziening is ter egalisatie ingesteld om grote schommelingen binnen de exploitatie te voorkomen.
Voeding: De voeding geschiedt door een jaarlijkse storting in de voorziening ten laste van de taakvelden in de exploitatie waar de brede scholen onder zijn verantwoord.
De gemeente gaat de regierol op zich nemen wat het betreft het gezamenlijk onderhoud van de scholen, de kosten hiervoor zullen met een opslagpercentage worden doorberekend aan de diverse gebruikers, een en ander is in de ingebruikgevingsovereenkomsten en huurovereenkomsten vastgelegd.
De formalisatie van deze voorziening zal later dit jaar plaatsvinden inclusief de vaststelling van het bijbehorende beheerplan. Het betreft de periode van 2022-2031.

Ontwikkelingen

Onderhoud gemeentelijke gebouwen
Het nieuwe Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan Gemeentelijke Gebouwen Laarbeek 2025-2034 (DMJOP) is op 8 mei 2025 door de raad vastgesteld.
Dit is een strategisch plan dat naast het reguliere onderhoud (klein & groot) van vastgoed ook duurzame maatregelen integreert (routekaart verduurzaming). Het doel van dit plan is om de technische staat van een gebouw op peil te houden, de veiligheid te waarborgen, en de levensduur van installaties te verlengen. Daarnaast richt het zich op het verduurzamen van het gebouw en het verminderen van de CO_2-uitstoot.
Daarnaast zijn de kosten opgenomen tegen het actuele prijspeil en is een splitsing aangebracht in klein en groot onderhoud. We voldoen hiermee aan de geldende financiële regelgeving (BBV-regels).

Onderhoud brede scholen
De ingebruikgevingsovereenkomsten en huurovereenkomsten met de schoolbesturen zijn inmiddels vastgesteld. De gemeente heeft de regierol voor het onderhoud op zich genomen.
Het team Maatschappelijk Vastgoed & Facilitair werkt in samenwerking met de schoolbesturen en kinderopvangpartners aan een nieuw Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) van onze Brede Scholen voor de periode 2026-2035. De verwachting is dat we het nieuwe DMJOP begin 2026 voorleggen aan de raad.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Schoolgebouwen Bedragen x € 1.000	Onderhouds-programma 2024	Gerealiseerd uit onderhouds-programma 2024	Onderhouds-programma voorgaande jaren	Realisatie uit onderhouds-programma voorgaande jaren	Totaal gerealiseerd in 2024	Door-geschoven naar 2025
Onderhoud brede school Aarle-Rixtel	108	103	25	0	103	30
Onderhoud brede school De Raagten	29	29	-3	7	36	-10
Onderhoud brede school Klokhuis/Beekrijk	40	40	-14	8	48	-22
Onderhoud brede school De Sprankel	27	26	5	0	26	6
Totaal	**204**	**198**	**13**	**15**	**213**	**4**

Financiën

Onderdeel	Begroting 2024	Rekening 2024
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	1.548	1.544
Dotatie aan voorziening	323	375

Groenbeleids- en groenstructuurplan

Beleidskader

De gemeenteraad heeft in 2011 het Groenbeleids- en groenstructuurplan vastgesteld. In dit plan zijn de beleidskaders geschetst voor het gebruik en het onderhoud van het openbaar groen in de dorpskernen. De belangrijkste groenstructuren zijn benoemd en er is een differentiatie in het onderhoudsniveau aangebracht. In 2023 is het Groenbeheerplan 2023 vastgesteld met daarin de keuze om 75% van het areaal openbaar groen biodiverser in te gaan richten over een periode van 15 jaar. Deze 'ombouw' van het openbaar groen is in 2024 gestart.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Ontwikkelingen

In het kader van het Groenbeleids- en -structuurplan werd invulling gegeven aan het reguliere onderhoud van de groenvoorzieningen in de openbare ruimte. Het Groenbeheerplan 2023 voorziet in een aanpak per deelgebied. Hieraan gaven wij met ingang 2024 invulling door het biodivers maken van het openbaar groen in Den Effer, Zes Gehuchten en het Piet van Thielplein. Daarnaast werden in alle kernen enkele afzonderlijke plantvakken biodiverser ingericht.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2024	Rekening 2024
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	1.360	1.358
Dotatie aan voorziening		

Openbare verlichting

Beleidskader

Het plan belicht de totale openbare ruimte, niet alleen de openbare verlichting maar ook de verlichting van bedrijven, monumenten en dergelijke. Gekozen is om de openbare verlichting binnen een planperiode van 12 jaar te verduurzamen en daarmee uiting te geven aan de ambities die Laarbeek heeft op het gebied van duurzaamheid. Elk jaar wordt een investeringsplan opgesteld en wordt krediet aan de raad gevraagd.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2024	Rekening 2024
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	442	395
Dotatie aan voorziening		

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Riolering

Beleidskader

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2019-2023 is in december 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. Naast de wijze waarop de gemeente Laarbeek invulling geeft aan de wettelijke zorgplichten vermeldt het GRP ook op welke wijze Laarbeek streeft naar een duurzame en klimaatbestendige waterketen en een klimaatbestendig watersysteem. Om de kosten en baten op elkaar af te stemmen is een doorrekening gemaakt voor een periode van 80 jaar. Uit deze doorberekening blijkt, dat een jaarlijkse tariefstijging van de rioolheffing nodig is van 3,6% aangevuld met een compensatie voor de inflatie.

Ontwikkelingen

In 2025 worden de activiteiten ten behoeve van de restantkredieten zo veel als mogelijk gerealiseerd. Voor het overige zal bij kredietaanvragen vooraf worden bezien of uitvoering in het geplande jaar realistisch is.

Met het vaststellen van de begroting 2025 werd de werking van het GRP 2019-2023 nog éénmaal verlengd, tot het moment waarop het nieuwe 'Water- en rioleringsprogramma 2025-2029' wordt vastgesteld. Dit WRP 2025-2029 wordt in het tweede kwartaal van 2025 ter vaststelling voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders.
Met ingang van 2026 worden de hoogte en de ontwikkeling van de 'Water- en rioleringsheffing' bepaald op basis van het WRP 2025-2029.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2024	Rekening 2024
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	1.713	1.462
Dotatie aan voorziening	-36	310

Speelplekken

Beleidskader

Het speelplekkenplan ziet toe op het structureel aanpassen en vervangen van speelplekken in Laarbeek binnen een tijdsbestek van 20 jaar.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Ontwikkelingen

De renovatie van speelpark De Ratel is in uitvoering. Deze zal in 2025 worden afgerond.
Voorbereidingen voor renovatie speelplek Julianastraat zijn opgestart. Uitvoering daarvan staat voor 2026 gepland.

Speelvoorzieningen Bedragen x € 1.000	Onderhouds-programma 2024	Gerealiseerd uit onderhouds-programma 2024	Onderhouds-programma voorgaande jaren	Realisatie uit onderhouds-programma voorgaande jaren	Totaal gerealiseerd in 2024	Door-geschoven naar 2025
Julianastraat	7	0	0	0	0	7
Dijkmanstraat	8	0	0	0	0	8
Centraal Beek	18	0	0	0	0	18
Floreffestraat	10	0	0	0	0	10
Overig onderhoudsprogramma 2024	11	0	0	0	0	11
Onderhoudsprogramma voorgaande jaren	0	0	72	37	37	35
Totaal	**54**	**0**	**72**	**37**	**37**	**89**

Financiën

Onderdeel	Begroting 2024	Rekening 2024
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	24	24
Dotatie aan voorziening	54	54

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Waterbeheer

Beleidskader

Zorg dragen voor een veilig en duurzaam waterbeheer en overlast situaties tot een minimum te beperken.

Ontwikkelingen

Met ingang van 2025 wordt een herziene opzet gemaakt van het onderhoud en baggeren van watergangen en waterpartijen. Een en ander zal worden vastgelegd in een in 2025 vast te stellen herziene versie van het waterbeheerplan. In dat 'Waterbeheerplan 2025' worden ook de eisen verwerkt die Europese 'Kaderrichtlijn Water' stelt aan de waterkwaliteit.

Waterbeheer Bedragen x € 1.000	Onderhouds-programma 2024	Gerealiseerd uit onderhouds-programma 2024	Onderhouds-programma voorgaande jaren	Realisatie uit onderhouds-programma voorgaande jaren	Totaal gerealiseerd in 2024	Door-geschoven naar 2025
Cyclisch onderhoud waterpartijen	195	1	0	0	1	163
Uitbesteden voorbereiden bestek, tekeningen en milieuonderzoeken	5	21	0	0	21	0
Cyclisch onderhoud Groene long	85	0	0	0	0	85
Onderhoudsprogramma voorgaande jaren	0	0	311	0	0	326
Totaal	**285**	**22**	**311**	**0**	**22**	**574**

Financiën

Onderdeel	Begroting 2024	Rekening 2024
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)		
Dotatie aan voorziening	285	285

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wegenbeleid

Beleidskader

Het wegenbeleid werd in 2023 herzien om nieuwe ontwikkelingen, het gewenste kwaliteitsniveau en de beschikbare middelen te verwerken met als doel het in stand houden van de wegenstructuur. Het beleidsplan is gebaseerd op de CROW-systematiek voor wegbeheer. Elk jaar wordt een onderhoudsplanning opgesteld waarbij kredieten worden gevraagd om de wegen op te knappen die aan onderhoud toe zijn.

Ontwikkelingen

Wegen Bedragen x € 1.000	Onderhouds-programma 2024	Gerealiseerd uit onderhouds-programma 2024	Onderhouds-programma voorgaande jaren	Realisatie uit onderhouds-programma voorgaande jaren	Totaal gerealiseerd in 2024	Door-geschoven naar 2025
Inspecties, adviezen en onderzoek	87	87	0	0	87	0
Asfaltonderhoud 2024	339	519	0	0	519	237
Herstraten 2024	800	10	0	0	10	790
Onderhoudsprogramma voorgaande jaren + egalisatie volgende jaren	0	0	2.617	0	0	1.574
2023 Herontwikkeling Leonardusplein	0	0	0	34	34	0
2023 Herstraten Adriaan Boutlaan	0	0	0	108	108	0
2022 Herstraten wijk Opstal	0	0	0	309	309	0
2021 Aanpassing GBI/Koppelvlak	0	0	0	15	15	0
2020 Groot onderhoud Koppelstraat - P. v. Thielplein	0	0	0	160	160	0
Totaal	**1.226**	**616**	**2.617**	**626**	**1.242**	**2.601**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Financiën

Onderdeel	Begroting 2024	Rekening 2024
Exploitatie (excl. dotatie aan voorziening)	850	788
Dotatie aan voorziening	1.226	1.226

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Financiering

De paragraaf 'financiering' heeft betrekking op de gemeentelijke financieringsfunctie (treasuryfunctie). De financieringsfunctie zorgt ervoor dat voldoende middelen beschikbaar zijn zodat de gemeente aan al haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiervoor worden indien nodig kortlopende en langlopende leningen aangetrokken. Onder de financieringsfunctie valt ook het verstrekken van leningen, garanties en het beheersen van financiële risico's.

Beleidsvoornemens risicobeheer van de financieringsportefeuille

Om de financiële risico's zo goed mogelijk te beheersen, is het belangrijk om aandacht te schenken aan de kwalitatieve ontwikkeling van de treasuryfunctie. Als gevolg van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) worden door gemeenten een 2-tal instrumenten toegepast:

1. Treasurystatuut;
2. Paragraaf financiering.

Treasurystatuut

Hierin wordt een nadere invulling gegeven aan het wettelijk kader. Het statuut bevat de beleidsuitgangspunten voor het uitvoeren van de treasuryfunctie.

De volgende regelgeving heeft betrekking op de financieringsfunctie van de gemeente:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).
- Ministeriële regeling 'Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden' (Ruddo).
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
- Regeling schatkistbankieren decentrale overheden.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Paragraaf financiering

Deze paragraaf wordt opgenomen in zowel de begroting als de rekening en biedt hiermee informatie over de uitvoering van treasurytaken. Het Rijk heeft de kasgeldlimiet, renterisiconorm en een drempelbedrag schatkistbankieren ingesteld om financiële risico's in te perken die te maken hebben met herfinanciering van leningen. Deze drie elementen lichten wij in de volgende alinea's nader toe.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan wat het maximale bedrag is dat onze gemeente aan korte financieringsmiddelen (looptijd < 1 jaar) mag aantrekken. De kasgeldlimiet 2024 bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal, dus 8,5% van ±€ 75,3 miljoen is ±€ 6,4 miljoen.

Kortdurende overschrijdingen zijn toegestaan. Echter zodra in drie opeenvolgende kwartalen een overschrijding ontstaat, moeten wij tijdig een verbeterplan presenteren aan de provincie als toezichthouder.

In 2024 is de kasgeldlimiet in geen enkel kwartaal overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft aan welk deel van de langlopende geldleningen afgelost mag worden. De renterisiconorm 2024 bedraagt 20% van het begrotingstotaal, dus 20% van ±€ 75,3 miljoen is ±€ 15,1 miljoen.

In 2024 hebben wij een bedrag van ±€ 3,3 miljoen afgelost en hierdoor is de renterisiconorm niet overschreden.

Drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag schatkistbankieren 2024 bedraagt 2% van het begrotingstotaal, dus 2% van ±€ 75,3 miljoen is ±€ 1,5 miljoen. Het drempelbedrag schatkistbankieren is in geen enkel kwartaal in 2024 overschreden.

Rentelasten, renteresultaat & verdeling rentekosten

In onderstaande tabel presenteren wij de rentekosten en de doorbelasting daarvan. In het overzicht hebben wij zowel de begrote verdeling als de werkelijke verdeling opgenomen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Bedragen x € 1.000

	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	222	324	184
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	-341	-41	-341
Saldo rentelasten en rentebaten	**-119**	**283**	**-157**
De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	-53	-30	-29
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0	0
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**-53**	**-30**	**-29**
Rente over eigen vermogen	0	0	0
Rente over voorzieningen	61	59	55
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**-111**	**312**	**-131**
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-111	326	0
Renteresultaat op het taakveld Treasury	0	-14	**-131**
		Voordeel	Voordeel

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wijze waarop rente wordt toegerekend:

De verdeling van de rentekosten over de verschillende onderdelen zoals hierboven in de tabel in beeld is gebracht, is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Voor de rentetoerekening aan de activa wordt een vast rentepercentage toegepast (conform 'Financiële verordening gemeente Laarbeek 2023'). Bij het bepalen van de hoogte van het percentage is een berekening van de renteomslag gemaakt. Het tarief 2024 bedroeg bij de begroting +/+0,50%. Nacalculatie laat een percentage zien van -/-0,24%. Aangezien de afwijking van de rentelasten (begroting versus werkelijk) meer is geweest dan 25% moet in de jaarrekening het nacalculatorisch percentage worden toegepast. Echter een negatief rentepercentage mag niet worden toegepast, dus wordt in de werkelijkheid 0% gehanteerd.

- Met betrekking tot de rentetoerekening over de boekwaarden bij de grondexploitatie is het rentepercentage conform de begroting 2024 gehanteerd ter grootte van 0,46% (betreft het gewogen gemiddelde rentepercentage voor de grondexploitaties). Dit aangezien de nacalculatie een tarief laat zien van 0,35% hetgeen minder afwijkt dan de toegestane 0,50%.

- Over de reserves en voorzieningen (=interne financieringsmiddelen) wordt géén rente toegerekend, behoudens één voorziening die gewaardeerd is tegen contante waarde. Bij deze voorziening passen wij een rentedotatie toe van jaarlijks 3%. Het betreft de voorziening '*Pensioen- en wachtgeldverplichtingen voormalige bestuurders*'.

- Bij de bepaling van het begrote financieringstekort of -overschot is een rentepercentage van 1% gehanteerd.

Financieringsbehoefte

In de programmabegroting 2024 is aandacht besteed aan de financieringsbehoefte van onze gemeente. Aangegeven werd dat vaker aandacht besteed zou worden aan het samenstellen van de liquiditeitsbegroting om de financieringsbehoefte beter in beeld te krijgen. In het dienstjaar 2024 is geen directe noodzaak geweest tot het aantrekken van vaste financieringsmiddelen (looptijd > 1 jaar). Ook zijn in 2024 geen kasgeldleningen (looptijd < 1 jaar) aangetrokken. Het is niet direct noodzakelijk gebleken om een uitgebreide liquiditeitsbegroting samen te stellen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling

De wereld om ons heen verandert doorlopend. Opgaven komen in steeds hoger tempo op ons af, al dan niet in de vorm van nieuwe ontwikkelingen die vragen om adequaat handelen en snel anticiperen van de gemeente, onze inwoners en (maatschappelijke) partners. Verandering is daarbij de enige constante. Om de balans hierin te bewaken moeten we keuzes maken, prioriteren en vooruitkijken in goed samenspel tussen raad, college en gemeentelijke organisatie. Het is noodzakelijk dat de organisatie is toegerust om opgaven en ambities op te kunnen pakken in het licht van toekomstbestendigheid. In 2024 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

We zijn een aantrekkelijke werkgever en iedere medewerker is ambassadeur van Laarbeek

In 2024 is een onderzoek afgerond naar onze werkgeversidentiteit. Een projectgroep is vervolgens aan de slag gegaan om deze identiteit te vertalen in o.a. onze huisstijl en onze uitingen. Zo is een social media strategie opgesteld. Ook komt onze identiteit steeds meer naar voren op bijvoorbeeld Peelbanen.nl.

We zijn in 2024 gestart met een instroomprogramma voor nieuwe medewerkers. Deze doorlopen een instroomcarrousel waarin ze kennis maken met de organisatie, de cultuur, onze manier van werken, onze huisregels etc. De modules in de instroomcarrousel worden gegeven door onze eigen medewerkers.

De coördinatoren hebben in 2024 een driedaagse opleiding gevolgd: Leidinggeven zonder formele macht. In drie dagen hebben ze kennis opgedaan op thema's als gedragsverandering, actief luisteren, omgaan met weerstand en 360 graden feedback. Thema's die hen helpen om hun functie als coördinator beter uit te voeren.

Tot slot hebben we in 2024 verschillende voorzieningen voor de medewerkers geïntroduceerd, waaronder een leasefietsregeling en fruit op het werk. Ook is onze digitale leeromgeving gemoderniseerd.

Onze bedrijfsvoering is modern

In het kader van het verbeteren van onze bedrijfsvoering hebben we in 2024 onze P&C-cyclus vereenvoudigd door naar één financiële rapportage te gaan.

In 2023 is de mandaat- en budgethoudersregeling aangepast. Met die aanpassing is, waar mogelijk, het mandaat lager in de organisatie gelegd waarmee we de flexibiliteit in de organisatie hebben vergroot. In 2024 zijn deze regelingen geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Vanuit het intergemeentelijk team is in 2024 hard gewerkt om ons netwerk en onze digitale informatievoorziening bij de tijd te houden en zo een gedegen en continu niveau van dienstverlening te kunnen blijven bieden. Voor meer informatie wordt verwezen naar het onderdeel Informatisering en automatisering in deze paragraaf. Tot slot hebben we in 2024 het gemeentehuis verduurzaamd.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Onze ambities zijn in balans met onze capaciteit én kwaliteit
In 2024 is door het managementteam een concernplan opgesteld en heeft elk team een teamplan opgesteld. Door deze plannen is er inzicht en focus op de verdere doorontwikkeling van de teams en de organisatie. Tegelijkertijd is ook de implementatie van projectmatig werken verder uitgevoerd. Door op een gestructureerde en duidelijke manier te werken wordt het inzicht verbeterd en de beheersing van projecten versterkt. Ook leggen we hiermee de basis voor een goede prioritering. In 2025 gaan we hier mee door.

Er is een sterk samenspel tussen bestuur, organisatie, regio en samenleving
In 2024 is het samenspel MT en college, MT en coördinatoren en de coördinatoren onderling versterkt. Door periodiek met elkaar stil te staan bij de samenwerking wordt de onderlinge band versterkt wat resulteert in een beter samenspel. We concluderen dat er veel goed gaat en dat er veel is wat we koesteren en willen behouden. Denk hierbij aan de enorme bevlogenheid, de laagdrempeligheid en benaderbaarheid van iedereen. Daarnaast zien we ook dat de onderlinge relatie versterkt kan worden. We kunnen meer begrip voor elkaars behoefte ontwikkelen en ook de prioritering is een samenspel wat verbeterd kan worden.

Dienstverlening
Laarbeek wil dat onze inwoners onze dienstverlening ervaren als makkelijk, toegewijd en persoonlijk. In onze dienstverlening staat de inwoner centraal. We richten onze dienstverlening zo in dat iedere inwoner er eenvoudig en effectief (makkelijk) gebruik van kan maken. We zijn toegewijd in onze dienstverlening: inwoners kunnen op ons rekenen én we zijn betrokken bij ze. We voelen en nemen de ruimte om onze inwoners positief te verrassen. Tot slot behandelen we onze inwoners met respect en zijn we behulpzaam. Naast onze eigentijdse digitale dienstverlening blijft het persoonlijk contact bestaan.

Terwijl we dagelijks bezig zijn diensten te verlenen aan onze inwoners verandert onze dienstverlening ook continu. Wettelijke taken die op ons afkomen, zoals de Wet open overheid, zorgen ervoor dat we ons steeds moeten aanpassen. Ook de vervanging van software systemen, zoals ons zaaksysteem, zorgen ervoor dat we onze processen voortdurend tegen het licht houden. In deze dynamische omgeving is het belangrijk dat we zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. Daarnaast is het belangrijk om alle ontwikkelingen in onderlinge samenhang op te pakken zodat ze elkaar versterken.

In 2024 zijn we begonnen met het opstellen van een programma Dienstverlening. Dit programma heeft als doel om vanuit een herzien dienstverleningsconcept (onze belofte) planmatig uitvoering te geven aan de verschillende (soms al lopende) projecten en activiteiten en zo te sturen op het realiseren van (en onderling versterken van) doelstellingen om onze (digitale) dienstverlening te verbeteren.

In 2024 zijn we ook begonnen met de voorbereidingen voor de vervanging van ons zaaksysteem e-Suite. E-Suite wordt uiterlijk medio 2027 vervangen door Podium-D. Deze vervanging vraagt om grote zorgvuldigheid. Tegelijkertijd zullen we met de introductie van Podium-D onze digitale dienstverlening verder uitbreiden.

In 2024 hebben we onze digitale dienstverlening uitgebreid. Zo zijn de volgende web-formulieren toegevoegd: aanmeldformulier 'kinderlintjes', aanvraag koop of huur reststrook gemeentegrond, standplaatsvergunning, aanvraag adoptiegroen, aanvraag gehandicaptenparkeerplaats en meldpunt Ondermijning.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

In 2024 is hard gewerkt om de veranderingen in de zelfevaluatie van BRP te borgen in de organisatie. De wettelijke maatregelen moeten vertaald worden in toetsbare normen of beheersdoelstellingen. Deze komen vast te liggen in een kwaliteitsplan BRP.

Informatisering & Automatisering

Een goede informatievoorziening is van belang om een gedegen en continu niveau van dienstverlening te bieden. Er zijn steeds veranderende wetgevingen. Trends en ontwikkelingen volgen elkaar in een sneltreinvaart op. Deze zijn van invloed op onze (digitale) informatievoorziening. Om hierop in te spelen werken we binnen het intergemeentelijk team ICT langs vijf ontwikkellijnen. In 2024 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

Ontwikkellijn servicedesk

In 2024 is gestart om de dienstverlening van de servicedesk te optimaliseren door de herinrichting van het ticketsysteem. Een goed ingericht ticketsysteem is een essentieel hulpmiddel om gebruikers efficiënt en effectief te ondersteunen. Dit project wordt in 2025 afgerond.

Eind 2024 is geïnvesteerd in de continuïteit van de servicedesk door twee medewerkers vast in dienst te nemen, waardoor gebruikers kunnen rekenen op vertrouwde en consistente ondersteuning.

Ontwikkellijn beheer van systeem- en netwerkbeheer (hosting)

In 2024 is de traditionele telefooncentrale vervangen door cloud-telefonie en bellen we via Microsoft Teams. Dit draagt bij aan een eenvoudiger en toekomstbestendiger ICT-landschap. Daarnaast biedt bellen via Microsoft Teams meer flexibiliteit in de telefonische dienstverlening, de mogelijkheid om eenvoudig welkomstberichten in te stellen en extra functionaliteiten voor een betere bereikbaarheid.
In 2024 hebben we ook het nieuwe wifi-netwerk in gebruik genomen. Dit netwerk biedt betere dekking in het hele gemeentehuis en voldoet aan de nieuwste eisen op het gebied van snelheid, stabiliteit en informatiebeveiliging.

Ontwikkellijn ontwikkelen informatiemanagement

De voorbereidingen voor de implementatie van het nieuwe dienstverleningsplatform PodiumD zijn in 2024 gestart. Dit open-source platform vervangt e-Suite en biedt een flexibeler en moderner alternatief dat beter aansluit op de gemeentelijke dienstverlening. De implementatie, in samenwerking met vereniging Dimpact, verloopt gefaseerd en wordt medio 2027 afgerond.
Ook zijn de digitale formulieren op de website geoptimaliseerd en is de gegevensuitwisseling tussen applicaties verder gestandaardiseerd.

Ontwikkellijn ontwikkelen functioneel beheer

In 2024 is een advies opgesteld voor de doorontwikkeling van functioneel beheer, met als doel de ondersteuning van applicaties en processen verder te professionaliseren. In 2025 wordt hierover een besluit genomen, waarna de implementatie gefaseerd zal plaatsvinden in 2025 en 2026.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Ontwikkellijn ontwikkelen digitale vaardigheden organisaties
Diverse applicaties, zoals de Beheer Openbare Ruimte applicatie, zijn in 2024 naar de cloud verhuisd. De eindgebruikers hebben een centrale rol gespeeld bij de keuze van deze applicaties, zodat de oplossingen optimaal aansluiten op hun behoeften. Deze cloud-gebaseerde SaaS-oplossingen bieden voordelen, zoals eenvoudiger gebruik, automatische updates en betere toegankelijkheid. Dit draagt bij aan efficiënter en flexibeler werken.

Informatiebeveiliging en privacy
Informatiebeveiliging en privacy vragen continu aandacht. De wereld om ons heen verandert snel en dreigingen zijn vrijwel dagelijks aan de orde. In 2024 is het team Informatiebeveiliging en privacy aangevuld met nieuwe medewerkers. Belangrijkste aandachtspunt van het team blijft het vergroten van de volwassenheid van de organisatie op het gebied van informatiebeveiliging en privacy.

Afgelopen jaar is gewerkt aan het op orde brengen van enkele basisprocessen. In 2025 wordt hieraan een vervolg gegeven om nog meer in controle te komen. Een onderdeel hiervan is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO – het gemeentelijk normenkader). De verdere invoering van dit normenkader en maatregelen zal de komende jaren plaatsvinden.

Het afgelopen jaar zijn we gestart om een gedegen fundament te leggen op het gebied van privacy door het opstellen van een geactualiseerd privacybeleid, procedures en werkprocessen. Er wordt gewerkt via een realistische jaarplanning waarbij de afweging is gemaakt om de balans te vinden in zowel kwaliteit en kwantiteit, aansluitend op het ambitieniveau van de organisatie.

Informatie- en archiefbeheer
In 2024 is gestart met kwaliteitscontroles volgens het vastgestelde kwaliteitssysteem. In 2025 wordt het eerste jaar geëvalueerd.
Verder hebben we een inventarisatie van het informatiebeheer van de applicaties gemaakt en dit vastgelegd in informatiebeheercontracten.
De projecten Migratie voormalig zaaksysteem en Digitalisering bouwvergunningen vanaf 1997 zijn in 2024 niet helemaal afgerond, maar zijn in de afrondende fase.

Gegevensbeheer
We hebben afgelopen jaar het traject 'Data op orde' afgerond. We hebben grip op het bijhouden van de basisregistraties (BAG/BGT/BRO).
In 2024 hebben we een onderzoek uit laten voeren om de ontwikkelkansen van gegevensbeheer in beeld te brengen. In 2025 wordt gestart om de kennis en capaciteit van het cluster gegevensbeheer af te stemmen op de uitkomsten van dit onderzoek.
Het traject om het functioneel beheer voor geo-informatie te professionaliseren, in samenwerking met ICT en de gemeente Gemert-Bakel, is in gang gezet.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Rechtmatigheid

Met ingang van het boekjaar 2023 is Gemeente Laarbeek verplicht om zelf een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. Hiermee legt het college van Burgemeester en Wethouders (hierna college van B&W) zelfstandig verantwoording af in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Voor het boekjaar 2023 verstrekte de externe accountant een controleverklaring met een oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekening van de gemeente. De externe accountant geeft vanaf het boekjaar 2023 alleen nog een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uitmaakt. De accountant blijft nog wel de rechtmatigheid controleren voor de SISA verantwoordingen.

Deze wijziging markeert allereerst de verantwoordelijkheid van ons als college van B&W voor de rechtmatigheid. Het is vervolgens aan u om de rechtmatigheidsverantwoording te bediscussiëren en te beoordelen.

In 2023 heeft het college besloten om de paragraaf 'rechtmatigheidsverantwoording' toe te voegen aan de financiële verordening. Voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn de volgende criteria getoetst: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium. Zie de jaarrekening hoofdstuk Rechtmatigheidsverantwoording voor de volledige rechtmatigheidsverantwoording.

De gemeenteraad heeft een verantwoordingsgrens vastgesteld waarboven het college van B&W de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens is vastgesteld op 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.274.000. Alleen die bevindingen die boven de rapporteringsgrens uitkomen dienen gerapporteerd te worden aan de gemeenteraad en vastgelegd in de rechtmatigheidsverantwoording. In de financiële verordening heeft u met ons afgesproken dat de rapportagegrens vanaf € 150.000 in de paragraaf bedrijfsvoering worden toegelicht. Naast deze toelichting gaan wij hieronder in op de bevindingen van het begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium.

De in de jaarstukken opgenomen rechtmatigheidsverantwoording hebben wij opgesteld volgens de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en de financiële- en controleverordeningen van onze gemeente. Daarnaast geldt het door u vastgestelde normenkader en het Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) beleid als toetsingskader voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Begrotingscriterium

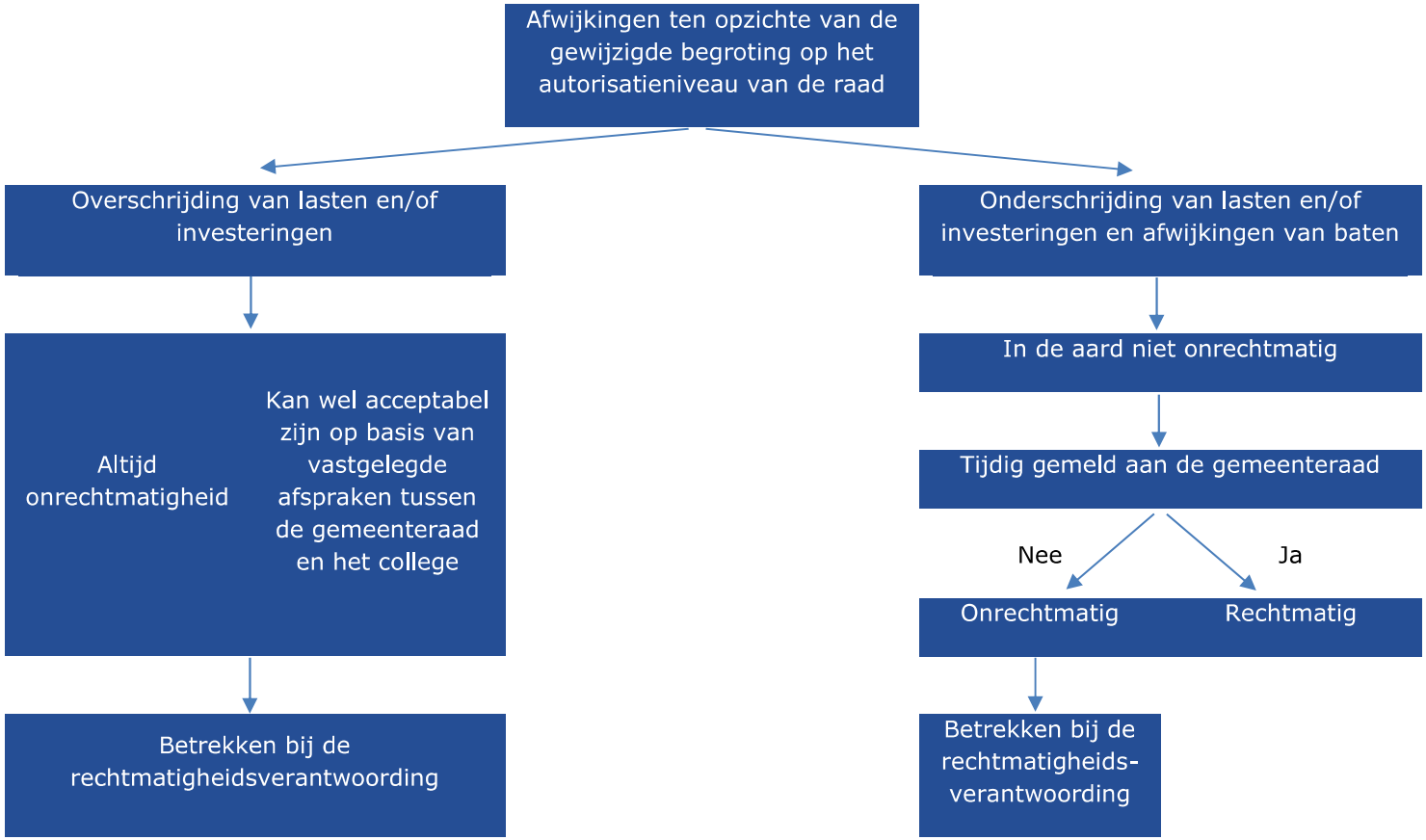
Het begrotingscriterium heeft betrekking op de grenzen van de baten en lasten in de geautoriseerde begroting. Het gaat hierbij om de exploitatie, investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand komen.

De begroting wordt bewaakt door de planning & control-cyclus. Begrotingswijzigingen kunnen bij elke raadsvergadering plaatsvinden en worden door de gemeenteraad geautoriseerd. De begroting is vastgesteld op programmaniveau. Bij vaststelling wordt ook de investeringsbudgetten vastgesteld.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Op basis van de financiële verordening (art. 6.5) is een melding en voorstel tot begrotingswijziging aan de gemeenteraad verplicht indien het saldo van baten en lasten van een individueel programma met meer dan 10% verslechterd met een minimum van € 50.000. Dit geldt eveneens voor investeringsbudgetten.
De uitwerking van het begrotingscriterium in de rechtmatigheidsverantwoording volgt uit de financiële verordening artikel 13. Daarnaast is in 2024 de kadernota rechtmatigheid aangepast met een nadere uitwerking rondom het thema begrotingscriterium. Daarbij wordt het volgende schema gehanteerd:

Bij onze controles voor het begrotingscriterium hebben wij geen onrechtmatigheden geconstateerd die uitkomen boven de verantwoordingsgrens en niet acceptabel zijn. Wel bedragen boven de rapporteringsgrens die toegelicht worden.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt wordt er onderscheid gemaakt in 2 soorten afwijkingen:

1) afwijkingen voor lagere lasten, hogere baten en lagere baten boven € 150.000. Deze zijn rechtmatig als deze tijdig gemeld zijn aan de gemeenteraad. Onder tijdig wordt volgens de financiële verordening ook verstaan als het is opgenomen / verantwoord bij de jaarrekening.

2) afwijkingen voor hogere lasten boven € 150.000 zijn automatisch onrechtmatig tenzij volgens de uitzonderingen zoals opgenomen in de financiële verordeningen. Vervolgens wordt getoetst of de onrechtmatigheid acceptabel is of niet. Als het acceptabel is wordt het toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording en paragraaf bedrijfsvoering. Als het niet acceptabel is heeft het invloed op de rechtmatigheidsverantwoording.

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd in de jaarrekening 2024:

- Overschrijdingen op lasten en/of investeringskredieten zijn altijd onrechtmatig, maar kunnen wel als acceptabel worden aangemerkt.
- In artikel 13.4 van de financiële verordening zijn situaties gemeld waarbij overschrijdingen als acceptabel worden aangemerkt.
- Aanvullend wordt een overschrijding ook als acceptabel aangemerkt, indien het saldo van baten en lasten binnen een programma niet meer dan 10% verslechterd. Dit om aansluiting te houden met de bepalingen in de financiële verordening.
- Eveneens worden overschrijdingen veroorzaakt door een expliciet bestuursbesluit (zonder aanpassing van de begroting) ook als acceptabel aangemerkt.

Onderstaand lichten wij de afwijkingen toe vanaf € 150.000. Ook geven wij aan wat wij doen om de bevindingen in de toekomst te voorkomen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Soort	Programma	Overschrijding	Toelichting	Onrechtmatig?	Maatregel	Acceptabel of niet
A	Over-schrijding lasten programma 1	Last € 664.000	De overschrijding wordt grotendeels verklaard door een overschrijding op taakveld 0.1 van € 511.000. Een overschrijding van € 474.000 wordt verklaard door een overschrijding op de voorziening wachtgeld / pensioen voormalig B&W vanwege de lagere rekenrente. Hierdoor is er een overschrijding op het budget. Deze overschrijding is onrechtmatig maar wel acceptabel omdat deze valt binnen de regels zoals opgesteld in de financiële verordening. Op taakveld 7.3 is er een overschrijding op de lasten van € 70.000 maar hiertegen over staan ook hogere opbrengsten van € 77.000. Omdat dit een administratieve overschrijding betreft is deze acceptabel De overige overschrijdingen zijn diverse kleine verschillen die niet verder worden verklaard en worden meegenomen als onacceptabel.	Ja Ja Ja	Geen aanvullende maatregelen Geen aanvullende maatregelen Geen aanvullende maatregelen	€ 474.000 is acceptabel € 37.000 niet acceptabel € 70.000 is acceptabel € 83.000 niet acceptabel
A	Over-schrijding lasten programma 2	Last 34.000	Overschrijding betreft een gering bedrag onder € 150.000 wat normaal niet verder wordt toegelicht. Omdat de overschrijding is veroorzaakt bij de verbonden partij wat ook wordt verantwoord aan de gemeenteraad en onoverkomelijk is, is dit acceptabel	Ja	Geen aanvullende maatregelen	€ 34.000 Acceptabel

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

A	Over-schrijding lasten programma 6	Last € 1.141.000	In programma 6 zijn er een aantal overschrijdingen op de lasten. De grootste overschrijding van € 866.000 komt uit taakveld 0.4 Op taakveld 0.4 was er in 2024 een voordeel op de personeelskosten maar hiertegen over stonden hogere inhuurkosten. Per saldo € 863.000 hogere lasten. Voor een deel van de hogere kosten staan ook opbrengsten van UWV, voorziening verlofsparen en bijdragen van derde (€ 587.000). Per saldo is er overschrijding van de lasten van € 276.000. Echter voor de rechtmatigheidsverantwoording wordt naar het totaal gekeken op lasten en niet ook naar de baten hierdoor een onrechtmatigheid van € 866.000 Daarnaast waren er rentelasten begroot op diverse taakvelden (rente wordt verdeeld) per saldo was de rente gunstiger waardoor op de totale organisatie een voordeel ontstaat. Deze zijn echter verdeeld op verschillende taakvelden maar administratief is er dan een nadeel op taakveld 0.5. van € 117.000. Dit is administratief een overschrijding en hierdoor volgens de verordening acceptabel Tot slot zijn er nog diverse kleine afwijkingen die niet verder worden toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording in totaal € 158.000 wat als onrechtmatigheid wordt meegenomen.	Ja Ja Ja	Gedurende het jaar moeten bij verwachte overschrijdingen op de personeelskosten eerder begrotingswijzigingen worden verricht om de raad tijdig te informeren en ook geen begrotingsonrechtmatigheid te hebben. Geen aanvullende maatregelen Geen aanvullende maatregelen	Niet acceptabel € 866.000 117.000 Acceptabel 158.000 niet acceptabel

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

B	Over-schrijding investeringsbudgetten	-	-		-	-
C	Ongeautori-seerde reserve-mutaties	-	-		-	-
D	Overige	-	-		-	-
	Totaal	**€ 1.839.000**				

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. Deze eisen / voorwaarden zijn afkomstig uit verschillende wet- en regelgeving zoals de aanbestedingswet en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

In de onderstaande tabel zijn de bevindingen ten aanzien van het voorwaardencriterium opgenomen die het bedrag van € 150.000 overschrijden:

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Bevinding	Bedrag	Toelichting	Maatregel
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ 362.525	Er zijn 3 bevindingen • Er is een aanbesteding op advies van Bizob niet Europees aanbesteed terwijl dit achteraf wel had moeten gebeuren. Middels een aanvullend collegebesluit hebben wij afgeweken van het inkoopbeleid. Echter hiermee blijft de aanbesteding onrechtmatig. De uitgaven voor 2024 zijn € 20.322 zijn als onrechtmatigheid opgenomen. • Het financieel pakket had opnieuw aanbesteed moeten worden, echter omdat dit samen met Gemert-Bakel gebeurt en goed opgezet / voorbereid moest worden is dit nog niet gebeurd. Hierdoor is het bedrag aan uitgaven voor 2024 als onrechtmatig opgenomen. Dit betreft een bedrag van € 64.699 • Er had een aanbesteding moeten plaats vinden voor lokale media. Er is geen nieuw contract aangegaan omdat er geen andere partijen zijn. Er had echter nog steeds een aanbesteding moeten plaats vinden en moeten worden vastgesteld met een nieuw contract. Dit betreft een bedrag van € 277.504 in 2024	• Door foutieve inschatting / communicatie is de aanbesteding foutief verricht. Hier zijn geen maatregelen voor. Er moet ook op het advies van de experts van Bizob vertrouwd kunnen worden. Bij toekomstige onduidelijkheden stemmen wij ook af met de concernjurist en concerncontroller. Deze bevinding zal ook nog van toepassing zijn voor 2024 en 2025 voor de uitgaven die in die jaren plaats vinden. • Deze aanbesteding is in 2024 onderhanden, dus voor 2024 zal dit ook nog een bevinding zijn maar niet meer vanaf 2025. • In 2025 wordt een nieuw besluit genomen en nieuw contract opgesteld waarmee dit opgelost wordt.
Totaal	**362.525**		

Bovenstaande bevindingen zijn in totaal onder de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording van € 2,27 miljoen. Hierdoor heeft dit geen invloed op de rechtmatigheidsverantwoording van het college en is het hierdoor ook niet in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium

Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium heeft betrekking op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen.

De in de kadernota genoemde regelingen inzake misbruik en oneigenlijk gebruik hebben o.a. betrekking op het verstrekken van subsidies en/of uitkeringen of het innen van heffingen van derden. Daar dit geen activiteiten voor gemeente Laarbeek zijn, is dit toetsingscriterium voor 2024 beperkt van toepassing.

Los daarvan kan misbruik en oneigenlijk gebruik zich natuurlijk wel voordoen op andere activiteiten, die wel onderdeel vormen van de werkzaamheden van Gemeente Laarbeek. Daarom brengen we middels een risico analyse wel de belangrijkste risico's in kaart, worden er interne controles verricht, en wordt er ook gekeken naar kwetsbare functies en risico's die mogelijk invloed kunnen hebben op de processen.

Er zijn diverse beheersmaatregelen ingevoerd om misbruik en oneigenlijk gebruik zoveel als mogelijk te voorkomen. Uit de interne controles en interne of externe meldingen blijken geen signalen voor misbruik en oneigenlijk gebruik.

Conclusie

Op basis van de interne controle werkzaamheden zijn er geen fouten of onduidelijkheden geconstateerd boven de vastgestelde rechtmatigheidsgrens.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Planning & Control

In deze bestuursperiode kijken wij samen met de Auditcommissie naar slimme keuzes en invulling van de instrumenten voor planning en control. Enerzijds om de informatiewaarde en sturingsmogelijkheden van de instrumenten voor u te vergroten en anderzijds om de efficiëntie voor de organisatie te vergroten.

Zo is in de raadsvergadering van 16 mei 2024 is besloten om voortaan jaarlijks met één financiële rapportage te werken in plaats van twee tussenrapportages. In de financiële rapportage beoordelen we of de realisatie in het lopende boekjaar én de verwachtingen richting het einde van het jaar in lijn liggen met de eerder toegekende budgetten. Als bijstellingen nodig zijn, positief of negatief, dan vermelden we dit in deze rapportage.

De Financiële rapportage 2024 is vastgesteld in de raad van 26 september 2024. Hierin is een aantal nieuwe onderdelen opgenomen ten opzichte van de tussentijdse rapportages. Hoewel de rapportage beknopter is dan voorheen, hebben we de volgende onderdelen toegevoegd:
- Realisatiecijfers per 1-7
- Prognose naar het einde van het jaar
- Splitsing meerjarenbegroting in incidenteel en structureel

Personele sterkte & formatie

In bijlage 3 Staat Personele capaciteit van de Jaarrekening is een tabel opgenomen met de ontwikkeling van de personele formatie en loonkosten 2024.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Verbonden partijen

Algemeen

De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste (BBV, artikel 15):

a. de visie op de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
b. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
    1. gemeenschappelijke regelingen;
    2. vennootschappen en coöperaties;
    3. stichtingen en verenigingen;
    4. overige verbonden partijen.
c. de lijst van verbonden partijen.

In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:

a. de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
b. het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
e. de eventuele risico's van een verbonden partij waar geen maatregelen voor getroffen zijn door de gemeente en die van materiële betekenis kunnen zijn op de financiële positie van de gemeente.

Het begrip verbonden partij is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is in artikel 1 lid b BBV als volgt gedefinieerd: 'Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft'.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan (artikel 1 lid d BBV): 'Zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.'

Onder financieel belang wordt verstaan (artikel 1 lid c BBV): 'een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.'

Hieronder presenteren wij een overzicht van publiek- en privaatrechtelijke rechtspersonen waarin onze gemeente participeert, die begrepen kunnen worden onder de noemer verbonden partijen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Visie op de beleidsvoornemens

Het inzichtelijk maken van de verbonden partijen is om twee redenen van belang. De eerste reden is dat verbonden partijen vaak beleid uitvoeren dat de gemeente in principe ook zelf kan blijven doen. De gemeente geeft een mandaat aan de verbonden partij. De tweede reden betreft de kosten, het budgettaire beslag en de financiële risico's, die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Het aangaan van banden met verbonden partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Verbindingen met derden zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. De huidige verbonden partijen hebben allemaal een historische bestaansgrond. Bij nieuwe deelnemingen zullen we bij de besluitvorming door de raad de publieke taak expliciet aan de orde stellen op grond van visie en doelstellingen van de deelneming.

Mutaties

Nieuwe verbonden partij	Einde verbonden partij	Toelichting
n.v.t.		

Om het inzicht in de verbonden partijen te bevorderen schrijft het BBV een indeling voor. De onderstaande tabel geeft inzicht in de aantallen verbonden partijen per soort. Na deze tabel wordt per verbintenis gedetailleerde informatie gepresenteerd.

Soort verbintenis	Aantal verbonden partijen
Gemeenschappelijke regelingen	10
Vennootschappen en coöperaties	3
Stichtingen en verenigingen	4
Overige verbonden partijen	1

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Gemeenschappelijke regeling

Naam	Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB) *bedragen x € 1.000*
Partners	Waterschap Aa en Maas, gemeente Asten, Bernheze, Boekel, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Laarbeek, Maashorst, Nuenen, Oss, Someren, Son en Breugel
Openbaar belang	Binnen het werkveld heffingen en WOZ meerwaarde creëren in termen van kwaliteitsverbetering, verbetering van de dienstverlening aan inwoners, vermindering van kwetsbaarheden en besparing op uitvoeringskosten.
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente heeft één zetel in het Algemeen Bestuur.
Eigen Vermogen 1-1-2024	626
Eigen Vermogen 31-12-2024	1.323
Vreemd Vermogen 1-1-2024	16.960 (waaronder 15.422 nog af te dragen belastingontvangsten)
Vreemd Vermogen 31-12-2024	19.214 (waaronder 17.716 nog af te dragen belastingontvangsten)
Resultaat 2024	697
Bijdrage Laarbeek	453
Risico's	• Langdurige uitval van personeel door ziekte • Uitvallen of vertrek van kritische "key-spelers" • Beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerde medewerkers • Storingsgevoeligheid ICT-structuur • Toename van WOZ-bezwaren leidt tot een toename van personele inzet en proceskostenvergoedingen
Ontwikkeling	• Bovenstaande cijfers zijn gebaseerd op de concept jaarrekening 2024 van BSOB. • In 2024 heeft BSOB de organisatie anders ingericht ter verbetering van de aandacht voor medewerkers en meer sturing op de processen. • BSOB verleent vanaf 1 januari 2024 diensten aan de dienst Dommelvallei (gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel) op basis van een dienstverleningsovereenkomst. • In 2024 heeft het Algemeen Bestuur van BSOB besloten om Waterschap De Dommel per 1 januari 2026 toe te laten treden tot de gemeenschappelijke regeling.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Naam	Blink	*bedragen x € 1.000*
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen c.a. en Someren, Son en Breugel en Pre-Zero	
Openbaar belang	Het in regionaal verband op professionele wijze zorg dragen voor gemeentelijke uitvoeringstaken op het vlak van de inzameling, sortering, vermarkting en (eind)verwerking van (grondstoffen in) grof en fijn huishoudelijke afvalstoffen, de gladheidsbestrijding en de reiniging van de openbare ruimte van de deelnemende gemeenten.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente heeft één zetel in het Algemeen Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2024	N.v.t. (Blink kent geen eigen vermogen)	
Eigen Vermogen 31-12-2024	N.v.t. (Blink kent geen eigen vermogen)	
Vreemd Vermogen 1-1-2024	n.b.	
Vreemd Vermogen 31-12-2024	11.632	
Resultaat 2024	Nihil, er vindt jaarlijks een afrekening plaats met alle deelnemende gemeenten	
Bijdrage Laarbeek	De bijdrage van Laarbeek bedraagt € 1.952 (bron: concept jaarrekening 2024)	
Risico's	• De inrichting van Blink maakt dat alle dienstverlening via doorbelasting op de deelnemende gemeenten wordt afgewikkeld. • Door de ontvlechting en uitschrijving van PreZero vormen er zich aanbestedingsrisico's. • Bovenstaande cijfers zijn gebaseerd op de concept jaarafrekening 2024 Blink.	
Ontwikkeling	Diverse ontwikkelingen zijn de komende jaren merkbaar van invloed: • Toenemende omvang dienstverlening Blink; • Toekomst Blink en de uitschrijving van PreZero n.a.v. het evaluatierapport; • Toename kosten voor lonen en materieel- en materiaalkosten.	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Naam	Gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten	*bedragen x € 1.000*
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel en Someren	
Openbaar belang	Uitvoering van gemeentelijke taken op het terrein van Wmo, Jeugd en BMS ten behoeve van de deelnemende gemeenten.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente levert twee bestuursleden voor het Algemeen Bestuur en één bestuurslid voor het Dagelijks Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2024	1.017	
Eigen Vermogen 31-12-2024	1.196	
Vreemd Vermogen 1-1-2024	19.597	
Vreemd Vermogen 31-12-2024	21.378	
Resultaat 2024	499 voordeel	
Bijdrage Laarbeek	Totaal 3.160: - Wmo 976 - Jeugd 1.653 - BMS 489 - Inburgering 42	
Risico's	In februari 2024 heeft het Algemeen Bestuur van de GR Peelgemeenten besloten om, op basis van een nieuwe risicoinschatting, het minimum van de algemene reserve te bepalen op € 600.000 en het maximum op € 1.200.000. Het totaal berekende risicobedrag is € 600.000. De beschikbare weerstandscapaciteit (de algemene reserve) is per 31-12-2024 € 417.472. Dit levert een ratio op van 0,7 en is daarmee lager dan de norm (het minimum) van 1. Het verschil van afgerond € 183.000 vormt een risico voor de deelnemende gemeenten. Bij de resultaatbestemming 2024 doet het Dagelijks Bestuur van GR Peelgemeenten daarom het voorstel om een storting in de algemene reserve te doen. De bijdrage van gemeente Laarbeek betreft 23,2% van de totale gemeentelijke bijdragen. In onze paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is daarom een risico van € 43.000 opgenomen. De risico's van de GR Peelgemeenten zijn beperkt omdat het een uitvoeringsorganisatie is. In haar jaarrekening 2024 benoemt de GR Peelgemeenten diverse risico's. De twee grootste risico's zijn ziekteverzuim en beveiliging van data/privacy.	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Ontwikkeling	De GR Peelgemeenten heeft drie belangrijke organisatiepijlers. Dit zijn: Opgavegericht en programmatisch werken, Dienstverlening & Excellent werkgeverschap, Bedrijfsvoering & advisering. Opgavegericht en programmatisch werken De GR Peelgemeenten heeft in 2024 samen met de deelnemende gemeenten aan de vier thema's van de Koersagenda gewerkt: normaliseren, bevlogen samenwerking rondom de inwoner, zakelijke samenwerking rondom de inwoner en informatie gedreven werken. Ook heeft de GR Peelgemeenten de werkagenda voor de Koers 2025-2029 opgesteld. Vooruitlopend op de nieuwe werkagenda heeft de GR Peelgemeenten een start gemaakt met het programma 'Sterke gebiedsteams: Van Basis naar Beter'. Daarnaast heeft de daadwerkelijke inkoop van Wmo begeleiding in 2024 plaats gevondenen heeft de netwerksamenwerking Een 10 voor de Jeugd op basis van de Hervormingsagenda Jeugd een nieuw programmaplan 2025-2028 opgesteld. Dienstverlening & Excellent werkgeverschap In 2024 hebben de volgende onderwerpen op de agenda gestaan: doorontwikkeling gedeeld leiderschap, omzettingen Wmo-indicaties begeleiding naar nieuw ingekochte producten, inzicht in eigen hulpverlening jeugd, afhandeling energietoeslag 2023, inburgering als nieuwe basistaak, investeren in talent en teams en presentatie van de resultaten van het regionale cliëntervaringsonderzoek Wmo in een dashboard. Bedrijfsvoering & advisering Op het gebied van Bedrijfsvoering & advisering heeft de GR Peelgemeenten zich gericht op het verder digitaliseren en optimaliseren van diverse HR-processen, optimalisatie van processen en systemen (implementatie module cliëntonderzoek, oriëntatie inwonerportaal en project administratieve lastenverlichting Wmo), informatie gedreven werken op het gebied van de zorgkosten (MKBA methodiek), informatiebeveiliging, privacy en ontwikkelingen sociaal domein. Ontwikkelingen sociaal domein waaraan in 2024 aandacht is besteed zijn: aanpak meervoudige problematiek Wams (Wet aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein), doorontwikkeling van 'Beschermd wonen naar Beschermd thuis' en regionale aanpak dakloosheid.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Naam	GGD Brabant Zuidoost	*bedragen x € 1.000*
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.	
Openbaar belang	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ).	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente heeft één zetel in het algemeen bestuur en één zetel in het dagelijks bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2024	6.957	
Eigen Vermogen 31-12-2024	7.746	
Vreemd Vermogen 1-1-2024	35.036	
Vreemd Vermogen 31-12-2024	29.551	
Resultaat 2024	1.464 voordeel	
Bijdrage Laarbeek	957	
Risico's	- Stijging van kosten - Onvoldoende budget - Uitvoering van noodzakelijke activiteiten zonder financiering - Extra kosten door organisatieverandering - Extra kosten door verandering taakuitvoering - Extra kosten door afname markttaken - Beveiliging en (onder-) verzekering - Verbonden partijen	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Ontwikkeling	Belangrijkste ontwikkelingen in 2024 - Covid-19 vaccinatie campagne - Ondersteuning van onze gemeenten bij de regionale en lokale planvorming in het kader van GALA en IZA - Vernieuwing van de Jeugdgezondheidszorg (Generatie Gezond) - Uitvoering geven aan het Centrummodel Forensische Geneeskunde tbv de politieregio Brabant Oost, in samenwerking met GGD Hart voor Brabant - Uitvoeren van het regionaal spreidingsplan voor de ambulanceposten, realisatie van de nieuwe post in Helmond - Implementatie van intelligente software voor planning en spreiding van ambulances - Verbetering van de informatieveiligheid en de informatiehuishouding - Behalen van ISO 9001 en NEN 7510 kwaliteitscertificaten - Start van het programma STORM - Versterken infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Naam	Metropool Regio Eindhoven	*bedragen x € 1.000*
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-, Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre	
Openbaar belang	Samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Het takenpakket is vastgelegd in artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Metropool Regio Eindhoven.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente heeft één zetel in het Algemeen Bestuur. Het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter.	
Eigen Vermogen 1-1-2024	13.903	
Eigen Vermogen 31-12-2024	20.597	
Vreemd Vermogen 1-1-2024	21.121 waarvan voorziening 7.918	
Vreemd Vermogen 31-12-2024	21.827 waarvan voorziening 5.072	
Resultaat 2024	Voorlopig resultaat 2024 voor accountantscontrole bedraagt € 629 k (MRE € 318 k, RHCe €311 k).	
Bijdrage Laarbeek	351	
Risico's	Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld AB juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld. De huidige stand van de algemene reserves is voldoende om deze risico's af te dekken.	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Ontwikkeling	--Algemeen-- * Met het besluit de organisatieonderdelen niet te ontvlechten is in 2024 gestart met het samenvoegen en opnieuw inrichten van de ondersteuning binnen de organisatie. Hiermee wordt op termijn een efficiencyslag beoogd die nodig is om alle taken uit te kunnen voeren. In 2024 is een kwartiermaker aangesteld om deze herinrichting vorm te geven. Dit project wordt in 2025 verder afgerond. * Vanwege de komst van meerdere fondsen naar de Regio is er een toegenomen vraag naar fondsmanagement. In 2024 is daarom besloten hier extra middelen voor vrij te maken en een verzwaring aan te brengen. Er is een extra administratief medewerker geworven en de functies in de financiële kolom zijn herzien en verzwaart. De invulling hiervan zal in 2025 worden afgerond. --Dienst Metropoolregio Eindhoven-- * De capaciteitsuitbreiding van de werkorganisatie MRE met 12 fte is in 2024 afgerond op een enkele moeilijk vervulbare functie na. In 2024 is daarnaast een nieuw management gestart. Naar aanleiding van de groei en het niet ontvlechten van de organisatie is een nieuw organisatiemodel ingevoerd met een algemeen directeur met daaronder 3 managers voor de verschillende organisatie-onderdelen, MRE, RHC-e en bedrijfsbureau. * Met de groei van de organisatie en de werkzaamheden is goed inkopen belangrijker geworden. We komen gemakkelijker aan aanbestedingsgrenzen. Hiervoor zijn workshops georganiseerd om de kennis van aanbesteden in de organisatie te vergroten. * In 2024 zijn voorbereidingen getroffen, onder andere door aanbestedingen uit te voeren, om begin 2025 het printerpark en de hardware te vervangen. --Dienst Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe)-- * Het Programma 2024 is beleidsmatig uitgevoerd volgens planning. --Gulbergen-- * Het golfterrein op Landgoed Gulbergen is per 1 maart 2024 in erfpacht uitgegeven aan Libéma, de nieuwe eigenaar van Gulbergen BV. Onderdeel van deze overeenkomst is de verkoop van de opstallen op het golfterrein. Dit resulteert in een desinvestering op van € 561 k. Onder aftrek van de boekwaarde levert dit een incidentele opbrengst op van € 2,8 miljoen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Naam	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) *bedragen x € 1.000*
Partners	De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is een regionale uitvoeringsdienst voor de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de-Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de provincie Noord-Brabant
Openbaar belang	De Omgevingsdienst is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en daarmee als uitvoeringsdienst van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan het realiseren en borgen van de door de verantwoordelijke overheden in de regio Zuidoost-Brabant aangegeven kwaliteit van de fysieke leefomgeving (zie artikel 1.2 lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2024).
Bestuurlijke betrokkenheid	Het bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. Onze gemeente heeft één zetel in zowel het Algemeen Bestuur als het Dagelijks Bestuur.
Eigen Vermogen 1-1-2024	€ 2.480, waarvan resultaat 2023: € 532
Eigen Vermogen 31-12-2024	€ 4.182, waarvan resultaat 2024: € 522
Vreemd Vermogen 1-1-2024	€ 7.805, waarvan voorzieningen: € 314
Vreemd Vermogen 31-12-2024	€ 4.907, waarvan voorzieningen: € 168
Resultaat 2024	Geschat resultaat 2024: € 522
Bijdrage Laarbeek	€ 2.003
Risico's	Ten behoeve van Ontwerpbegroting 2026 en jaarrekening 2024 zijn de risico's opnieuw geïnventariseerd. Deze inventarisatie is opgenomen in bijlage C. Uit deze inventarisatie blijkt dat de verwachtingswaarde van de risico's met de grootste potentiële impact € 1.594.000 bedraagt. De algemene reserve van de ODZOB bedraagt per ultimo 2024 € 1.500.000. Dat is minder dan bovenstaande verwachtingswaarde van de risico's. Dit is een aandachtspunt dat zal worden meegenomen in de besluitvorming rondom de jaarstukken 2024.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Ontwikkeling	Op 16 januari 2025 hebben Rijk, VNG, IPO, Unie van Waterschappen en Omgevingsdienst NL de Samenwerkingsafspraken ondertekend die er toe strekken dat opvolging wordt gegeven aan de producten en aanbevelingen die in het Interbestuurlijk Programma Versterking stelsel VTH zijn vastgesteld. Het ministerie van I&W heeft de Tweede Kamer daarnaast toegezegd wetgeving voor te bereiden om die afspraken minder vrijblijvend te maken. Op 19 december 2024 heeft het algemeen bestuur opdracht gegeven om hiervoor concrete voorstellen te doen. Op 19 december 2024 heeft het algemeen bestuur ook ingestemd met de Meerjarenontwikkelaanpak Dit is de uitwerking van de Meerjarenvisie 2023-2027. Naast de producten en aanbevelingen uit het IBP VTH gaat het om ontwikkelopgaven die moeten leiden tot een kwaliteitsverbetering op de uitvoering van de VTHA inclusief de bedrijfsvoering die daarvoor nodig is. De stikstofproblematiek en alle (juridische) ontwikkelingen daaromtrent hebben invloed gehad op de cijfers 2024. Mogelijke effecten van de recente jurisprudentie voor de uitvoering van de VTH-taken worden in beeld gebracht, het is nog niet helemaal duidelijk welk effect deze ontwikkelingen in 2025 en de jaren daarna hebben.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Naam	Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030 *bedragen x € 1.000*
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel. Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen, Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre
Openbaar belang	Het doel van de samenwerking is het komen tot overeenstemming over het realiseren van projecten om de bereikbaarheid en leefbaarheid van de regio Zuidoost-Brabant, voor zover het grondgebied van partijen bevattend, te verbeteren.
Bestuurlijke betrokkenheid	Periodiek bestuurlijk overleg door middel van: Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit en Innovatie, Stuurgroep Bereikbaarheidsagenda, Bestuurlijk Subregionaal Overleg.
Eigen Vermogen 1-1-2024	Er is geen sprake van eigen vermogen. Alle gebruikte budgetten worden afgerekend met de deelnemers waardoor er geen rekeningresultaten ontstaan.
Eigen Vermogen 31-12-2024	Er is geen sprake van eigen vermogen. Alle gebruikte budgetten worden afgerekend met de deelnemers waardoor er geen rekeningresultaten ontstaan.
Vreemd Vermogen 1-1-2024	Er is geen sprake van eigen vermogen. Alle gebruikte budgetten worden afgerekend met de deelnemers waardoor er geen rekeningresultaten ontstaan.
Vreemd Vermogen 31-12-2024	Er is geen sprake van eigen vermogen. Alle gebruikte budgetten worden afgerekend met de deelnemers waardoor er geen rekeningresultaten ontstaan.
Resultaat 2024	n.v.t.
Bijdrage Laarbeek	Jaarlijks betalen we circa € 70.000 aan de gemeente Helmond voor kosten van het programmateam en de regiobrede projecten. Jaarlijks betalen we circa € 70.000 aan de gemeente Helmond voor kosten van het programmateam en de regiobrede projecten.
Risico's	Het samenwerkingsverband geeft geen inzage in de prominente risico's. Risico's zijn nog niet bekend, omdat de besluitvorming over het voorkeurstracé voor snelfietsroute Gemert-Eindhoven nog moet plaats vinden. Ondertekening BOK voor de route Gemert-Eindhoven is gepland in april 2025. De risico's zijn opgenomen in het risicodossier.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Ontwikkeling	In 2024 is gewerkt aan de BOK van de snelfietsroute Gemert-Eindhoven en de snelfietsroute Tilburg-Beek en Donk langs het Wilhelminakanaal en de BOK voor de snelfietsroute Gemert-Helmond.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Naam	Senzer	*bedragen x € 1.000*
Partners	Asten, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond en Someren	
Openbaar belang	Het vertrekpunt is dat iedereen mee doet naar vermogen. Dat meedoen is niet vrijblijvend, centraal staat dat dit moet gebeuren vanuit eigen kracht en verantwoordelijkheid van mensen. In de uitvoering is gekozen voor een integrale (sociaal domein brede) aanpak. Niet iedereen heeft voldoende eigen kracht en vermogens om mee te doen. Voor die mensen wordt binnen de mogelijkheden gezocht naar zoveel als mogelijk participeren in de maatschappij.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente heeft twee zetels in het Algemeen Bestuur en één zetel in het Dagelijks Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2024	24.549	
Eigen Vermogen 31-12-2024	28.737	
Vreemd Vermogen 1-1-2024	22.557	
Vreemd Vermogen 31-12-2024	22.437	
Resultaat 2024	5.022 voordeel	
Bijdrage Laarbeek	Totaal 8.528: - 4.355 BUIG - 2.525 WSW - 93 Beschut Werk - 1.555 Algemene middelen	
Risico's	Rijksfinanciering en economische- en arbeidsmarktontwikkeling in relatie tot aantal uitkeringen, aantal loonkostensubsidies en corresponderende lasten. Lagere toegevoegde waarde: wegvallen opdrachten en/of druk op tariefstelling. Loon- en prijsontwikkeling die afwijkt van gehanteerde CPB-ramingen. Opname van opgebouwde verlofrechten in één jaar. Toekomstbestendige organisatie. Bedrijfscontinuïteit (fysieke en cybersecurity risico's). Overige risico's: financiering van de doelgroep, aanpassing van de financiering van beschut werk, teruggang in Rijksfinanciering.	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Ontwikkeling	Externe ontwikkelingen: Een mix van technologische vooruitgang en complexe uitdagingen (kunstmatige intelligentie leidt tot nieuwe beroepen, meer investeringen in groene technologie, gespannen geopolitiek, toenemende ongelijkheid, duurzaamheid). Interne ontwikkelingen: O.a. Aanscherping positionering Senzer, investering in samenwerking binnen brede sociaal domein, gestart met methodisch werken, actualisatie handhavingsbeleid, additionele dienstverlening: Oekraiense vluchtelingen, bijzondere bijstand, schuldhulpverlening ondernemers, inburgering.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Naam	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	*bedragen x € 1.000*
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen c.a. , Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.	
Openbaar belang	De Veiligheidsregio voert namens de 21 deelnemende gemeenten taken uit op het terrein van brandweerzorg, gemeenschappelijke meldkamer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, ambulancezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente heeft één zetel in het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur van VRBZO bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.	
Eigen Vermogen 1-1-2024	€ 2.251 (excl. jaarresultaat 2024)	
Eigen Vermogen 31-12-2024	€ 3.262 (excl. jaarresultaat 2024)	
Vreemd Vermogen 1-1-2024	€ 29.829	
Vreemd Vermogen 31-12-2024	€ 30.215	
Resultaat 2024	ingeschat resultaat 2024: € 1.154 negatief	
Bijdrage Laarbeek	€ 1.397	
Risico's	In de paragraaf Risicobeheersing en weerstandsvermogen van de Begroting 2024 zijn de risico's en de bijbehorende weerstandcapaciteit benoemd. In de jaarstukken 2024 is deze paragraaf geactualiseerd. De huidige omvang van de algemene reserve is onvoldoende t.o.v. het gewenste weerstandsvermogen op basis van de analyse van de risico's. Het is echter niet reëel dat alle benoemde risico's zich gelijktijdig én in de geraamde omvang voordoen. Daarmee achten we het acceptabel dat niet alle risico's via de algemene reserve zijn afgedekt. Voor de uitvoering van bestuurlijke opdracht om te voldoen aan wet- en regelgeving wordt in 2025 de gemeentelijke bijdrage structureel verhoogd. Om de verhoging van de gemeentelijke bijdrage in 2026 en 2027 te dempen, doen we in deze jaren een onttrekking uit de algemene reserve. Door deze onttrekkingen loopt de algemene reserve vrijwel leeg in 2027. De algemene reserve gebruiken we ook als weerstandsvermogen voor risico's. Dat betekent dat we tzt mogelijk onvoldoende reserve hebben om onverwachte grote incidentele tegenvallers op te vangen binnen de organisatie.	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Ontwikkeling	Belangrijkste ontwikkelingen 2024: - VRBZO constateerde dat zij al enige tijd niet kan voldoen aan eisen en verwachtingen, die aan een veiligheidsregio mogen worden gesteld. De organisatie heeft lange tijd met moeite kunnen en willen voldoen aan deze vereisten en verwachtingen. Er zijn grote zorgen over de bedrijfscontinuïteit, op onderdelen wordt niet of onvoldoende voldaan aan wettelijke vereisten en er is onvoldoende slagkracht voor het uitvoeren van reguliere werkzaamheden. Het gaat hierbij met name om de vakbekwaamheid bij de brandweer, capaciteit bij de brandweer (zowel vrijwillige als beroepskrachten) en om taken op het gebied van ICT in de bedrijfsvoering. Lange tijd is getracht om binnen de bestaande middelen te voldoen aan de minimale vereisten. Maar blijven zoeken naar nog enige ruimte in de begroting is niet langer mogelijk en verantwoord. Deze constateringen deelden we met het Algemeen Bestuur en ook met de raden. Via o.a. raadsinformatie bijeenkomsten werden zij over de situatie geïnformeerd. Het bestuur gaf opdracht om het beeld te concretiseren. Deze bestuurlijke opdracht is uitgewerkt, waarvan de 1e deelopdracht (voldoen aan wet- en regelgeving) door het Algemeen Bestuur is vastgesteld en verwerkt in een begrotingswijziging, welke ter zienswijze is aangeboden aan de raden. - Eind 2022 gaf het Rijk aan dat zij extra BDuR gelden beschikbaar stellen voor veiligheidsregio voor de versterking van het domein van crisisbeheersing en informatiemanagement. Voor VRBZO was dat een extra structureel bedrag van € 1,75 miljoen in 2024. Op basis van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing werken we aan de versteviging van crisisbeheersing en informatiemanagement. Zo hebben we in 2024 diverse nieuwe medewerkers aangenomen op deze vakgebieden. Ook in 2025 gaan we verder met de uitvoering van de landelijke agenda. - In 2024 is het regionaal risicoprofiel in concept opgeleverd en ter zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd. Daarnaast hebben we in diverse trainingen en informatiesessies het nieuwe regionale crisisplan geïmplementeerd. - In oktober 2024 startte Marijke Wilms als nieuwe directeur bij VRBZO. - Vooruitkijkend naar 2025 zijn we vooral bezig met de uitvoering van de bestuurlijke deelopdracht 1: het voldoen aan wet- en regelgeving. We moeten we hierbij stappen zetten in het op orde brengen van de brandweer en bedrijfsvoering.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Stichtingen en verenigingen

Naam	Coöperatieve vereniging Dimpact *bedragen x € 1.000*
Partners	Assen, Bodegraven-Reeuwijk, Borger-Odoorn, Borne, BWB Culemborg, BWB Tiel, BWB West Betuwe, Coevorden, Deventer, Duiven, Emmen, Enschede, Gemert-Bakel, Groningen, Haarlemmermeer, Horst aan de Maas, Kampen, Landsmeer, Leeuwarden, Leidschendam-Voorburg, Losser, Maashorst, Noordoostpolder, Oldambt, Oldenzaal, Olst-Wijhe, Oost Gelre, Raalte, Roermond, Rotterdam, Twenterand, Velsen, Venray, Voorne aan zee, Vught, Waterland, Westervoort, Zaanstad, Zevenaar, Zwolle
Openbaar belang	In de coöperatieve vereniging Dimpact werken gemeenten samen om de publieke (digitale) dienstverlening naar de inwoners te verbeteren. Dimpact voert regie namens haar leden. Uitgangspunt daarbij is ontwikkeling van, voor en door lidgemeenten.
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeenten hebben allen een gelijke stem in de samenwerking.
Eigen Vermogen 1-1-2024	2.991
Eigen Vermogen 31-12-2024	Nog niet beschikbaar (jaarrekening wordt in ALV van mei vastgesteld)
Vreemd Vermogen 1-1-2024	4.587
Vreemd Vermogen 31-12-2024	Nog niet beschikbaar (jaarrekening wordt in ALV van mei vastgesteld)
Resultaat 2024	Nog niet beschikbaar (jaarrekening wordt in ALV van mei vastgesteld)
Bijdrage Laarbeek	246
Risico's	Beperkt tot de jaarbijdrage door uitgesloten aansprakelijkheid
Ontwikkeling	Dimpact heeft de strategische richting 2021-2025 door vertaald naar het implementatieplan “Doorpakken nu!”. Een groot gedeelte van de opgaven wordt gerealiseerd door middel van programma Beyond23. Het programma Beyond23 realiseert PodiumD. Dit is het platform voor digitale dienstverlening. Alle toekomstige producten komen samen en landen op dit platform en werken geïntegreerd samen. In 2024 is gestart met het in beheer nemen van producten vanuit het programma. Naar verwachting stopt het programma in 2025 en wordt PodiumD overgedragen naar de lijnorganisatie van Dimpact. Uiterlijk 1 juli 2027 moeten alle gemeenten die deelnemen aan het programma het huidige systeem hebben vervangen door PodiumD. In 2024 is ook het proces gestart om een nieuw strategisch kader voor de komende jaren op te stellen. Dit wordt in 2025 in de ALV vastgesteld.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Naam	Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	*bedragen x € 1.000*
Partners	De 21 regiogemeenten werken in het Veiligheidshuis samen met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.	
Openbaar belang	Het beschikbaar stellen van huisvesting voor en het faciliteren van het personeel en de organisatie van het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost en het voeren van het financiele beheer van het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente heeft één zetel in het Algemeen Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2024	808	
Eigen Vermogen 31-12-2024	832	
Vreemd Vermogen 1-1-2024	386	
Vreemd Vermogen 31-12-2024	308	
Resultaat 2024	24	
Bijdrage Laarbeek	8	
Risico's	Geen bijzonderheden	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Ontwikkeling	Eerder heeft het Algemeen Bestuur een doorlopende visie c.q. 'opdracht voor 2023 en verder' vastgesteld voor de ontwikkeling van het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (ZVHBZO). Daarin staat onder meer een uitbreiding met persoonsgerichte aanpakken gericht op de thema's 'personen met verward gedrag' en 'huiselijk geweld en kindermishandeling'. Deze inhoudelijke opdracht zal komend jaar deels worden herzien; uit contacten met netwerkpartners blijkt door een toename van loketten en gemeentelijke aanpakken soms onduidelijk is welke ondersteuning waar geboden kan worden. Daarom wordt in 2025 de dienstverlening van het ZVHBZO vereenvoudigd en geüniformeerd. Op verzoek van partners onderzoekt het ZVHBZO hoe de regionale samenwerking op het snijvlak van zorg en veiligheid kan worden vereenvoudigd en versterkt. Dit moet leiden tot een krachtiger governance structuur. Met de extra middelen van het Rijk, de bijdragen van de gemeenten, verstrekte subsidies en de inzet van de partners is er voldoende ruimte voor het uitvoeren van de genoemde taken. Ook op landelijk niveau wordt gestuurd op de taken die worden uitgevoerd door de Zorg- en Veiligheidshuizen. De landelijke partners hebben daarvoor in 2024 samen met de Vereniging Nederlandse Zorg- en Veiligheidshuizen een nieuw Landelijk Kader vastgesteld dat richting geeft aan de ontwikkeling naar 2030. Deze visie wordt in 2025 vertaald in een nieuwe samenwerkingsagenda voor de komende vier jaar.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Naam	Stichting Bizob	*bedragen x € 1.000*
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Boxmeer, Cranendonck, Deurne, Eersel, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel- De Mierden, Sint Anthonis, Someren, Son en Breugel, Uden, Valkenswaard, Veldhoven, Vught, Waalre, Brainport Development, Dienst Dommelvallei, Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten, Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking A2 gemeenten, GGD Brabant Zuidoost, KempenPlus, MijnGemeenteDichtbij, Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, Omgevingsdienst Brabant Noord, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, Werkorganisatie Cuijk Grave Mill en Sint Hubert.	
Openbaar belang	Het ondersteunen van de deelnemende gemeenten bij het uitvoeren van diverse inkoopacties.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente heeft één zetel in het bestuur en één afvaardiging in de Vergadering van Aangeslotenen.	
Eigen Vermogen 1-1-2024	358	
Eigen Vermogen 31-12-2024	600	
Vreemd Vermogen 1-1-2024	943	
Vreemd Vermogen 31-12-2024	1.343	
Resultaat 2024	1.343	
Bijdrage Laarbeek	De gemeente/publieke organisatie neemt op jaarbasis ….. dagen af van de stichting. Betaling gebeurt tegen een door het bestuur vooraf gecalculeerde vergoeding.	
Risico's	De aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele exploitatie tekorten.	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Ontwikkeling	In 2024 werkte Bizob samen met onze aangesloten organisaties aan meer dan 1.450 aanbestedingstrajecten. Bizob blijft sterk inzetten op collectieve inkoop, omdat we samen aanzienlijke voordelen kunnen behalen en inkoopkosten kunnen verlagen. In totaal zijn er 42 trajecten collectief opgepakt en 330 collectieve contracten afgesloten met een waarde van € 223 miljoen. Daarnaast hebben Bizob en VNG Realisatie de handen ineengeslagen voor een landelijke collectieve aanbesteding voor Cyberweerbaarheid, voortbouwend op de succesvolle aanbesteding voor Monitoring en Responsediensten in 2023 voor 127 gemeenten en gemeentelijke organisaties in Nederland. De structurele krapte op de arbeidsmarkt, ook voor gemeenten en publieke organisaties, maakt het lastig om op alle gebieden specialisten in huis te halen. In 2024 ondersteunde Bizob de aangesloten organisaties met vakspecialisten voor de inkoop van specifieke producten of gebieden en leverde waar nodig tijdelijke ondersteuning. Om partners op de hoogte te houden van actuele ontwikkelingen op het gebied van inkoop, organiseerde het Bizob Expertise Centrum regelmatig korte informatiesessies (Uurtje over...). MVOI staat bij Bizob, net als in vele coalitieakkoorden, hoog op de ambitieladder. In 2024 werd bij 81% van de aanbestedingen rekening gehouden met het milieu (o.a. circulaire inkoop) en bij 69% werd social return toegepast. Samen met de regiogemeenten is een zero-emissie gunningsmethodiek geïmplementeerd. Bij bijna 75% van de bij Bizob aangesloten organisaties is er een aanbesteding in de markt gezet waarin deze methodiek is toegepast. Tot slot organiseerde Bizob, samen met VNG, twee bijeenkomsten over het versnellen van de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. Om de positie van het lokale en regionale MKB te verbeteren, organiseerde Bizob in 2024 verschillende ondernemersbijeenkomsten waarin aandacht werd besteed aan de mogelijkheden voor lokale ondernemers om zaken te doen met de gemeente. Daarnaast organiseerde Bizob kwartaalsessies met Bouwend Nederland, waar opdrachtgevers en -nemers in de bouwsector elkaar ontmoetten om over actuele thema's te praten, zoals contractvormen, het afstemmen van vraag en aanbod en het borgen van duurzaamheid binnen een aanbesteding. In 2024 werd 67% van de aanbestedingen die door Bizob zijn begeleid, gegund aan het MKB en 44% aan lokale of regionale bedrijven.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Naam	Stichting Innovatiehuis De Peel	*bedragen x € 1.000*
Partners	Gemeente Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Someren, VNO-NCW Brabant Zeeland en Waterschap Aa en Maas	
Openbaar belang	Het leveren van een proactieve, herkenbare en onderscheidende bijdrage aan innovatie en economische ontwikkeling van de Peelregio binnen Brainport.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Vanuit alle gemeenten die deelnemen in het Innovatiehuis neemt één bestuurder plaats in een stuurgroep. Vanuit het georganiseerd bedrijfsleven nemen hierin twee bestuurders zitting en vanuit het Waterschap één.	
Eigen Vermogen 1-1-2024	nog niet bekend	
Eigen Vermogen 31-12-2024	nog niet bekend	
Vreemd Vermogen 1-1-2024	nog niet bekend	
Vreemd Vermogen 31-12-2024	nog niet bekend	
Resultaat 2024	nog niet bekend	
Bijdrage Laarbeek	De bijdrage van Laarbeek bedraagt € 130 k per jaar.	
Risico's	Risico blijft beperkt tot de ingelegde middelen.	
Ontwikkeling	Geen bijzonderheden	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Vennootschappen en coöperaties

Naam	BNG Bank N.V. *bedragen x € 1.000*
Partners	
Openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Bestuurlijke betrokkenheid	Onze gemeente is aandeelhouder en heeft stemrecht tijdens aandeelhoudersvergadering.
Eigen Vermogen 1-1-2024	4.721.000
Eigen Vermogen 31-12-2024	4.777.000
Vreemd Vermogen 1-1-2024	110.819.000
Vreemd Vermogen 31-12-2024	123.614.000
Resultaat 2024	294.000 (294 miljoen) nettowinst na aftrek belastingen
Bijdrage Laarbeek	Omvang aandeel onze gemeente in het aandelenkapitaal: 20.709 aandelen à € 2,50 (nominale waarde) = € 51.772,50 Dividend 2024 Laarbeek: € 51.979,59 (€ 2,51 per aandeel - voorstel AVA d.d. 24-4-2025)
Risico's	De BNG is een NV (Naamloze Vennootschap). De aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor eventuele tekorten bij de BNG. Het risico beperkt zich tot de nominale waarde van de aandelen. De bank heeft echter de hoogste financiële rating (Moody's: Aaa, Fitch Ratings: AAA, S&P Global: AAA). BNG Bank onderkent het belang van een gedegen risicocultuur binnen haar organisatie en streeft ernaar deze te verankeren in het interne controle- en risicomanagementsysteem. Het Risk Appetite Statement is een belangrijk instrument om risicobewustzijn te vergroten en het gewenste risicogedrag te bevorderen.
Ontwikkeling	De hoogte van toekomstig nettoresultaat is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over onder andere de veranderingen in de hoogte van de debiteurenvoorziening en de ontwikkeling van de marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare toekomstige schatting van het nettoresultaat kan de bank daarom niet maken.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Naam	Brabant Water N.V.	*bedragen x € 1.000*
Partners		
Openbaar belang	De missie van Brabant Water is het winnen, zuiveren, transporteren en leveren van drinkwater van hoge kwaliteit en het leveren van water op maat en water gerelateerde producten en diensten in de gebonden en vrije markt.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht tijdens aandeelhoudersvergadering. Gedurende het begrotingsjaar zal de bestuurlijke betrokkenheid niet wijzigen.	
Eigen Vermogen 1-1-2024	699.235 (laatst bekende bron: Jaarverslag 2023)	
Eigen Vermogen 31-12-2024	Nog niet bekend	
Vreemd Vermogen 1-1-2024	618.615 (laatst bekende bron: Jaarverslag 2023)	
Vreemd Vermogen 31-12-2024	Nog niet bekend	
Resultaat 2024	9.213 in 2023 (laatst bekende bron: Jaarverslag 2023)	
Bijdrage Laarbeek	Aandelenbezit: 19.522 aandelen à € 0,10 = € 1.952,20 Geen dividenduitkering.	
Risico's	In de paragraaf Risicomanagement van het Jaarverslag 2023 benoemt Brabant Water een aantal risico's zoals: • Bescherming van kwaliteit en kwantiteit van de bronnen • Bedreigingen van de kwaliteit van het drinkwater • Leveringszekerheid • Digitalisering • Duurzame inzet van personeel • Betrouwbaarheid van de informatievoorziening Brabant Water NV geeft daarbij tevens aan dat zij met het opgebouwde weerstandsvermogen in staat zijn om belangrijke financiële tegenvallers op te vangen zonder directe effecten op de continuïteit van de onderneming.	
Ontwikkeling	Geen bijzonderheden	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Naam	Grondexploitatiemaatschappij De Hoge Regt B.V.	*bedragen x € 1.000*
Partners	-	
Openbaar belang	De grondexploitatiemaatschappij is een samenwerkingsverband tussen BPD Vastgoed en de gemeente Laarbeek met als doel het ontwikkelen van een bouwterrein voor de bouw van 230 woningen.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht tijdens aandeelhoudersvergadering. Directie van de onderneming bestaat uit één medewerker van onze gemeente en één medewerker van BPD Vastgoed.	
Eigen Vermogen 1-1-2024	2	
Eigen Vermogen 31-12-2024	2	
Vreemd Vermogen 1-1-2024	3.257	
Vreemd Vermogen 31-12-2024	1.388	
Resultaat 2024	nihil	
Bijdrage Laarbeek	Partner voor 50 %	
Risico's	De risico's zijn vergelijkbaar met andere grondexploitaties. Een gebiedsontwikkeling met een private partner die mede-eigenaar is, zoals deze, vergroot de expertise en verdeelt de risico's.	
Ontwikkeling	Het plan de Hoge Regt is opgesplitst in de westelijk en een oostelijk deel. Het westelijke deel is woonrijp gemaakt en de woningen zijn zo goed als klaar. Het oostelijke deel is volop in ontwikkeling. Hier is begonnen met de bouw van het eerste deel van de woningen. In het oostelijke deel zijn gronden geleverd aan woCom. Zij gaan daar 11 sociale woningen realiseren. De bouw van de overige woningen in het oostelijke deel zal snel volgen.	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Grondbeleid

Algemeen

De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat ten minste (BBV, artikel 16):

a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;

b. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;

c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;

d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;

e. de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Bij het uitwerken van deze paragraaf volgen we de uitgangspunten van het BBV.

Visie

De grondexploitatie is onderdeel van de bedrijfsvoering en dient een positieve bijdrage aan onze gemeente en gemeenschap te leveren. Eventuele winsten worden ingezet om het voorzieningenniveau te versterken. Ook levert een actief grondbedrijf een positieve impuls aan de regionale economische activiteit.

Aanduiding uitvoering

De uitvoering van het grondbeleid is gebaseerd op de nota Grondbeleid 2020-2026 zoals die in 2020 door u is vastgesteld (rb. 27 augustus 2020). Doel van de nota is het formuleren van een integraal beleidskader om het totale grondexploitatieproces te beheersen, te bewaken en af te stemmen op alle relevante beleidskaders, zodat een samenhangend, strategisch en effectief grondbeleid kan worden gevoerd.

Naast het meerjarige beleid, stellen wij elk jaar een Grondnota op waarin wij de ontwikkelingen van de complexen in beeld brengen. De meest recente Grondnota is door u vastgesteld op 7 november 2024.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Grondexploitaties

Onze gemeente heeft momenteel de volgende grondexploitaties in uitvoering:

Soort	Status	Naam	Verwachte einddatum
Woongebied	BIE	Baverdestraat	2028
Woongebied	BIE	De Beekse Akkers (fase 1)	2029
Bedrijventerrein	BIE	Bemmer IV	2026
Woongebied	BIE	BIO Bakelseweg	2025
Woongebied	BIE	D'n Hoge Suute	2027
Woongebied	BIE	Kerkakkers (voorzieningencluster Beek)	2027
Woongebied	BIE	De Klokkengieterij	2027
Woongebied	BIE	Vogelenzang	2025
Woongebied	BIE	De Hoge Regt (PPS-constructie)	2026
Woongebied	BIE	Mariastraat 18-22	2026

Grondprijs

Met het vaststellen van de jaarlijkse Grondnota worden ook de verschillende grondprijzen vastgesteld. De volgende prijzen worden gehanteerd:

Grondprijzen per m² excl. BTW	Grondnota 2023	Grondnota 2024
Woningbouwgrond		
Vrije sector	370	390
Betaalbare koopsector	300	315
Sociale woningbouw	239	239
Projectbouw, gestapeld en overig	Taxatie/bieding	Taxatie/bieding
Grond bedrijventerrein		
Zichtzone	195	210
Overige zones	170	185

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Parameters grondbeleid

Indexering kosten: voor de indexering van de nog te maken kosten bouw- en woonrijp maken hebben wij voor 2025 4,5% aangehouden en voor 2026 en 2027 3,5%. Voor de jaren vanaf 2028 wordt een percentage 2% aangehouden. De materiaalkosten hebben in 2024 een stabiel jaar gekend, maar zullen naar verwachting weer harder gaan stijgen vanaf 2025 als gevolg van stijgende energie- en grondstofprijzen door toenemende geopolitieke spanningen.

Voor de plankosten en overige kosten in de grondexploitatie is voor 2025 5,5% aangehouden en voor 2026 en 2027 3,5%. Voor de jaren vanaf 2028 wordt een percentage van 2% aangehouden. De aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt en inflatie zorgt voor een kostenverhogend effect op de plankosten en overige kosten.

Indexering grondprijs: de grondprijs voor 2024 voor woningbouw in de vrije sector is met € 20 per m^2 verhoogd. De grondprijs in de betaalbare koopsector is met € 15 per m^2 gestegen. De grondprijzen in het sociale woningbouwsegment zijn gelijkgebleven.

Op basis van vraag en aanbod en een extern advies, zijn de grondprijzen in Bemmer IV verhoogd met € 15 per m^2.

Rekenrente: de toerekening van de rentekosten vindt plaats op basis van de 'Notitie Rente 2017' zoals deze door de commissie BBV is opgesteld. De rekenrente voor 2025 is vastgesteld op 0,32% en voor 2026 op 0,35%. Vervolgens stijgt het rentepercentage jaarlijks met 0,05-procentpunt.

Actuele prognose

Bij het opmaken van de programmaverantwoording schetsen wij elk jaar een actueel beeld van de lopende complexen. De actuele prognose zetten wij af tegen de prognose zoals die is gemaakt voor de actuele Grondnota.

De actuele ontwikkelingen van de diverse complexen zijn vertrouwelijk voor intern gebruik te raadplegen in de bijlage Managementrapportage Grondexploitaties bij de Grondnota 2025.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

bedragen x € 1.000	Prognose najaar 2024 Grondnota 2024			Prognose voorjaar 2025 Jaarrekening 2024			Verschillenanalyse			
	Resultaat eindwaarde na winstneming	Resultaat eindwaarde zonder winstneming	Prognose Eindjaar	Resultaat eindwaarde na winstneming	Resultaat eindwaarde zonder winstneming	Prognose Eindjaar	Verschil op eindwaarde na winstneming	Verschil op eindwaarde zonder winstneming	Effect op reserve *	Voornaamste reden
Bouwgrond in exploitatie (BIE) met resultaat t.b.v. grondbedrijf. Resultaat komt in Reserve Grondexploitatierisico										
Baverdestraat	643	643	2028	651	651	2028	8	8	8	Kleine verslechtering i.v.m. vertraging door ingesteld beroep.
Beekse Akkers (fase 1)	285	285	2028	395	395	2029	111	111	111	Verslechtering verwacht eindjaar gewijzigd van 2028 naar 2029. Door latere fasering van kosten en opbrengsten wordt er ook meer kosten- en opbrengstenindexatie gerekend, dat effect is per saldo nadelig.
Bemmer IV	-1.794	-3.484	2026	-817	-2.744	2026	977	740	-237	Verslechtering door meerkosten woonrijp maken i.v.m. slechte staat asfaltering en hogere kostenstijging dan geraamd. Daarnaast minder opbrengsten doordat er in reserverings- en optieovereenkomsten is aangesloten bij de grondprijzen 2024. Een van de nog te verkopen kavels stond daarnaast dubbel opgenomen, dit is gecorrigeerd.
Hoge Suute	424	424	2027	472	472	2027	48	48	48	Verslechtering i.v.m. ongunstigere kostenstijgingsparameter en minder opbrengstenstijging door eerdere fasering grondopbrengsten.
Klokkengieterij	506	506	2027	647	647	2027	141	141	141	Verslechtering door meerkosten bestrijding Japanse duizendknoop en hogere kostenstijgingsparameter.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Mariastraat 18-22	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	171	171	2026	-123	-123	-123	Resultaat is verbeterd t.o.v. vastgestelde grex (€ 294k EW) i.v.m. lagere kosten sloop en bouwrijp maken.
Vogelenzang	4	-742	2024	-59	-274	2025	-63	468	326	Verslechtering door meerwerk t.o.v. oorspronkelijke raming. Daarnaast een deel van het openbaar gebied gerealiseerd uit reeds afgesloten grex Nieuwenhof in dit project.
Bouwgrond in exploitatie met resultaat niet t.b.v. grondbedrijf										
BIO Bakelseweg	-594	-920	2025	-503	-921	2025	91	0	-92	n.v.t.
Kerkakkers	-1.003	-1.306	2027	-845	-1.162	2027	158	144	-14	Verslechtering door meerwerk woonrijp maken, groen en openbare verlichting.
Totaal	-1.530	-4.596		112	-2.766		1.348	1.536	168	

De Hoge Regt is buiten dit overzicht gelaten omdat het project is buiten de boekhouding van het grondbedrijf.

Gemeente is voor 50% aandeelhouder. Voor dit project wordt een nadelig resultaat (EW) verwacht van € 120.645 per februari 2025.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Winstnemingen 2024

Vanaf 2016 is sprake van verplichte winstneming bij de complexen die dit kunnen dragen. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording moet deze verplichte winstneming plaats vinden aan de hand van de POC-methode (percentage of completion). Voor de bepaling van de winst wordt per complex gebruik gemaakt van de volgende formule: Percentage gemaakte kosten van de totale kosten x percentage gemaakte opbrengsten van de totale opbrengsten x nog te verwachten positief resultaat.

De winst die voor 2024 genomen moet worden bedraagt € 17.109. Dit bedrag wordt aan de Reserve Grondexploitatierisico toegevoegd. Dit bedrag is opgebouwd uit:

BIO Bakelseweg *	€ 91.741	(tussentijds, verplicht op basis van POC methode)
Bemmer IV	€ 237.130	(tussentijds, verplicht op basis van POC methode)
Kerkakkers **	€ 13.950	(tussentijds, verplicht op basis van POC methode)
Vogelenzang	€ - 325.712	(tussentijds, verplicht op basis van POC methode)

* Uiteindelijke resultaat van dit complex is bestemd voor de reserve Kwaliteitsverbetering Buitengebied. Dit omdat het BIO kavels betreft en dat een voorwaarde was om bouwtitels te kunnen realiseren in het buitengebied. Raad heeft al besloten dat financiering van het project Het Gulden Land betaald gaat worden uit opbrengsten van dit project (raadsbesluit dd 27 januari 2022).

** Uiteindelijke resultaat van dit complex is bestemd voor de Algemene Reserve. Kerkakkers is een deelproject van het grote project rondom het herschikken van het voorzieningencluster Beek. Het project voorzieningencluster is gefinancierd vanuit de Algemene Reserve en raad heeft daarom besloten dat de revenuen van dit complex ook naar Algemene Reserve moeten terugvloeien (raadsvoorstel dd 11 december en -besluit dd 16 maart 2017).

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Beleidsuitgangspunt reserves die verband houden met het grondbedrijf

Voor het opvangen van de risico's heeft u een reserve Grondexploitatierisico gevormd. Deze reserve fungeert als bedrijfsbuffer voor het opvangen van risico's die inherent zijn aan de bouwgrondexploitatie. De stand van deze reserve per 31 december 2024 bedraagt € 4.813.000. Dit bedrag is inclusief toevoegingen, zoals de winstnemingen 2024 en inclusief onttrekkingen, zoals te betalen Vennootschapsbelasting en vorming van verliesvoorzieningen.

Op basis van de uitgevoerde risicoanalyse bij de Grondnota 2024 is een minimale buffer van ca. € 5,19 mln. vereist om de risico's met 90% zekerheidsmarge af te dekken. Deze bestaat uit zowel de bestaande verliesvoorzieningen ter dekking van de negatieve grondexploitatieresultaten (volgens de BBV moeten verliezen wanneer voorzien meteen een verliesvoorziening voor gevormd worden) als de grondexploitatie risico's.

Uit deze Monte Carlo risicoanalyse blijkt dat de minimaal benodigde weerstandscapaciteit in de Reserve Grondexploitatierisico's € 2,91 miljoen moet bedragen. Het plafond van de Reserve Grondexploitatierisico's bedraagt hierdoor per 31-12-2024 € 4,91 miljoen (netto risicobedrag uit Monte Carlo-analyse vermeerderd met € 2 miljoen buffer).

De reserve van € 4,813 miljoen is hierdoor onder het maximale plafond van € 4,91 miljoen en boven het minimum van € 2,91 miljoen.

Monte Carlo analyse

Jaarlijks wordt een Monte Carlo analyse uitgevoerd om een inschatting te maken van de benodigde risicobuffer om de risico's uit de grondexploitaties en strategische gronden te kunnen afdekken. De meest recente Monte Carlo analyse is aan u verstrekt bij de Grondnota 2024. Bij de Grondnota 2025 zal een nieuwe Monte Carlo analyse gedraaid worden.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wet open overheid

Algemeen

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. Gemeenten zijn op grond van artikel 3.5 van de Woo verplicht een paragraaf in hun begroting en jaarstukken op te nemen over deze wet.

Op 1 november 2024 zijn de eerste vijf (van de in totaal 17) informatiecategorieën in werking getreden voor actieve openbaarmaking. Dit zijn:

1. Wetten en algemeen verbindende voorschriften

2. Overige besluiten van algemene strekking

3. Organisatie en werkwijze (van onder andere gemeenten)

4. Bereikbaarheidsgegevens (van onder andere gemeenten)

5. Vergaderstukken Staten-Generaal (niet van toepassing op gemeenten)

Het actief publiceren van informatie zou mogelijk gemaakt worden door de landelijke voorziening Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI). Deze ontwikkeling is stopgezet en er is gestart met de ontwikkeling van een eenvoudiger platform. Dit heeft geresulteerd in de Woo- index, waar gemeenten via het plaatsen van URL's verwijzingen maken naar informatie op een webpagina. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het platform/ de pagina waarop de informatie daadwerkelijk gepubliceerd wordt.

Resultaten 2024
In 2024 hebben we ons gericht op de volgende aandachtspunten met betrekking tot de verbetering van de informatiehuishouding en de implementatie van de Woo:

Eerste vijf informatiecategorieën
We voldoen aan de actieve openbaarmaking van de eerste vijf informatiecategorieën.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Platform actieve openbaarmaking
In 2024 hebben we een doorstart gemaakt met het onderzoeken – onder andere in Dimpact verband – naar de mogelijkheden van een platform voor actieve openbaarmaking. Op dit moment zijn de eerste 5 informatiecategorieën in werking getreden. Omdat er in 2024 nog geen informatiecategorieën in werking zijn getreden die een (eigen) platform vereisen, is er nog geen definitieve keuze gemaakt.

Aansluiten op de Woo – index
We zijn aangesloten op de Woo- index.

E-formulier
Er is een duidelijker formulier op de website gezet.

Aantal Woo-verzoeken en termijnen
In 2024 zijn er aanvankelijk 28 Woo-verzoeken ingediend. 10 Woo verzoeken bleken niet te kwalificeren als Woo verzoek en zijn afgehandeld als verzoek om informatie. Van de 18 Woo verzoeken zijn er 3 doorgezonden vanuit een andere gemeente. Hiervan is één Woo verzoek zelf ook weer doorgezonden voor afhandeling naar een andere gemeente. Eén Woo verzoek is buiten behandeling gesteld, omdat de verzoeker meermaals niet heeft gereageerd om het verzoek te concretiseren. Twee verzoeken zijn ingetrokken door de aanvrager.

Het is bij de afhandeling van vijf Woo verzoeken niet gelukt om te voldoen aan de wettelijke termijnen. Dit heeft er onder andere mee te maken dat we eind 2024 een groot gedeelte van de binnengekomen verzoeken in een korte tijd binnen kregen van één verzoeker. Om dit in onderlinge samenhang te beoordelen voor een juridisch zorgvuldige behandeling van de verzoeken, is de beslistermijn niet gered. Tot slot is één van de Woo verzoeken nog in behandeling.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Jaarrekening

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Balans

Grondslagen voor waardering

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Spelregels over waardering en afschrijvingsbeleid zijn vastgelegd in de 'Financiële verordening Gemeente Laarbeek 2023' (van kracht per 21 november 2023).

Vaste Activa

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa (artikel 33 BBV).

Immateriële vaste activa

Op grond van artikel 34 BBV nemen wij in de balans onder de immateriële vaste activa afzonderlijk op:

a. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio
b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa waarderen wij tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag.

Eventuele afsluitkosten van opgenomen geldleningen schrijven wij af gedurende de looptijd van de betrokken geldlening. De afschrijvingstermijn wordt maximaal gelijkgesteld aan de looptijd van de lening.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. Het activeren van kosten van onderzoek en ontwikkeling als immaterieel actief is alleen toegestaan onder een aantal voorwaarden:

- De gemeente heeft de intentie het actief te gebruiken of te verkopen;
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- Het actief zal in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereren;
- De uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vast actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden activeren wij indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde;
- De investering draagt bij aan een publieke taak;
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals overeengekomen;
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. Deze bijdragen schrijven wij af in een termijn die (maximaal) gelijk is aan gebruiksduur van het actief bij derde.

Materiële vaste activa

Artikel 35 BBV schrijft voor dat in de balans onder materiële vaste activa afzonderlijk worden opgenomen:

a. investeringen met een economisch nut;
b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Van de materiële vaste activa geven wij aan welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Zolang gronden nog niet gekwalificeerd worden als bouwgrond in exploitatie presenteren wij deze op de balans onder materiële vaste activa in de subcategorie ‘strategische gronden’, in de regel ook wel 'warme gronden' genoemd. Deze worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde (onder de huidige bestemming).

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Investeringen met een economisch nut

Investeringen met een economisch nut zijn investeringen in zaken die verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Deze investeringen zijn tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs gewaardeerd.
Specifieke investeringsbijdragen van derden, zoals investeringssubsidies en andere bijdragen van derden, worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.
Investeringen schrijven wij vanaf het jaar volgend op ingebruikneming/gereedkomen lineair en incidenteel annuïtair af gedurende de verwachte gebruiksduur, waarbij wij rekening houden met een eventuele restwaarde. De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de door u vastgestelde "Financiële verordening gemeente Laarbeek".
Om de administratieve lasten te verminderen activeren wij investeringen onder de € 10.000 niet, maar brengen wij deze in één keer ten laste van de exploitatie.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de uitgifteprijs (dit is de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Investeringen met economisch nut waarvoor heffing geheven kan worden

Investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing in rekening gebracht kan worden, worden in een afzonderlijke categorie gepresenteerd. Het gaat om de investeringen in riolering. Bedragen die via het riooltarief gespaard zijn voor vervanging zitten in een voorziening. Deze voorziening wordt, voor zover die toereikend is, gebruikt om investeringen in riolering af te boeken.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut

Investeringen met een maatschappelijk nut zijn investeringen in de openbare ruimte. Deze investeringen zijn niet verhandelbaar en/of kunnen niet bijdragen aan het genereren van middelen.

Met ingang van het boekjaar 2017 is het op basis van een BBV-wijziging verplicht om investeringen met maatschappelijk nut te activeren en over de verwachte toekomstige gebruiksduur af te schrijven. Deze verplichting geldt alleen voor investeringen die vanaf 2017 zijn gedaan. Voor investeringen van vóór 2017 blijven de destijds geldende grondslagen bestaan.

Voor investeringen die zijn gedaan vóór 2017 is het uitgangspunt bij investeringen met maatschappelijk nut dat deze niet geactiveerd worden, maar rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht worden. De lasten van deze investeringen worden dus in één keer genomen, tenzij de financiële positie het niet toelaat. Dan mogen deze investeringen geactiveerd worden en wordt er vervolgens op afgeschreven. De boekwaarden van investeringen met maatschappelijk nut van vóór 2017 moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Afschrijving van investeringen met maatschappelijk nut vindt in beginsel lineair plaats. In uitzonderingssituaties kan resultaatafhankelijke afschrijving worden toegepast.

Om deze wijziging in beeld te houden, zoals voorgeschreven in het BBV, maken wij in de toelichting op de activa een onderscheid in het verloop van activa met maatschappelijk nut vóór 2017 en vanaf 2017.

Financiële vaste activa

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

a. Kapitaalverstrekking aan:
1. Deelnemingen;
2. Gemeenschappelijke regelingen;
3. Overige verbonden partijen;

b. Leningen aan:
1. Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
2. Woningbouwcorporaties;
3. Deelnemingen;
4. Overige verbonden partijen;

c. Overige langlopende leningen;

d. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

e. Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetype looptijd van een jaar of langer;

f. Overige uitzettingen met een rentetype looptijd van een jaar of langer.

Van een deelneming is sprake (artikel 1, lid e BBV) als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g waarderen wij tegen de nominale waarde onder aftrek van eventuele aflossingen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

De term kapitaalverstrekking gebruiken wij zowel voor de participatie in risicodragend (eigen) vermogen (aandelenkapitaal, stichtingskapitaal e.d.) als voor de verstrekking van financieringsmiddelen aan verbonden partijen in de vorm van vreemd vermogen. In die laatste gevallen gaat het doorgaans om flexibele financieringsvormen zonder vast aflossingsstramien.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) waarderen wij tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Mocht de marktwaarde van de aandelen structureel tot onder de verkrijgingsprijs dalen vindt afwaardering plaats naar de lagere marktwaarde. Voor risico's vormen wij een voorziening.

Het begrip rentetypische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningsvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dat 1 jaar van de oorspronkelijke looptijd.

Vlottende Activa

Voorraden

In overeenstemming met artikel 38 BBV presenteren wij onder de voorraden afzonderlijk:

a. Grond- en hulpstoffen;
b. Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie;
c. Gereed product en handelsgoederen;
d. Vooruitbetalingen.

a. De grond- en hulpstoffen waarderen wij tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

b. De als onderhanden werk opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die wij rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen toerekenen (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming hanteren wij de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:
1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht;
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Indien verlies wordt verwacht is het voor het volledige bedrag van het verwachte verlies een voorziening op nominale waarde getroffen die in mindering is gebracht op de waardering van het onderhanden werk.

c. De voorraden gereed product worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die wij aan de vervaardiging kunnen toerekenen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen waarderen wij tegen de nominale waarde. Jaarlijks beoordelen wij de kwaliteit van de vorderingen. Als sprake is van verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening bepalen wij statisch op basis van geschatte inningskansen. Periodiek schonen wij de administratie op, dat wil zeggen dat vorderingen die oninbaar blijken te zijn, worden afgeboekt.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Eigen Vermogen

De reserves zijn onderverdeeld in de algemene reserves en bestemmingsreserves.

De reserves worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten: afgezonderde middelen ter dekking van de kapitaallasten van investeringen (bruto-activering). In het verleden genomen investeringsbeslissingen met als dekking een gemeentelijke reserve wikkelen wij via deze fondsen administratief af.

Bestemmingsreserves egalisatiereserve: schommelingen op bepaalde technische c.q. bedrijfsmatige begrotingsonderdelen van de begroting worden via afzonderlijke egalisatiereserves afgewikkeld. Dit om de bestuurlijke afweging– en allocatiefunctie van de begroting te "vrijwaren" van fluctuaties van bedrijfstechnische aard. Dit betreft met name (meerjarig) wegenonderhoud en de vervanging van bedrijfsmiddelen.

De instelling en werking berust op bestuurlijke besluitvorming, die wij jaarlijks concretiseren in de begroting en jaarrekening. Behoudens beleidswijziging zijn deze middelen niet vrij aanwendbaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd door:

a. Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
b. Bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijk te schatten is;
c. Kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
d. De bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoelt in artikel 35, eerste lid onder b BBV.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen als bedoelt in artikel 49, onderdeel b BBV (de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren).

Voorzieningen waarderen wij tegen nominale waarde. Uitzondering hierop is de voorziening pensioenverplichting voor wethouders.

De voorziening Pensioen- en wachtgeldverplichting is voor het gedeelte dat betrekking heeft op voormalige collegeleden berekend op actuariële waardebasis, uitgaande van de contante waarde van toekomstige uitkeringsverplichtingen. Door waardering tegen contante waarde kunnen kosten tegen de dan gelden prijzen worden gedekt.

Bij de materiële vaste activa is aangegeven dat wij investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing in rekening gebracht kan worden in een afzonderlijke categorie presenteren. Dat geldt ook voor de bijbehorende voorziening. Deze voorziening wordt, voor zover die toereikend is, gebruikt om investeringen in riolering af te boeken.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Vaste schulden

Vaste schulden waarderen wij tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van een jaar of langer.

Vlottende Passiva

De vlottende passiva waarderen wij tegen de nominale waarde en bestaan uit:

- Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een 1 jaar;
- Overlopende passiva

Borg- en garantiestellingen

Voor zover leningen door onze gemeente gewaarborgd zijn, nemen wij buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar op. Het totaalbedrag presenteren wij onderaan de balans afzonderlijk. Nadere informatie is opgenomen in de toelichting op de balans, onder 'Niet uit de balans blijkende verplichtingen'.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Balans 31-12-2024

bedragen x € 1.000

ACTIVA	31-12-2024	31-12-2023
VASTE ACTIVA		
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	442	64
Kosten afsluiten geldlening	8	8
Kosten onderzoek en ontwikkeling	56	34
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	378	22
MATERIËLE VASTE ACTIVA	57.532	54.605
Investeringen economisch nut waarvoor ter bestrijding heffing kan worden geheven	13.454	12.298
Overige investeringen met economisch nut	34.644	32.790
Strategische gronden	3.057	3.829
Investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut	6.266	5.575
In erfpacht uitgegeven gronden	112	112
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	1.766	1.848
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	54	54
Overige langlopende leningen	41	41
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	1.670	1.752
VASTE ACTIVA	**59.739**	**56.517**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

VLOTTENDE ACTIVA		
VOORRADEN	6.418	7.386
Onderhanden werk	5.972	6.939
Gereed product en handelsgoederen	447	447
UITZETTINGEN	15.848	19.101
Vorderingen op openbare lichamen	6.017	4.640
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	1.380	2.334
Overige vorderingen	1.374	1.984
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	7.077	10.143
LIQUIDE MIDDELEN	510	518
Bank	504	516
Kas Burgerzaken	6	2
OVERLOPENDE ACTIVA	11.246	11.677
Vooruitbetalingen	5.032	4.993
Nog te ontvangen bedragen	6.214	6.684
VLOTTENDE ACTIVA	**34.023**	**38.682**
Totaal Generaal Activa	**93.762**	**95.199**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

PASSIVA	31-12-2024	31-12-2023
VASTE PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN	60.874	58.123
Algemene reserve	16.594	14.712
Bestemmingsreserves	43.803	38.839
Saldo van rekening	477	4.572
VOORZIENINGEN	10.628	9.740
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.104	2.795
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.292	3.024
Voor derden beklemde middelen	4.231	3.921
VASTE SCHULD	10.008	13.258
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige fin. instellingen	10.000	13.250
Waarborgsommen	8	8
VASTE PASSIVA	**81.510**	**81.121**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

VLOTTENDE PASSIVA		
VLOTTENDE SCHULD	5.623	7.118
Overige schulden	5.623	7.118
OVERLOPENDE PASSIVA	6.630	6.960
Kruisposten	-12	-1
Vooruit ontvangen bijdragen Rijk	2.956	2.758
Overige overlopende passiva	3.652	4.194
Vooruit ontvangen bedragen overig (niet-overheid)	34	9
VLOTTENDE PASSIVA	**12.252**	**14.078**
Totaal Generaal Passiva	**93.762**	**95.199**
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen garantstellingen zijn verstrekt	55.111	43.158

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Toelichting op de balans

Alle bedragen in dit onderdeel zijn x € 1.000

Activa

	31-12-2024	31-12-2023
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	442	64
Kosten afsluiten geldlening	8	8
Kosten onderzoek en ontwikkeling	56	34
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	378	22

De boekwaarden en het verloop ervan ziet er als volgt uit:

	Boekwaarde 31-12-2023	Investeringen	Bijdragen derden	Afschrijving	Extra afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Kosten afsluiten geldlening	8					8
Kosten onderzoek en ontwikkeling	34	39		17		56
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	22	357		1		378
Totaal immateriële vaste activa	64	396		18		442

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	31-12-2024	31-12-2023
MATERIËLE VASTE ACTIVA	57.532	54.605
Investeringen economisch nut waarvoor ter bestrijding heffing kan worden geheven	13.454	12.298
Overige investeringen met economisch nut	34.644	32.790
Strategische gronden	3.057	3.829
In erfpacht uitgegeven gronden	112	112
Investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut	6.266	5.575

Onderstaande overzichten geven het verloop weer van de boekwaarden van het totaal van de investeringen met economisch én maatschappelijk nut:

Investeringen economisch nut waarvoor ter bestrijding heffing kan worden geheven

	Boekwaarde 31-12-2023	Investeringen	Bijdragen derden	Afschrijving	Extra afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	12.298	1.540	80	305	0	13.454
Totaal	12.298	1.540	80	305	0	13.454

Overige investeringen met economisch nut

	Boekwaarde 31-12-2023	Investeringen	Bijdragen derden	Afschrijving	Extra afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	1.077	0	0	0	0	1.077
Woonruimten	494	479	0	9	0	963
Bedrijfsgebouwen	29.328	2.530	939	863	0	30.055
Vervoermiddelen	324	60	0	52	0	332
Machines, apparaten en installaties	1.449	645	0	202	11	1.881
Overig	119	221	0	6	0	334
Totaal	32.789	3.935	939	1.132	11	34.643

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Strategische gronden						
	Boekwaarde 31-12-2023	Investeringen	Bijdragen derden	Afschrijving	Extra afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Strategische gronden	3.829	875	0	0	1.648	3.057
Totaal	3.829	875	0	0	1.648	3.057

De specificatie van de strategische gronden en het verloop van de boekwaarde gedurende het verslagjaar is als volgt:

	Oppervlakte m²	Prijs per m²	Boekwaarde 31-12-2023	Aankopen 2024	Kosten 2024	Verkoop 2024	Afwaardering 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Beek en Donk								
Ptr. Vogelsstraat ('t Anker)	2.500		50					50
Dr Timmerslaan			10					10
Pater de Leeuwstraat (landbouwgrond)	43.054	7	375					375
Pater Becanusstraat	8.780		378		10			389
Aarle-Rixtel								
Molenstraat	8.863							0
Beemdsteeg	3.825		1					1
Jan van Rixtelstraat			1					1
Bakelseweg	19.350	5	102					102
Buizerdstraat	11.285	15	85					85
Brabantlaan	4.100	5	21					21
Klokkengietersstraat	1.444		0					0
Kanaaldijk	8.279		5					5
Lieshout								
Baverdestraat	2.473		13					13
Heuvel	336		1.077	731	133			1.942
Mariastraat								
Mariastraat	2780		1.648				-1.648	0

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Overig							
Diverse		62					62
Totaal	117.069	3.829	731	144	0	-1.648	3.057

In erfpacht uitgegeven gronden

	Boekwaarde 31-12-2023	Investeringen	Bijdragen derden	Afschrijving	Extra afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023
In erfpacht uitgegeven gronden	112	0	0	0	0	112
Totaal	112	0	0	0	0	112

Investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut

	Boekwaarde 31-12-2023	Investeringen	Bijdragen derden	Afschrijving	Extra afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	54	0	0	2	0	53
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.835	2.014	39	1.363	0	5.446
Machines, apparaten en installaties	442	0	0	73	0	369
Overige materiële vaste activa	244	160	0	6	0	398
Totaal	5.575	2.174	39	1.444	0	6.266
Waarvan investeringen gedaan vóór 2017	1067			111		957

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	31-12-2024	31-12-2023
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	1.766	1.848
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	54	54
Overige langlopende leningen	41	41
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	1.670	1.752

De boekwaarden en verloop van de financiele vaste activa gedurende het verslagjaar is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2023	Investeringen	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	54	0	0	54
Overige langlopende leningen	41	0	0	41
Overige uitzettingen met looptijd >= 1 jaar	1.752	53	135	1.670
Totaal	1.848	53	135	1.766

Een nadere specificatie van de financiële activa ziet er als volgt uit:

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen		
Aandelen Brabant Water	2	2
Aandelen BNG	43	43
Aandelen SOK Laarsche Velden Noord	9	9
Overige langlopende leningen		
Leningen personeel gemeente	0	0
Voorziening kleine schulden (KBN)	41	41

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Overige uitzettingen met looptijd >= 1 jaar		
Uitvoering startersleningen	532	550
Deelname Zonnepanelenproject Brabant-ZO	899	795
Duurzaamheidsleningen Laarbeek	310	315
Stimuleringslening duurzame warmte Nieuwbouw	12	11
	1.848	1.766

	31-12-2024	31-12-2023
VOORRADEN	6.418	7.386
Onderhanden werk	5.972	6.939
Gereed product en handelsgoederen	447	447

Van het onderhanden werk zijnde bouwgronden in exploitatie, kan van het verloop in het verslagjaar het volgende overzicht worden gegeven:

Complex	Boekwaarde 31-12-2023	Saldo invest. en baten	Boekwaarde 31-12-2024	Prospectie na 31-12-2024	Eindresultaat (nominale waarde)
Beekse Akkers	1.432	117	1.549	-1.153	395
Bedrijventerrein Bemmer IV	7.183	-2.993	4.190	-5.007	-817
D'n Hoge Suute	1.095	-356	739	-267	472
Vogelenzang	-611	119	-492	638	146
Cluster Beek - Kerkakkers	-362	187	-175	-670	-845
Baverdestraat	1.127	60	1.186	-535	651
Klokkengieterij	159	104	264	383	647
Mariastraat 18-22	0	1.735	1.735	-1.564	171
BIO Bakelseweg	-809	123	-686	184	-503
Subtotaal	9.212	-905	8.308	-7.991	317
Verliesvoorziening i.v.m. niet sluiten grondexploitatie:					
Beekse Akkers	618		395		
D'n Hoge Suute	498		472		

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Baverdestraat	591		651
Klokkengieterij	566		647
Mariastraat 18-22	0		171
Totaal gecorrigeerde boekwaarde	6.939	-905	5.972

Het geraamde resultaat (eindwaarde) wordt bepaald door de boekwaarde plus de nog te verwachten kosten en opbrengsten (totale prospectie). In de prospectie houden wij rekening met de parameters zoals deze staan weergegeven in de paragraaf grondbeleid.

De complexen Beekse Akkers, d'n Hoge Suute, Baverdestraat, Klokkengieterij en Mariastraat 18-22 hebben een geraamd negatief resultaat. Voor deze complexen 'hebben wij verliesvoorzieningen getroffen van respectievelijk € 395.000, € 472.000, € 651.000, € 647.000 en € 171.000.

	31-12-2024	31-12-2023
UITZETTINGEN	15.848	19.101
Vorderingen op openbare lichamen	6.017	4.640
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	1.380	2.334
Overige vorderingen	1.374	1.984
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	7.077	10.143

De balanspost uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar wordt onderscheiden in:

	Gecorrigeerd saldo 31-12-2023	Vrijval voorziening oninbaarheid	Saldo 31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	4.640		6.017		6.017
Overige vorderingen	1.984		1.532	158	1.374
Rekening-courant met niet-financiële instellingen	2.334		1.380		1.380
Uitzettingen in 's-Rijks schatkist	10.143		7.077		7.077
Totaal	19.101	0	16.006	158	15.848

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

De specificatie van Overige vorderingen en Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen ziet er als volgt uit:

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Overige vorderingen		
Debiteuren	1709	1106
Belastingdebiteuren	211	192
Overige debiteuren	228	234
Totaal overige vorderingen	2.147	1.532
Rekening-courant met niet-financiële instellingen		
Rekening courant grondexploitatiemaatschappij De Hoge Regt	1.629	694
Rekening courant Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn)	706	686
Totaal rekening courant met niet-financiële instellingen	2.334	1.380

Schatkistbankieren

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Één daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag dat gemiddeld buiten de schatkist op rekening-courant mag worden aangehouden. Voor onze gemeente geldt in 2024 een gemiddeld drempelbedrag per kwartaal van ongeveer € 1,5 miljoen.

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe geldt dit dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan. In 2024 hebben in geen enkel kwartaal overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2024 is geweest:

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)

Verslagjaar 2024				
Drempelbedrag	**1.507**			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfers op basis van buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	**444**	**404**	**429**	**422**
Ruimte onder het drempelbedrag	1.062	1.103	1.078	1.085
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Berekening drempelbedrag

Verslagjaar	
Begrotingstotaal verslagjaar	75.345
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	75.345
Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-
Drempelbedrag	1.507

Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	40.444	36.756	39.423	38.784
Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	444	404	429	422

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	31-12-2024	31-12-2023
LIQUIDE MIDDELEN	510	518
Bank	504	516
Kas Burgerzaken	6	2

	31-12-2024	31-12-2023
OVERLOPENDE ACTIVA	11.246	11.677
Vooruitbetalingen	5.032	4.993
Nog te ontvangen bedragen	6.214	6.684

De vooruitbetaalde bedragen betreffen voornamelijk in 2024 betaalde voorschotten over het eerste kwartaal 2025 aan:

- GGD € 257.000
- Veiligheidsregio € 366.000
- GR Peelgemeenten uitvoeringskosten en programmakosten Wmo en Jeugd, totaal € 3.411.000
- Overige facturen die eind 2024 zijn betaald en betrekking hebben op dienstjaar 2025, totaal € 515.00

De nog te ontvangen bedragen hebben voornamelijk betrekking op:

- Belastingsamenwerking Oost-Brabant, voor een totaalbedrag van € 4.497.000 inzake rioolheffing, afvalstoffenheffing en OZB
- Jaarafrekening Blink € 125.000
- Afrekening Verpact kwartaal 3 en 4 2024 € 117.000
- Verrekening kosten Intergemeentelijke samenwerking Laarbeek/Gemert-Bakel 2024 € 125.000
- Verrekeningen gemeentefonds 2022+2024 € 137.000
- Creditrente saldo schatkistbankieren € 71.000

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Passiva

	31-12-2024	31-12-2023
EIGEN VERMOGEN	60.397	58.123
Algemene reserve	16.594	14.712
Bestemmingsreserves	43.803	38.839
Saldo van rekening	477	4.572

In overeenstemming met het BBV presenteren wij in de jaarrekening het verloop van de reserves. De reserves bestaan uit algemene reserves en bestemmingsreserves. De algemene reserves zijn alle reserves niet zijnde bestemmingsreserves, bedoeld als buffer (weerstandscapaciteit) voor het opvangen van financiële tegenvallers. Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan u een bepaalde bestemming aan heeft gegeven, hieronder vallen ook de afschrijvingsreserves. In het algemeen geldt dat stortingen in en onttrekkingen aan de reserves vooraf door u worden goedgekeurd.

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het verslagjaar:

Naam reserve	Saldo per 1-1-2024	Resultaat-bestemming 2023	Stortingen 2024	Onttrekkingen 2024	Dekking kapitaallasten	Saldo per 31-12-2024
Algemene reserves	14.712	4.572	4.649	2.767		16.594
Algemene reserve	14.712	4.572	4.649	2.767		16.594
Bestemmingsreserves	16.538		8.719	4.661		20.595
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing			180	10		170
Reserve Accommodatiebeleid	141		15			156
Reserve Bereikbaarheidsagenda	2.261		2.000			4.261
Reserve Bomenfonds	311		93	1		403
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	82					82
Reserve Budgetoverheveling	2.583		3.528	3.455		2.657
Reserve Corona (Covid-19)	26			26		

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Reserve Decentralisaties Sociaal Domein	1.222					1.222
Reserve Duurzaamheidsfonds	379		157	117		420
Reserve Exploitatiebijdrage ruimtelijke plannen	1.329			517		812
Reserve Grondexploitatierisico	5.030		17	235		4.813
Reserve Incidenteel nieuw beleid	77					77
Reserve Kwaliteitsverbetering buitengebied	2.491		396			2.887
Reserve MRE Bereikbaarheidsmaatregelenpakket			1.150	18		1.132
Reserve Omgevingsfonds duurzaamheid	1		8			9
Reserve Omgevingswet			774	206		568
Reserve Opleiden en ontwikkelen	37			37		
Reserve Opvang urgente doelgroepen			400			400
Reserve Recreatie en toerisme	36					36
Reserve Sociale activering	41			41		
Reserve Volkshuisvesting	490					490
Afschrijvingsreserves	22.301		1.590		683	23.208
Afschrijvingsreserves	22.301		1.590		683	23.208
Totaal reserves	53.551	4.572	14.957	7.428	683	60.397

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	31-12-2024	31-12-2023
VOORZIENINGEN	10.628	9.740
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.104	2.795
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.292	3.024
Voor derden beklemde middelen	4.231	3.921

Voorzieningen zijn een onderdeel van het vreemd vermogen, omdat zij gevormd worden om toekomstige verplichtingen na te komen. Het verschil tussen een reserve en een voorziening is volgens het BBV vooral dat de gemeenteraad bij reserves de bestemming al wel kan aanwijzen en bij een voorziening niet. Voorzieningen zijn dus niet vrij te besteden of te bestemmen. De bevoegdheid tot het instellen van voorzieningen en het doen van stortingen en onttrekkingen ligt bij het college.

Het verloop van de voorzieningen in het verslagjaar is als volgt:

Voorzieningen	Saldo per 1-1-2024	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Saldo per 31-12-2024
Voorz. voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.795	590	280		3.104
Voorziening grondexploitatie De Hoge Regt (PPS)		60			60
Voorziening verlofsparen	952		150		802
Voorziening Wachtgeld/pensioen voorm. B&W	1.842	529	130		2.242
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.024	2.190	1.922		3.292
Onderhoudsegalisatievoorzieningen wegen	2.617	1.226	1.242		2.601
Voorziening Onderhoud gebouwen	10	422	408		24
Voorziening Onderhoud schoolgebouwen	13	204	213		4
Voorziening onderhoud speelvoorziening	72	54	37		89
Voorziening onderhoud waterbeheer	311	285	22		574
Voorzieningen voor derden beklemde middelen	3.921	310			4.231
Voorziening Egalisatie rioolheffing	3.921	310			4.231
Totaal voorzieningen	9.740	3.090	2.202		10.628

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Toelichting op de reserves en voorzieningen

Voor een gedetailleerde beschrijving van de aard en aanwending van de reserves en voorzieningen verwijzen wij naar de geldende nota Reserves en voorzieningen.

	31-12-2024	31-12-2023
VASTE SCHULD	10.008	13.258
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige fin. instellingen	10.000	13.250
Waarborgsommen	8	8

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het verslagjaar:

	Saldo 31-12-2023	Vermeer-deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2024	Rentelast 2024
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	13.250		3.250	10.000	162
Waarborgsommen	8			8	
Totaal vaste schulden	13.258	0	3.250	10.008	162

	31-12-2024	31-12-2023
VLOTTENDE SCHULD	5.623	7.118
Overige schulden	5.623	7.118

	31-12-2024	31-12-2023
OVERLOPENDE PASSIVA	6.630	6.960
Kruisposten	-12	-1
Vooruit ontvangen bijdragen Rijk	2.956	2.758
Overige overlopende passiva	3.652	4.194
Vooruit ontvangen bedragen overig (niet-overheid)	34	9

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Een specificatie en het verloop van de vooruitontvangen bedragen wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen/ terugbetaald	Saldo 31-12-2024
Vooruitontvangen bedragen van het Rijk				
SiSa C55 Aanpak energiearmoede	341		341	0
SiSa C56 Huisvesting aandachtsgroepen	465		465	0
SiSa C62 Kinderopvangtoeslag	1		-3	4
SiSa C94 Lokale aanpak isolatie	901	1.281	2	2.180
SiSa D14 NPO-middelen, covid-gerelateerde onderwijsvertragingen	107		65	42
SiSa E3 Sanering Verkeerslawaai	93	31		124
SiSa E44B Klimaatadaptatie		16		16
SiSa G10 Wet inburgering	128	482	544	66
SiSa G13 Onderwijsroute	12	21	28	5
SiSa H30 GezondAktiefLevenAkkoord	52		52	0
SiSa J55 Aanpak energiearmoede		336		336
Subsidie Duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA)	657	182	657	182
Subtotaal	2.758	2.349	2.151	2.956
Overige vooruitontvangen bedragen				
Vooruitontvangen bedragen debiteuren	9			34
Subtotaal	9	0	0	34
Totaal vooruitontvangen	2.767	2.349	2.151	2.990

Ultimo 2024 bestaan de overlopende passiva onder andere uit:

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Terugbetalingsverplichtingen, onder andere aan het Rijk vanwege niet bestede SiSa middelen:

- SiSa C56/J56 Regeling huisvesting aandachtsgroepen € 465.000
- SiSa G10 Inburgering € 203.000
- SiSa G13 Onderwijsroute € 54.100
- SiSa M16 ROOO opvang Oekraïne 2024 € 122.600
- SiSa SPUK Sport € 38.000
- SiSa Bbz € 40.000

Nog te betalen bedragen (facturen 2025, betrekking hebbende op 2024):

- Eindafrekening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant € 192.000
- Subsidie LEV groep € 168.000
- Bijdrage 2024 regionaal bedrijventerrein Brainport-oost € 100.000
- Stichting innovatiehuis de Peel € 130.000
- Programmakosten GR Peelgemeenten € 1.152.000
- Diverse inkoopfacturen verwerkt in 2025, betrekking hebbende op dienstjaar 2024 € 540.000

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Het niet in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties bestaat uit de volgende garantstellingen:

bedragen x € 1.000

Verstrekt aan	Aard	Restant-schuld bij overname	Restant risicobedrag 31-12-2023	Restant risicobedrag 31-12-2024	Betalingen gedurende 2024
Stichting Woonpartners	garantstelling	137.131	5.884	11.205	0
WoCom	garantstelling	125.565	36.439	42.841	0
Woningbouwvereniging Bergopwaarts	garantstelling	73.741	469	744	0
Woningbouwvereniging Volksbelang	garantstelling	42.535	122	185	0
Overig	garantstelling		244	136	0
Garantstellingen		378.972	43.158	55.111	0

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Langlopende contracten

Binnen onze gemeente zijn diverse langlopende contracten afgesloten. Contracten worden vastgelegd in het zaaksysteem E-Suite. Middels signalering worden contractbeheerders op de hoogte gebracht van de einddatum van contracten. Risico's van het niet tijdig beëindigen van contracten en overeenkomsten worden hierdoor beperkt. Onderstaand presenteren wij de langlopende overeenkomsten met een jaarbedrag van € 10.000 en hoger.

Dienst/product	Jaarbedrag	Einddatum contract
Software applicaties	38.460	Diverse
Payroll	Bedrag is gebaseerd op loonbetaling	8-2-2026
Accountantsdiensten	48.000	1-6-2029
Schoonmaak	206.267	1-4-2025
Buurtsportcoaches	Bedrag is gebaseerd op loonbetaling	31-12-2026
Netwerkbeheer (gas en elektra)	PxQ	Onbepaalde tijd
Leverancier gas en elektriciteit	PxQ	1-1-2029
Multifunctionals (printers) lease	PxQ	30-9-2025
Postdiensten	PxQ	31-5-2025
Leerlingenvervoer	PxQ	1-8-2026
Webcast	9.807	10-12-2024
Publicatiediensten	43.557	Diverse
Landmeetkunde	50.000	1-12-2025
Beveiliging	11.770	Jaarlijks stilzwijgend verlengd
Inhuur service	PxQ	9-8-2027
Huurovereenkomsten	352.619	Diverse
ICT Hardware	PxQ	1-11-2025
Onderhoud	25.333	Diverse

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Overige niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Niet van toepassing.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Grondslagen voor resultaatbepaling

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Spelregels over waardering en afschrijvingsbeleid zijn vastgelegd in de 'Financiële verordening Gemeente Laarbeek 2023'.

Baten en Lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

De uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de meest recente circulaire van het ministerie van BZK. Voor zover maatstaven nog niet definitief vastgesteld zijn, hanteren wij onze eigen raming. Voor wat betreft het accres gaan wij uit van de laatst verwerkte stand zoals die in de septembercirculaire is opgenomen.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV het volgende:

Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. In de programmarekening worden alleen de werkelijk ontvangen bedragen verantwoord.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Overzicht van baten en lasten

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil
	Lasten	68.638	79.553	75.828	3.725
0.1	Bestuur	1.905	1.950	2.460	-511
0.2	Burgerzaken	810	866	874	-8
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	29	25	28	-3
0.4	Overhead	11.040	11.124	11.989	-866
0.5	Treasury	27	93	211	-118
0.61	OZB woningen	4	4	4	
0.8	Overige baten en lasten	362	18	176	-158
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	120	60		60
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.572	1.556	1.559	-3
1.2	Openbare orde en veiligheid	541	548	579	-31
2.1	Verkeer en vervoer	3.553	3.426	3.276	150
2.3	Recreatieve havens	5	5	5	
3.1	Economische ontwikkeling	591	633	655	-22
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.287	4.413	3.644	769
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	59	59	82	-23
3.4	Economische promotie	233	279	247	32
4.2	Onderwijshuisvesting	441	330	278	52
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.208	1.261	1.111	150
5.1	Sportbeleid en activering	531	545	327	219
5.2	Sportaccommodaties	1.180	1.086	1.108	-22
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	253	200	159	41
5.4	Musea	22	22	22	
5.5	Cultureel erfgoed	105	121	154	-34
5.6	Media	385	511	511	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.095	3.049	3.115	-67

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.951	7.643	5.285	2.358
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	3.538	3.719	3.552	168
6.3	Inkomensregelingen	7.067	7.322	7.352	-30
6.4	WSW en beschut werk	579	2.655	2.655	
6.5	Arbeidsparticipatie	95	91	68	23
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	953	1.149	1.096	53
6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	1.422	1.329	1.328	1
6.71B	Begeleiding (WMO)	645	567	541	26
6.71C	Dagbesteding (WMO)	227	168	204	-36
6.71D	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	196	146	126	20
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	1.470	1.165	993	172
6.72B	Jeugdhulp behandeling	712	515	699	-184
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	634	614	663	-49
6.73A	Pleegzorg	247	192	189	3
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	899	1.107	1.212	-105
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	368	366	412	-46
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	251	1.298	1.525	-227
6.74C	Gesloten plaatsing	55	27	43	-16
6.82A	Jeugdbescherming	342	399	326	73
6.82B	Jeugdreclassering	25	29	49	-20
7.1	Volksgezondheid	995	1.025	978	48
7.2	Riolering	1.745	1.767	1.837	-70
7.3	Afval	2.047	2.078	2.153	-76
7.4	Milieubeheer	2.680	5.354	2.879	2.475
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.413	1.914	2.195	-281
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.359	4.306	4.490	-184
8.3	Wonen en bouwen	366	423	401	22

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	Baten	67.902	80.735	78.579	-2.156
0.1	Bestuur	31	31	45	14
0.2	Burgerzaken	462	468	524	56
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	41	45	43	-2
0.4	Overhead	370	274	875	601
0.5	Treasury	82	211	386	175
0.61	OZB woningen	4.022	4.022	4.021	-1
0.62	OZB niet-woningen	2.292	2.304	2.316	12
0.64	Belastingen overig	27	27	24	-3
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	39.766	43.373	43.616	243
0.8	Overige baten en lasten		83	373	290
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	93	82	81	-1
1.2	Openbare orde en veiligheid	28	28	27	-2
2.1	Verkeer en vervoer	188	203	231	28
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.738	4.751	3.956	-796
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	45	60	63	3
4.2	Onderwijshuisvesting				
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	149	256	268	11
5.1	Sportbeleid en activering	477	545	590	44
5.2	Sportaccommodaties	186	197	217	20
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	13	12	12	
5.4	Musea	1	1	1	
5.5	Cultureel erfgoed	14	15	15	-1
5.6	Media		127	66	-61
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	69	69	62	-7
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	483	3.911	3.528	-383
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	73			
6.3	Inkomensregelingen	3.615	4.068	4.416	348
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	93	93	66	-28

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

6.72A	Jeugdhulp begeleiding		935	937	1
7.1	Volksgezondheid		42	20	-22
7.2	Riolering	2.666	2.612	2.641	29
7.3	Afval	2.461	2.482	2.557	75
7.4	Milieubeheer	449	3.077	752	-2.326
8.1	Ruimte en leefomgeving	132	573	608	35
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	4.358	4.990	4.270	-719
8.3	Wonen en bouwen	477	763	975	211
	Saldo van baten en lasten	**-736**	**1.182**	**2.751**	**1.569**
	Stortingen in reserves	-6.277	-10.917	-10.245	672
	Onttrekkingen aan reserves	2.307	7.688	7.970	283
	Mutatie reserves	**-3.970**	**-3.229**	**-2.274**	**955**
	Resultaat	**-4.706**	**-2.048**	**477**	**2.524**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Overzicht aanwending bedrag onvoorzien

bedragen x € 1.000

Incidentele onvoorziene lasten (budgetbevoegheid bij uw raad)

		Saldo
Primitieve begroting		**15**
Raad 1 februari 2024	Meetplan Artex	-15
Saldo onvoorzien eind 2024		**0**

Incidentele onvoorziene lasten (budgetbevoegheid bij ons college) en structurele onvoorziene lasten

		Saldo
Primitieve begroting		**45**
Financiële rapportage 2024	Vervolgproces onderzoek zwembadscenario's	-33
Saldo onvoorzien eind 2024		**13**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Overzicht van incidentele lasten en baten

Beleid(skaders)

Voor wat betreft de invulling van het begrip 'incidenteel' volgen wij de notitie 'Structurele en incidentele Baten en lasten' van de Commissie BBV en de handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten' van de gezamenlijke provincies. In tabel presenteren wij een totaaloverzicht. Conform de 'Financiële verordening gemeente Laarbeek 2023' hanteren wij voor het afzonderlijk bepalen en opnemen van incidentele baten en lasten in het overzicht een grensbedrag van € 50.000.

Toelichting incidentele baten en lasten

Structurele baten en lasten zijn in elk geval de baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting zijn opgenomen. Omdat de gemeente structurele taken uitvoert, zijn structurele baten en lasten de regel en daarmee zijn incidentele baten uitzonderingen.

Bij het beoordelen van de incidentele baten en lasten hanteert de toezichthouder de volgende criteria:
- de aard van de raming: dit betreft het soort of de eigenschap van een begrotingspost.
- de einddatum: deze moet duidelijk en voorwaardelijk zijn.
- de materiële beïnvloeding: dit betekent dat de post voldoende omvang moet hebben.

Een hulpmiddel voor het invullen van het begrip 'incidenteel' is dat baten en lasten zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

De in het overzicht opgenomen incidentele baten en lasten zijn middelen die naar hun aard een eenmalig karakter hebben en waarbij een duidelijke en onvoorwaardelijke einddatum vastligt. Voorbeelden hiervan zijn:
- implementatiekosten;
- verkopen van bezit;
- mutaties grondexploitaties.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024
Burger en Bestuur			
-			
Veiligheid			
-			
Woon- en leefklimaat			
Lasten			
Incidenteel budget ter verbetering verkeersveiligheid schoolomgeving	75	0	0
Tijdelijk werkbudget veiligheid t.b.v. maatschappelijke voorzieningen	75	75	52
Soortmanagementplan (SMP)	200	0	0
Tijdelijk extra inhuurbudget t.b.v. inhaalslag projecten fysieke omgeving	550	550	550
Dotatie aan reserve bereikbaarheidsagenda	2000	2000	2.000
Bijdrage voor bereikbaarheid Brainport	1150	1150	1.150
Storting in reserve afschrijvingen ter dekking kapitaallasten Centrumontwikkeling Lieshout plandeel openbare ruimte	940	940	940
Baten			
Dekking extra inhuurbudget tbv inhaalslag projecten fysieke omgeving door onttrekking uit reserve Exploitatiebijdrage ruimtelijke plannen	550	550	550
Dotatie aan reserve bereikbaarheidsagenda door onttrekking aan Algemene reserve	500	500	500
Dekking uitgaven duurzaamheid door onttrekking aan reserve duurzaamheidsfonds	115	115	115
Economie en werkgelegenheid			
Lasten			
Haalbaarheidsonderzoek regionaal bedrijventerrein	100	100	100
Baten			
-			

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs			
Lasten			
Werkbudget Koersagenda 'Samenwerken door samen werken'	50	0	0
Opstellen integraal huisvestingsplan (HP)	80	80	78
Baten			
-			
Financiën en bedrijfsvoering			
Lasten			
Projectkosten - uitplaatsting oude zaken van Decos naar eDepot	50	30	28
Baten			
-			
Totaal lasten	**4.330**	**3985**	**3.958**
Totaal baten	**1.050**	**1.050**	**1.050**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Onderstaande tabel geeft de structurele reservemutaties per programma weer.

bedragen x € 1.000	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024
Stortingen in reserves	**15**	**15**	**15**
Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	**15**	**15**	**15**
Reserve accommodatiebeleid	15	15	15
Onttrekkingen uit reserves	**971**		**683**
Burger en bestuur	**6**		**4**
Reserve Afschrijvingen	6		4
Veiligheid	**4**		**4**
Reserve Afschrijvingen	4		4
Woon- en leefklimaat	**151**		**117**
Reserve Afschrijvingen	151		117
Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	**617**		**428**
Reserve Afschrijvingen	617		428
Financiën en bedrijfsvoering	**192**		**130**
Reserve Afschrijvingen	192		130
Totaal structurele reservemutaties	**956**	**-15**	**668**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

		Begroting na wijziging			Rekening			Afwijking		
	bedragen x € 1.000	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
	Programma									
1	Burger en bestuur	5.593	6.661	-1.068	5.766	7.325	-1.559	173	-664	-491
2	Veiligheid	111	2.104	-1.993	108	2.138	-2.030	-3	-34	-37
3	Woon- en leefklimaat	4.829	15.103	-10.274	2.709	12.806	-10.097	-2.120	2.298	178
4	Economie en werkgelegenheid	9.846	9.497	349	8.332	8.900	-568	-1.514	597	-917
5	Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	10.062	34.949	-24.887	10.054	32.280	-22.225	-8	2.669	2.662
6	Financiën en bedrijfsvoering	83	18	65	373	176	197	290	-158	132
	Totaal programma's	30.524	68.332	-37.808	27.343	63.624	-36.282	-3.182	4.708	1.527
	Algemene dekkingsmiddelen									
	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	43.373		43.373	43.616		43.616	243		243
	Belastingen overig	27		27	24		24	-3		-3
	OZB niet-woningen	2.304		2.304	2.316		2.316	12		12
	OZB woningen	4.022	4	4.018	4.021	4	4.016	-1		-1
	Treasury	211	93	118	386	211	175	175	-118	57
	Totaal algemene dekkingsmiddelen	49.937	97	49.840	50.362	215	50.147	425	-118	307
	Overhead	274	11.124	-10.850	875	11.989	-11.115	601	-866	-265
	Onvoorzien		20	-20					20	20
	Onvoorzien		13	-13					13	13
	Gerealiseerd resultaat van Baten en Lasten	80.735	79.553	1.182	78.579	75.828	2.751	-2.156	3.725	1.569

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	Toevoeging/onttrekking aan reserves									
1	Burger en bestuur	369	245	124	382	245	-137	13		-261
2	Veiligheid				4		-4	4		-4
3	Woon- en leefklimaat	5.453	8.885	-3.431	5.487	8.974	3.487	34	-90	6.918
4	Economie en werkgelegenheid	-32	871	-903	122	109	-13	154	762	891
5	Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	1.406	616	790	1.402	616	-786	-4		-1.575
6	Financiën en bedrijfsvoering	491	300	191	574	300	-274	83		-465
	Totaal mutaties reserves	7.688	10.917	-3.229	7.970	10.245	2.274	283	672	5.504
	Gerealiseerd resultaat	88.422	90.470	-2.048	86.550	86.073	477	-1.873	4.397	2.524

Analyse begrotingsafwijkingen

Hiervoor is reeds per programma en voor algemene dekkingsmiddelen ingegaan op de verschillen tussen de realisatie en de begrotingscijfers na wijziging.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Op grond van BBV-artikel 28, lid a, moet in de toelichting op de programmarekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en programmarekening worden gemaakt. Op grond van artikel 189, lid 3 Gemeentewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging van deze onrechtmatige relevantie van deze lasten is het criterium "passend binnen het door de raad uitgezette beleid" van belang. In geval van strijd met een wettelijke bepaling of met een door u genomen beslissing, is duidelijk dat e.e.a. niet "passend" is. Maar voor vele andere situaties is dit minder duidelijk. Daarom is het noodzakelijk dat de u nader omschrijft op welke wijze dan wel onder welke omstandigheden overschrijdingen op grond van begrote lasten als "passend binnen het door de raad uitgezette beleid" kunnen worden beschouwd. Naar ons oordeel passen de hiervoor geanalyseerde overschrijdingen binnen het door u uitgezette beleid. De overschrijdingen van de lasten op de programma's passen dan ook binnen het goedgekeurde beleid.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Bezoldiging topfunctionarissen
Onder topfunctionarissen vallen: Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling, inclusief diegenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionarissen worden aangemerkt.

WNT-verantwoording 2024

De WNT is van toepassing op gemeente Laarbeek. Het voor gemeente Laarbeek toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000,-.

Gegevens 2024 *bedragen x € 1*	JWM van de Ven	MLM van Heijnsbergen
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01/31-12	01-01/31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking ?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 114.224	€ 106.151
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.084	€ 16.501
Subtotaal	*€ 133.309*	*€ 122.653*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 233.000
Totaal bezoldiging 2024	€ 133.309	€ 122.653
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Gegevens 2023 *bedragen x € 1*	JWM van de Ven	MLM van Heijnsbergen
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01/31-12	01-01/31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking ?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 111.497	€ 98.627
Beloningen betaalbaar op termijn (minus wn-premie pensioen ABP)	€ 18.508	€ 15.684
subtotaal	*€ 130.005*	*€ 114.312*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 223.000
Totaal bezoldiging 2023	€ 130.005	€ 114.312

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Gebeurtenissen na balansdatum

Het BBV schrijft voor dat inzichten van belang voor de financiële positie, dienen te worden verwerkt in de jaarrekening, ook als deze inzichten zijn verkregen na 31 december, maar vóór het vaststellen van de jaarstukken. Gebeurtenissen na balansdatum moeten in de jaarrekening worden verwerkt als de gebeurtenis nadere informatie geeft over de feitelijke situatie per balansdatum.

Als de gebeurtenissen geen nadere informatie geven over de situatie per balansdatum worden de gebeurtenissen in deze paragraaf van de jaarrekening toegelicht.

Na het opmaken van de jaarrekening heeft de gemeenteraad het Duurzaam meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen vastgesteld (8 mei 2025). Bij het vastgestelde meerjarenonderhoudsplan was de voorziening niet toereikend en moest een eenmalige bijstorting plaats vinden ad € 787.631. Deze komt ten laste van de algemene reserve. Op het moment van opstellen van de jaarrekening was dit nog niet besloten en hierdoor nog niet verwerkt. De algemene reserve is hierdoor in werkelijkheid lager (op het moment van behandeling van de jaarrekening in de gemeenteraad) dan het bedrag wat is weergegeven in jaarrekening.

Er hebben zich verder geen gebeurtenissen van betekenis met significante financiële gevolgen voorgedaan die in deze paragraaf vermeld moeten worden.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2024. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 21 december 2023 door de gemeenteraad is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld. Zie tevens de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering.
    - Ten aanzien van het M&O criterium is ons M&O beleid en integriteitsbeleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 3 % (zijnde € 2,27 miljoen) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 150.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding
Met ingang van 2023 geven wij een rechtmatigheidsverantwoording af. U heeft hiervoor regels vastgelegd in de Financiële verordening 2023.

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten wij getrouw in de jaarrekening opnemen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording lichten wij toe in hoeverre deze criteria zijn nageleefd.

Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door u vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in relevante wet- en regelgeving.
Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door u op 21 december 2023 vastgestelde normenkader van relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2,27 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevindingen
Wij zijn van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 2.202.000,- bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 2.274.000,-. Hierdoor is de gemeente rechtmatig. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 695.000,-. acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

Er zijn hierdoor geen afwijkingen geconstateerd (fouten of onduidelijkheden) boven de rechtmatigheidsgrens.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	X € 1 miljoen
1A. Overschrijding lasten programma's	1,839
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0,0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0,0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het college zijn gemeld.	0,0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	1,839
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid. De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	0,695 1,144
Voorwaardencriterium	
5. Ten aanzien van inkoop en aanbesteding zijn er 3 bevindingen voor in totaal € 362.525.	0,363
M&O criterium	
6. Geen bevindingen.	0,0

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Totaal onrechtmatigheden	2,202
Waarvan acceptabel	0,695
Waarvan niet-acceptabel	1,507

In de paragraaf bedrijfsvoering hebben wij op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met u aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf hebben wij ook beschreven welke actie wij ondernemen om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Bijlagen

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringsonderdeel	Specifieke Uitkering Juridische grondslag Omvang	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			0	18	Nee	Nee	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/06*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*				
			€375	€5.009				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€0	€ 1.127	€118	€6.001	€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/24*	
							€493	
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 438	Nee				
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 23.595	€ 0	4	204	83	
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05* *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D8/06*
			€ 373.945	€ 75.511	€ 0	-€ 20.357	€ 0	€ 0
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/09*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*		
		1						
		2						
		100						

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*			
			€ 10.000	€ 0	€ 54.700			
			Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	Opgebouwde reserve (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*		
			€ 0	€ 107.124	€ 42.424	Nee		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/10*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/11*		
		1						
		2						
		10						
OCW	D23	**Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen**	Beschikkingsnummer/referentienummer *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/01*	Aard van de activiteit besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D23/03*	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025. *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/04*	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/06*
		1	SB240066	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 31.120	€ 23.480	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 31.120
		2	SB240066	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorzieng	€ 11.995	€ 37.565	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorzieng	€ 11.995
		100						

			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/07*
		1	Nee
		2	Nee
		100	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

IenW	E3	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/03*	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt *Aard controle R* *Indicator: E3/04*	Correctie over besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/05*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/06*
		1	BSV/24/00246	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2						
		100						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/07*	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/08*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/09*	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/10*	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/12*
		1	*BSV/24/00246*	€ 0	€ 0	€ 0		Nee
		2						
		100						

IenW	E44B	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
		1	061659 Gemeente Laarbeek	51296314 (gemeente Helmond, penvoerder)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	061659 Gemeente Laarbeek	51919055 (gemeente Helmond, penvoerder)	€ 51.016	€ 51.016	€ 191.143	€ 191.143
		15						
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
		1	061659 Gemeente Laarbeek	51296314 (gemeente Helmond, penvoerder)	Nee			
		2	061659 Gemeente Laarbeek	51919055 (gemeente Helmond, penvoerder)	Nee			
		15						
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*		
		1	061659 Gemeente Laarbeek	51296314 (gemeente Helmond, penvoerder)	Groene Long	Nee		
		2	061659 Gemeente Laarbeek	51919055 (gemeente Helmond, penvoerder)	Herinrichting Piet van Thielplein in Beek en Donk, gemeente Laarbeek	Nee		
		15						

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

SZW	G2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Nee				
SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2023** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/01*	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	Besteding (jaar T-1) **IOAW** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	Besteding (jaar T-1) **IOAZ** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/06*
		1	061659 Gemeente Laarbeek	€ 3.181.588	€ 55.958	€ 178.239	€ 0	€ 22.355
		2						
		100						

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/07*	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
		1	061659 Gemeente Laarbeek	€ 0	€ 2.168	€ 3.181	€ 0	€ 599.927
		2						
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/13*	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/14*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/15*	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2A/16*		
		1	061659 Gemeente Laarbeek	€ 1.660	€ 0	€ 0		
		2						
		100						
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2024** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

SZW	G3A	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2023** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)		Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/01*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
			1	061659 Gemeente Laarbeek	€ 10.000	€ 12.834	€ 64	€ 0	€ 0
			2						
			100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/07*	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/09*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T -1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/10*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/11*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/12*
			1	061659 Gemeente Laarbeek	€ 10.003	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2						
			100						
SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee	
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee	
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee	
6	Totaal	0	0	N.v.t.	

	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 54	€ 0	€ 0	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
6	Totaal	€ 54	€ 0	€ 0	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

SZW	G4A	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2023** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2023 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.		Welke regeling betreft het? Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/01*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/02*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/03*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/04*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/05*	
		1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 67	€ 19.343	
		2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 89	€ 2.791	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 2.051	€ 18.267	
		4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.400	
		5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.048	
			Kopie regeling Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/09*		
		1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 1.062	0	0		
		2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 149	0	0		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 733	0	0		
		4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 97	0	0		
		5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 161	0	0		
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/10*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T - 1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/11*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle D2* *Indicator: G4A/12*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/13*		
		1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*		
			€ 341.555	€ 0	Nee		
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*		
			€ 0	€ 0	Nee		
SZW	**G12A**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2023** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12A/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12A/02*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12A/03*		
		1	061659 Gemeente Laarbeek	€ 0	€ 0		
		2					
		20					
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 6.476	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 143.639	€ 105.364				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Dienstverlening door derden** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1 Onroerende zaken (sportaccommodaties)	€ 30.695	€ 30.695	€ 0	€ 0		
		2 Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering	€ 67.697	€ 67.697	€ 0	€ 67.697	€ 0	
		100 Overige kosten	€ 6.972	€ 6.972	€ 0	€ 0	€ 6.972	
VWS	H12	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/02*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*			
			€ 20.000	€ 20.000	Ja			
VWS	H30	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
		1 Lokaal Sportakkoord	€ 18.659	€ 22.242	€ 36.572	Ja	N.v.t.	
		2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 127.744	€ 150.536	€ 251.063	Ja	N.v.t.	
		3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 28.707	€ 28.707	€ 56.264	Ja	N.v.t.	
		4 Kansrijke Start	€ 22.965	€ 27.099	€ 43.633	Ja	N.v.t.	
		5 Mentale Gezondheid	€ 7.177	€ 7.177	€ 16.822	Ja	N.v.t.	
		6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 25.118	€ 28.735	€ 45.304	Ja	N.v.t.	
		7 Valpreventie	€ 68.178	€ 82.339	€ 139.138	Ja	N.v.t.	
		8 Leefomgeving	€ 14.353	€ 17.109	€ 28.132	Ja	N.v.t.	
		9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 3.588	€ 3.588	€ 7.033	Ja	N.v.t.	
		10 Versterken sociale basis	€ 51.672	€ 51.672	€ 101.964	Ja	N.v.t.	
		11 Mantelzorg	€ 14.353	€ 14.353	€ 28.132	Ja	N.v.t.	
		12 Eén tegen eenzaamheid	€ 14.353	€ 14.353	€ 28.132	Ja	N.v.t.	
		13 Welzijn op recept	€ 13.636	€ 14.622	€ 21.214	Ja	N.v.t.	
		14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 3.588	€ 3.588	€ 7.033	Ja	N.v.t.	
		15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 10.478	€ 10.478	€ 22.741	Ja	N.v.t.	
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*					
			Nee					

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*
			31	€ 14.169	€ 186.005	4	€ 1.848	€ 31.959
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			9	1	0	25	0	0
VRO	J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/01*	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: J56/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: J56/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022 *Aard controle R* *Indicator: J56/04*	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/05*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/06*
		1	*RHA2021-02362303*	*Kanters Onroerend Goed*	€ 0	€ 0	0	0
		2	*RHA2021-02368521*	*Fifty Nine Housing (FNH)*	€ 0	€ 0	0	0
		10						
			Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/07*	Opbrengsten jaar T *Aard controle R* *Indicator: J56/08*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J56/09*	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle R* *Indicator: J56/10*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/11*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/12*
		1	*Kanters Onroerend Goed*	€ 0	€ 0	Ja	Nee	Ja
		2	*Fifty Nine Housing (FNH)*	€ 0	€ 0	Ja	Nee	Ja
		10						

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

			Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/13*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/14*	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/15*					
			1 *Kanters Onroerend Goed*	Ja	Nee					
			2 *Fifty Nine Housing (FNH)*	Ja	Nee					
			10							
VRO	**J94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/01*	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst *Aard controle R* *Indicator: J94/02*	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a *Aard controle D1* *Indicator: J94/03*	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 *Aard controle D1* *Indicator: J94/04*	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2). *Aard controle R* *Indicator: J94/05*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a *Aard controle R* *Indicator: J94/06*
			1 *LAI23-03496418*	€ 1.550	0	0	0	€ 1.550		
			2 *LAI24-03763677*	€ 0	0	0	0	€ 0		
			100							
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/07*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/08*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/09*					
			1 € 0	€ 0	Nee					
			2 € 0	€ 0	Nee					
			100							
KGG	**K28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*		
			€ 722.862	€ 0	€ 76.156	€ 1.750.255	€ 11.508	€ 22.547		
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/07*							
			Nee							

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) Gemeenten *Aard controle R* *Indicator: M16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: M16/04*	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie *Aard controle R* *Indicator: M16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/06*
			€ 2.561.756			€ 105.943	€ 0	€ 222.909
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/07*	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/08*	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/09*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/10*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/11*	
			€ 3.251	€ 8.832	€ 17.015	€ 2.885.676	€ 7.136.863	

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Staat personele capaciteit

Onderstaande tabel geeft inzicht in de personele sterkte in 2024 ten opzichte van 2023 (in fte's en loonsom).

De formatie primitieve begroting 2024 (met een begrote formatie van 140,83 fte) is vastgesteld in november 2023. De jaarstukken 2023 zijn later vastgesteld, namelijk in juli 2024, waarmee de formatie ten opzichte van de primitieve begroting 2024 is toegenomen tot 143,70 fte. Per ultimo 2024 is de (gerealiseerde) formatie 146,16 fte. Een aantal reeds beschikbare (structurele) personeelsbudgetten zijn omgezet in structurele formatie.

De loonsom van de begroting is hoger omdat deze inclusief de loonsommen van de openstaande vacatures is. Deze worden niet meegenomen in de realisatie (rekening 2023 en 2024), welke op basis van de werkelijke uitbetaalde loonsommen (bezetting) is.

bedragen x € 1.000	*Rekening 2023*		Primitieve begroting 2024		Rekening 2024	
	formatie	*loonsom*	formatie	loonsom	formatie	loonsom
Organisatiestructuur:						
Raadsgriffie	*1,61*	*142*	*1,61*	179	*1,61*	48
Gemeentesecretaris	*1,00*	*180*	*1,00*	143	*1,00*	146
Staf	*3,00*	*264*	*3,00*	338	*3,00*	292
Afdeling Samenleving	*40,19*	*2.805*	*40,19*	3.285	*36,69*	2.889
Afdeling Bedrijfsvoering	*39,93*	*2.264*	*39,92*	3.559	*46,41*	3.662
Afdeling Leefomgeving	*57,97*	*2.993*	*55,11*	4.791	*57,45*	4.553
Afdeling Omgevingsbeheer (vervallen per 1 juli 2023)	*0,00*	*1.061*	*0,00*	0	*0,00*	0
Totaal	*143,70*	*9.709*	*140,83*	*12.295*	*146,16*	*11.590*

Crowe
Beukenlaan 60
5651 GD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl